(תו"ד)

קודי

רש"י איתא - ע' מהרש"א

ועי' בחמורו - ע' ביאור אגדות שמשיג מחשבת ושם הגאו ביהמות מה שבלילה כוללת עיקר הבירור ולצאת מטומאת עכו"ם וליכנס לקדושה ושבא באפי' לוקח עליו חדשות מן העכו"ם בפיק עליהם מן הטומאה הבאה ונעשה הקנין לקדושה משפיע קדושה אף על דומם וכב' בנחלת יעקב עלת הרשעה ושם - ועיש שמאמר ש"שבא קנין להקב"ה - וע' אחזני המנות שמבטלין עיש

גמ' אבן ומפרש הר' שמאן - ע' תבוא בחק ס' ליא את ג' ד"ה והרש"ש מקשה דטומאה - וע' דרשב"א בפי' באנופי אתי לי' טומאה איתא למיחל טפי מטומאה באתי לה מולמא - כמבו' גבי הבשמה דאין אין שדה לה טומאה שאא (1)
גמ' עז בפי' דיני בג' אחוזין ע' תגל אנשי שם בבאורן ג' אחוזין ושררין דדיני שרשיהם

גמ' כדי - ע' מקדש דוד 318 ד"ה דשזת - ומגיע אי בס"ד בבאורין דטל לבף הסנדל ולא מיחשב כסנדל חדש וכן סתימת הרביב מפוי דשירת הגומים במקר שימוש (2)
קרי ל' - אין הראשונים - ע' שפא שנחלקו אם הראשונים כמלוכים או כבני אדם

גמ' נפלעו אמאי טמאו מגע מדרס - עכו לשיטתם לעיל ד"ה סנדל באינו מק"ט מגע מדרס אם נפקע הפש מגע מיני - וע' בשפ"א שמבבב לתשב באות אותו א' ענין לפי' לא נפקע שם כלי מיני אלא בנפקע שם מגע מיני

תוס' בגמא חדא מניהון - ע' חי' הרן דמה הקאה יש לו דין יותר מנה וי' דרבולא כ"א חשוב שבוא עומד להאיר ומוז כי עומד מאיר שניהם וכן גמרפס ההא באגי בשי

אף הראשונים כמלאכים - ע' גליון הש"ס השלם דף אג' ע"א

① להתפס טומאה תבשם זו בדבר שכבר שורה מטומאה בבא דבא תנינן
שחלים שנפלו ואת בדבר ששורה טומאה אינה נקשרת ונתפסת
לדבר טמא

② המטה נשתנה ועיין זה ונס שבעה בעיקר המנוע והבל ק"ך מאוב קנשדרו ל' הארוכות
אלה לא עיקר המטה ונשוב כמש באי נימא באירי רב' אצנוף אב אפיל בשדירה
אונו הראשון בלו עשה שוב קלקול לשימוש הכלי וכן נקב של כניב לא פנון תבשמת
כיון שלא הראשון שוב קלקול דמצב הכלי מאוב דשדירת ארוכה אחת בשוע אלו
נפקע של מטה מיני מ"מ נשתנה אופן השימוש של המטה

(גטין)

[illegible] קשר כאן [illegible] בנשי' לכולם דאזל וקצ' שפה אפי'
אין [illegible] ה' כוונה לעולם של אין כו [illegible]

[illegible] אין לו שהוא קשר של קיימא כמבו' אבל גר' [illegible] או באופ'
[illegible] לא נעשה שם - ורבה יש לה במלתא [illegible] ברקע
[illegible] קשירה שאפשר שיעשה קשר שק ושנו לו [illegible]
[illegible] שאין הקצירה הוא משום קשר של א"כ דאזל גופא
[illegible] קשר שאינו של קיימא אבל לא נעשה חסל [illegible] ①
[illegible] א' רצא שמעורר דאינו מקפיד [illegible] מקצה מחמא
[illegible] [illegible] איסור ועושה רק [illegible] גופו ומקומו [illegible] שפה ②
[illegible] כפשו' ס"ל דלא הוי מלאכה איסור לדל' יהודה ס"ל לקמן ③

3/ [illegible] - ע' משנה אורך 1/

[illegible] - הא כמו לחנך [illegible] - ויש לומר כיון דרכ' [illegible] ומפני
[illegible] ולתקן ואפשר דלא יצא חג מפסח' קמ"ל [illegible]
[illegible] בגאון [illegible] ונפלי'

רש"י [illegible] - במרגל' - ורש"י ד[illegible] כתוב שמא [illegible] [illegible]
משו' בספק [illegible] מיאוש כקשר של קיימא

① [illegible] אין - יש לומר מה מוסף - ורמב"ם הרא"ש איכא איכ' דקתני דרישא אין חייבין
[illegible] קתני [illegible] נמי אין חייבין ומיהו מותר [illegible] - ולפי' בפשט דא לומר ב[illegible]
דבל קשר שאינו של קיימא והיינו חסל [illegible] - ורמב"ן [illegible] שבאו על
כמו שמגיר אותו וכו' להתירו דאי מיבין אבל לשון [illegible] דקתני אין חייבין
ומשליכין את המטות - ע' יד [illegible] [illegible] לבוץ [illegible] הו' להשפ'
קודם אור היום ודלו כרמב"א ⑤ ושנו [illegible] באירי המטות שפין ושדין [illegible]

ומשליכין את המטות מיום לשבת - ע' [illegible] הוא אחת ס"ל [illegible] שמונה שמא
לקבל הטליאות מיום לשבת [illegible] מהלו [illegible] דומיא דיום ב' [illegible]

[illegible] עדיין [illegible] - ע' [illegible] שנה שמאחר אין דעלה [illegible] - פשיטא
[illegible] [illegible] כפשו' כחופר גומא ואז אין לעפרה - ומחו' דלפ'
[illegible] מחמת גומא [illegible]

1. גנירה לגניבה
2. שמשיו רש"י קמיו בעטרת של עלון
3. בכלי שמלאכתו לאיסור אסור אפי' לצורך גופו ורש"י בקורנס האומן מקפיד למלאכתו שמשתמש בקורנס גם ואין אינו מקפיד לעשות מלאכה אחרת - אבל בכלי אחר אינו מק[illegible] דאיכא חלק שישנו מוקצה כי בשבת
4. הרצלא כותב בהרטות לשון הגמ' ומשמע כרש"י דלא מפרש לאיסור
5. ולפי' סותרו האומן בממון ולת הגשם קימו דעת קטן [illegible] באבוי כלי שמלאכתו
7. ומ' לשון הגמ' בכל כשיטת הר"ן בשמן מושה בלו מעשה אומן איך במשכל ש"י הוי רק בשמן והבל כלי מעשה אומן ומשנה לה

(גטין)   קי"ג.

ריטב"א אמר כו' - נקט כאן סוג לדבריו דנפשי' לכתחלה דאסור אפי' שפה אפי'
הא דרבא אין לו הי' בראש לדעתו של אין דו מינים בגד ①

גודלי הגמי - אין לו שיהא קשר של קיימא כמבו' אבל גר' גודלין או באופן
נגדו אבל הא דגרדי לא גדרו שתי - ורצה יש להו דמלות בתש גרדין
ואלו דעזבו כל מעשה קשירה שאפשר שיעשה קשר שק ושעו לו חולפין
או אפל דבונתן שכל הגזירה הוא משום קשר של אי' דהוא גופא
והיינו דעלו לנשנות קשר שאינו של קיימא אם לא גדרו הא דגרדי דבמו' ①
רש"י מותר ולטלטל - ע' חי' רע"א שמעורר דאינו מקפיד ④ לחשוב מקבלה מחמת
חו"ל אבל מה הוי דמלאכתו לאיסור ומותר רק לצורך גופו ומקומו וע' שפת ②
וע' מרומי שדה - דפשי' ס"ל דלא הוי מלאכתו לאיסור לר' יהודה ס"ל לקמן ③

אבל לא את הזמורה - ע' מעשה אורג 3/

רש"י מכלל דפליגי - הא דאו להנך דלעיל - ויש לו' דע' דריטב"א ד"ה דבאות ומפני
שכל עניני' חלוקין ואפשר דלא יהא חד מפרשי' קתני להו לכולהו
וא"כ אפשר דבאלו נמי ופליגי

רש"י אבל לא החבל - דמרגל לי' - ורש"י דפסחים כותב שהוא ניתנין של עולמית
משמע דספק ה"נ מיחשב כקשר של קיימא

גודל כלל אין - יש לו' מה מוסף ⑦ - ודעת הראש איכא איזה דקתני דרישא אין חוזר
עליהם קתני ה"נ נמי אין חוזרין ומיהו מותר לגמור - ולפי בשינוי רא לומר דלי'
הכל קשר שאינו של קיימא והיינו הא דגרדי - ודרשינן הואיל שקאי על
כמו שמתיר אם יכול להתירו רא' מיבין אלו לשון הכתוב דקתני אין חוזרין ע'
ומציעין את המטות - ע' יד דוד שמביא משונין לדוד בדברים הי' להשפיל
קודם אור היום ודלו כרמא ⑤ ושוב דבר דאידי המטות שהן יושבין ע'

ומציעין את המטות מיוה"כ לשבת - ע' הגהות רע"א אות ס' שם שהוכיח שמה
לקפל הטליתות מיוה"כ לשבת גם מעלי ע"ש דומיא דיוה"כ לכי שתא

צבא אדיר גומות - ע' המרומי שדה שמחרר אין דעלה לאורתא - פשיטא
שאסור מחמת גומא דבפשי' כחופר גומא וא"כ אלו לצורה - ומשמע דלפ'
ונמצאו אין רא' דבפשי' מיהו דלמא ולא דבפי' ודבור לקולא ...

(1) גזירה לגזירה

(2) שינוי השם קונה בגזלה של עצים

(3) בכלי שמלאכתו לאיסור אסור אפי' לצורך גופו ורש"י ס"ל דקורנס
האומן מקפיד למלאכתו שעושה בקורנס זה ואע"ג שאינו מקפיד לעשות
מלאכה אחרת - אבל דלי ארוכה שאינו מקפיד דאיכא חבל שעושה
מונחים כי בשפי

(4) הרשב"א כותב בדברות לשון הגמ' ומשמע כרש"י אבל הוא מפרש דבעי כלל שמלאכתו
לאיסור

(5) ולפי' סוברין דאומנין בזמנן עלות הצאן קימו דלא קנו בשבח דלהם יקנו לבעלים
לך

(7) ומ"מ לשון הגמ' בס"ל כשיטת הר"י דאמרינן מעשה אומן וכלו מעשה
אומן אינו בעצמו שלא היו רק בשבח ותפס בדי דין כלי מעשה
אומן ועשוי לו

אטז

קיצו

ואם מירו שאינן מהטלים ודרכם של הצמוקים לטלטל מ"ט שהוא
אסור מחמת גופו ויש שפי' בכל השאלה הוא משום הכנה העצר

וכאמור - ע"כ שמדויק מלשון הגמ' שלא די שאלה אלא שהוא בצורה אחרת
שהסתכלות כאמור
להוכיח שמזה, ועי' על יוסף צמח קרי ולמאי, צמח לדין ושדענו
ומשנע כהרב

גרים הורדוף ושפחה

אנו כלל ע' לשון הנשר מה שפי' על הראשון

(גי״ז)

קי״ע:

תוס׳ ובזה בזה - ע׳ שפ״א אליבא בפשי׳ ממצוא חפצך איירי במעשה וכן תי׳
דמע״ש (1) ועש בלבושי׳ בההרהור מותר אף דבר (2) ושיטת ההגה׳ יש חיוב
לקיים בדיבורו (ואין אפשר להמציא בהרהורא) נעשית הדבר ב׳
והשיטות היינו מדיבור - וע׳ משנ״א בדבור ממלאכת שבת נחשבת כמעשה
וע׳ קוא לדוד הגה״א קס״ג

דאי׳ הכין מקוא שיש שמשימין מן היין של מנהג (1) ועש בפלוגתא דשבת אסורה
וזל תקנתי - וע׳ דהלכה אף מותר גם מן הנן דמראי כרפואה או בלאו
הכא כיון דרפואה ראה מעיין תשובות וקדושת המטה אפי׳ דמתן
המן מותר - (1) ואולי דשבת אינו מרפא אלו לשומר שבת

כהלכה דחול - שדרך הגדול למהר ולרוץ אחר עסקיו

רש״י מותר אף לבלן ע׳ שו״ת פ״א סי׳ ג׳ וע׳ רי״הל סי׳ ג׳ וע׳ דמאירי
שמפרש כרש״י ומפרש ברכת בילוג וע׳ לשון הגמ׳ שנשאר בלשון הגמ׳ מותר כרש״י
ד״ה - ע׳ תיבות דקידוש, ועין מ״מ ע׳ - עולה על ר׳ עניי

ע׳ תוס׳ ברכות י״ד, בפשוטו ראי׳ משמע בהרהור לאו כדבור בפשטות של כדיבור
וכת׳ סי׳ לאו כדיבור

רש״א (3) משתבח - בפרי רגלים עוסר גם פסיעה רגילין - ד״ה בזה משתבח
בלי הקרא אתי לפוטם ופסיעה גסה נוטלת מאו׳

רש״ה אשמעו - בבאו׳ ביני הקדוש וע׳ מראה שפט בהיקר בבאו מה ישנאו
שאסור דהנאה
מהרש״א ושמת שהולך - שהשה בגזי חול ואז ששם בלדות דבעי שבת וע׳
ר״י דמין גם להטב ומוטב אסף רות ואסף שמואל
מהרש״א נחלקו ר״ה וריש - ר״ה סי׳ ד׳ לפני ולאחר - ור״ש סי׳ ג׳ מגו לגבר ליתא וגולמים
וע׳ דן יהוידע

(1) ויש לדון בפוסקים לגבי בגוי רק בדיבור ומה נלמד מקרא בממש
מפסק ואין בשל זה חשיב מעשה בדיבורו, איגדריך מעשה
ורק משפטן אין בנפשותיו כלל

(2) ונתקשה משום קנין ומשיא שמתכוין המזיר עד לפי' מעשה כמעשה
והנה לשיטת הגמ' בי' דרק דבהי הרהור מותר ולא רק הל' יסודי
האמורה פ"ב הל' א' ומלמד נפשו שלא אסור לו מחשבה כלל רק משפטו
דטלית וס"ב דב"א בי' דקנין דבא דטלית

(3) וכמו כמו יעקב שהדין הי' אין צריך לעשות פסיעות יותר
גדולות למעט הפסיעות אלו יעשה פסיעה קטנה שלא יטריח
הפסיעות

תי"ח

קידוש:

רש"י ה"ג כ' ולא הגבהה נשרפו - וע' רש"י ישנ' כאן פרט לכך שאם הגביה שלשה
של לאחיו כשכבר זרות את אחיו - ונראה דרבנן דחי שאינו (30)
שהיו משני יפת - וע' מרגלית הים 33. אות י'

וע' עיון יעקב שמחבר מסתפקין בלא ה' כשפיכת לו אפכן - וכתב לא
כהונה ממש כפי הין שלא נפרט בשאלה הין זוכו - וע' עוד יוקם שלשה
בשאלה הין נפשו עד מה שאני להלחם

(גיט)

קיז,

רש״י ולרש – שאינם עושים תשובה כדי שלא יתאסו בקבין מחשבות – רהיטא
הדברים אפי׳ רק לרוק מגרע הקבין ע׳ הלחישה רש״י דמוכח שאינם
אם תשובה – רש״י פרשת זו שלא ירוק (1) דהוציא (2) בפיו וזו רמזים
יביאו לבוש מלכות אשר לבש בו המלך ואשר נתן כתר מלכות על ראשו

חייב מיתה – לכבוד המלכות – אלו דבין זה נאמר רק לומר שנעשה המלכות
קניין עצמו – וזו לקמן ונמצא משניא ולת הפתח

רש״י – הוצאה – ד׳ רש״ט שכבר כל שפתו – ומה שמוזיל וכל הציבם שמקפיד כמבו׳
ב״י בגאלה במזה
מהרש״א – דקבין של עש את אשר גאפו אפו ואת אשר תגאלו דאין – אל ימנע
בשינוי כסא דקדושים

עיין יעקב – אינו מתפק לדושן – משום שאמרו כבדו

קנאי הוא לגאה – דשאיל שפי קנאי ולא חייב מיתה כבם השי״ת לשמה

ע״ב
המקפיד על חלוקו להופכו מצותו הן חלקו – ולדש הכהן מדו בד מדו כמדתו
ג״ח שאומר שנכשל דאינם בגם מקונם מיד הוא רואה להופכו – לפיכך
לרפאותם דהפכם דגלות כמו מפוארו – ואפי׳ דאין אינו מתקן מצותו
עית הי׳ בין ג״ח – בתורה אצלו כמתה ואין מתירין לשונם
דניפו המקפיד על חלוקו להפכו – התורה נקראת חלוק בפסוק עושה
ממנו חלוק לנשמתו ונראה דישמי שמלה לך – ואחב צרכה
ומלמד לאחרים – ונעשה מחלוק אותיות לוקח – לוקח נפשות
חכם ושוב נעשה מאותיות לוקח קוח שנעשה הצנור של השפעת
(4) התורה – ואולי אי עומד דבר השון ואינו מדריף תורה עוזר על אל תמנע טורח
ולו תפסו מרבצת לכי חשאה מדור לר׳ יוסי

(ג) וכן ביומא לגבי שהאבר מלכלך כשנושאו חוץ למקומו
(ד) להצמק כי לא נפסל מוכן לו דין א׳ח

ת״כ

קי״ז.

שעוסקין בדינין של עולם כל ימיהם - כמצב כוונתו דמש בעמה״ק השנא דנה״מ
שער ד׳ ניסן קדושה איסתכל באורייתא וברא עלמא בין איסתכל באורייתא
ומקיים עלמא - ויתבאר ד׳ כאילו בראני עלמין

המסתפק על חלקו, שמחתו - לפרש׳ פי׳ הר״ל חנינא דיש לה שליטת עין

וכי איצטריך קרא - ע׳ חי׳ כ״א, שפ״ו, מרומי שדה

ואמש כי איפה אתה - ע׳ בגר״א הורות ומין יודע שלמד ש״ס רק אופן הפרט
אלא אין יכולים לשאול בכל אחרינו כלשון אינו למשפט

שאינו חסבו ומפק החפצי שמיו - ע׳ לשון המחבר שאלו והצאתם ולו
ר׳ר׳יעה

והאמר להו ר׳ ינאי - ע׳ בחפץ ד׳

רמב"ן - מבואר דהדין מקיעה הוא לאיסור לומר שאין אחרי יוה"כ
קרי דין היתר

ירושלמי דאין משגיחין - דבלוע מבואר אסור להתיר בשר באיסור לו אלו
קטר עד עדת שמא אינו מותר וע' רמב"ן דבכה לא משום
לאו דבפוצעה

קושית הירק משיחין מבואר במסיר העין המתפשטין הרמב"ן
טוען דבהני דורה - דה"ה דלא קולר אלא הפסולת
אמר או טין ונפשו נופש שאין אוכל עי' הדבק אבא ①
הרמב"ן שעבם דבעי ספסם

מקיימין מים להתיר מלאכת אוכל שהיו מלים

ריטב"א לא היו מבדילין דהפלם
ד"ה - כיון דבשבת לא מתפשט רק מלאכה כמא סוויטא

רש"י נר"ין - ואת"ב סימן - יש לו דבפליק תנאי דבה ואליבו דבשר אין
קרי דין אב מבואר שלא תנאי סימן אליבא דבל הבו אין מקום לסרור כבר
ואף דבנושא אשם יורו על שאי יטא דהוראה וכמו שכתב רמשב"ש קרבן עד
שפתי מלך טז, י'

ס' תפוחא ולפכות אגוזין - ע' תו"ס סק ל, ורשב"א סק ט' ודה"ל ולפכות - והנה
ישלא לשיטת הראשונים שכתו דבפי רש"י דאיירי דאלון מתופשין משום לתא
דאורר היאך פי פציעת אגוזין - והנה רש"י דה"ה וליותר שיהו מוכנין לחתוך
ולפחן - משמע דבבריאה אסור דיוה"כ משום לתא דבותן והנה רש"י דה"ה
ורש - ושבתי דשבת לא דשלין - והנה מבואר הנכיר דישול ולא הנכיר
פריצה - והי' קצת משמע דס"ל כרשב"א שבלו סוי וק דהבאה בפתיחה מותר

(1) משמע בעסק משפחתי יכול להגיע סו"ש דרך אלון מנשטין
בני ג'ולג' לי הבצק בגין חוזר בעסקן

גר"א

ז

סמוך לסעודה ולפיכך יהי' מותר בזמן מנחה ל"ח סמוך לסעודה וכשיטת הרמב"ן והרשב"א - והנה ממה שהביא השלטי גבורים שיטת רש"י דמשמע, דקודם סמוך לסעודה יקשה משום דא האור פרימט ג"כ מעמו

זמן הפסק הכ"ב - מותר (קניית ירק) כדי לאכול ופס מפני שהבא רעב ומשו עולם ורואה המאכל ומיגע נפשו כדי לקיים מצות ומייגע את נפשותם

גמ' כל מותר לטלטל הכל - ע' מ"ב ש"ח ס"ק ב' דבפשטות איירו שמעתין
מטעם והח"א חי' שיכול לטלטל רק בשביל הקה"ג - וע"ע גמ' מ"ב מחמת
וע' מה שכתבו בתוס' דדינא דב' סעודות דבהיתרא קטרח ע' לקמן קי"ג (1)

גמ' לא אלא באותו לשון כשהן כתובין ותו כל רחוק - וע"ש בא"ר דזה
בגמ' אסור לקרות משום כדי שלא יטעו
ופי' שלמה ראשונים - דבירושלמי איתא ב"ש רז חי' יותר בשבת לאכול מותרין
הו"א שמא יבא לאכול משאר דבקונדרא ירק בשבת תני לאכול ומותר לתקן
ואפ"ה יש סומכין לדבשי הרא"ר הלכה תשי"א סע' ד' שחולק על המ"א
שמפרש דב"י דירק טעבר כמו שפסק מ' בש"פ הוי מוקצה והרמב"ן
הולך בשבת שסתירו איסור הכנה ודחו דדרבנן הוה טלטול מוקצה

דין שאין קורין - ע' מ"ס - דברש"י הרמב"א דליכא חיש קריאה ולפי רבינו הלוי
מצילין מפני דבשבת דבזמן הרמב"ם קורין

ומפני מה אין קורין - ע' מ"ה דבשיטת רש"י מפרש דבק רבי"ף אין קורין
משום ביטול ביהמ"ד ולכרותין הואיל והותרה לקראת הפטורה לאותה לבטלו,
וע"ש במשפי לרא קאי אפי' שלא בשעת ביהמ"ד

מצילין מפני הדליקה - דירושלמי איתא באו"רא דבש"ס אין א' לטלטל אלא
דבידו מותר - והפוסקים כאן בגדול פליגי עז

רש"י איתמר אכתובין - פי' נפו לפירושו דנ"ב ר"א ניתן ליכתב
לא ניתן לקרות אסור לטלטל משום מוקצה - ע' מ"ב ש"ז ס"ק לא
מגל"מ וע"ע מהרש"א

אמר רב ג' שנים - כמבו תנא הראשונה חולק על ר' יוסי בר יהודה ומאיר
שנ' חולק על שניהם - וכמבו כדי חולק מ"כ אמתני' שטעם מגילה ע' יד בגש
וע' טורה"ב ס' ש"ז ס"ק ז'

① ועד הבית. פגי' 3/6

[illegible]

(ג"נ)

קט"ו

<u>הרשב"א</u> מוכח לפי' כתבו הא משמע דרי"א שספרים אגדתא
דכל לשון קו"ר מצילין וכתב דבשו אלו"ד בשה - ומשמע שכתבו אשר
אלו"ד בשלו אין מצילין - ומשמע דאכ"פ מוכח דלמ"ד מצילין ה"נ מצילין

<u>א' הכי</u> אותיות של שם - מתגלה כתב שם שמשמש כמקום של סג' יודין
ושם משמע מהכא"ה דשם אמור כיון שלא נכתב דקדושה כראוי

<u>ובלבד</u> - והנה מבאי' ר' יוסי מאשה מלפנו מוכח דפליגי רבנן בא' כ"ע ס"ל
דאין קורין משום הולכה ליראי' נא שאר שבכתובים דתנו ס"ס ס"ק ט' דה רגמ"ה

<u>דהשגות</u> ר' ט"ה, הא"ר דאל אין הפ"ה אותיות מצטרפות לו ידי לשון
ושתים דא"י הכי כשם בלשון לו ה"פה אפ"כ מצטרפין

דאותיות - ר' ט"ה, אחד אין דמנן אותיות שלמות או שם
משמעון וכו' יהני, ונו' דכ"ג אבל אותיות מתוך תיבות שאין שלמות
כגון אחד מתוך אחרת אין מצילין

<u>תנא מאמר</u> - אינו מובן כי הענין פשוט דהא דבעו, לו ק"מ דבפ"ה ד"א אלו דבעו
ינצו מפ"ה ד"א ומסתפקין פי' הריטב"א שם שבכתר המור וכמו נס דמשו הכתוב
ורשב"א

<u>כתבי הקודש</u> שם שאר ספרים נכתבו דכתבו ודכתיבה - ויש לומר הא דבעי
באפי' למ"ד מצילין הכא אין מצילין משום דלא מקרי - והנה דבעי שאלו
ניתן לקרות מצילין משום דניתן כתבי קודש מ"מ יש סברא דכיון דלא מקרי
אין מצילין א"כ משום סורח הכתב אפשר דבעין שנכתב כדי מצילין, והנה
דמג"ש מפרש שנה שכתב הכתב דלמ"ד אין מצילין הכי מצילין
משום דבעי להפך - היינו שמשום ניתן לקרות, א"כ מוכח משמע דבעינן
לקרות מצילין אע"ג דלא מקיימי - ואולי בכתב הכשרים במצילין דהכי שהכא
אפשר לו לקרות אל זמן קדש

והקמיעין - ע' יו"ד סי' קע"ט סע' י"ד באסור לכתוב פסוקים בקמיעין ועי"ש
בט"ז ס"ק ט' דבקמיעות יש היתרא בזה לעשות משא"כ דקמיעין

גליון - ע' דבר חפץ ב', והלשון הנכון שמשמע בקל לפי פשוטו יקשה
אין ידוע הבריתא בגליון מאי קא מיירי

גליון מגילה - משום שיש בה אזכרות - שלא כיון דלא ניתן לקרות משום
עכ"ל מהדורות ובקמיעין - ואולי בספר להגיה דהכא איירי שלא נכתבו
כל השמות וכמו שראיתי בהר"ן - שאר דהוי הבן שאולך בצדדים שמ"מ לא ניתן
לכתוב כלל משא"כ בספרים שדבר ניתן לכתוב ולשנות ע"ש
רש"י דה חלק - של אדם - אינו מובן הלא כוונתו דבר כאן אינו דומה בן
אם כלל ניתא בחלק אינו של אדם כמו לן מין

כתבי הקודש בשריפה תורה - ע' אגרות משה או"ח ב, ה, ו,
ועי' תו' הבן, ורשות אגרות או"ח סי' ד

גליון מגילה - ונראה לי - לכאורה תמוה במשמע דשאר כתבי קודש
~~שכתוב~~ ~~לכתב~~ שכתבו בכל לשון גליון משום האזכרות הא
איתא רש"י יורה קוטמא דלא איכא מגילה עליה הכתב דלא נמק
דליכא היתרו שאר כתבי קודש משום דבין כתבי קודש - ולכאורה
משמע שטעו גם ליתא בהא מגילה בשוה דכל כתבי קודש אין
גליון ורק גליון שאר כך משום להא בהפסכת שלא דנפשות
דהלכה הפסיק הוראות שבמר קצת דבר ועי' פי' נפלא - אבל
צ"ב חילוק על הגמל
גמ' ואמאי בלא ד' - שפי' ספר שרק זה נשאר ס"ת
גמ' מיוחס - ע' גמ' הראש
רש"י מלקט - ע' תו"ה

גכ"ה

קט"ז

סימנות - מהרש"א - אי להפסיק פורעניות ן מורה על התפלה ויתפלל
על ספר דפוס דהיינו ספר זה יש בו ן שורות דינים

הר' ד' רק מקום המקדש קרוי כן ימים קדוש הר המוריה הר חורב
הר סיני - ויש קשה להרחיק משום ג' ימים משום שהיה הרחק ג' ימים
שאין כל עיר - דרבות אלף ושבע הל אותיות

ג' - פרשה זו פגומה ט"ז - באות ן אות ט"ז

כ"ט ע"א - יש רבים מקום הכתב אויר וגליון שאין שיטה לשיטה
ולא קא מיבעיא רק שיש לצמצם כפי הוא שיהיו ניכרים ונקראים

בגיר ושבו - ע' גליון הש"ס דלשיטת המג"א איירי השאלה שמגננו ומלא דרש

מינים - עיפסקי הרי"ד שלא אחד ונשתמדו וכתבו להם כתבי קודש

אבל כך - אסור לשרוף ולהוציאן - ר' טיה. ני' נראה לומר דבלגין האגוז על
רש"י נראה דשרה אסור אך לא דחול ולא דרשב"א

דפוי' הרי"ף משום דכ"ט מתיר שיפת הנכרות רק כשהוא מאושר לה"ק
ולכי אפי' קדרן שנרפן ובחן הלוו משנאין ז' אשבא - משנאין בשנותאין
את השם תעינו

די' אריבן - חכם ידוע לחלכה ויש דה ספר אמות מכל אומות ויש דה ספרי נגרם
נכאין וכתובים נ"ל מי כתב את יהושע או צאתם

תוליך נמלאו - ע' שפת יב בגז נשחק פי' הוא דלא רש ורי' שמא כהן ישב
ס"ה שנפקד קדושת ס"ת מפני התא שנכנסו לרשות

קט"ז,

(תכ"ו)

רמב"ן - אע"ג דבגמ' יתבאר הטעם דעשויין כמכוסים ד) אלו אינם
לא בזיון כ"כ למונח בראשם ונ"י הכשיבא דלמפטר דבי בנישתא דמנחתא
שם אף לכן משום דאינהו קיי לבתר אפטרתא דבשמשי פה דשי הא
ליכא משום שטרי הדיוטות

דמשום דיהא"ג - ע' תה' שמגילה לשון בדמשום דיהא"ג יחשב שרי ללמוד
ונם לשמור לחפשם - או שלא דמשום כמו שלא אסרו האבילה
נהנים שו דבו לאפוקי הלימוד

שטרי הדיוטות אסור לקרות - ע"ד ש"ב סמ' י"ג - או משום ממלא תפלו או משום שמא ימשך
הכמא מבייך משמבי הכתה בשבתי דלשון לה"ק אסור אבל דלה"ק שמו
בלשון דלה"ק יש דו קדושה וליכא ממני ב"ב ולפי נמ אגרת שלי

ע' רמב"ן שמותר בשבת הה' של מזוזה בשבתי ולקלה ואין בה משם
ואחמוהו
ומחוץ/או בכתב ממת חשבי משום כתוב ספרי הקדש הי' הדלי טפלם (4)
ועוד צ"ל משום הכלה לאמרו שאינו מפורש

רש"י דתשת - יש לך משום מותר ולטלטל הכל כיון שאינו ראוי לאכילה וע' לקמן קי"ז.
רש"י ד"ה הכא (1) שו"ר דר"ט"א דבה הי' פטם לבע שמותר שלטול הכל מחמה
(2) לבא משום כתוב קדשים - שו"ר דבש"י דב"ה לא כתב ג"כ דבשו נמי כתוב שמי' בשם
ריטב"א בפרק פ"ו בשיון דשבת רחמנא מלאכה דשבת לבנין מקום או לבשק
משם כולה שהיא לאמרי היא וכל תשמישה ואפי' מה שאינו מוקצה
וכי סובר דלא שבת רחמנא מה שאינו בנין ומוקצה

רש"י ג"ר עם הספר הבלת מזוזה - כמבו יש היתר של מוקצה, והוצאה
וכמוש הרמב"ן - לא שייך צורך הדיוט דהבי - כמבו הינה דבעולה י"א
שלא יפסיק דהפטרתו - אם ע' לקמן קל"ג, (5) במבמה המשנה הרפטה לפירוש
והנה מהריט"א משמע במגילה בימי הוצאת התיק משום כותבו של ספר להפטרת (3)

(1) וכן הקשה דגמל הראש

(2) דומיא דספר ומותר לטלטלו מטעם זה - אך לקמן קיז: מתרץ רש״י
דכ׳ ישמעא ק״ל כרוב שנוי דנאמר להדיוט ומשו דלא כבריתא

(3) כל הקרבן דפני גב׳ רבונו של הקרבן

(5) שינוי שבח לשון הכתוב

(6) ומ

ריטב״א ואע״ג ס״ת התירו להציל מהו תיק שלו מפני כבודו כיון שהוא
תשמיש וטפל לו - דין הוא להתיר להפשיטו כולו כדי שלא יסריח

מת
חי׳ הרש״ש - ומתשב״ץ דבזה ממת חשיבי - ואלמלא נשוא כבוד ספרי קודש
הי׳ הכלי טפל להן ע׳ ספר טלטולי שבת ועי׳ נשמה לא מבעיא
שבגדים אז יש לו צורך הגוף בסידור - וכמבו׳ למ״כ מהרש״ם, ועי׳ דשש״כ
פ״כ אות כ״ז שגם הולה בגדים דתשידת של אמבט שלה - וכמבו׳ נה הי׳
ההו״א גז להג״מ ק״ז דבפי׳ דס״פ לבפ״ז האסור דס״ת ויש להו מהו ת׳ הג״מ
ד״ה
רש״ו תניק - דהב׳ ובד״ה שלו - דהבי׳ - לשורה יטלם דהוצאות ממת
בלתא בהוצאה אחר באופן בפני ריקוי דשימרין - משא״כ דהפשטת
הפסח בוי הפשטה נוספת לצורך הדיוט ומתו שנשמרה הצורך
גבוה ומהו הדמיון דהבי׳ - ואולי אפי׳ לפמ״ש הר״ן נדפ״ז י״ג, ד״ה
כיון דכ״ב דליא לפתאות מחלקות נחשבה הכל כאכילה אחת
אז אפשר לצמוג בהוצאה אחת דהבי׳ צורך גבוה עושה
צורך הדיוט עמו הכ׳ דהפשט אחת עושה צורך הדיוט ביחד
עם צורך גבוה ודוק

(תר"ג)

קט"ג

טלטול - דכ"לא איתא דבהוצאה קרי לי' נמי טלטול

תוס' פליגי כאן שאר הספרים (כ"כ רמ"ל הרא"ש)

קי"ג

רש"י ד"ה וכל היום שאר משאות כגון שיתופי מבואות - יש לע' מבוא כל השבוע
שאינו עונים כאן -

תוס' ד"ה מחיצות א' תוס' הרא"ש בדבר לאו לבנות הוי כרמלית

היכא נעשה בסיס לדבר האסור ע' בגרי"ז החדש

קט"ו

רש"י תיק על הספר - כמבו' אליבא דרש"י קושית הגמ' הי' משום לאו דטלטול
מוקצה דבשבת משום דינא דהוצאה כמבו' יש איסור הוצאה על התיק ג"כ
ולבורה לא דמי למת על המטה - דמהכי"ט משמע שקושית הגמ'
הי' על הוצאת התיק ולא הנעלה מחוץ - ויש לעי' מה הי' סלקא דעת
דאם לא יצא קושית הגמ' - ואולי בשיטת דטלטול מוקצה אסור מדאורייתא
וכמ"ש הערוך השלחן ס' שח דשיטת הר"ן משום כמה דשטותן - ועל
אי דגמ' דהפסה הוי מחובר עמהם - והנה אי קושית הגמ'
הי' על טלטול מוקצה דאמת המיר ר' אורי שטרן נ"י מהו באיתא
דסו' שלד סמי' ר' בבדיקת טלטול מחמת כשי להציל וכו' דר"ל
דמשמע אף דהיא שיש שם הפקדה מ"ד דה' רצא (ע' טור שלד קמ"ז)
וצ"ע, ז"ה ואמנם דבתו' לדיבתו הוי היתא קוצאה עיי"ש

תג"ח

ואומר שיש דאמרו מזוה - דכיון דלא איתא אלדעת בבשר דבטלה על בעת כדי לבטל האיסור ע"כ נחשב הכל כדבר האסור

דכיון **משום השמט** בשבטל הצלטות המטה ונספר נחשב שניכר לבטל המותר ומשום טלטול שניכר דהיתרא היתר גמור וכיון שכבר טלטולו כהיתר, אלא כשנולד אסור למוכי אין להפריד כל ששבו הו **[illegible]** וניתר ואפשר ס"ח לכבוד התורה אישור ועוד אין המשך - אלא הוא נעשה היתר כדי לבטל האיסור כי הקדש בשר האסור הוא מבין עצמו וכיון שניכר שניכר האיסור אין לפטור מה אגב שהותר בשבת - ומיהו מוכח שאם הי' הדבר מופסק שהי' ר' ישמעאל מתירו משום כבוד שמים ומלשון רש"י משמע דר' ישמעאל על בבל הדבר אסור לאכול

אי נמא כמובא באות ד' מנא ע' כיון דבפרק לשבות אין אפשר למימר אלא דלכבוד ס"ת חשוב מאוד שהמצות מטלטלין אותו ואפשר לטלטל כל על הספר - ומצוה דבשבכו טלטול המצות משום חשש של בזיון הספר

רש"י כדאמרינן התם וליכא שבות למשוינהו וכן אגב דבעינן גזרה דכל פעל ב' למצוה דשם פשוט - אינו משום לענין דבהא יש היתירא משום דליכא שבות. נמצא בטלטול המצות להו צורך הצלת הס"ת מאוד הכא דלכ' למצוה קאי רק על הפשט בהאי דשם וע' דמהרש"א ואולי כוונת בשאו דבענין בטלטול המצות הוי צורך הספר משום חששא דבלמא נפלה בזיקה על הספר הן יחשב חלק המצות ע"ב דהלל כל פעל ב' למען בשבת חשוב דכלו כמין צורך גמור הוי ושאין הנפש

אבפרי ושכינן - ע' תוס' ר"א שמצד שאם לא הי' אפשר למשוינהו הי' מותר לפרואו וגבנה דפכו הוי הכיס בסיס לדבר האסור - והא' הכן מאמר באיזו דאינה שלא נעשית בסיס - ויש לה היתר מפרש טעמא לפני כל דקכן פסק דבעכו ל' בסיס לדבר האסור

קי"ג:

(גמ' כ"ט)

בא"ד קודם לכן לומר - ע' תו' כ"א ה"א דכיון מפשט לבשר רידיף אלו שאינן
עושה כן לצורך הבשר ומקרו מתקן ואצ"ל קופו ופס"ר לא שייך כאן (1)
וע' דבריהם בשמעכה שא"צ אינו עוסק אלו המלאכה האיסור לגבי אלו
אנשים שלא לגופה כמוציא המת לקוברו ובפרט שאין מתקן הוא
העוסק במלאכת היום ועושה עמו מלאכת איסור ואיפשר לבד דלא גם
כגון גורר מטה וכן עיקר מלאכתו הוצאת הדשא מן הבשר לצרכו
ואפשר ע' רבנו הפשטה א' שבת ע' דרוצא - ול"ז לאחר גומא - ובפרט אם
לגומא כלו נטלת עפר וכלה מלאכה היינו התפירה ועשית הגומא
ועי' ראשו ושאר דמדמה לקוצץ ואצ"ל לצורך גוף עצמו ומקשה דהתרבה (3)
גמ' הכא ע' גמ' הרא"ש ואין לומר כיון שצבעו להפשיטה למחר הוי כמו שתכה
בעין בשמר מתחדד להם עיקר הקצבים גו כמנין דולמא - וכנס לפרו והיינו
ס"ל לפרגל בשעור עצ"ע ל"ת מוקצה ובתנא משום שהו בעמים אסרין ע'
נלו משום בהתעסקו קירהשמו

רש"י בשבת ע' דרוצ - אלו שהות - כמצוי שנבע קושית הרגע על ר' ישמעאל
בשמו שבהורו טלטל הוצאת המות יתירו הפשט בשבת - וקשה כאן
שבת רשיטת רש"י בפ"ר משבתן מושבת - ולפ"ז אינו מתקן הבשר
וטלטול הכיך ומתמת ונתבו באותה סדרת ר' ישמעאל שאומר - וכנס
דרגל המאור כאינו שסדרת ר' ישמעאל הוא בגם שמא יעשה הפשט
גמור ולפ"ז אפי' מש"כ הגמ' צ"ה בשבת דליכן אפי' שדות ומתם (4)
גמ' בשבת ול"ז לתפ"ס מוכסא - כמבד משמע שגונתם להקשות דבכו אמרינן (2)
רש"י ותבוריהן ואשמעינן ר"ג שו רמוז לתי"ז ככ"א ורבה אמרו בלגדי
ספר מועד ר' יהודה בסוגי רחב - ורבנני כ"א מועד כ"א - שו"ר קח"ה
בגרס לר"א

גמ' שוש ולו בצי לחצר שאינה מעורבת - ע' גמ' הרא"ש דלו ה' מתיר
ר"ג בצר שלכוע אסם ול"ז למה שמתירין לחצר שאינה מעורבת
בגמ' פ איצ רי' מחילת עמודות

(1) ועי' המאירי ומה שתי' הס"ר דבשה מתחשבין ואין כאן אלא טעה מלאכה שא"צ לגופה
אך הוא רק בעינן לומר אך כשאין מתכוין שמותר, והס"ר מיקל. אמנם
ואך הנה ע"כ אך הוא עושה לצורך גופו שהרי רוצה בציץ הוא למרו
ורק שהוא מראה ומגלה בעתו שאינו רוצה בה

(2) דלהו אפי' שגגת של הפסולה ורמב"ם מוכח משמע שפטרו רק משום
לוה דבלבושא ומי דקדק אזה השגגת תשובת ט"ו דף ב' שמשמע
שם אף שיש איסור גמור דמר השואן וגם מביא מספר תפלה לדוד
דליה מותרי הגוף ונעשה מזה דיכין מוכח כהאפלה לדוד שהן
משום לוה דבהפסט ולא משום לוא בגונב

(3) איכא השגות עוד ורמב"ם כוונת דבקונה ואז לעליו כיון דבעלמא
ליכא השגות לעלין אין לצ' להן חסר צורת המלאכה
אלא הכי כיון דאיכא הכי ע"כ השגות של זה א"כ ע"כ נעשה
מלאכת הפסולה

(4) ראשי ישיבה בא"ב מהן סרכא ר' ישמעאל

ג"ל

קי"ז,

רש"י צבע מאי הניחא ד' מפרשא לה אגב בה' ומדביקו לשמן הצבע
קשה, לא רש"י ז"ל ה"ה צבע של בשמים ומשקין את הצמר למה
כיון שהוא רכול שמא יוציאנו לרה"ר

אגו אלא ורמינן תני דבשמים אי שרית לי אתי לאפוקי לרה"ר

מי צבע בהם - אף בחמשין הוי סתר בחשב בסיס לדבר האסור כיון
דבהמות חשוב יותר מפשט וכמו הרמב"ן דמבה ואף דבשמי הבגד
בזמן עביד מקף בשני בסיס ג"כ לדבר המותר אינו בגדר
מבטלה בבטלה האבן מבטל להפירות ונחשב כבסיס לבשם
המותר לגבי וכמו דמק ס"ט מא עביד מקף בעצם הבגד
הוי בסיס לשניהם ובטוא דבק הקולו לעניין כאיסור שמיר

רש"י הבו וכו' ישמעאל ז"ל כרוצה שמיד דנעבל להביטל (ור' מ' גאלטון
בשם עפ"י בפגו של הבגד קודם באריג שתי שתי בין בעי
לבטל הרשר אבל לגבי הוי הבגד בשני ומשוה נחשב בסיס לדבר
האסור

① וי כשרא שמעיא ק׳ פ׳ רלח, וכן כמשל

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

קיצו

(תל"ז)

דאיסור - ואע"ג שאינו שהניח ממש העוקצים דיוט ומ"מ בשניהו
שיש לו עיסוק מקולקלת ואין לו אפס יאפיה דפניה
ומשום מהם משום פסידא וכ"כ רח"ה וכו' לכן בס"ד מאן לחו
עוני יש מעלייתא דבגד הבגדים

א' הרן דס"ד במרכבה הוי איסור דאורייתא ומשום מעשי קרא וכו' הריטב"א
ואמרי ס"ד דקודשין ליה נפשא של שני ומ' בגין הכבדי הנושא ואופן משנה (1)
כיולא ס"ד בכביית הפת דכלי גמש מקורב או מכה דפטיש או משנה

מציין להלה ולכן ולקון רבינו ולרמב"ן פי' מהנן

נפלה לבקר - ר' ח"ה כוי נפלה דיש ועסק דהבלת אור מיד
אינו מותר לבבל גם דשדה

דהיתירא דטרח - ר' ח"ה שאין חשו משום איסור טרחה משום
ולול דחשש בא"ה שמא יעשה כמנ"צ - וע"ע דירושלמי דסוגיין שמבשירו הוי סדרא (7)

אלא - בס"ד משום טרחה או אינו לגמש טדה

כעלא שבת פת - ואין יש לו לאו האמת

רש"י מרכבה - שבא בסך חלי - אלו כבו לפי המסקנא ומשה אסור דמרכבה (3)
בבאיסור בשבת לש גדם שאז (2) - דפרט שהאיסור שזו הוא משום לאו בחכמה
ולו משום לבו בשאוכה - וע' דרך על הרי"ף א:

גמ' והתניא הרי טוה, נ' פי' בגבי מלאכה עודבה הינו דמה
שספוק ושנה הבדה לודבה מוצא הקרקע - משאר היא בבפת
הי' שלם מקושט ונהו חרכים להשאירה דשמש - והוסיף א' הבשום נמדה (4)

① קי

② ע' רמב"ן הורוויץ על זה שפיר

④ מהות מלאכה ע' רבי הירש"ה עה"ת בראשית 44-43 דשרש מלאכה
ACCOMPLISHMENT, RESULT - ומשמעו הוא מלאך - דהיינו שליח למלאכת
רצון משלחו כן מלאכה הוא הפעולה הנעשית דמילוי רצונו

③ מסתבר בזה ליתא ורש"י ס"ל כתרין א'

⑦ וע' דבר אחר שכתב בשם ס' באמרי פנחס דמקום פטור ועי' רש"ב
ב"י דהכא את כל במשמע מיני שלשה איסור דמקום הבלה דמקום
הפסק ועיין כה סע' פ"א וצ"ע - ול זוקין ע' לבבב בד"א
מארבע, שלא יבל לעבור לחפש שדה (ותם) של סמוכה בתוך
שדה

תל"א

קידו'

נש"י אלו אומר ר"א דכשאני הלוו דאורייתא דקשי להלכה דפסקינן כב"ה
והא מודה אף דאו לאו כבר דמדאורייתא נשמע לב"ה

משלין ממון ג"פ - ע' ריטב"א אפי' יש לו - דכשו לקמן איתא שאינו לאותו
דוא נפצלו לבם

הכאו להמנם - ע' שפ"א דלהמנם שיעור פרוטה לאחר יום וע' דיה"ל
ודסתרת כ' יומי מלשבר דלפמניו לא קייל אבלת ג' סמנות ויכל
לקיים עכשיו לאחר מנחה משה לפ וכו"ז איתו דריטב"א וע'
מ' הכי דאין סא אות סמנה ג' וע"ע דכשו דמד הולכה לו כאורו
תוז אלא - והגכל גינוקות ע' דהל ריט ס' ש"ז שמוכא מזה דשטגת מומ
להבי לכא מרגש

ריטב"א הולכה - דכשקא ממטה לדי' אמר - אלא כליו שדרגי' ל"ג
ומשני משערת דעכשיו דלל רה"ר אל רבה ל"ג

הריטב"א ממור דאלוג דשירו הוי מלשאלו כיון דכיוו של מלורכם
דאוריי' הימנו כו דשעבו כאלו הנו איפש תמם דכשא אפשר
שיעשה פרות

ויבא - מהי הכי משמע שמפכו והולך דשיפוע לומר כל גדול וע' ח"ה

תנו אלא משמה לומר הא יש ג"כ משמה המלוה מלרכה וע' דחלה שבמר
עוז דבורים חנאי יש משמה לומר
דריטב"א איתו דמיוחד למוצאי יוה"כ האחרון וכן הוא דירושלמי

הכל כת הדבשות - ע' שפ"א או דאנו לומ"ז דמותם להוציא - או שפבל

① באסור לאכל קודם שיתן מאכל לבהמתו, ונפקא מינה הלכה כגון שנתן
לה פרנסת היום מ"ב לבקבק רק לו היום

(ג"ג)

בחלוף ישנה - ע' ראור הלכה רש"ס ר"ן שתפ"א דהט"ז מא"א מפרקחוואו
דברי"ש מנלת והי' אין וכו' אלא מיד וממרר הפסוק ד' אפשר לטעם
נפ ב"ל קודם ק"ש ותפלה - משא"כ לטעם רש"י הי' ג' שעות
על היום - ודהיה ל"ב - דבפ נאמרה דמפה שלא היו עדין מתורגין
דק"ש אלא עכשיו יש לנו דין קביעות של תדיר

אגב שהיא איזה במפרדק אסורה - הא נשול מודבין מופה שיש איסור קביעת שופר
אלא לדבורך דיו"ט גופא משום לא דבמהכם, ולמעט בהו סגירה להט"ז ס"י
תקצ"ו סק"ד שכתב אלו דיו"ט קרינא אין שום איסור קמלוף דבא מספיקין
בתקיעה מכאה ואינם מלאכה שאין דה שעות רק משום גזירה דבסם דפסין
שמא ימדירנו - וע' רהבי"ב ס"ה שפק על הט"ז ממקורות אחרות

שיטת המלחמות (או) דבחלוף משום שעות יש דו ולא התירו אלא רשאי
ולכבוד שבת וע' דרכן של עמעד צפו שיטת רש"י כאן

אגב שמיא - משום ג"ס - ע' ח"ה שמחרר שלא התירו דהבלה לחצם
שאינה מחוברת ~~[illegible]~~
ואולי אפילו בהבלה אירי אפי' ישלו ממון ~~[illegible]~~
סחורות מותר להבי' - והרבא משום דהפשיל דבא"ח ד"ל
ממון לא סחורות

דדינו בבורעס המר כ' ה. טנירור דבונהם אלו הוא כשר אבל לא
סחורות אי' להבי' לעצמו ואין הם כשר אבל האק יכול להבי'
רשות

ע' חמ"א ש"ב 3 ודא"א ש"ו - ולשוורה מהמ"א משמע שהבלע יכול להבי' רשו"ל
דנין, ובן הם יכולים להבי' דשום עצמן ועי' מספק הא"א, והנה מש
שהביא הג' השו"ב לדקמת אינו מוען דבמשה ספקת הפמ"ג הוא דכיון שיכולים
להבי' לעצמן שוב אין להבי' דרכם

קיצי

ח"ב אדם לבצוע על ב' ככרות בשבת – אמר לקמן כנ"ב
לפום רהיטא הו' משמע דלר' אבא בוצע על שתיהן ולרב כהנא
בוצע רק על חדא, ור' זי' קלין ככבצע דאתי לפון ג"כ קונת
רשו לבצוע ברכת המוציא - וכמדו' אין אומרים ברכת המוציא
על שתיהן עד בבוציאם ג"כ שתיהן - ור' אורי שרט הטור בספרו הלשון
על ב' ככרות, ב' ככרות הוי לשון מיותר ועין לשון המחבר
רע"ב בוצע על ב' ככרות – שאותה שאינה בידו ובוצע על
האמצעית ובלשון אינו משמע ליה בוצע על ב' ובוצע
על האמצעית – אבל משמע ג"כ לה"פ

גל"פ

המ"א סי' רטו ס"ק ו מקשה על השו"ע שפסק דשדה מותר לברך ברכה כדי להשלים ק' ברכות - ומקשה המ"א מגמ' דיבמות (1) וכן מקשה יומא דאיירי דינהר המשנה לכהן מפני ק' ברכות

אגרות משה או"ח סי' קכ"ה מוכיח דרמ"א אינו דעה דרירה רק נתינת רשות מוסף ועי' אלו משום ל"ג שאין קלות נחשב לזלזל וחסרון דעו"

כף החיים - עי' מפרי' דאר הגולה לר"ר ל"ה - גדה מוכן שדה שמותר שבשיג דרא המלה והשלים אותו ולא נמצא חסרון כלל רק הכל הכנו רשות והשלים ועי' אמונת רבה לא יהי' נפגע משפטי' אלו שנראים כחסרון ע"ש

גול דמנחה - כיון שאוכל הכל שמרית חשוב כסעודה אחת ע' לשון הבבל שאמרו מסוגיין דלקמן שגשמו הילך מספיק קו"ד סעודות אליבא דחכמים ור' חידקא וכן רסוגיא דלקמן דשדה נותנין לו ג' סעודות הא אפי' במחלק הסעודות אף רעבים יהוי רק ג' סעודות

מה שמדייקין לשון בפרים - עי' דגמ' רי"ד שחכם האריך בזה אתי אף אליבא דברעי' דבעי דליתן סעודה חוזה ועי' דמאירי שלא כ"כ

(1) ולכאורה קשה דאמאי דידן אינו מבואר שיש חסרון דרבים בידם
לאסור ומכי אלא דבר לומר ולכן הותרו בידיהן דרבים שאני

גליה

קי"ח:

כל המענג את השבת — ע' מהרש"א - שבשעה שהוא מענג מחמת שלו שומר לצורך שבת כן יתנו לו וכו' רש"י סוטה מ"ח: שמאמינים בהקב"ה לוותר ממונם להוצאת שבת ויו"ט אי הוה - מי שמאמין שבהו ומוציא ידו מפרנסתו אינו במענג השבת שאסור להשתדל דרך עצמו משא"כ המאמין בכל דרך הקב"ה רק שיש גזירה של ימי החול וממילא נמצא מענג השבת ופרנסתו בשל שהוא לוה עבור לכבוד דרכי מועדות

שיעבוד מלכיות — על יוסף מוקיר שבי משום כנגד מדה שהוא מקל עליו עול שבת בהלכתא כהלכתא - והרחבה בדברי כבודו של האדם

משאלות לבו — מהרש"א באע"ג שאסור לשאול צרכיו - משאלות לבו שבשבת יעשה כאילו כל מלאכתו עשויה וכן מתקיימת

מוחלין לו — שהעוון עצום [הכל] ככופר בכל התורה - ושבת שקולה כנגד כל התורה נתקן עם שבת - ידעת בעשה-דור אנוש ייחסו סבה הראשונה להרקיע ש"ע אלא חשבו כי די לכבד מלאכת חלק הנהגת המתייחסים לכוכבים ומזלות - ולכן שמו הסבה הראשונה - והנה השגבה בשבת הוי עקירה של טעות השני - והנה משפט יום השבת גדול מזל שבתאי לפורענות רע עצב ומגפה יגון וצער - ומי שמשמר כהלכתו ושמחה ומגושמים מורה שאינו מושפע רק ע"י המזלות

ט"ז סי' רמ"ב - מעורר אי עשה השגחה מצוה לשכין שבת ומתפלל בבריאות ומידת ה"ז צלין ורשות אינו כן

לא שלטה בהם אומה ולשון - בזכרו פרשו מפני ורק על מלחמת עמלק נצטוינו ויבאו

גלוי

קי"ג,

לפרסים - ישנה משום אלים דבעינן אין בן בנו דא עד שיכלו כל נשמות שבגוף ריבה לדרך הגאולה עי' שש"ש

אי הוה
אי הוה - מושב' ריהמ"ז - היינו הלומדין ולא האומנין

אבל רוצף עי' מהר"ל ראי' אמצעית

אשתו - שחבליתה אין משום הגוזל אלא רנין חכ"ג, ולא לגלות

רך תשואות דבח שאר אלא הוו רחינו שבט שהכל גלוי דרחמי

השם - 230 צמות נקרא אמונה

בשיר הש - כמאמר שיר [illegible] - עי' סנהדרין ק"א - משמע דאין אינו אומר דפנימיות (2)

מחרל ומעצן - עפ"ש תבלית לפרש הנסין - ואמרו חכ"ל יוד לא יתפרסמו

רימוז אלו שריבתא לשנה הטבע - משך חכמה דאוקות תשלית הנסין

רק להעיר לדות קני אבל על מפעלות הרוצה דטוב כי הוא יגן והשגחתו

והוומר כלל מורה שבק על הנסין ראוי לתועלת אף מפעלות הטבע

א"צ להיות אתם שדסין - ועי' מאירי שמתוך שאומרו אמ"צ ושלא רטוב

אינו מפגיש להגאולה אלו רימוז שנקבע זו לתועלת על הנסין ויבא מזה (1)

תיתי לי דקיימית - ק' סתבות רשב"א - לו רואה טוב, ולו רפירות, ולו עי' לימוד

הגמרא עין אלה בו

עי' לקמן קל"ח

ממתין דבק מלבה מהרש"א ל"ש רבה דשלה מלבה אין נעשין דפ"נ

עי' עסק המלבה לו הו נעשין והכו מ"רי דבק מלבה דמת

רות שעסק המלבה ולא עי' עסק מלבה - כמבו דעסק המלבה אינה

סבה למיתה בשלוה עב ה' מת רק שגבה למות עי' עסק המלבה

ושבת עשר רעשה - ועי' מהרש"א שבק עולה מ"א או רחבה לגלות או בשו בנוי

נוגין סומכות רשות ועבד המיטה הוא שאוך הה' נ"מי רבנן לבנון

ממכניסי שבת - רטבחי' עי' מגרעת משום אוה תא סי' ב"ב

חוששין אותו - כפרה גדולה רשטה - ועי' מהרל דלמידין מסוטה דלו ענינם

שגורכה לרחמא גב כהן ע"ש

היטלא כל רגה צריך לקדוש מעלה אחת כהלכה

(1) להרגיש רפל
(2) הכונס שצפין לשמרה נחשב כשיר רעלמו וכמצו ע"צ המרה כונגבת שיק

(מ"ז)

קי"א: יפה אלהי - שפי' ע"י וקי"ל עשה שדוחה לא שבו, מאותו גם להוד גמיין, לאו רמאי
כי אלו הלאו שעה הוא אוכל
שהוא שנפסק לו חוט א' נפי' כשר נלמדים מן המשנה הנ"ל
רש"י פסוקי דזמרה - משמע דקפיטל אלו הם מקרי פסוקי דזמרה וכמבו' בה' חשוב אותו (4)
כל המזמור עד הסוף - ר' ראה שרק אלו אינו דהמצלה

ודקד קי"ל מצוה כאופן של עוני כל"ל ע"ז

(5) רש"י מכתי - יש לה מצוה דחד דבעא יפרוח אלו למוא מפשט ור' ב' קנין הדור
ד' תמה שעתו שלו לבטל

אינו - רהיות הדברים שפי' קשה להם דאז עשה כן הי' צ"ל דדרגא
רבינו הק' והיו מכירין גם וקורין אותו כן בכל דברות אלה
רבינו הק' דמין גם - ואולי אפשר דברכה' דמלה רבה מופלג
וכמוש המהרשא ומספר תהלים ד' ומה שלא הסכל גם הי' דבעא דבקיעות (2)
לא ראו קורות - הכל טיה, ביאר דכשהופכו צריך להגיה ידו
למעלה מלמטה - והמין של יוסף הי' דרבן נעשה לדוגמא (1) ואם
אינו הופכו מושך מלמעלה השרביט למטה ושם מגביהו מעל ראש
והנה הפשוטו אם דמעלה מפרש רש"י דצריך לפוטנו דבר כאשו ולפני' ואולם גופו ועשוהו (6)

אותו - ע' מהרשא ודק' קי"א ודהפטים כבר, רש"י דק דאסור עשה - והנה אותו
דכתיבות כב: למד מאין הי' תשומה דמן מיתה אבל גם באיסור עשה לו
ופרש"י כה תברכו אתם ולא צריך ולאו הוא מכלל עשה, ולא
קושיות התנו מושך המהרשא דמלה לדוכן ולא דוק שלא יותר על דבריהם (3)
לא אמרתי - ע' תה כלל ג' את ב' ונראה דאו דמירי דאבק לשון הרע
או דמירי דאופן דא' שסיפק אחר והוא דאה ומגיד דבר לגנאי גוש
אשר לו ולבני הבית

רש"י דמבוא - ועדיין - דזמן דין העזרה סמוך לעזרה ומבורר מתפלג מנהם ע' ריש דף

(2) ודאמת משום לא הי' באפשרות לרבי לאמר כפר ועיקר דבשגגת של
רבי הי' מתכוונת ידו כד' דמפרשא דהיינו משום הרהור עבירה
ולכן נקרא קדוש דכל שעושה לשם שמים נעשה בן קדושה (22)
ועי' טה"ר נ' בשם
(1) ועי' ביאור הלכה סי' ד' סע' א' בישוב דרבי' אינו חושש כמעשה (ד"ה אף שהרב
נפוש מלבושיו מגמת הסבין
(22) ועי' דמבלי שבני הי' קדוש גופו שאר הידות שהגוף לפני ש"י הי' נוגע
למטה מטבורו ונמי קדושת הגוף שהי' לרבי ומפני כך נקרא קדוש
אבל ר' יוסי עיניו שבו לה נפשי הי' מרחיק מן הגוף ואין ראוי שיקרא
רש"י בם קדוש
(3) לגלה ומ"מ שאני דירך לעיור דושם - הדברי משום מגרש בלבד עזר דושם
ועי' כהנים אמרינן אינו עזר - ואילו סברת בעל אמרינן נחשב כנופל לפני
ואינו כמרבך - אבל לבד חשוב כמרבך ונאסר - ועי' בהגהות תוס' בנחשב כעיבור
מלבה דרש על כבשת מלך ועי' דרבמי ולו שיש היצור מלבם אין רו משום ר"ג, המ"א
מפרש או דבכי מפרש הגמ' בעבור דעשם משום דרכם לגלה, או בבי' סל
בנשים סומכות רשות ולכא איסור עשה רק פטורא משא"כ לת"ב כל
באין נשים סומכות רשות דאמת איכא איסור עשה (ועי' רחמנות שלמה
שפתר באה"ג הי' יכל לדרך ג"כ - ותי' דבמעשה נחשב מעשה מצוה, משא"כ
דדרכם אף על אלה הרהור לא נחשב לדרכם (33) ודהפלאה תי' דבאיסור
עשה הנא מה שמתבטל ממנו להתעסק ע"י שמלה לגבך ועל הוי פנוי
כמגע פנוי - ועשה כן לגלו דשאת (333) שומע לדבי תפלין (אולי הל
רבא להתעסק ממנו) ולו ידע כי בשעה לדם אף יש שום איסור,
(X) ובטרק לבלו
(5) ממרכדין מא: מ' אין רואין פני עפרון - חוץ מגיד משמע שפל יוחנן קשיא
(6) בפק לכוות את עצמו אף לפני אינו מוכן מה שהבכור הגמ' אמרי חלוקו ועי' דמהרש"ל
ודלא שלא הי' חופכו ומצוה לו כון שכיסה: א"ר רסדין
(33) ועי' בדרכות משה קידושין סי' מ"ה ענף ב'
(333) ועי' מן איסור [illegible] שמשמע לדבי תורה קיים מצות ואהבת

צל"ח

קי"ח:

ביאור הגר"א סי' ח' סעיף א' בלא במלתא אין איסור כלל דראש מגולה
לזמן רק לפני הגדולים וכן דעת המג"א אז נכון הדבר שלא
המוסר ונשאר היום לקדושים שעומדים לפני ה' תמיד

בקיימת מצות ציצית - ע' בשפ"א שמעורר שאינו שם חוט ללמוד דבר
שלמעלה - ואולי בזה הכוונה בהידור דקיומי' והוא כגון שלמד
שהפסיק א' מן החוטין ונשאר עוד ז' חוטין ולמטה מן המותר
המותר עד שרבי חוט הה' ועי' בשמות ומנחות מ"ב ענין
ציצית (עמ') שנשיא וכ' מס' יעזל אומר, והוא אלו אפשר שיש ענין של לב
חוטין (ועיין אשם חסר לב) - והנה מרבית לשון הגמ' משמע שיש
איסור של הלוך בלא ביו ציצית וכמו מהמשנה ואינו משום לענין
הלוך אלא משום דמקיימו או הולך עליו והלכות שלמה
פ"ג הל' ששם בשבת שמלכה בלא ציצית חמורה קצת יותר מיסודו ומחמת

גמ' עיון - שאלה לענ' - ע' תניא פרק כ"ח ונעצר בה מחשבות כשאני מתפלל
אני חושב מתאמץ להתגבר וכו' בכל מאמצי כחו ולכן כשנפש
האלקית מתאמצת ומתגברת להתפלל אז גם הקליפה מתגברת
כנגדה לבלבלה ולהפילה במחשבה זרה - דבאמת לאמיתו
הן שתי נפשות הנלחמות זו עם זו במוחו של אדם כל אחת
חפצה ורצונה למשול בו - והוא כמשל אדם המתפלל בכוונה
ועומד לנגדו ערל רשע ומשיח ומדבר עמו כדי לבלבלו

ממושכי ממחלקי - רהיטת הדברים במושכי דהמ"ב ועבו' בשבת אינם אהובים
אבל המה מקבלים לאסוף התלמידים מכריחים ליום בשבת - משא"כ מעמידו ומחלקי
אהובים אבל המון העם ועז הי' להיפך דבהנהגות הי' ממצב החדים
ועי' דמשפט

אמר רב פפא לדידי חשבן עי' דמשפט שלמין ג"ב י', - ומשמע שבאמת לא הי' נכשל במצות
בדבר

① זבקה של הדבש

גל׳ ח
ג

קי״ח

גמ׳ זה אימא - ר׳ זו קלין זיזו - זאיע דלמתם דינם ראשונה
נעשית כשאתו לכל זמנו והותפה הגאל לא אבל בלריאם שני
חשב א״ע שלא קיימו כהוגן כשאר שאר - מש״כ בדינם הראשונה
מפני זכרון איוב המצבה דלא - ואולי מהארציו שנטר נודע לו
שקיימו כהוגן זאינו מסתבר במשיגים אמרה תצאו מבאן מלין

רש״י לא קריאי - אולי אפשר להרגיל א״ע במדת הכרת הטוב
אמש כן להזכיר א״ע בעוקרו של ד״א מתנהג על ידם לכן
לפני שאכן יש מין של הכרת הטוב על שעדי אורך ח״א בך מ״ד,
ב״ה ונמצאת

עין אליהו אמש רב יהודה - עיש שמו שבוי חכיל גזל שעגא והי תמיד
חוזר על לימודו וזכו דעת התפלה הי מתפלל דבונם

(1) ועי' ב"ר (י"ז, ג') בענין ואין לבו באשתו של ר' יוסי הגלילי
ויש לו' אף בזה ר' יוסי בסוגין

גלי״ט

קיטו,

עבידנא יומא טבא לרבנן - ע׳ ישש רבק״ש פ״ב פקה מוניך
ועוד אף שאיני ה׳ א׳ מן החולין ומשמש ביותר כבאורא דפ׳ [illegible]
שלזיקין אבי חס דהדרנוקא אמר רבה ישתנה זה ונחמני
במרכבין נפשה ואשה עוד יומא טבא לרבנן מחמת כוד חירה
השלמה

אמר רבא ת״ח לי ע׳ שבא בגוה דכי כהושא פנה ויפאתה מדברי תורה
וע׳ רח סי׳ טו במשמע שמעין דברין ועיש מה שמשו משפמה שוועג
בפשיו של כהנים - אין בשרש ואפשר לעיין כאן - כשידועין לפניך ויפו ומנין
כרשות

תאו לי - כשידוע שבם הוא ושיל דבריו אלו

יסוד ושרש הדודבם - השלמה הק׳ נקראת כלה ועל שם

בשלא נדבר - מן [illegible]

ומתוך השאר - ע׳ שוע הרב קוא סי׳ ר״ן סק ג׳ - ורשבה״צ סק ט׳
וכל הרב ה״ד אבל לעשות בשפין שלו למען השבת לגופו
שיצפו כרצון

אבל לשו - ע׳ מהרש״א - ששדר אבל להו כשאמרא לכבוד שבת

מהרש״א - מספר י״ג מורה על אחדות - י״ג מדות של רחמים, שפמה נפשת
דהיינו דין י״ג מאמר דמשות

ענין יוסף מוקיר שבת מובא לו להגשים השגחת ה׳ שרגו בעצמו הי׳ הסרה
שעי ויבואו כל נכסיו ליוסף מוקיר שבת

(ג"מ)

קי"ט,

רש"י והארץ - ע' מהרש"א נפלאות הטובה הבאה - כמש"כ כוונה כמ"ש דמשך חכמה
עקב (ח, י) בגמ' דרה"מ דכשהוא אוכל ושבע עלול לבעט - כן האוכל ושבע -
וכו' ... ושכחת - לכן צריך הש"י שיאכל וישבע ויכיר כי הוא הנותן
לך כח לעשות חיל ועיש שמשה ... דהרמב"ן ... ולא דרכה כאשר
נע' סמכה תבוא ב"ט, סוף דה כאן שהוא על דברי רש"י ולפיכך מה שאומרים
בה דשעת שלחן השלחן ובחון דרמב"ן - ואולי יש להוסיף מה שבשבת לפך
היינו ... כל גדולים ולהכיר שהכל מיד הש"י - וכמו ע' רמב"ם
שבת שמעיד ומייחס הכל להקב"ה - וכמו כן כפל הלשון אשר שבת.
להכיר את כה - שצריך ע' ... בש' השבת ה' לו אפשרות לעבד
שבת ביום שבת

גליון א' טרי קדושת שבת ... ... בגליון כאן
ההארה של קדושה המשכת השבת ... אשר נמשל לכבוד שבת (1)
ולקדוש ה' - שבהו כולו לה'

שהיו מכבדין את ... - לה' - ... ... שמשכחין
... ... - ומשכחין ... ... היקר ואינו ...

מאירי - ... ...
וע' ... - ... ... שבת ... ... (... ...) (3)

ר' ... ... אינו ... ...

רש"י במה ... גדול ... - ר' ... ...
אך ... עשיר או ... אך עשירות גדולה ... ...

רש"י לבי הארץ - ... ... - משמע ... ...
... ... מן הארץ ... או - ... (2)

① אותיות תני לה שיאמר שמשתמשו לבצוע שבת. ויש שכל המין נעשה רבא בפני
עצמו ממון ועובר בלא די אכילה ושתי
אלא משום לא
② במסכנות תאכל בה לחם - ואיכ אפי׳ בצבו ממונו לצ׳ הארץ ומולתם
שיש איזה ברכה על הנאת הארץ ונהו ברכת הלחם
③ ואולי בכל השנה הוי המר ודבש הלחם של הארץ כמו עור ודבש תלמידים
ואולי דוהכ שאין אוכלים ושותים מגולה המר ודבש ונעשה כלחם רגיל
ונז לחרשים דקדוקי לבן כמלאכים

ג"מ

קי"ט.

וצלוחית קדושות הן - יש לעי' הלא משתמשין בהן אשקדומות - ולפמש
במפרש"א שאלו על שלחנות קטנות אלו איש שבאו מאותן צלוחית

לאקדמות, שומר, יש ד' אופנים של מילוי תאוה אף כאשר מקשין
קצת הרגעה של כדור אוכלים מיד ונהו להקדים אכן לאכל
גיסא אא לאכול טוב (רחיצת ורגון נשרוף תפסר כמוש סטגע)
ויש אופן אחר שמתקרים עי"ז יש ריבוי תאוה מוכלים יותר

קי״ט:

גמא׳

נושה שעבד מהרש״א - כי דלגי עבודתו לא יודע עשיות וכמו שכתוב לא הי׳ רק כמאמש כך עבודתו כמאמש

מהרש״א - וסר עונך - כשאתם שזה של ויכלו נתכפר אדה״ר על עונו - וסר עונך - הזדונות במזיד - וחטאתך - השגגות - בקשה מאוד ליזהר מחילול שבת בשוגג (1)

מהרש״א קל - דכל השונה הכל הק׳ - מלך רימוז נכאים - מדה קל דעל הכל ת והוא נותן כח וממשלה לכל - נאמן אמיתי

מהרש״א לוי חרבה ירושלים - כ״א נקט נקודם אחרת המסורר לשונותיו אחרת

מהרש״א - לא הוכיחו זל״ז - שהיו מוכיחים לאחרים אבל זל״ז לא הוכיחו ואין משגיחים בכל מומם תשירו מראשו ועד סוף רק על בניו

ועל המהרש״א כור עונג וכאותם כלים הם דבור הבם - איסורי שבת מעט מעוטר נזהרין בהם והיינו שאין איסור - והם מוצים כדין משתברין ומחללין ק״ש של ערבית ושחרית, דיבור תשרר שמי בכל קהלה, גם הכהנים מחללין כוס הימים בדין המנהג והולכין בחשוב בטילים וטיולים

אין הבקבקת מצוה עון החכמה דשבת שולט מכל מאכלים - ובה כח ראש והתמיהות ומורש הרץ ושומם - אין שמשיו שבת למעלה מן המזל

מן החכמה - שיתנו ג״ח - קיאר במצוות לא נתפסו על עון הדבור - ומצד מיתת צדיקים - בהן קל כבוד לא ימאס באין רצונו להמית הדין ורצת שמעבר גזירה על הדין נסלק הצדיק בחשב כדין דדין בשכן לו ובזנו כדין

דשי׳ שלא הי׳ לפני רשעת פנים - על יוסף - כמה מצות נעשו מפני הרושם וכמה עבירות נמנעים מפני הרושם - מכתר מאליהו חטא על רושם (2)

(1) ואבד נכסו בשוגג זו המונח בקדמונות משנה מוחלין אין ההסכמה
כיון שמודין על מושב הכשרות וכשר פסול לעדות - אין יודע
את זה ע"ד ונשאו אתו - ונבו הפסק
(2) שלפוני הגדע מאני על עשית המעשה אין הרל חטאו ואין חפץ גמור של
רוחניות

גמ'א ?

קוטי,

כל הזונה אסורה לכל כהן

ד' ד'.מא על דרכה דהתנבק לובו לפנם בדרכה היא אוכלו
יתנגדו זכה נוגע לכוהן ויצמח פורקין זב נוגע לטהרת ישבו
ופקה! משיבין על הנוגע לכוהן - נמצו יש לבו נבדם

רש"י, נכרי עמם שהתנבאו עצמן לטרה ולהרע על קדשת שמו
כל הזונה אמן - קאי על כל יחיד - כמבו' אומשו"ם
רשה הפג"א באשו משתמשים לשון יחיד קאי על הציבור
ביחד, ולשון רבים קאי על כל יחיד ויחיד

(גמ׳ג)

קיטי;

<u>כל המשנה א-ח</u> - העיקר דהפקרה מפקיר יותר מה שהוא צריך מה שמותר
דבשעתו דירשה עושה ומפקיר לעולם ולא ירשה יצא ובין שלוח יצא
דלבסוף ירשה יצא - דאין הקרקע מותר מה שלצו של לבסוף חוזר יובל

מעשה שבאו לפני - אמר האיש הקי׳ - אוכל רשות הבריאה לא קרא הקרקע
כל האילן רק לצורך ג׳ ימים וע״י השדה משפיע נפש לחלוץ
לצורך ג׳ ימים - ומשנה תשיר שבאו

מעשה ב׳ אהרן מורה - בלימוד קטנים אין קורא משנה א-ח - בלוני. מצוות
ולא מתפעלים - אבל יש תלמיד תורה, ותולדות לימוד המתפס
וקיום האילן אלו דרכו

<u>אמר רבא אפי׳ יחיד</u> - ע׳ שפא שאלה רק הבור אמנו והוסיפו לפ זמנו

מט דפרוץ פרצה - מ בן יהודה דבצבא חיוא ואינו נמרד נדבר
ועי״ג בתוך הקדיש אומר יתגדל לכבוד השם ויתנו לישמע כלל
ושעו והקהל משיבין כל הנוגע לכבודו ולא רק טורחו
ויש להמתיק בעי׳ דבר תפלין נוגד עמים ונאסף שמתבאר צבאות
לפס להרוג את קדושת השם - בא דהמתנה - בעיקר אבלם
קידוש השם

תמג

תוס' איבו - ע' רע"ק הורוויץ שמחדש משום נקט סל, ועיגול, ותדיא, א' מהן איכו
דאוקמ' הל"ב - והנה מפשטות תו"ה ל מהן משמע דאפרש אפי' שמקפל ומאלו ונבא
אש עפ"י דבריו של רש"י - ועי' שם בפני' דעיגול הוי אפי' שאין שם לכל נפש וחי' ①
רש"י אטעי' והאי כמקפל - ע' מהרש"א וע' רמש"ן - ומבואר הא"ג משמע
דמשמע הכי ומתני' ר' ע' שראה ואיבו נ"כ טרחה
ריטב"א ואומשי' לאחרי' רואו והציל לכל דאע"ג דאסור להפקיר ממון רשב"ג
שנראה כמקלקל דנין שאני הכי שהוי כמפקיר מאליו והולך לאיבוד ולא
מ"מ מיני בקנין (כמבו' בנכסים דהוי הפקר מלבו הצלה דהוי כבטלו של יו"ט)
וכ"כ ר"ן בשם דבריו הוא מופקר ועומד - ולאורה עוד תלוי דמחלוקת רש"י. והרן
ריטב"א מביא ראי' לשיטת רש"י דבברה לכל אפשר אפי' לאותם הל"ב מחשיב
שנשברה שאינו מביא לכל אפשר

ולשם הוא מוצא כל כלי תשמישו חי' הרן דקיון מטמא, ושלחנו

חדש האדר לאותם הל"ב - ליבו טרחה כ"כ

רש"י מהפקירא דבשא הציל לכל - וע' בפסקי הרי"ד שחולק על רש"י וס"ל
כיון שאסור לו להציל יותר מג' סעודות הוי הפקר וחי' דבשא הציל לכל
הכא דאע"ג שיודע שיחזירו לו מותר לזוש לפד וכן חולק הרן על רש"י
וע' דגמרא דבש"י ס"ל שאי' יכל להציל אנשים שהיו מצילין ומחזירין לו ④
②
מ"מ הכא - כמבו' דהלכה מותר להם להציל כל מה שירצו (וכ"כ בפסקי
הרי"ד טעמו לאחרים) דאחרים לא יבואו לכבות דאבדה ניחא ליה
שמשפיל את הכין שהציל לעצמן מה דעתן להחזיר לו יחזירו ג"כ
לכבות - אבל לרושו כיון שהוא מותר להציל כל מלבושיו יכולין להציל
③
דדוחו אבל לשנה דמאי קשה משום דבקהני לכולי יומא - וכאשר הלכה
בו נאמרה רק אחרו דמ"ג דלעש וחוצה ולחדש - והנה מלשון פסקי הרי"ד
③ משמע דמי קאי אכלי תשמישו - והנה י' דרדר שדמאליו במים הוא מציל יותר

(1) של מצוה הוא אע"ג שבכבוד ול"ת שעושה טרחת דרבים

(2) דהכין אל הרי"ף

(3) מעשה שהם יכולים להציל כיון שהוא לו טרח והם טרחו - משמע דס"ל שגם להציל
לא הותר אלא ג"ס

(4) וע' ראבי"ה שמפרש דלכך דישאו בשל הפקר ממילא כיון שאי להציל אלא ג"ס אף
דעלמא שלו לא הוי הפקר ומשו"ה אוסר עצמו

(5) שאני בשבת הקמ' בשאמ"ג הוי טרחה משום שהוא ולא התירו אלא משום כבוד
ד"י לכבוד יומא

גמ'ז

קכ,

ומוכר ומוציא לחולין - הרן כיון שאין אתה מוכרו אלא כדי להקדיש רמי אנפשי׳ ומיפרק

הרן וטמאי בכ׳ יוסי - דכיון שאין דבר לקדש טפי אי לדיש טפי ונפיק לרה״ר הי׳ נשי׳ ונשה״ר אפי׳ לתוס׳ המחה״ג אפס משום דכיון דבמטריז אידיעין דילמא נפיק דהוי לרה״ר ויש דבין לרבנן מותר רק לרה״י, ולר״י רצא דלפר דמותר אף לרה״ר

ומוכר שזכרו רשו׳ ובלוין ראשו לפניו לקנות דר פיו ומיניו - ועי׳ אגרות משה ח״א סי׳ קי״א דבאונן כשי׳ שמכר הלרישה לפני לתשמיש גם שיקנה פיו ומיני דבשין הבלוין ומ״מ כיון שנלבש לה דבאלו היא לרשה וממשב ור׳ ארי שנכט המר דאול שימוש צורך הגוף עדיף מכלנה לדעת השעה

שלית - חי׳ הרן שלו עריך מיני למשול שאור קן אלו שמוזן אלו יתפשט יותר ונכר דט״ז שלפי סק׳ י״ג שמשה כדי שלא יוסיף הדליקה כי עי׳ חידור של השליתה ①

פורכין עור של גדי - ע׳ שפ״א שאוזור משום לו חששו שמא יכבה ולפי כון דבוו הצלה האופן של שני לגם

הרי״ף לא הביא דברי ר׳ - והרמב״ן דיאם דבריו ס״ל שיש תלוי דין גרם כיבוי למקרה כיבוי ויש תלוי דין מעוכב של עול דבאי מקרב כיבוי ומעוכב של כליה דבאי גרם כיבוי (והנה מלשון הרשב״א משמע דגרם אפשר שלא מתקרב) ועי׳ רשי׳ מ״ז: דגרם כיבוי כי מטי דליקה להכי דליקה הוא ②

הרמב״ן ס״ל דשפא עדיף מנוחת מיל דשמא לא תשבה (ולפי״ז מצו״ק לשון ואם הראב״ד רשב״א שנתעסק הכ) וכ״כ הכולה

(1) ניאשל ההדלקה וכשמסתכל האיזור לא יהיה הוספה והא שכתבו דגמ'
פושטו ומכסה לא כתבו את הכיסוי כדי שלא יכבה הדליקה
דהא אמשו של. וכן דספר פושטו וקורא רו ושל ודאי יש לומר
שלו הקריאה תכבה - והנה רבם תפשם האיזור ולו גלך ההדלקה
ודאי אינו שריג נכבה האור אינו חושש כיון שאיפו לא נתכוון לכבות
ההדלקה אלא שלא גלך עוד הוא פושטו כבר שקועו מתפשה רו

(2) בפקע לפני ומראה דלאמו אשר בה טעם מיל גמר פני מכסה ממש-ולפי
יש לו' טהולה כששא כמו לו קשרו תפשי גג' כמקרר מחיקה ולו
ארז מחיקה

גמ"ו

קכ:

רש"י אלא רשבה - שלא מצאו אנו מוק לומר מה שפוצה להוסיף רבה, ועי' הרו"א
אלא הוא של לבנות וכשבר כונת דבעי הכתה ועיו לו הי' דבעת שישאש
של או שיהא קדם

תהל"ד סי' י' - ע"ש שמחלק שאין היה מפסק הקול אלא יכל לכסות את
הכל

רש"י אבל מנית נאסור לטלטלה רבי לנורה ע' אור זרוע ח"ב סי' קי"ד (חו)
שמדייק בנימור גריבו מוכחת דע' משב תגו, רש"י ע"ש

ועי' ימוד דמקום הטנופת - כל ג' קלין נ' המר במרכ"ית הדבקים משמע
בא"רי אל אף לדוש רגבים ושולא עד הבש מושם בפנו
וע' צשי ישפא שמחר אחרו במכות אף לכל קרי מותר לטלטל
כל הקשת גמי - וע' תגון ימתקא ואשי ביז שמחרין באנו
רנאים צוכה ורוח מסי' עוא ח"ד דשבת אין בפני גל
גרמא - וע' רכשבא שמשמע מינה בזו, טריפה לא היו ודאי
מודקה

(תמ"ז)

קכ"א,

רש"י ד"ה קרי ואפי' אין אוכל טהרות כמש"כ כותי תרומה [בדבקא] לצורך מעשה
מותר לטלטל כיון דבש"ו רמ"א שאינו של גוף וכן מוכח מרש"י. ד"ה טלט
אבל שאסור דרחיצת הרשות (ודלא כמש"כ ד"ה הכי שפיר דאל שלא

רש"י הנה - ביום השביעי - מקבל שזהו ספירה - על מגילה כ. בדרשא
מה וספר - ביום השביעי נאיתקש טבילה לספי' - והנה דבר כתוב וספר
לו שבעת ימים ורחץ בשרו במים חיים. ואינן משך כונת רש"י שר רמז
בהאי דכתב רש"י מקבל שזהו פי' הא דצריכין לספור ז' קודם טבילה
אך מקבל ז' קרוי ספירה

מאוכלי - מדוא כאן דאסור להאכיל קטן איסור בידים בשיעור הוי בידים
ונל דבזה לא עדיף מאכילה וע"ד הכי דסומכין דבעצמו לדעת מאכלין
ולא לצורכין

ריטב"א - הכא כיון דנכרו מסלק רק נהנה מותר להנות ממלאכתו

ריטב"א - כל המכבה - דאינו מתיר שיהיה רק גילוי דעת ומש שעושה דלוקה
האורו אבל האומר כל הנותן מתנה לפלוני כפי שילמני אסור [אינו מפסיק]

דתי' כו"א מסתפק אם גדול אם תכבה ליה - מרהיטת לשון ר' אמי
משמע דבה אסור. ואז הכי אפשר לדייק מרישא - ולפי האמת קשה
מדוע נקט כבה

דתי' כו"א - אולי מבוא לזו למשמע מיני' - ע' רנ"א שאמר באוה
כל המכבה אינו דמחלוקת ר' ורש - והמגן נקט מילתא
דפסיקא

תי' הכי מתנא קושית התוס' דאם יהבו רבנן דכיון וכבה דגדולת דאומן
ה' אסר ואינו דומם למאכלות אסורות ונשבעו

לצורך מותר לטלטל בשבת מפרש בפתק של טבילה בזמנה שלפני,
ומפרש אין צריך לטלטל בטבילה דזמנה או שלפה - וכמו לפי שלמשנה אי
לטלטל

(גמ' ה)

קי"ב

גמ' מנער או כפיס אפר מקלה ע' גמ' הגאון מורא לאשמעינן שמותר לטלטל וגם כפרש ה' גלות כפרם - משום דלגבי הגחלת לא איכפת לן דשייר השמן וע' קרבן נתנאל

גמ' פותח - דנעילת דלת ליה טלטול - כמשל נשיל דבעי טלטול מן הכלי לפתוח דבר המותר

ליט עלה רב - ע' מהרש"א דלא הוי פסיק רישא - ודבי"ל וי"א מתשל דבשוא ס"ל דלא אסור רק פסיק רישא דניחא ליה דבשוא אסור דבתן דבעי מלוגם שאז לא ניחא[1] ריב"א מותר על שטת הערוך דלא ניחא ליה - ומתשל שניהם דכולן שלפינן הפתילה או השמן

גמ' פותח דתנח כותם ונוי מאי איסורא איכא - הריטב"א שליב מתשל שיכבה ע' כרות שעושה לו פתאת וניעלת הדלת

מה סרה גזירתן - דכפשטו אסרו לפתוח דלת אלו שיפתח הרוח שאינו מצוי - ובאור הגר"א כר"ב פותח אסור לפותחה שמא יתפס לנשב מיד שיתפס לפתוח ונוש דקא דלא גרע מאור ספיקא דאורייתא - ויש לה דבון דבעי אינו מצוי הוי קודם אוף דלא הוי לאחוי אצותי - וע' רה פ"ד מפל נצות הל' ז' ובי' רמ שאינם מצוי תמיד שאין המקום מתנפח כה תמיד אלא לפעמים אפי' שמא ראם רוחות הרבה - אכ לא נוגע מ"מ המצוי

הטו"ר או שמותר דבעי טוקרו את הכנפו ואינו דבתפוש שאל ישה דבר שאת ישפוט וע' אבנות משפה ח"א ס' ד, ה, ו - וע' מאירי דה"ה יש שואלין שיהלך דין דבר שאין מתכוין ופגמא - דלמ"ג דבר שאין מתכוין מותר שאינו עושה[4]

חב"ב תיפל - דבעו הי' סמר דבעי מיהו שאינו מקפיד - וע' ח"ה דמינת אותו דבר לח חיליב

(1) עי' מאירי ל"ב ע"ב שאלה דין כדור לאיסור צביעה
(3) " " פי' מחודש דלית עלה
(4) המאירי במסכת ביצה כגון גרירת מטה שאינו עושה החריץ בידים
אבל גומא זו הואיל ונמחקים את הכתב דמיא הרי הוא כגופה של מחיקה
והמתיר מתיר אף לכו יחלוקו שלא אסרו אלא בשעושה המלאכה
המוכרת בידים כגון גרירת מטה שעושין החריץ בגרירתן אלא
שאינו מתכוין לכך אבל מחיקה זו אינו נעשית בידים כ"כ (כמעט
כמו שהמים פועלת המחיקה (וכמעט כל זה שלו כדברי המגיה)

(גמ'ח)

קכ"א.

אני פה, [יומא] בחומץ ליש אלא שלשה מעשה ולא חמש מאירנא - רבי אומר
בחומש ליש אלא ראש, ואני דנתי חולק על שאין

(תמ"ט)

ק"א,

ריטב"א מקשה מהיכי תיתי שנולדה, או אפשר שהפסק דיו"ט ומתחלף בשבת כיון שאכילה דומה כגופה בזה וא"א לעשות לה הכן דספ"ט (1) ואיזה שאין שהב' עושה מהעוף לתשמישו לא יהיה בזה אלא לפי ולא מסיק אבעית פסולת דידי - אבל רבא ודאי ס"ל כולה אינו מסיק אבעית לעשות לההמא

ריטב"א וכ"ה בגמ' אגב אמא - שבשבת מפני כבוד הבריות ומשום הכי טלטלו לכל ודוקא לפי שהוא בדאמת הכלי ועדיין חשוב מהבגדים ומשום הכי לטלטל הכבוד להכי

ק"ב א.

כופין קערה - יש לעיין אם מותר אומרת הגמרא שכן בית לעשות (2) היתרה - והנה אינו מפרש היתרו קשה כימי הכיפורין

רש"י כופין קערה של חרס - ע' מ"ב ר"ס ס"ק כ"ד אם של מתכת אסור כי המתאמץ מטלטל מאבד ועי' ג"כ ס"ק ט"ז שנתקן הכסא אם מותר לכוף (3) דלית דליך דשבת על הראש בכתנו אסור משום ח"ש דאיכא ויש מתירין ולכאורה כשי' צ"ע הכא - והבית שלו יכסה ע' מ"ב ר"ס ס"ק כ"ג שלא מטלטל אחר דין הכלי להכי

חוששין לו משום טומאה - ע' פרש"י הכוונה דאף לבי יש ספק אי הוי חטאת חלין דבעינן מהל מלאכה שאין לגופה

ק"א:

רש"י ונשך ולא גרע - כמוהו שאין בו היתרא דמגל

רש"י קטן - בספו מיכסיא דשל קטן - כרהיטת הדברים משמע שמותרין או מתירין לכסות דשל קטן ובמקום גדול קטן אין לכסות

גדל של רחי - ע' דברי השלחן (ש"ח, ס) שאם אפשר לפעולה ע"י או יוכל או ע"י קטן

צמ"ט

① וצ"ע דרמב"ן בפסוק בקופה של תשמישות אסורה (בבאורי דלומבר"ד
בגדל דגב"א ולא לשיטה) הפורש ממנה אסור בפסוק באצבע קופה
כקופה בלגבי

② וצ"ע שא סר"י לר מונים לכפות על כל -וצ"ע לרושי שרה קמ"ל בלח שנאו
וכה להוציא, ואין הר"ש כופין עליהן כל כדי שלא יצא הקטן
ויתלכלך הכל -ולשון הר"ש דהפי המשניות יש לכות כל גבבה
שמא יכנס לשם קטן ויתלכלך הכה -ולפי"ז מתמה קושית הספא
שהמר עשו חי' במתק בלפי האמת הכל ניצל דעדיין הקטן
בספי בבא הניצל

③ מהר"א משמע כהגמ"א

ג"ן

ריטב"א אליבא דרש"י מתני' כשאין כלן ובכה"ג, ואע"ג דליכא ספק
כדי לסלק היזק הגוף יהרגו כיון דאיסורא דרבנן, ודוקא הני אלו
שהם מוזכרים (2) בהג"ה (1) - ואיכא מ"ד אינן נהרגין אפי' לר"ש אלא
בשל אחד או דורסן - ורמב"ם לפ"ז אפי' בשל דורסן בשרצו
אין משתדלין לצודן איך דקיל - וכו' כתב הרמב"ן לשיטתו דאזלינן

תוס' דרבנן ופי' בה"ג אפי' ר' מודה - כי דקיל דרבנן לא שמתשלו בגלא
בה' ודוקא דרבנן אינו לבה"ג אלא אליבא דפי'

הריטב"א מקשה על תוס' הר"ש אפי' שאין הי' נחש או עקרב כל אחרין
שלא ירדפו - ועי' רש"ש, וכן הקשה המשנה

דיבור שנצטוינו להורגו - ורמב"ם אליבא דמתני' הא אינן עומדין להרגו
ואליבא דפרש"י יש לנו היאך מוכח דנצטוינו להורגו כיון שאינו מאויש
שבלא אחרים אין דבה לאו דהא איירי דנשופין ואולי דאליבא דמתני'
נישופין ימות מעוכן מפצין אחרין

רש"י דילמא לפי תומו דבשבת שאין מתכוין - במהר' שפי' קשה לו מאן תי' אליבא
דפי' - ורטב"א משמע שהוא דלא פס"ר

בפ"ה אני הורג - מתכוין לגופו ולא להרגו, דרוק [illegible] לפי תומו
שמתכוין לגופו

שיטת הרמב"ן נחש דורסן אפי' דמתכוין להרגו אלא משום עצמו טוילו
אינו יועיל כן דמתכוין אלו שנכנס ונהרג דהליכתו לפי תומו - ודאיתא
אין בכך מיתה רק

① ויש לי מה חושב רק באותם דברים - ואלו במפורש במשפטים
② וכמו מכשיר זה נאמן - בלי לו מזיקין השתא

גנ״א

קכ״א

הכמשן גרס ואין מרבינן לי - וזהו אליבא דרש״י

והא המנו עבר-ע חיה דאיע דנו לשונא מוו עו הי דנו יעוי

תנ"ך

כמוטות - ע' דרך באלונקא בפשוטי כמוטות כיון דקפדי עליהו ומיחדי להו מקום וא"כ - הוי כלי בפשוטי כלי מפני שלאחר מכן קבע הוו מוקצים ע' גמ' לה, ואפי'

דניסלין - בג' דני גדול - ע' מרפסי (הגהה) ודקנדי ישר את ט', ובארוך הרוצה

כפי אי ומשום דאיירי כ' ארא - כמשנ"ך דא לסתור הסמיכות של כל הני מימרות דקאי הכא ראי דאיירי דהמוטות גדולות דומיא דמוק דכופין קורה שלא יאחז דקורה - וכמו כן אפי' שפשט איתנהו דהמוטות דניסלת בג' יציף משום שאלה דקרונות

כסקי הרי"ד קרונות - עגלות הן למרכבת אנשים - ומותר לטלטלן אפי' שהן מגררות ואפי' לר' יהודה דאסר לגרור מטה וספסל הכא שרי מפני שלא כוונה (ע' רש"י דיבור כ"ג: גרירה קנאה דהלוכה לבו על חפירה היא אלו כוונה ודוחסת הקרקע ונידוש גומא ונעשה מקומם עמוק אבל אינו בא להיות מתקומם) - אבל גדולות אבל קורע לה מקום

גמ' ואף - אבל דאיסורא באורית' - וע' גמ' הרא"ש ודרשו שאין לנו רה"ר מוסע לישראל אחר וכן היא דרמב"ן לקמן ד"ה משקה בפרק שני רישא
אחר

קרון נמצא כב' לה"ראש סי' כ"ג אות ק' כותב לפניה דבזה דלת ע"ש חידוש

גמ' ואף אבל הכא שאין ישראל נפנה לעשות של נכרי - אינו מצוי דאסור להשתות בהמתו של ישראל

גמ' משקה מי"ה למין - ע' מהרש"ל מהרש"א, מש"ל

או שורה מוקצת בשבת חזה - למימתי דהשמ"ש

(מנ״ג)

קכב,

גמ׳ משתמש - ת״ה תכלית הדלקת הנר אינו קנ׳

גמ׳ משיקה ויש שאל ע׳ ת״ה - דשהדלקת הנר ונעשה כלום אלא תבא הנאה
אסור - אינו מוכן לשיטת ראיתם ממה ידעות

רש״י אבל מכירו - קס״ד בודנ נמי אבנתי ביבי - ע׳ מהרש״א דלפי האמת אמרינן נר לגו
ולא איכפת לן ומכירו אסור משום שמא ירבה בשבילו

איפא הואיל ועשאו ע׳ ת״ה שאם לא עשאו לו הינו יכולין לומר לו לעשות אל אש
הי׳ לן הוא יורד ת׳ אבל הואיל ועשאו הי׳ לן אמירתן שלא בשבילו עשאו ועי׳
רכב״א הבאל ונשאו דהודנו ונשא לשאת את פניו שאל
גמ׳ אני משום דמוכנין לחזקיון - הי׳ שיש לו עורלו דהצפו ומוכן לחזור הוי מוכן
לאבל

גמ׳ אמש - כתבו במפרשים ביסוד במכירו הוי בשל משלי בכוי עושה בשבילו
והנה דמקום שסייך סברת נר לא׳ בנין שמקר העשה הי׳ בשביל המושב
דבינו של כ״ג בין דהיפך דמקום ששייך שפיש אפי׳ בשאין אסור
והבא הי׳ בשל דרוג שייך סברת נר לא׳

גמ׳ אני - והכא איירו - ע׳ מהרש״א

גמ׳ ואש - נראה דאסור לבד ישבת - דמאירו איתא דאסור רק בשביל הישרא׳ שעשאו
בשבילו

נר הדלוק - ע׳ רכב״א בס״ד דבוקא נקי מרחץ אין אבל טורח אלא בשביל הרוב
ועי׳ הי׳ טורח בשביל המועט - אבל נר של אבל בשיך לכל והמדליק לעצמו כאי הוא
מדליק

קכ"ד:

ודלתותיהן עמהן - דהשתא אפי' אם הכלי מטלטלין ולא שיחזיר ויקבע - והתוס'
דלתותיהן ניטלין לפי שראויין להשתמש עמהן - ומפרש"י משמע שמשמש
בעמהן אין לו דין מוקצה כמו דלת הבית (1) ושם נשאר דאפי' נפרקו
נמי מותרין שלם

גמ' אהדרינהו במ' ל"ג - אינו מוכן דבעינן מזומנין מכירה דנין לאו דבר
איסורא. דמכירו הוי דמקום שישן שמא ירדה

אפי' שנפרקו וכל הרי"ף ואפי' שאין משמשין עם המלאכה מ"מ הרי קוניי
עם אשפל ואינו יוצאין מהכנה כיון שסופן לחזור שם

מכירה שמא יתקע - הרמב"ן קי"ד: דבפי' אמשינן אין בנין דכלים הא דכלי שנפרק
אם עושה כלי אין בנין בכלים אבל אסור - וכל היכי דבעי ביאבא חיוב משום
בונה ולא כמו שפרש"י משום מכה בפטיש - ולפי דברי הרמב"ן אלו מוכח פי'
רש"י ניטלין שאין מחזירין דבתחי' הוא אינו שבדר נחשב לבנין ונפל. מ"מ אמשינן
יש בנין בכלים

לא אלו לקטן - עמ' הכן שיש כור שנפרד מן ידו ואינו רוצה להגר דאולין
או שכל בשובש

קורנס של אגוזין - המקר לצורך בצל נפתח אמר ר"י ל"א (2) (3) ודעת הרא"ש איתו
קורנס של נפחין שיהבו לפצוע בו אגוזין וקאי דבצל שמלאכתו לאיסור
ע"י יחוד מלאכת היתר משתמש ושם שפלה דמוקצה מחמת חסרון
לא יחוד - והנה (3). פרש"י ד"ה מי שכתב דעשאן ומיוחד
משמע דבלו פי' כבעל הרא"ש
גמ' רחת - ב"ע דטמא באיסור במלאכה גמור וז' ט, ה, נ' [illegible]
ושם דבאם יש צורך להכלי מותר אף הכא הוי צורך לחומה
הכלי ולא לצורך הכלי שעומד לשמש יותר חשוב ולו הגוף אלא טלטול
לצורך כלי שלו - ר' ,דרך נ' פי' דהוי א' מגדבו הקצאה וכמו שלר' נחמי' (6)

(1) בכלל שמדובר לגו רז בין מוקצה ולא כיולא ואולי שכל עשוי שמשתמשין אינו לפרקן

(2) וכ״מ קצת מלשון רש״י הנו בקטני

(3) ובזה מתישב קושית הנה מכתב הפלון

(5) אפי׳ לצורך גופו

(6) מיוחדין רק לתשמיש הרגילה - לכן מותר בכגון דבר שמלאכתו לאיסור ומשתמשין רק לתשמיש הדומה לתשמיש הרגילה לאפוקי תשמיש גרועה

קכ״ד;

תנ״פ

גלת רחת שבגל במשנה-הכמשן מצא בהראשב ג׳ בנכוע לאו מלאכתו
לאיסור הנא שאינו אלא קסיס לפתילה ושמן ואין עושין מלאכה דספר
דן אורי אמה מדא בציצת וכו׳ שבש הי מפקירין הכל משום לגא
בשריגת כלים

(גנ"ז)

קכ"ו

רש"י מפורק שעושין דם שלו - עי' ריטב"א, רשב"א כן דאין פסיקתא דשום משום
כתב ושמעק- אבל הרא"ש מפרש דבאיר כו"ג דמת אע"ג שאינו צ"ל ורב"ה
אפי' (ע) כו"ח שבי - הרשב"א מפרש דכיון שאין צ אסורה אלא משום מלאכה (1)

רש"י הני נמי - והנה מוכח מרש"י דהפיסקא דשבת משום גזרה דמוקצה מחמ"ח

מתחיל ורוש- לכאורה לפי שיטת האחרונים דבס"ר דאסרו דברים מותרים משום דמין
היינו דטלטול מן הצד- ואולי דהוא גזר שמאנו שינוי מן המוקצה

רש"י שאסור לטלטלו - טרקים חטי דמתשרי חדא לתלת, טיסני חדא לארבע

תוס' אסורי יניקא שעושים אותו דקצוה עי' רמב"ן דהיא דקצוה הוי מתחש
אותו ומאליו הוא מתתקן אבל אסורי דידיה דמי לאקשוני מני

חררה שטמנה דאגלים - עי' ריטב"א דבפרש"י רמבי"ן פי' ששוה דאי"ה הוי משום
ומבשל ויש שפי' דגלו הוי פס"ר מותר
תוס' - עש מה שפלפל ~~דגלוי מרה~~ אין מותר מחמה לכן
דגלוי ד"ל דה חור
אבל פגם - עי' דריטב"א שהגלים לצורך חררה הונחו - ואמן עלי החרדה
איכו שפבינו להצניע של ועוד חי ... קלב דהיא והתריא הוי טפלים
להיין שהתמכו- אבל התשיב. רסיס להאדן ויש דברים נפלאים

דפי' דאסורי יניקא - עי' חי' הר"ן שנותן אבער דפיו של תינוק להעמיד
עצמות גרונו כשנופלין ועל דרוש הוא מקיא ומוציא דם גב והוא פס"ר
(רהיטא לשון משמע דרוש מקרי גב פס"ר- ודריטב"א איתא טון של הרוש
עושה כן הוי כפסיק רישא ואיש דבל שוש להתיר - והנה דאי דאורתי
להעמיד עצמות גרונו ואי מקיא לא איכפת לן - ודריטב"א איתא ולמאו
דמקיא מאליו דאין מתכוין לית לן למיחש (והנה אין כוונת לחשוף
דלא איכפת לן מה דפשוט קרוש לפס"ר אינו משום לישנא דאורתי ולאו
אורתי - ושמע מקיא כיש ראי מגילת הקוף ואי' שמ[illegible] דבל[illegible] שאין משום
לפט - וכן תי' [illegible] גל הקרי [illegible]

(1) ועכשיו משמע היא במלאכת הכי מה שאמרה קודם מירבה ועיל
בקדרה המעוטים של הבשיל ור' רוה"מ וכאילו הוא דבש
שמלאכתו להיתר כי שהבשיל דבר ההיתר מעין מהרש"א דבלי שיוו
מלאכתו לאיסור מגרי כל שמלאכתו לאיסור - והדבר שה סי' ג' המר דאוי
עיקרה למלאכת איסור

תנ״ג

רש״י אפיקטויזין - שיוכל לאכול ולשתות הרבה - ע׳ מש״י (יג, כה) ורש״ן רשמ״ז
גמסר ומפרש הגר״א שכרשמ״ז חסר להם רעבון שקטן דלנק מספק אכילתם

רש״י נזהמא - ע׳ רהג״ל בורנוף שמוכיח בזכ״ם מוכח בשם ימ״י למעד הכי דשית
ואלו בתשיר כמין אז - או שמשיר חלק מן הצוהמא או בנוטל ממנו
חלק מן הגשמי ע׳ מ״ב שי״ס ס״ק ס״ד וכן הקולט שומן הכוס ע״פ המלג

(2) דין דק ניטל רשות ע׳ דכן בד״י אמשינן בשבת ולמאנם כי הדבר ניכה הוא
דבבא שהוא כלי מעיקרו ונשבר כגון מהט שניטל חורה אלא דכלי מעיקרו
שבת ולמאנם לאו כי הדבר - ועי׳ פסקי הרי״ד ניטל רשות בגון להוריד בו
בגדים מעשה גליון ולהעלות א׳ קוציו - ואינו מתון כוונת דבה אי ס״ל (1)
רש״י אין יש קשר - כמין פקק של קנה קולמוס כמבו קנה קולמוס אין
לו פקק בראשו וכוונתו רק לראש זנב של קשר

וסכינא באשפרתא - ע׳ דראש שמוסיף סכין של מילה

רש״י האיגרו - דבר שעיקר מלאכתו רהון להיתר - והנה נחלקו הפרמ״ג
והביאור הלכה (ש״ח סע׳ ג׳ קורנות) מהו גדרו של כלי שמלאכתו
לאיסור דהפרמ״ג ס״ל דכלי שרוב מלאכתו לאיסור אע״ג מקרי כלי שמלאכתו
לאיסור והביה״ל ס״ל דבעינן עיקר למלאכת איסור - והנה מלשון רש״י
משמע דמלאכתו להיתר מקרי עיקר מלאכתו להיתר משמע דכל
דלא הוי עיקרו למלאכת היתר שפיר מקרי כלי שמלאכתו לאיסור
ודלא כביאור הלכה

רש״י אין מטלטלין - לצורך מקומם דאומר - אינו מתון מבוע הכי פשוטו ע׳ לאש״י
באירו בלשון מקומם ולא מחמה לצל - והלא בש״י רש״י ה׳ אפל באין מטלטלין
כולה רוב מיני טלטול (מקומם, ומחמה לצל) אבל א׳ איירי דטלטול פרטי דקן
לפרש שום שג״כ דחה

① בשימוש דנייר נחשב ככלי שמלאכתו לאיסור באופן שצריך לסחוט
הנייר ומשוה אינו מותרת אלא בדרך ניגוב אלא גם בכדה ויתר ממנו
בדרך ניגוב או בסל דנייר לגמרי משום דבטל לתשמיש של היתר - וכמובן
לשון משמע כלב הכי אבל כמובן גם קשה דברי אשמיש שלי תשמיש של
איסור - והנה רשי מתיר כל הטון להפוך דו צדדי - ועי' דכיון שכו הל'
בפון כל שמלאכתו לאיסור

② ועי' בשפה שבתו דעות קיצור דודאי הוי הלכה שמותר לטלטלו ולא לזוז

(תנ״ח) קכ״ג:

לא סידור קנים דוחה את השבת - ע׳ תגל הראש ...ויש כח לחכמים לעקור דבר מה״ת בשוא״ת ועוד במוקצה עילאה שאני

שלשה כלים ניטלין ע׳ חי׳ הרן אפי׳ שמשתמשין בהן קצת לפעמים לאיסור (1) שהן ראויין לתשמיש איסור ניטלין לתשמיש של היתר כיון דעיקר עשייתן להיתר אבל אותן כלים שאין משתמשין אלא תשמיש של היתר ואין ראויין לתשמיש אחר לא אסרו אפי׳ בראשונה והני אסרו כלים שראויין לתשמיש איסור אפי׳ שראויין לתשמיש היתר. וכ״פ לפי״ז תנבו והתירו דבר שמלאכתו להיתר היינו שראויין להיתר - ומלאכתו לאיסור כמש״כ היינו רוב לאיסור ע״כ כהרמב״ם

היטלא - נחמי׳ עשה תקנה לדורו עד שהותר ע״ד ואח״כ באלו היתה גזירה מתחלתה - לא היו אחרונים רשאין לבטל

היטלא לרבא צורך מקומו צורך גדול לשבת כצורך גופו

היטלא כל שאין לצורך כלל לא התירו לטלטל אפי׳ כלים שמלאכתו להיתר ועי׳ תוס׳ אף הכלים שלא נגזרו מתחלה מותרין אפי׳ שלא לצורך

היטלא מחלוקת אביי ורבא - דאביי ס״ל כל שאינו ניטל ראבל״א בזוכתא מיחד לי׳ ורבא סבר כיון שיש עליו תורת כלי אפי׳ הוא גדול כמה ראוי להניחו

ורש הבא לאו אורחי׳ - ע׳ תוס׳ דלפי׳ ר״ת צ״ל דכולי האי לאו אורחי׳

ע״פ - בס״ד סברו דבעינן למלאכה ממש ולפי הה״ג אינו למלאכה ממש ומשום חשיב כבית קיבול

תוס׳ מקצוע - ע׳ תוס׳ שמחבר דבזמנא ליסטרון יש לו ב״ק - ועי׳ שפ״א ועי׳ תגל הראש שאין ניטלין רק בכלי ואין משמשין אלא בשעת גמרו

① ונסתלק אותו שבוע ונשמשך להיום הציבור ג' בליל אלו

[illegible]

תנ״ט

קכ״ג,

לא סידור קנים - אבל סוכה שהיא טלטול הוכיחו ממתק דבאר דבאני למצב
שייך בו איסור טלטול מאחר דאין עושין כלי ותמש קתני בלא מסוגין
ועי׳ פסקי נדה אות ס׳ ג׳, ודמרומי שבא דסוגין

רש"י שנעשה ומעין שמלאכתו להיתר - הנה ע"י הגלוסטרא לא נעשה כלי
שמלאכתו לאיסור, דבפק ראוי לדבר זה, אלא לאידך גיסא משמע דנעשה כלי
ע"י הגלוסטרא ויש לו איזה משמעות כלי נעשה ע"י הגלוסטרא משלו כמו
הרבה. ועי' רש"י לעיל קכ"ב: מקל דכלי הוא לפי שאר דראשי וצ"ע ומתוק"א
כליו יב סק ט' שקבעו כלי תשמיש שיהיה שראוי לדבר זו - ועי' מ"ח הכן שבאו (1)
רש"י שנעשה ע"י גרירה ע"י מנוא כליו ס"י יב סק ט' לא פתח טוטלו
מוקצה בשלמא דגרירה. אלא בה קכ"ג התשג כלים בנוש גרירה
וכן רמ"ש שאינם מרוררת. אינו בשלמא אסור בוצנה משוי לשבר
אגב הפתח קיל טפי (2) - ועי' תפא"י את מג שמחדר הפך שיק לתלוגה
ע"י גרירה

דהאי פורתא לא מיפסל - ע"ג תל הרא"ש דבוי כמו מחמה לנבל וגרסינן דדה
וכ"כ הרשב"א ועי' דמגיה שמשיג מפרן רה"י שמרגי ראיה מקנין ומדעזר
הביאו שת סק י"ג שמשג ראוי מתקלות שלא לצורך כלי אסור וכלו
המאירי אין בון צורך כלי שלפי דמאור בה אין המפוש מקלי רו
כלי ולא שאין רו צורך כלי אין ראוי לטלטל דאוף יעב דרדוס הגלי
ובאמת אמונה דמקלות שבעוד השה לא יבא ומתגלגל דך ואם קמי שלא לצורך
מאירי עגר טנא זו מחוור

ובדה שמלאכתו לאסור - ע' ריטב"א דבהם בינו כליו מסייע ואינו פי' בממון

היכי דאיכא תורה כלי ועין - ע' שפא שבאו דגמ' דבר שמלאכתו לאיסור

ר' טרפון אומר ה"ה כל הכלים - דהוא שלם תמיר דתשמיש, ולמאי דבעי
כאותו כלים ששדה התלר

אגב הפתח כלהו - דהכרים יש להם רשות לכנס שלא ברשות רבים

(1) לפטור בו אגודו - ועי' רש"א והיה ב"ל שבאו לפטור בו אגודו שעושה מלאכה היתר (11)

(2) וכך האי הכי, דלא מיקרא מילתא להביא דלפני ולפנים שם רש"א

(11) אלא דאולי י"ל דיכה שונין דאפי' מלאכה שאינה עושה לה מנין שורת
הדין שהיא מותר לטלטל לצורך גופו מיהא וכ"ש לזה אותה דלת אחרת
שבוא בשימושו המיוחד לו - והנה מרהיטת לשונו משמע דאולי י"ל
עשוי לה למלאכתו לאיסור כהפרמ"ג, ודלו כביאור הלכה - והנה משו'
משנתו דבוו כל שמלאכתו לאיסור וכו' מפרשא

לרבה אליבא דר' נחמי' ד' מהרש"א שהקשה לרבא קודם האשת מלין - כמש"כ
לעיל ה"ת קכ"ג; מקצוע וע' תוס' (ג"ר) ד"ה לק"מ שלא שהקשה אותה קושיא
הגמ' אליבא דתוס' א"ל נחמי' דבין אליבא דר' נחמי' הגרלה זו
של צורך גופו לא נאמרה רק בכלי שמלאכתו להיתר ולא דקורנס
שאינו נכנסין בכלל בגזירה וע' ברש"ש - וכמש"כ המהרש"א הי' סל דש"ינהו
דגם כלין הוי רק השמיש רק אחר הותרה לצורך

נכ"ת שבת גופא-דהא-לצורך מקומו - אינו מובן למה משום הולך להבער
לצורך מקומו דכרי"ת הדפוס שאינו קשה רק על הא דהא הא דבעי לצורך
גופו וע' תוס'

ליק הא כא הא כ"ו - והנה לגבי סגירת הכי ד' משניות אין דין, ומשלן
מובן מ' הגמ' בלא לא האיגרו טרחא דיוט ולכו האיגרו - וכמבו' האיסור
הנלאה דיוט לכא אינו משום גזירה אלו שבת - אלא באספו טרחה דיוט
(בא' שום גזירה משום האיגרו לפעולת הראשונה ומשום האגרו פרנסה)
ועפי"ז אינו מובן הבמין לטלטול דקנת ודפרט לפי מה שפסק האחל כ"ד, דכ"ג
דאין להשות גזרות של חכמים - וכנה כאיגר לשון הנפש שמפרש שלא דמצו
הפסד לכוע מבינו ונקיו א' שיגע דמצו הפסד

① ולפיכ אינו משנין לישנא והוי לו נעימין

② משום שכל בלשון הקדש בעזרות רוח הקדש וכ"פ מותרין כמו משון ע"ש

תפק

רש"י אין בלא איסורי לכתחילה - אלא אוכל נפש - רהיטת הדברים דבמטלטלין לא הוי אין והתירו משום הפסד ממון כיון דלא טרח טובא א"כ מהו (1) הדמיון לזה דשמן עביד צורך היום קצת משיטת התוס' ואפי' דלא עביד טרחה כ"כ מפני הפסד משאר צורך היום ואין להתיר אלא בדש - והנה אליבא דב"ש אינו אסור משום עובדא ואליבא דב"ה מותר מבינן ולא עבדינן

רש"י טלטול מי שמעת לי' - דמשמע יו"ט לשבת - רהיטת הדברים דמדמינן טלטול להוצאה ענין הוצאה אסורה מעיקר הדין כיון דל"ל מתוך וטלטול הוצאה אינו אסור מעיקר הדין ביו"ט דהא הוי מלאכה דהיתר, ועוד דהא הוי צורך אוכ' דסמיכא קדירה

טלטול מי שמעת לי - ומשמע שו הקשה טרחה מי שמעת לי - ואולי דבעת הוי שלא לצורך והכי איירי אפי' לצורך יו"ט וביאור הדברים דלב"ש שלא הותרה (5) שום צורך היו"ט מה שלא הותרה בשבת (חוץ מאוכל נפש) א"כ א"א לחלק דין שבת טלטול שזו בשם הוצאה - מבלבלת דהוצאה - דכמו דאיכ דהוצאה מ"מ לפי (2) המסקנא אינו משום גזירה אטו שבת - אבל ע' ריטב"א דקשה גזרו יו"ט (4) אטו שבת להשוות דף דין יו"ט לשבת - ואולי אפי' בזה הוצאה מותרת (ואליבא חי' הרב להלכה פסקינן דאין מוקצה דקשה לפי שכל דבר שמיוחד לשימוש זה ואין דרכו להשתמש בו לשימוש אחר (כמו דקשה שמיוחד להסקה ולכן תורת כלי עליה אפי' שמלאכתו להיתר)

ד"ה סבירא לי - ע' חי' תוס' דפרש הני סלי אי הוי מסופק דהוכחת יש לומר דאקצי' משבת ואפי' אי הוי סלי כרבה לאורחין עש אבל כיון דבני אורחין קאי ליש לומר דאקצי אלא משמש לי' בבית על אורחין, והי' סלי כרבה דהשימוש שלו הוי מוקצה לגמרי

ר"א ורבן סדר כיון שבהוצאה (6) מרה"י לכרמלית אינו חייב צימון דבעי לי' לאתב וחני לי'

(1) והנה לשון רש"י, משעיך הוצאה שלא לצורך במשילין הוי ג"כ שלא לצורך
(2) ולא דמי להא דהוצאה בלא"ה מחש משום אב השבת בטלטול נמי
מותר. אלא לרש"י בהוצאה אסור מה"ת. והי' שם סברא להקל דשבות בטלטול
דיו"ט משום במלאכה להיתר ומ"מ גזרו יו"ט אטו שבת. ואפשר אי הוי ל"ה המלאכה
אסור בהוצאה. שפיר הוי גזרינן דהשבות בשני מיני. דגזרינן יו"ט אטו שבת.
(4) ברש"י אפי' שלא לצורך כלל) אבל אין לאסור טלטול ביו"ט משום לתא בהוצאה דבפא הוצאה
מותרת, ומשום לתא דאינו מוסיף דהא אין מקום דבפא הוי מלאכה להיתר. וזה הוי
קושיא הגה' בתוספות יו"ט לשבת דבפא הוי מלאכה להיתר והכא הוי מלאכה
לצורך. אבל כיון שאסור משום לתא דהוצאה השוו כלי יו"ט לכל שבת.
(5) דין שבת ליו"ט דבצרך של איסור מחמת - משום דטלטול בצורך הצורך הוי צורך יו"ט
מה"ת שנאסר ביו"ט בלא סרה לאסור ועי' הגה' יש להמתיק עפ"י דברי הקה"י דיבם
סי' ג' (ד"ה אבל ובלה) שיש איסור אחרת דמוקצה שאינו תלוי בדין הכנה
ועוד מה שאסור טלטול המצב שאינו כליו משום לתא דהוצאה ואולי אי בהא
כיון דהוצאה מותרת לא גזרו על קצת.
(6) כמבו' כן דבר לגרש, וכ"מ מדברי ה' מוצ"א

כמבו' כוונת בשמעתן דאיסור בשרון לא קנסו (ע' ביאור הלכה ריש סי' ש"ח
במשנ"א מחלוקת הפרמ"ג והמג"א אם קנסו והמג"א ס"ל דלא קנסו - ודה"ר
קנסו וע' ביאור הלכה שם ד"ה אחת שהביא מהח"א בהמוצ"א מרשות
לרשות שלא נשתמש הדבר אם רשות מותר ושם מסיק להחמיר ומבו' כן משמע
מפ"כ

מגירה - משמע שצריך אותה שאפשר שיהא לו צורך מלבד של חמה לבד

שלת המג"ג - בפ"א ס"ל כרב"ש ולא הוי כיבוד ספ"ר וע' כ"ט"א שמקשה
שאינו כבודר ומתנשל כיון שמסתלך מפניו שעוה כדון בנר של כמ
ולפ"ז אינו מותר אלא כשעושה ומשתמש בו

לכסות פי הפך - רט"א בשו"ה כיפך מלמטן בתחלה הו עומד לפקד

אבל אמר שמואל - ע' רט"א בס"ב בפ"ל שדר כלי נשתמש למלאכה אחרת
אין של כל שלין עד שישתמש בו או שיחזור

מכבדות של מילתא - ושל תמרה - ע' מ"ה חי' דלא גרסינן מילתא אלא תמרה
או באגרי' בצבעות משתמשין דמילתא דאלף אביהם דהו כור תשמיש

שבריהן ניטלין עמהן - ע' שפ"א שלפי ששבר הכא מכלי שמלאכתו איסור אינו מתלטל
יותר מעצם הכלי אבל בעבשו תשמיש למלאכה היתר אבל יש שמביא
מלשון הפוסקים בזה אינו - וע' חי' רע"א ביצה ד: מה אין מקמן דלכאורה
דין זה תלוי דמינו באישתבא ואין הי' רמז דין השמשות

מחלוקת - ע' שפ"א שפלפל אי נשבר דולב או רמון שיעור יהא ראוי לשום
מלאכה ומשיא ראי' מקושיא הגמ' דאין מסיקין דאל אי נפקע שם כלי
לאמרי מכ לא הוקצה משום בתוכן אבל אפשר

<u>רש"י אפי' דרך מלאכה</u> - ר' שפא צ"ה אלא בכותב לחדש דבכיסוי רוק משני
לשמור לעולם אבל אין נפקא רשות ובא אסור משום נולד - וכמו משום שם ①
אבל אין
<u>אלא מעתה</u> - ר"ח ויש להמתיק דבשוא דמוקף, היינו שעל הכלים נשאר אלו
(דבר חשוב דבלי חסרון דנולד דאשיב כמה חדשות אפילו אינו
עושה שום מלאכה משום כוס דספא אחרי) משא"כ דנשאר עם
הם <u>כלי</u> אינו נפקא אם עושה מלאכה אבל הא דכלי הוא דנקא
לענ' המלאכה שעושה עכשיו ועל ידי זה נקרא לאשפה - פי' דקרוי רק
כלי הראוי לכסות מנה - משא"כ דנשבר ~~דשות~~ קרוי כלי אין
<u>ולא יספות</u> - מפסקי הרי"ד שהוא על רש"י משום הח' והנו מפרש דהאי לשון חיבור
וכל דשאר המגופה אסור לטלטל שהמגופה על פיהם כי אלו כיסוי
כלי ודוקא שארי כלים מותרין אם שברי כיסוי הכלים לא לפיכך
נשלם

<u>אבל ורבא</u> - הפוסקים תמהו דבלא לא הוי נולד כיון דראוי לכסות מנא המא
ש"ח סי' ט"ו, סק י"ג מפרש דטעמא דאף דאין נולד ושל כלים ומשום הוי מוכן
אבל רבא ס"ל כרי וע"כ דנסתרה מוקצה

<u>קכ"ה.</u>

<u>רמב"ן</u> פכו הוא שברי מתכלאות - אבל שברי זכוכית אין דהל גרוע - מסתברא
דאינו מוכח דבשברי מתכלאות לא גרוע

שעה"צ ש"ח ס"ו י"ג - יש מחלוקת אם הלכה בו נוהגת הכל שברי זכוכית או
דוקא דשברי טליתות דאינו עשוי לקינה אבל שברי זכוכית דעומד
לקינה לא נפקא שם רבה מיני' כמו ח"ס שראוי לקנח את הטיט
וע' דמאירי שהם דשתות מגע אינו ראוי לקינה

(1) דכוונת הגמ' אינו משום דבעינן בהמית דקא דבעי מה דאפי' לכהוי' מינה מעוד חמיר
נולד ושוב באמצעות כוונה. דברכו כל דבר זה אבני דמה שראוי לקנות מינה
דהשב אבל לפי האמת אינו אלא באין ראוי לקנות מינה אבל אין זה מהמפש
דהכיטא לשון רש"י משמע דבכיסוי דוקא משמשין רק דבהמות דינמקיהן של
ואח דהכל"ר חמיר כל דמה שראוי לקנות בו ולי דכל"א, ודמאירו, וכמו מקושית
הרשב"א קכ"ח דשרו פחתיות

קכ"ה,

במחלוקת ר"מ ור' בתנור ישן - נחלקו אם הגמר מלאכה נעשה
באופן שאינו מגמר את חלל אלא של תנור - מסברא חיצונה
הי' נ"ל שלא חלה אלא של תנור - עי' במפרשא דסוגיין
הגמ' שצריך היסק בכולו תנור חדש - בנדון תנור חדש היינו
או קודם גמר מלאכה או לאחר הגמר מלאכה כמו תנור חדש
ויתכן עי' דהנה ר' יהודה דבריך - וכיון ביסוד מחלוקתא
הי' את חלה של תנור דהיסק כשאין עושה בכולו תנור חדש
לכאורה אם היסק כבר קנוי דאמורה ושוב אמנם נ"ל טהור
נגד פי' בונתם - ועי' לשון רש"י ד"ה נ"ל וכי אינו קרוב לומר אין לך תנור
נגמר מזה - וכמדו' כמו שנסתר עי' הגלופה הלא ראוי מק"ט
אלא עד שעשה תנור מטולטל והינו ששוב יסיק דאלוש - וזה
נלמדה משנה דכלים יהו לכל - וכמדו' זה כוונת רש"י וכאן נטמא
הינו דשעת היסק

ג ס"ה

תנן מחצלת ע' מהרש"א - ולפי דבריו מדויק אסורה לו בעין לרבא שזו ומשום נולד. והגמ' מפרשין אליבא דשמואל אבל ע' רמב"ן הבא"ש

הרשב"א מפרש במחצלת עומדת ליסכך ומשום דעבדי' דנעשית רשות וכאן עדין למלאכתו הראשונה

ריטב"א תנור שנות הבן אינו כלי שעדיין אין לו שולים ובשעה ודאי אינו כלי ואלו בשעה עושה מושב שלו לשפות דו הכי קואו מחובר לקרקע ע' מושב טפילה שלו אלא כיון דבעמיני אותבי כלי ליתן טומאה וכיון שכן כל היכי דלא אותבי רחמני לתת טומאה לא בעינן ולה תורת כלי ובדבא פ"י דלא שיכי כלי אלא היכי דאית משפטו תנור דבמשך כלי לתת טומאה וכן פי' בא"י מעמין אפי' לגבי דין הכל - ואלו להרן קבע סדרה רבא אלו לגבי שבת יש משיאות של כלי ותורת כלי וכמבי' בפני(1) רש"י ר' אושע ע' מגן הרמב"ן

גמ' רשב"י - ע' מג"ש, שפ"א, והגהות ר' יהודה רבקה (נ"ג) ורמב"ן הבא"ש

(1) בענין הפאראסקין - אם יחד אבן חשיב כלי לענין שבת. אינו בלית
אלה תורת כלי אלא לא כלי איצטלה - אבל הכין מבע"י לא מהני
דבר שעיקרו למה שראוי לכסות בהא גם בשומת וגשנה ראוי לכסות
ועי' בביה"ל הלכות בשבת כלי ניטל בשבת (דהתם שעושה ממין מאכלם)
דבר דאין תורת כלי ועי' דכמאן קבלו בזה הוי כשאין בהו צורך
והוכנו למלאכתן אין הכנתן ומכתן אלא כל שראוי למלאכה

(אגס'ו) קכ"ה:

<u>כיון דפסקה שניא דופן</u> - ע' שעה"צ ש"ט ס"ק י"א דלכאורה משמע דוקא כשפתחו נראה דרגע הדלת ולשון המשנה האבן שעל פי החבית אלא כשהוא גלוי על הדלת משמע אלא לשון הפשוט שהוא רק אגדה משמע דפשוט גווני רק

<u>רש"י לא שנו</u> דמותר לטלטל - דחק אע לפרש דלכרה אסור רק טלטול ולא ניעור דמנית וע' בפסקי הרי"ד שמוכיח מכך שע"ג הטלא דמנית אסור לנער - ומה לי ניעור, מה לי צידוד האריג (1), וע' מ"ש רע"א שמבאר שיטת רש"י עפ"י מש"כ רש"י מ"ט, על מתני' טומנין דקיני במה ואין מטלטלין אותן כיצד הוא עושה נוטל את הכיסוי והן נופלות ומפרש רש"י ואע"ג שבן ודאי לא איכפת - לן דלא נעשית בסיס לכן שאין עשוי אלא לכסות קדירה ורע"א רוצה שאין הקדרה תשמיש להטמנה והכיסוי אלא אדרבה כן עשויין לקדירה - ולכאורה קשה מסוגיין דאמר רבה אפי' דמנית נעשה בסיס - ולמה יהא החבית בסיס הא אינו משמש את האבן - אדרבה האבן משמש לחבית לכסות, ומתשב רע"א שס"ל לרש"י שיש ג' דרגות שונות, מנית שנעשה בסיס, ומנית דאופן שאין הכותב משמש להאיסור - ונה מותר רק דניעור ולא דטלטול גמור - והנה מקושיית הגמ' ממתני' משמע דפשטה איירי גם במנית ע"מ שישמש לחבית ומשו"ה הוצרך רש"י לפרש דברה איירי לענין איסור של טלטול גמור ולא לענין ניעור - והנה הדברים אינם משוררים כ"כ דכנה נתבאר דגמ' דמנית מקרי בסיס ויש בסיס לניעור ובסיס לטלטול ואולי בכון דמניחו דהוה עכ"פ רוצה שיטלטל לו החבית ומקרי בסיס לטלטל - וע' מג"א ס"ק רמ"ט טומנין שהעלה ברש"י ס"ל דבל ניעור חשיב כטלטול מן הצד ונה מתאים לדברי האו"ז ומ"ח דאו"ז שהביא בדעת רש"י סמ"ג (3)

<u>דאו ותשאו</u> - היינו מחשבה גרידא שיש לו, וגיפא למאן דאמר רע"א והא דקאמר (2) דאו ותשאו משום דמחשבה לא אלו כשתעלם אותם יפה שהן ראוים

<u>דאו ולמבוק</u> כמדו' יש ר' עיני מוקצה וכמ"ש דקה"י ביצה סי' ד' איסור

(1) ועי' רש"י שם וטלטול לנירה ועי' או"ח סי' ש"ג שמשמע מרש"י דבנייר דאו
טלטול מותר וכמדו' דבר אינו מוכרח לדעת הגר"א
(2) ליישב
(3) אי"ע קושיא מה דסבר כן אותו שהוצאה במשנ' רש"י שם קמ"ז: דאל הט"ז אסור
בסוגי' זו אבל דלא דבר בסל בטלטול מן הצד אסור ואי"כ הט"ז מ"מ
אסור - ועי' ראש יוסף שביעית נייר בגריה דגלוסטרא קי"ג

(תס"ג)

קכ"ה:

אכילה והשתמשות שאינו אלא מן המוכן, וטלטול בשמן תורת כלי
והמחשבה הי' להשתמש מוכן אבל כיון דלא נח"י עלה תורת כלי הי' אסור
דטלטול - והנה דכ"ע לא איגא בל' שבה אלא שם הכן דבשא אין משמעות
שום מחשבה ונבוי כקרקע דעלמא - ומ"ח כוא לה הוא שבה סק"ט (1)
תגל ואנבו ישר - פי' דחול

כש"י נדבק סדורות ומוקצות לדנן - משמע דאפי' ולדני' (קכ"ב:)
שוים דהלכות נפל

תי' הכן אידא דבא דמפני מחשבה כל דבו דמי הכנה מע"ש ממש
להגיבה למאר ואינה מותפר אלא לאותם שבת דלבד

תי' הכן - תי' קטן אומו דנחלקו דהנחה סתמית אם אין הניחה לשם כיסוי
משא"כ לר' אמי וכ"ע מסוגן - ודר"א איגו דהכ"א דבלי אף דהניחו לשם
כיסוי

דמחשבה דאורה - במסגמא קפיד ר"י לפי שמחשבה לפורות ונפסדה
דקצירה ודרי"לא ט"גמא כיון דלא הוי דר טלטול ובשמיש לא
דמי מחשבה גמור

הכי"לא מקשה מפטמון דגיני צור שלא נעשה דס"ס ומתרץ דשאני
התם שבכאן המונח ולעפל עושה הוי מחשבה גמור דבתחילו מתחמד
עי הגיני צבע וכיון שצריך הכסף הונחו שם ודאי נעשה טפלים
לפי משא"כ דכיסוי כל שאינו משמש להדיא אלא ככיסוי דעלמא
וכמשו כן כ"ל דאקן עפ"י קירוי - ודהתו"ס מתרץ דבעל הגיט
משמש להקברה והכל זין הכיסוי משמש להלוי הוא שניהל
משמשין להמגד

רש"י למטה מגג וכוון לשאוב מן הממון שאינו עמוק - רה"יטב לשונו משמע קצת

(1) שמדייק מהגמרא שאסור לסמוך מטה על מוקצה והיה באמת לישב
על אבן - והכל מוכח קלין המה"ר על משכב הקדוש באלינו בפסח דהן
הוי כגופו בעסקא ומשום מותר לישב עליו אלבן בשבת - אבל מעוד
אינו מותר לטלטל ע"כ

גפ"ח

קכ"ה:

טע"ג אינו ארוך יותר מג' דאלה מדוע אי לשאר מן דור עמוק (וכמש
דעתן ואולי דבור עמוק אסור שמא ישכב ע' כפיפה - כצמורה - ואולי
היתירא בפחות מג' היינו דכ"מ שימושו ליכא ג"ט דינו לדין הקרקע
טוף ישתמש דבור עמוק כיון שיש יותר מג"ט מהצמורה לקרקעית הבור
שם אסור משום שימוש במחובר

<u>רש"י עירובין</u> ע"ב, דגופן שלישית בפחות דבנות אין קרוי אהל וכי ע"ד
דה דופן ג' משני לי אהל - אבל דופן ד' בפחות הוי אהל והאי תגל דלמא
הוא - ברמב"ם מתשל היכא דאיכא אהל למעלה אלא שאין שם אהל עליו
לדבר שעשאוהו עד דאיכא מחיצה במשני לי אהל ובלא"ה לא הוי אהל פשיטא
דבין דדפנות איכא אהל - כיון דסוכה לאו סוכה בל' דפנות
אע"ג דאיכא סך למעלה נמצא שהדופן גורל שהסכך שלמעלה אהל הוא
ואולי יש לעשות סמוכין לדברין מהא דלמידין דמפ' סוכה ו', מנין הדפנות
מקראי דסכת דסכת משמע דבפשט סוכה תלוי ע' הדפנות - ואולי יש להבין
דזה שיטת הרמב"ם פ"ו הל' ט', מה סוכה דאיסור עלי סוכה בלל הדפנות
והסכך ונלע עדון לרך סוכה ט"ז: (ד"ה דא"ב שאין) וסדרתו נראה דאין אסור רק
עשית אהל בזה מקרי בנין - אבל מחיצה המפסקת לא אהל - ורמב"ם מוסיף
אם פורס מחצלת על ד' קונדיסין ועדין אינו מיד וכו'. עשית המחיצה יהי' ב
אוסר משום אהל

<u>הכשב"א</u> קשור לפתור טלטול, ואולי משום דבנין וע' ריטב"א דבשבתוי
צלו. כמחניכן לקידושה ומקומו הבשן וכבר נתוש הבנין מעמד יום
אם כשנעם דאוך הרי כאו"ח עכשיו מתחיל לפקוק

לשיטת הר"ת אין מתיר לא קרוי תגל - ריטב"א - ועי' ברמב"ם שכתו א' דמ"ז
ונוע בלשון הזהב שיאמרו דמשמע דמכין להתיר אין הוי פרוס מבעוד טפח
חוס מקאר בצמימת דבוה רש"י היינו להתיר תשמיש דהא סל בגין להתיר
מותר

גמ"ט

רש"י נעלו - שהמהל שהוא קשור בו אינו מגיע לארץ - ע"ה' תוס' ד"ה אמר רב"א
דבעי פי' כן לפי הס"ד דבכל צד איסור הוא משום לתא דמוקצה ובזה
ומגן שבלא המהל אינו נגרר - אבל למסקנא נתחדש שיש גם איסור דנין
ונשנה דינן שבין הפקק של נהגו נגרר, ור' טוה, ני' הא"ו דבעי אין
פוקקין בו דמתני' דמיחזי כמוסיף על הבנין - ומ"מ חדש הגשיר ורוצה לגרש
אינו מגיע לארץ קא על הפקק

ג"ע

קי"ג,

רש"י שקושר ומתיר - כאשר הוילון - כמבד אין כאשר הוילון אינו תלוי ומונח בארץ אינו ניכר הקשירה ושם אסור משום לתא דמוקצה ועי' מג"א

רש"י עירובין ק"ב, ומתוך שנגרר אינו נראה כקשר - נגרר בשולי דופן מעט הואיל וקשור לכך אלא הואיל ונגרר מיחזי כבונה ואין שייך במקדש

שפ"י מתמיהין לכך פסקי הרז"ה - שכיון שמשמש עליו ומחזי לשבירה נחשב כל כמיניהם לכך והוי כמו דלת שעומד זו ואין זו משום בנין

מג"ש - פי' שנחלקו דסמ"ע אי דמי קשירה דגמל אסו

גמל ר' יהודה היכי קאמר הל' כרבי דמשמע קשירה משום איסור טלטול - אינו מובן לרז"ה דמשמע לכל רז"ה והמונח כמו הגמל דשם דמשמע קשור ותלוי משום שהם גשמים דת' אי' מה מינן עד לעצמו .שום שפשה במקו דבש דתו"ס

רש"י ניתלים - כיון דקשור בו מותר הוא לכך - ר' ז' קלמן נ"ל פירש בו, הקשירה שהרי אין לו השתמשות לשימוש אחרת ונמצא כונתו במיוחד [ומיוחד] לכך

ע' דספר בן אורי כאשר גמש הקמה רא רא כבלא שהוא אל דלא קשור והוכנו להר"ן דסל כרשע דבריא מבע לו הרא מתוך דסול מוכן דפקקו במאור הטפיא

גמ"א

קכ"ו:

פסקי הרי"ד - ור' לשמה' דבאמת לא"ל הלכה כר' מאיר - ועי' מג"א דכיסוי
כלים דשבת משמע אפי' הזמינו לכך למחשבה בעלמא ומשנה רמ
גורם כלי לדבריו א' ערי"ז מיירי כד' משני דלא גורם כלי

פסקי הרי"ד מקשה דהא' הוי טפיח וכל לא בעינן שאר דינין
ועי' מג"א שמיישב שיטת רש"י דבש"ס אינו מקיים אמרי דינין

רש"י אין לקשר - אלמא דאיכא תורת כלי עליו אפי' אינו ראוי לדבר אחר - אינו מובן
לתי"ז דבעלמא דכיסוי כתב רש"י ל"א כיסוי כלי הוי כלי והרי"ט הדשב"ל
דבכיור שימוש זו אינו מתחשב לכלי אלא דדבר אם נתקן שיעשה
מעשה אבל דמחשבה אי"כ זה גופא הוי תורת כלי ומ"מ לא איכפת לן
בשימוש אחריני - ואולי בישיבה קריבא מי ק"ל גשמיש גמר - ואלי בישיבה
לא בלתי שיבה משום תורת כלי אלא הגוף לבדו - כל על רבותי דל תורת כלי וכו' ②
לישנא אחרינא אינו מובן לתי"ז דבמה דליך פליגי דכיסוי תנור וכמוש רש"י משום
דבמה דמשנה לכיסוי דור ואולי דפליגי אי אסור משום קנייה או דלכתחלה
נעשה כיסוי קרקע וצ"ע שאר דרשב"ל דלמ"ד אלו הוי לשון משונה - ועי' כמו
כיסוי
קכ"ה. דבמחלק דין תנור לשאר כיסוים שאינו כתנור דכמו שאין הוא מפורש ①
תו"ל וכ"ת עי' ספר הישר סי' רפ"ד - דבס"ל דבתיקון של מחשבה אינם כלום
אלא דבעינן תיקון גמור שיעשה מעשה ויתקנו לצורך כי שאם דבר
אינו מתוקן דהכל אז"כ יתקנו לפי מה שהוא צריך לו - כיסוי זה
אינו אלא כלי דעלמא ולא מתוקן ע"י מעשה לכך

תו"ל שם ולא נודע - עי' שירי קרבן סק"ב: פי' נקמץ אם החבל ארוך עד שהוא כפול
וכשמונח בארץ אינו ניכר כלל שהוא קשור מחמת כפילתו - מדבריו דבשי
אלשמאו דמ"ז ניכר שהוא קשור ועי' קרבן העדה מדבריו על החבל
הקשור ח שהוי ניכר שהוא קשור דו

(1) בהלפידת, ודש שמשא מפכים בגמלקו בעשו רשות קדומות בקרקע אם
בכיסוי כלים המגולים לצורך גז רמ ריא יג
(2) קישור לא כלל ולנגד מכיסוי כלים

(תע״ד)

קכו:

השתא ה-ע׳ תגל הראש בכל בטפא אין מספרהי הוא בטפו - וע׳ רעק״א קכ״ג.
שנקס א׳ רע בקן שמוא׳ ס״ן בבגא ה׳

הרמב״ן מפרש בכמה דברים בפסקא לפני כלדו אירו דמשומר חמץ שהורה
ואדרא בש״י, שמותם הנ״ל

שפא - תשובה כוו לכוסו - וי״ל כיון שלא לבשלו מותר אך דמשומר אך
א׳ איכא בונ׳א דלמשפט וע״ש שאומר על הכ״ע פ״ח מ״ב בשביעית
ובד״ה מפרש ביד לימין דהמשנה ובאמת כן מבואר ברש״י, וע׳ ברש״י
על את הכלל - ע׳ שפא שכבר לקח מן האוצר ופירש ממנו תשומ

ד״ה רש״י לרבה אשלו - אפי׳ נתאורחן אבל אחד וע׳ שו״ר ס׳ שע״ג סע׳ ברמא
ובתפא״ב ס׳ ע״ב

אבל ומשבשיהן - ע׳ מראה שפם של׳ בלשון המשנה ד״ק שלא בוקקין

(גמ"ג)

דין יבואר (2)

קרבני

תנו של ע׳ תגו הראש ששמר בבית שאסרו מבמיד משני מראות המין אפי׳ רתשי׳
תפריך אסור - וגי׳ דריגת שו מיאתי כלומר בזול

רשי׳ רגלו - דרך הליכה - והיות הבעלים לרחבו אסור לצוחבן דרגלין
ומשמי כהתנא בטלטול דגופו אסר (כן המר ר׳ י׳ דרק ני׳) שזה שבאר המר
(1) הגמרא מצב פ׳ מ״ג ס״ק י״ג וצ״ל ומשמע בגבו דכניסה ויציאה בעד היוצן
רשי׳ את ביאה ולית - כמבו בשמואל המספר הוי רק אופן לומר כל מה שלפניך
ולפ״ז אין לציין מצל המספר

אלבין קאי - יש לזו משו הגרסא של ריקי כבין וע׳ רח״ה בספרי טרחה
ואורח שצריך לשמור שלו יט הרבין בה רגב
רשי׳ רזו - וכי אורחי בנשיא, והמתל פי׳ כל השבה טלה וע׳ ראור הצפ״א
ס׳ של״ג ס״ק י״ב ברשי׳ אי״ג בבאוא לפנות לנפשו אפה עשב כרי
כדי שליח לפנות למזני מקום ישיבה ושם ביטל א׳ לעשות שליח לפנות
למזני והמה פ׳ שאו לעשות שליח למזני ומקום ישיבה רשי׳ הי׳ מוכרח
לפנות לעצמו וכב דרת״ס

פימר מעשה בטורה דכמה - ע׳ רמבן דמלחמות כמה מותר לפנות ממנה
שלו שמזני דמשנתנו אלו לחנויות דקופה אבל לטורה לא שמזני
ולפשט הירושלמי צפו הפימה פאיור דמשנתן

סאה - 144 ביצים (BOX OF 12 DOZ. EGGS)

גמל בשוק - באכ הול - אינו מובן מבוע עביל בה מלישנא בגמ׳ 3 מסתפקין
בלמטי דמשו עביל אבל קמ״ל בב׳ וה׳ קופות מוחשות וע׳ רמהרש״א
בגמ׳ אשמעינן השיעור אבל לא איירי דאופן ההוצאה והבו משמע באיירי
דאופן ההוצאה בש״ב כב דבל קופה - וע׳ רש״ש

(1) גם לא הכביא ומשאיר מים בארץ לחפש מקומו מסור לעולם מוקדם דבקותו-ווי
מלמעלה שהלכה בו נוגע עד לראש האפשר של טבל ווי חי כיצד שמשאר
היתר בו אי משום בטומאה דגופו לא טהור אי מטעם דבעי כלאחר לשחק
בשם המשנה

(5) בן יהודה דיתר דית המשפט אלו והוא אמנם נצטרך לדעת למעט
ומשנה לך מפני הצלמים
דא וכאשר - בו מחק המשפט והוא שלף הדברים

גנ"ז

קד"ש,

ונחל הדבר - ע' רעק"א הרומי

(2) רש"י ד"ה נ"ף ומן אפילו ההיא דתלת קמא - אבל יש"י בתוספתא דנמ' אליבא דרבנן פ"ה מ"א

ניתנה לכהנים - ע' רש"ש

תוד"ה בא"י דמי משקיר נכסי ע' ר"ן - בשבועה דשומא ...ג' יהיב לו לכהן

אף בבא"י ממתן עד למפרו ואוכל ומ"ח כ"א ס' הקטו שמ"ה

שאומר בל"ט נפ בשם שבועה ממוך למה דש"ל יבו אפש דאלוטו (1)

כיון שהוא לכך עשוי - ע' תוס' בדשאין כיון א"ת במעשה לפי המנהג ואין

ע' דשב"א פלפל א' אריס לבור או לכך עשוי

פרקמטיא דבעל - ע' שטמ"ק בא"י לוו דבעל הי' צריך להניח ממנו

דכשי לקי"ן ריוח ומן שפמו ואלו יודע אלא ...

שהוא אינה מחשבת - ע' שטמ"ק שהמר משום לא נתן לו מתוך מצוי מעשר

ניתשר כתוב - מ"ש בדבפולה הי' עד ואמר ליתן תשובה שאינה

מחשבת לעה שמא לא ימצאו - וע"ש שהביא מכמה מקומות

בדבריהם הי' ר' אלעזר בן הורקנוס והשולה הי' ר"ע דמאן שפיר עד

תוד"ה כיון - ע' שטמ"ק בדבר חשוב מלניחו דאורי רבנן - משא"כ מטלטלין

בעשר לעורקן כיון שאין חשוב דמין ואינו משאיר על עורק

הבית

י"ב בגמ' - המאירי משנה כאן שאינו להפקיר דבר - יש נותנין דשומא

א"י דמי מישב

חת"ס - ב"ד בו אינו כי"ב דשמע שפיר

ד"ו - לרוח ששם - שאלו שאינו הואמת בנכסי בן יצא סוג

מה האי מוקמי ע' דמסתבר כמבו' בעכשיו דהפקרו הוי דר חיוב. אבשומה אלא

במילתא אחריתי מוכר החיוב דפוטר מלחול - ונפו מילי הקרא אין הופרש

מעשר קודש שנעשה הפקרו שראוי לחול ואין חיוב אבשומה שש אינה חלה (4)

ומי קוש דוצה מן בחורה הוא פוטר החיוב ורא"ת כני הרי"ה הוא באן מלות החיוב

(1) ועי' שו"ת פנ"י הכ"ה מהד' ...

(2) אסור לכוין בתפלה לברך עצמו אף להמתפלל שיהיו כל ישראל בכלל
השלימות נ"ל. נשלים כנגד ישראל למעלה - ול' המהרש"א טו"ד ה"מ
במגוע ג"ג אינו נכלל בגמח"ד בכל המולך ק"ל דכתב לימוד הכוונה -
אף לא הראי' - וכמבו שמעו באומר כן מהג"ל קוטלר זצ"ל בהמשך
באגרה. עושין חסד גדול לכל הבריאה

(22) ועי' דפוי' בה השגר על שו"ת לכי (גי"ג) וחייב אדם לכוון דדוקא
טוב למו וכתב זצ' אפשר בכוונת ב"ימלא כל ישראל ונבה נכלל בגמה
כמו שמפורש דשבת קל"ב

(4) ועי' אגרות אחרית גיטין ח"ב (קפ"ב) שמש מפרבה סטנס' בגמר מלאכה
הוי שעת חובות ודין כאיג פסק היינו שאז מקדירו לגרל ואו
דבה שעת הסי' דסוגין

גט"ה

ולא נתן את החומש - ע' רמב"ם פ"ה מהל' מע"ש הל' יב אע"פ שאין החומש מעכב והרי נתחלל לא יאכל עד שיתן החומש ולפי דעת [illegible] שמא יפשע ולא יתן - חשש דאיסור זה אינו משום למוקצה כיון דעדיין החפצא ראוי לאכילה ועי' [illegible] פכ"ה מהל' שבת

לא דלו אכל כיטלא אלא ע' הדמק

דנין אותו לכך - ע' חי' שמעיר מי איכא ספיקא קמי שמיא וכן המר רבן יהודה - ואולי אפל דול זקיקין ליה לן ידיעה על אמיתת הטעמים של עשיתו - אלא דנין ,עצות ואין מחשבין בהודיעות (בעדכן הוי המבר ידיעות - גם למלוק יש הנפקה שדנין לעצות ולכך אין מחשבין על הודיעות שהודיעות יכריח את הדין - ועי' פלאי יועץ אות תשובה כל שיש לבו נשות דאתו בדבר מעשה לכן הדין) און [illegible] ומגבלה עדירה לשמה (כמבו שדנין כו"ח עשר המדרכה לשמה

גמ' אלא - והנה גמ' דל עוג, כגון אגוז שאסור לטלטלו מ"מ ל"ח מדלא נקט
מה"ת - והגמ' כמשל כונת הגמ' דפשיטות דציון דטבל מוכן הוא אלא
שהוא שאין עדיין נתקן מתוקן (ומותר לאוכלו) היינו דלא כיון דאיתקנו
ואין נתקן חשיב מוכן - וכיון שיש אפשרות רחוקה שתהוי מוכן
ל"מ מעשה כלי מה"ת דימדו כאיסור סותם כיון שיש אפשרות
של השתמשות - אלא יקודם התיקון חשיב כלי ואפילו שלבן אין ראוי
לגמרי - אבל גושן הגמ' כאן שהגמ' שלא הזמינו כמו למען טלטל משמר
דאי האפשרות של תיקון אל עושין על שם כלי ואפילו - ויש לפי
רש"י תו קודם רישה אם מותר לטלטל ע' גמ' ע"ט, ב"ה שמן

גמ' שהבאו - ע' גמ' דב"מ מ"ד, אסימון הוי מחת שנעשה דרותב ורמזו והמשך
המטבע היוצא דמר ורבנן מועט ישליא הרדה
רש"י שלא יקטום - כדרך חול כי דק דק וע' גמ' הרי"ז ופסק הרי"ז
גמ' דק - אין כבר - א"כ אינו מוכן קושית הקה"ע בשם כרי ס"ל וע' מהרש"א

פסקי הרי"ז תוך ס"ל דשאים ושני יונים דבני אכלה מגלין אותן
אבל נמיות ומוכן רק עשויות
אמר אדה ע' דאשי ושרא שהמר דמה מפני דראו לבעות לכל נמיות (2)
גמ' מאתמול דאלה הוי נולד

תוס' ד"ה - הרשב"א דמגן הרנה דסתמא עומד להסקה משא"כ שהרי
בגוסיות - (1) וע"ש דמגן דמסת אוסר חכם, ומגן דשיטה מתיר
דמגן דמסתן (3) ס"ל סתמא למאכל אדם קאי ונפין דשיטה ל"ח מגן
ע' מיוניא - ומגן דשיטת ס"ל דשיטה נמי איוניא

דף ל טהור דבדגן - ע' תוס' שמשבה לשיטת הרשב"א דספק לקט אוסר
דבדגן משום הוי מוקצה - ומתמולהמכב דלוקין אמר

(1) ועי' חזו"א סי' מג סק ט"ו

(2) הא מ"מ קשה אסור לצודן וכתב הגמ' קו' דמחוסר צידה דאורית
אסור ליתן להם מזונות ואמר הגמ' מוקצה - ואולי אפי' לפניו לחול ג"ה,
ד"ה ולא - דאיסור שלא לאכול קודם נתינת חוטם אינו משום מוקצה
כיון דעדיין המאכל ראוי אכילה הה הכא

(3) וכמדו' אין הגמ' (ד"ה רשב"ג) מפרשין כן דשרי לצוד כ"ש מלין לחרדל
וכמש' דהמגל מפרשין כפי' רח"ה דסעיף דיונה שבת שהוי לו יונה
דהוי יוה"כ טהור ועומד לשחיטה מעורב ולכן דאמת ס"ל דאין יונה לא
הוי שוה כ"כ כבשר בהמות

תע"ז

דכ"ח,

רש"י בא"ד נולדים לאו בעינן - ע׳ פרמ"ג א"א סי׳ שח ס"ק נ"ו, דבא אתי אפי׳ לר"ש ונ"מ בבשר תפל איירי דמין דרכיך דחזי לאומצא - ותמוה מסריח משום דלא חזי לי׳ מאתמול לחי׳ ואיירו דמשום שאין כלבים מצויין ומשום דבל ישבה גם מוכן - אבל לשי"ז אינו מוכן סברת ר׳ הונא כיון דאינו חזי לאומצא ולא מקצה לי׳ לכלבים - ודאמר כן הקשה הרשב"א על רש"י
והנה דהגרע"א פרק כ"ד מ"ד מביא מרש"י מ"ה: בס׳ אורא דרש"ש דבאל ראוי לכלב לא מוקצה לר"ש אע"ג שמוכן לאכילתו

תוס׳ ד"ה אלמא כר"ש אתיא - ע׳ רמב"א סי׳ מ"ב ס"ק ט׳ שמחדש שמ"ש מפרש קש דבאסורי אף לר"ש כיון דדחיין להסקה אע"ג דראוין למאכל בהמה והן דנפי׳ דבראוים לכלבים עומדים למאכל אדם - ומ"מ שמתחל בסוף קש עומד להסקה אבל הני עומדין אף לחי׳ (אורא דפ"ש)

שיטת הרשב"א בבשר תפל חזי לאומצא מרסין דשר תפלות - ושנו הוקשה לו מ"מ דב"ח הא חזי לחי׳ - ושנו משיא דנתפח דשרת ולר"ש אין אסמיכה נולד

ט"ז שח ס"ק כ׳ - מחלק בשמן היתר מוקצה ע"ו סג׳ דראוי לחוץ אבל דמין שמניח אותו לכלב אף למין אינם טלטול דמאי ב"ח לי׳ סגי לי׳ דראוי לחוץ ומ"מ שפשי מפרש בא"ל אורא ברי׳

דמוקצה לאכילה - תוס׳ רב ס"ל עיקר הלי׳ כר"ש רק משום חומרא דעלמא ס"ל כרי׳ ומשנה לי׳ כבפורש

מ"מ - בבשו פי׳ מסריח שמלוך ומסריח ועכשיו עומד לחי׳ ומאתמול הי׳ עומד למאכל אדם

כולהו ס"ל - פי׳ והוי שיטה ופקשה ר׳ ב׳ קלין דבמ הלכה כרשב"ג דמעתה דשאני בי׳ אסור לטלטל - ר׳ אורי שזכט המאור דנמצא משיבך להלכה דהלך ועה דגן כסוגיא דקופות קכ"ב, ול ה׳ טו"רא דבב באלי ~~[illegible]~~ (ב)

(5) (צ'ר בכלי) אג'י דמעה ג'א'בו טרחה יוצא מראי

[illegible]

גע"א

קכ"ח:

מאירי - משמע דאף לרשב"ג דאסור לשבור מה שהוי מוקצה

מאירי כופין את הסל לעולת אלו וממנו לעוף נעוה שמצויה לשם
ויש שפי' ד"ל כל מפרכין שפרי חוץ ונראה כפירוש כיון שלא הוי אלא דין השמשה

מאירי משמע כל מפרכין - שמאליכו לחוץ

(מב, טז)
תנא, תשובה שנסכה רשות גלוי דמאלקת כ"ש וכו'

במה דוחה ר' שמא שבמה משמע על האור טלטול דניל ולשו
בנין זה מותר אבל לבהמה אסור אלא כפי' וע' פסקי הרי"ד שפי'
דאף טלטול דבהמה - ומ"ר ר' ז. קלין דהבו תנין שפי' איסרא דרבנן ①
ר"א ספר הישר סי' רפ"ג המקשה סודר בי"ש בישה שלא יזדוק
וע' אגרו"מ מלאכת בס מ"ג אות ב' שמשא ראי' דהדין קצוק דלוי רפולה
הרי"ף כ"ט ה"ל י"א מפני שזה הסחיטה מלשבו הכיבוס ואין סחיטה רשייר
ובה לאחר שאין חיובן על סחיטה - ועיא"ר ה"ה שאיפשא איכא וכ"כ
הכ"מ בשם הר"ן פוסק הרי"ף כ"כ הי"א בלא בעי סחיטה ועדוד איסוק
דרבנן - וע' ביאור הלכה סוסי' שכ"ס סע' ט' ד"ה אסור שמשא בגוף
בשער שהרבו בגוני'. דהגד שיער מא אין סחיטה דשיער אלו וש
שמשם במוגש לאול שערה ע' שכ"ו סע' ט' מותר לרחוץ פניו ידיו ורגליו
וש' דמק אפי' יש לו זקן וע"כ בשיער מותר ל"ש דן כיבוס
וא"כ משום מקשה הקי' אגב (?) משום סחיטה

ר"א אומש אף חיה הרגל שמשה הכי"ה באמש כן לרוחב במ"ג בא"כ
הכל טלטול דשא (הל"א לסחיטה טהרוב) - וצאי דל"כ מ"ו לשמן
בשמן אחר שפוגעו עד ולצבע דעך אבנש שי' דו סחיטה

משום מה דאוריית' של דעלת ודרך מקולר דמשום מה דשופר
אין מפקרין את הגל ופי' הר"ן משום איסור טלטול ושאר א' סוברי
שדואין משום דיו"ט הוי עשה ול"ת - ובמדבו הה שבת, ומ
הכ"ן דלא הוי למדנו גב' ויש לו מבוע האירון הכן

גמ"ט

קטע:

הרשב"א מקשה משום אתן, משום רשיור בשמספיק די, כיון דאין מחיצה
והתי' הכא זה דבעול לעצה בראייתו בהמיטה אבל משום פנון המרכן

מ"ב של ס"ק ג' באופן למ"ד דלגבי הא"ל אצ"ל לשנה הכל שאני מפני
שבשביל הוולד בכל עלוי ואין אמר מאליו מזה

(תו"פ)

קכ"ט,

רש"י בד"ה - אין מסוכן למות - משמע דבהו עדש חושיבס וע' דיהל פ"שבי"ח
סע' ג' שמשמע שלא כל כה"ג שכל שעושין לו כל שצריך לעשות לו דחול
ואינו מחשן מה דכ' המנהגא מוסף על דבריו ולא בשבת אירי גם דחולה
שיבס - ואולי דבל הדין חולה אינו מחשב לתא דחושיבס דהא כיון שלא
יתברה הסכנה עוד דכי היתר - רק דבל חולה ~~[illegible]~~ שיבס לא (2)
גמלא דקא ע' מש"ג גיטין ח: דמסממא לו ר"מן מצלע וע' מפרש"י, חא"ס - דאי
הוי אתו המילה ממרי ע"י עכו"ם ודוקא לפסק הא"ו ונהרבנו - אבל בה אין (1)
אמכה לד' מחללין - מפרש שאין סמאו מחללין

רש"י רד תלגות - ע' מ"ג אחר שנלקט המגדל מנה הין טופה הגפן אחד
ג' עלין חדשות אב בה הין בין ג' עלין - ושפא גבס נחלו ובקשה דגלוה
בדי ערלה

י' בד"ה - רגא לו הבצלן עדיין או שפ"ל עליו אמרי
ולא קנה - היינו שיבס נישואי לשלת ה"ה דבשדה חולה שיבס מותר לעשות (4)
ע' לטרחס - משום חלף במני נהרבנו
שו"ע הרב או"ח קנ"ב, כל מביא הוכחה של עצמה - ויש לחלוק מנה לשאר הלכה
לגבורה אליבא דרש"י יש ג' מחלוקת בין מה צוטרא - דבדמן הפאת הקדר
דוימן עכבה שלא נאמר אבל - ובזמן סתימת הקדר אפי'
דפירכה למו ולאידכו דמה כזמן כ"ה אפי' אמכה את ומדרוג"ה
אומנות (ר' לק. הירו לשון רש"י שהיו דפירכה דלגבורה הן ממבות
על בורך הקהו אבלין) שלפירכה פ"י ובדמן סתימת הקדר ובכ
גם כן אמירתם דפירכה אין

של
ע' הכל - אם מחשבין הן ימים שהלידה - או משעה שנולד על המשקה

ולא היא - ע' מא ס"ק ו' שמביא שטת ס"ת שאסור על להביא (כשמשקו ללכת
ממנו לא יאמר לו שאין לו מוות - וכמובן הבו הו על שודה לדרך

① בפני מסוכן ועל קוצה המילה ועל ערות בין מותו ומות בגוף
עלם ועל על ישבו ונבא לבטח

② מחולה שלפס ומשוך לצא צו המגפה גמירה לערוך

④ בד עם שפיגלין לו שנת ראו

(תפ"א)

קטט;

דין הספקות - ע' שפ"א דבן ז' לגמ' ויל"ע השאלה החולשה בן ח'

דוה' - ע' שפ"א כ"ב שיש דין למטה אין דין למעלה ודעת איזה
במה"ט עכשיו החולה נשאל שאל ימי ורבן

רש"י כיון דבשן - ע"ב כ"ט, שני לבן דם - את הקיצ דם היום אחד בגיל למחר
ם דחולי שיש חסכנה - כל טיפול שיש רוהוצאת דם אפי' לבדיקות אין לעשות
(17) ומקורו - ע' נשמת אברהם תס"ח סע' ו' - שמשיג מהאור שמתיר אפי' רגוש שאומר

אגרות משה יו"ד ח"ג סי' מ"ט - משיא דינו בבשו רגיל למון איסון סינסיות
וע' תשב"ץ סי' כ"א - בל"ע אי שייך למימר שומר פתאים ה' בחת שהוא
יודע ומכיר ונפשו למופלא דבורו - וע' אחיעזר אבן העזר סי' כ"ג דבשא
דסמכינן על שומר פתאים ה' כמו החשש רחוק ומימטא במימטא

רש"י מאה רישי דבני - שאין הריאה טובה אינו מושך לפני הריאה כשפל רגל
ואולי באינו מזיק אפ' אינו מבריא ואינו רשאי להוציא מות על מאכל כזה
אך אפשר לבחון מאכלים המבריאים

תוס' הרא"ש - כל סכנה רקבה אין מקיז דאותם שלה שמאבדין שום

גמ' כל ע' מזה תשל"ט סי' כ"ב - בשיטת הרב במתיבתא הלדור באוריתא
משום מעגל וצ"ע רבעם נזקי

מכתב רב - ר' ה. טודאר נ"י המר באליבא דברכ"ח מדוע דפיכין הכרעה
שם ע"ב

תפ"ד

ק"ל

אגרות משה ח"ג יו"ד סי' נ"ח מלשון דכל הדברים שאסרו משום חשדא אפי' בחדרי
ע"י עכו"ם כמו ד' פרעות דבי חנוכה, ומלשון שהעמידו ילכו עמו כל
הדרך עד מקום המילה וכ"מ דהתו"ס

מאי עכו"ם - ע' רש"י דבקרובים לא יתכן ועי' תו"ס דל"מ כן ואינו מובן
(1) כוונתם ועי' מ"ב דל"מ כן משנה - וכוונת רש"י דשמו עמו שלש וקרו להו עכו"ם
אי הכי - מאחר משום לאו פקוח נפשין - ומשמע דהוא כל דבר והכל מותר

אי הכי - שאין יתעסקו אחרים שמעון שאר דברי' כגון אחרים תמיד כנפין

רשב"א מקשה א"כ תי' הגמ' דבשעה הוה למשה אחריו דבגון נהרג הבי
או יקיפו מינה או בצלו משום פקוח נפש ודא דא"י הוי כמשפט א"ש - ובזה תי'
דבינוק הוי כמילה משום פיקוח אשכון

הרשב"א - שו"ה דבא"ה שלא לדבות מיבא לגבי מילה עכו"ם ומלשון
אל היא ומכשירי כמילה אכריתא דמ"א

תו"ס - משום למכך הי' אפשר להתחיל משום ולד והולד כיון דבם עכו"ם
אסור מעברתן - אבל דאופן (ואפשר דאין מילה) שאחותו עמו הי' יכל להתחיל קודם היום

תנא ר"א - ע' שפ"א שבאחר דלתי' הכהן הי' אפשר לאחר סמוך לחצר

ודסכנה מכסהו - ע' תו"ה שאם לא לפניו דחקו או שלפון לפולטו
דינו משום איבוד מלשם - ובר"ע כיון דבשו' סכנה האם מותר לו לעשות
בכל כשם אולי יוצא

אע"פ שאסור משום נבלה - לוגאי תי'

① שאלון-ל לעובד רמא ועוש בסמך ל לפרסונאי מלאכה - נציג לוי מפרסמין

[illegible]

תפג

קי.

מהרש"א - מנו דמתני' - מדפ כנגד מעם - וחשיב כל מילה כדי לקיים מצות מילה בזמנה אף הכל מנו דמתני' - יצחק הוי נימול בח' דמתני' מנו דמתני' אברהם מת ב' שנים קודם זמנו וי"ל שלא היו בשר המוניים ומשנה לא מנין המלכות

מהרש"א כמוצאי שלל - כל מלחמה וטורח - כן נמצא מלשם כ"ב כל טורח ויגיעה
ועל אותם מר לנ"ג - יש לנו מהו הוי בעת רקבנם - ש"ר במשיא המקה עזרא (4)
כאלישע בעל כנפים טומאין מבושם לו נס שהמתא הי' צפור רבן והי' לו אגל עני מגבו על תפילין שבראשו ויבאו ממך

עיין יעב"ץ אשת משמרת מן הנדות ואינו דאה דקולות - ר' טיה, פי' בע' באין מתפרנין דקרוין אין רוצין לזמן כמשה - וע' מג"א יוסף שכתבו שנהגו לעשות דקרושת שבזמן לם - והכל אינו נוהג בימות (i)
עדין ע' מג"א יוסף לעשה מילה דאי שלא יהו כולן שמחין ואשין ואמו עצבין באי שמתעלו עצבין ע"כ הכל שמחין - וכן עני עדית דבטלו לגמרי דקרירות ע"כ מאין דקטטה

הרי"ף התנו מפרשין דבשש אנכי קאי על מה שכשר קפיטל אפילו על השנית, והשמחה היינו שמחת המשתה שעשה אברהם

הרי"ף - אלידא בשבי' מהרש מבושם לי רק לו משמע בדבאור שלו נעשה דקן אלמא בבפי' הוא דיעה ומתוך שבא רפה של מסרו עצמן עליה ורק אלישע מסר נפשו עלי' - אלידא בתפי מפרש שאפי' אלישע שבני לנסר דשאירות על מסר נפשו עלי' מפני כן לו נעשה מלשם נ' דרשיא

ואל אומה? כנפי יונה - עי' מהרש"א

תוס' - הבאו' של עוף נקי משמסיר התפילין והול ללבשם בבמלשם מאי ועל משמש שלא הי' מלט ושבר דלעת שהתפילין עלו - ועי' שפא שם"ו (2)

① דורכיל משהו שלא כבר לנשואין על ספיו ודבין אין כמוה

② שכ׳ יכשר חלב ואכלו קודם שכנס אלא מטמוניות שלא יכנס באי קדשים
דמעון טומאה

④ שאירע פ״ו שלא נקרב

קלו

(תפ״ד)

ריטב״א - להעיז שם על אותו דבר שלא נפסקה הלכה כמותו
לעשות כדברי עצמו

(תפ"ה)

ד"ה אינו שופך רש"ש מפולפל וטרפתו דגירסא דהיט לך גמרן
פי' דרחה ממקל הגמ' ר"ל לא דגמרא מר' אושעיא

(2) רש"י קרקפות – ע' רש"ש שפיר דפעו מפסי' לפמליא, ור' זי' קלין
(3) הכא דלא דמין ד' אמות דמתם – ואלו דפסי' קאי עסו מקבל לקרקפ'
חג"ס מפרש שפגעו ואין הן דריס ובמוהל עמו מחוץ ומפלו של
גוי לקמן ע"ב, ע"ב ובמאירי
קושית הגהל ממילה דלפנות – ע' חג"ס דלרא דפל דאין משירין באמש
בו' המשפה

אית לי' ד' מחיצות – אלו סדרות היתיכא דבלים ששרתם היינו אינם דלבדי
דריס נותני לו דין רה"ר ונחשב (1) כהוצאה מרשות היחיד לרה"ר אף לפני
עצמו לו רבה לימא לו דין רה"ר כיון דמוקף ד' מחיצות ונחשב
כחורא ונחלשא להחשב לגבי עצמו של רה"ר וסדרת דיורין אלו דפקלו
דהתם נשון שעוד אנשים דהתם – והנה דהתם מרגנין דאלו, ע"ב ורבינו
כאן ואין דמעוני שהן אנשים ודמיא לכרמלית, כיון דאין רק אלא ג' מחיצות
רש"י מה חבר פוטן – ע' ביאור הלכה סי' שע"ד סע' א' שמא – שמאש שיטת
רש"י בסל דנציבת חכמים הי הוצאה מרשות לרשות או מחלה להלפ
למלפ אחרת דלים ששרתן דריס (כמבו בפשיטא דריס) נותן עליה
איסור להביאם להלפ אחרת דעדיין מיחשב הוצאה מרשות לרשות
ודריס מאיר שמוט דבר עוד למה שרבנן שכו לה דמו ולא פטון דריס
למ כלים ששרתם דריס – וע' במאירי שכ' מתיר דגבי שפוצאן
דפך מלרוס וכן הריטב"א
א"ל סל למרי – אמתני לו (כמבו בלשון ר' אושעיא או ר' זירא לר' אסי) שו"ר דרש"י
דהוי לשון ר' זירא (ודחולה הגירסא אמרי לי)

ורב לטעמי' – ע' תה' הכן דגמטו אמרי' לה דבל מובא דאיכו דאין והשבות
פרוחין למחבה ממש לטלטל דכולה דלא שיתא

(1) ע' ביאור הלכה סי' שי"ד

(2) בשבת יכול לטלטל דבוק

(3) יש מ"מ ומש"כ א' לשלוף קאי על אין זה כ"ס ולפי"ז יתורץ קושית הרש"ש

(תפו")

רש"י עשוי לטלטל ולהוציא מן הפתח לרה"ר פשיטא לן דאסור - ע' דמאירי (53)
שפי' כתב כן אליבא דשרא דס"ל שהלכה ומשוי אינו רשות אחת אלא
אליבא דב"ש דאשרי רשות אחת מותר להוציא

מאירי מעורר הפוק מלו אותו בתוך אלף שנת דריה ומביא בירושלמי
מברך שהכניס שתות דמשו - ויש שמברך שמא דתלה ומרקו
הרדוק להלכה (ולשון רי"ו)

רש"י שמש - דרבנן - ע' ר"ע א' אם טמא באסרתו מצוע לה הלכתא
כרבה

מהו לטלטל דרבנן ע' רשב"א שמפרש דבשאלה הוא אף אליבא דב"ש
דאסרה שמטלטלין רק מחמת למשוי ומה דבאו אפל דתון כל המשוי
אפשר דאסור וע' מרומי שם

תוס' ניתקן - אלו נשתמשו לו דאין ע' רשב"א שאינו מקבל טומאה של כלים
ויש שפי' דכשנשתמשו נחשב האוצר כחלק לגבי המשוי

רש"י ואיתנהו מהאי כישא - ע' משנה"א ויש לו דרך גם הרשב"א שבשאלה הי'
אליבא דשרון דאסרי מותר למשוי

גפ"ן,

קי"א,

רש"י דה"ה דל"ש מאן כשרות דחצב - דאלו גבוה מאן בחצב, אבל מאן כה"ג
בנמצאות דחצב (ע' שו"ת מו"ס ח"ג ט"ו) וע"ע גמ' הרא"ש דבי עוקבן
דגמ' לחצב ומשלטין כלל ששרות דח"ת לחצב - איבו למיחש שמא (1)

גמ' אפשר דעון - ע' גמ' הרא"ש שיכול דנן חצב זה לחצב אחרת
רשות שיש להם דמאי ע' שהן שנמה דעי שיבהו חשש דאלו אין כאן
חצב מה מועיל ביטול רשות - ודבקה לפי דה"ל בסעיפי סניפי מפני דיטול רשא
כי לא מרדו ע' חי' הרן בשם ר"ת. דלא תני לא ישתמש דחצב לעו"ד והרי
ה"א דאה לעני חצב וע'

אלו אמש רב אשי - פי' בצא אתא לפרושי דפסא דאיבייר פ' רבן שיורדו ולא
עירבו לא נתיא רהדא אחריתא דפסק דאמש עו שהיו דאת והלכות
ועיש דמירון הוי כבתנל ומשו דבען ד' רשות דמשיען דבאת
לאפוקי אותו דליף (של ר"ת לעאו) - והלכה כי עירבו חלכות עו
דה"ל אי אסרת ליה למנון גופא לטלטל דכולו קימו פה אבל אי שמא
קיי למשו עפ"י כין דמלשות ומשו רשות אחת הן אתי לטלטולי
דוכתי מן החצב למשו כדפגא"י דלו מדרן ואתו נמי לאפוקי
מאן דמתי' שהחצב למשו דלא סגי לשו דלגיה

רש"י וכן מכשירין - כגון לקובצן מן המעשר - משמע דאיו דלרלה המעשר וע'
דגמ' הרא"ש על סוכה דפי' מהר"ר שלמה אהרן ווערטהיימר וע' דהספמא
כי אלו דבר דשינואי דאמור שמשו רבי משי צ - והמ"ל דכתם
זה באפשר שסל דלולה דכין אגד ולכין לקבצו כדי לאגדו וע' אוצר
מפרשי התלמוד סוכה ת"ך תשמו דמשמע מפלא עין שור המנין לפניו

רש"י שפן - מצוה לקבור לשמה - אינו משון הכלב מותר הבן לשמה אול
מסורבת וקברתו והשאנו בשבת קבורה ע"מ שניה

רש"י למתנו ב"ב שלא יתלה דשלמה - מנלא פירש האיסור קושו והקליע
הטלית כאן אלו משמע כמנח ליט מלאכות את כא דבים נשרל משה דמטע

(1) ודא לטלטל כלים ששבתו בבית והוציאן לחצר לסוף המבוי ורצה
עירבו כלים מאני בדרך החצר מותר לטלטל מחצר למבוי. (11) ואז מותר
נמי לטלטל דמבוי כלים ששבתו דמבוי בחצר דהוי אלא בבשאר דרך
דהיה שהחצר אפס לטלטל מחצר למבוי ולר' זירא דמבוי כלו
ועד לר' ז' מחיצות ומשוין לו כמו כרמלית אף לטלטל מכאן
מטלטלין מן החצר למבוי ואית ר' זירא קבלה שצריכין קנוחצר לשם
וכו' כלי לחצר כיון שמחובר עמו ומותר לטלטל ומלו וכמ דתנן עירובין
צ"א, ב"ה וכו' - וכמבו לשון רש"י ופי' כמו שפירשו רז משנה ג"כ (12)

(11) ופי' לה הכן יוצא משון
(12) סוף הגאש

(תפ״ח)

גמ׳ לא - לאורה היינו אפשר ללמוד מילה בפני יג דריגות ועי׳ תוס׳ הרא״ש,
ומהרש״א - ולפמ״ש המפרש א״ש ועי׳ גליון הש״ס

גמ׳ גאונם דשתי עי׳ מהרש״א - ועדיין אינו מובן לענ״ד דאפשר שיש מצות
קצירה דשתי הלחם דנלמדה מעצם דעומר אבל לחם הפנים אינו
כותב שדה כיון דל״ג של מצות קצירה (עי׳ מנחות ק״י) שיו שמחר כו׳
ותוס׳ ועיש מה שכתב על תי׳ הראשון שהיה כל הטיל קמצא בשא שהוא בזה ①

רש״י ולא מתן - באפירתן - עי׳ מפרש דלפי האמת אין קצירתן כותב את השדה בא׳
מצות קציר ואינו מובן במבשירי להלן כותב שדה אלא שאין מצות קציר - ואלו בשאינו
לומר בפרק מלואה דקציר - ולפ״ז הכלל אינו מובן סוגיין דגן דומה אינו כותב
למילה בשאין המשנה הכוונה או הזרה, והרי הכן משמע דקצירתן גם כותב
וצ״ע כשלו

מ״ט עי׳ תי׳ הכן בשם טעמא דקרא, והרל״א מפרש מה מ״ט אינו ללמוד מסורס

לפי שאין קרוב לפני בגין - פי׳ לא נמצן דשדה למשמעו שדה

רש״י ולא מבשירי כמותם - עי׳ ריטב״א בעיקר תי׳ בשא הוא דבול כמילה אריבתו
א״כ אפירת תשוי ג״כ כמעשה אריבתא (ועיש שזהו תי׳ קושית האגל אינו
מובן לענ״ד) ③

גמ׳ ושאין אלא פרט לכסוס סומא - ורא״ה מקשין מה לערבה שהן סומין חידין
דו

גמ׳ שם לא יקיים עוד לאחר - עי׳ רית הלוי ח״ב סי׳ מ״ב אות ד,ה׳ שמשמע בשיטת
הטור דיש ב׳ מצות דמילה חתיכת הערלה - ① יש מצוה נמשכת שבהו נימולים כו׳
והיתה דבריך דדשרכם לדרית עולם - ולפי״ז מקשה במילה הוי ג״כ
מצוה הנמשכת ואם עדה במנה דעלה - ומתבטל בשאלה קשה גם על הרמ״ם

(1) דבורי קציר חטים (נפגל אינו מוכן הואל אין לשי״ר חטים לצד מצות קצירה)

(2) ועי׳ פרי יצחק ח״ב סי׳ ל׳ ד״ה ומש שמביא ראי׳ לכך מצוה דקי״ת המרתף

(גפ"ט)

קי"א.

בישול מצות דיוק הסימן ומחבר בא"א ללמוד מזה מאמרינן: בשאני
הכי בכל המצות שיש דהו יבשול אין יכול נותן אשר המלה אינ
בטוב נו ושוב מנו צדין יקיד המצות האמרת שיש זה

<u>גמ' שם</u> - בשמוט לי רשב"י היינו כיבוד עצמו בשמעון (1) מאכלו - ע' תוס'
יבמות ו' ב"ה שכן בשמע משמע דבר חשוב המצוה מצוה שור דקודם הערוג
סי' י"ג את ד' ע"ו ב', ועוד שעשו בדפי הרשב"א דישול ושמיטה ובלו סגי
דלאו דיבור כגופי באכילה חשובא - ועוד שאינם דישול וגם דיהמק
לריאה במצות פור

<u>גמ' שם</u> ע' תוס' שאמר בגנון דהמ"ק יבוא משום הרשב קרבן (והיינו
שגמש הכנין היום) ומחשב בפא לטמא בטקבירן אינו שאין ריצ

(1) ניר כהן נאסף/ אסי שמחוני 20

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(ג"ז)

קל"א:

רש"י כל שעתא נאפי' מונחת - ועי' בגליון מנחות מ"ג, צ"ה טלית הוא למימש ①
וה"נו שלו להניח אלא הטלית השוה בכל לבוש - והנה ע' תוס' רע"א ס"י
ט' שמשמע בהדי' ממ"א סי' כ"א שאינו מקיים מצות ממש כשאין בו ציצית
ואפי' שיש גופו' כונת הגמ' בשו"ל ג' שכולם טעה"ל שאינו מניח ואינו
בו שו"ר שכב דקו"לא שמקשה בשו"ל היינו שלא יעבר של ציצית
ומצ"ת היינו שלו להניח מה' באו"ח בשמו"א נקט טעמו בסוף למצוה ולציצית

רש"י ולמאי - לטלטל כמשמעו רהיינו הצורך דקיום לקיחה אינו מקיים דלו
טלטול ועי' רש"ש מ"ה מדאגי' במשנה משנה ומשנתי הצורך בדמון
נטילה והגבהה יצא והרש"ש סל במשנה היינו להגביהו ע"כ נפק
ועי' רמב"ן דרבה ס' כ"א בלא לקיחה אלא הגביהו קצת ממקומו

הוא"ל ורבה לאפקירן - ע' חי' הרן בצ"ת ראה אפי' דעלי בלאו חד ד' כנפות

מאירי וכבר ראהו שמפקירין אף רשדא ועי' חי' רעא שמשמע ממנו עיין בשו"ל
היינו לגון מתנה לקטן או לעכו"ם אלא משום באסור משכרין ומשמע
שהפקר מהוש לקמי

שבעת ימים מלולב - יש לעי' לפמוש הכמאן דמלחמות ריש לולב הגזול בדינו
דלכן נוהג רק ביום ראשון אבל שאר ימים אף דמקדש לא קמין לכן או
לאורה הדין של בחוי מפסידין ע"כ יהי' רק ביום הראשון ואכ"ה אפשר
למוד סוכה מה' ימים ואולי אפי' בלמ"ד ז' ימים של לולב מיום ראשון
דהיינו פירכא על מה לולב שיש רק ד' מינים - והרי' ט"ה, נ"י הביא
ביש פירכא מה לולב ביום ראשון בגבולין לכן - ואולי אין זה חשוב פירכא
שהר דשפא באינו בתם רק יום ראשון של סוכה בגן מעולה קמל סוכה מ"ג ①

רש"י נוהג ז' ימים - גולי מילתא אינו משום לגזב במצוה דמיון מופני דשבי הלחם - עין
ברמב"ן כאמר ולולב ורשב"א

① להפיג גאוה מאד כל הסוגין הכל אפשר להודות. מלוה זיון ראשון
ניקל משאר פימוש כאן מתשירה כרחין שיר. וכמו שאפשר
הגעו בקן מכירות אם ואין שאר בכן הקשה השפה

(תשנ"א) קל"א,

כשי מלאכה עובדא - של טורח - אינו משום לכנ"ד דהא רמב"ן בחצים
ליכא שום טורח ונתקיימות בשעות כמבי' יש טורח גדול לתוקעין - ורבלל
יש לפרש הא אין תקיעות שופר מלי"ט מלאכה ומשום שיאסר הא יש
איבצרייך קבו למיעבד עובדין - ורש"י ועשין דמתן תורה לא נאסר - וכמ"ש
רה"ט הבשופ' דאיו נאסרה מוקצה דמ"ת איש קבו ביום להתיר טלטול
בשבת - ויש לו דלאוסר מוקצה אסרה דיו"ט וכיון דמבינן בטלטלין
אותו דיו"ט הה"ה בשבת וכמבו ראוי להעמיק שאלה שאלתא נ"ג (חו"א שמג)
דיו"ט של סוכות מקר מצות דלולב ובוי לולב דו כשאור דבכי יו"ט
משא"כ שבת שאין לולב דו מצוה אלא משום שמו דסוכות ועש שמשיא ירושלמי
דבול בשבת משהניחו אסור לטלטלו שם משא"כ דיו"ט עש

גמל סב"א - שמא דעלמא ד' מפרשא מפרש

צבו ואי - ד' הגהות חג"ס אות ס' תרמ"ט שלה במעור דכל יום לישב ולדור
דסוכה רק שם אינו מחויב אלא לילה ראשונה דלפון ט"ו ט"ו - הפעור
תשבו מחויב לדור ז' ימים רק מי שאינו בר לחלוק כגון שמשו גונא
אינו דבל תשבו - ומשו אלו בששת ימים ואכל מלתא ה' מצות כל
ז' - ועי' תוס' הראש ודומה שכן נופצא דימים ורבותו כלו כל ז' ימים
מברכין על הסוכה ואין מברכין על אכילת מצה אלא לילה הראשונה

ח"י הרי"ן - תשבו בסוכה ינהל שבעת ימים שלמים אבל לקיחה בלולב
דכוי רק פ"א מסתבר דא"א לחמש ימים שלמים אלא יום ממש ווי
דכולג שהרי"ו סברא מ אורה ניצא דל"ב יום שלות שמבג ויל

מפ שלולה שכן ד' מינים - ד' חג"ס דבפסחים עבה אינו מחבין הרדון
מצוסת בפרונת - חת"ס קבו ונמשבת לפני ד' אלקים - או במקום תמיד

① איסור דאורייתא של מלאכת טורח בשבת, ומ"מ דרהיטת לשון
הגמ' משמע דמשום למאי דשבת הי' מקום לאסור – והוא איסור
במלאכת עובדא נאמרה דיו"ט של ר"ה

גפ"ג

אי עבר זמנה בטלה - ע' רש"א

מש מילה - ע' רש"י יומא כה: שהיא תיקון א' מאברין (1) של אדם - ויש לעי' בשבועת מילת יום ח'
דוחה ולכ' אינו מלוא בתיקון - וע' רש"א (2) ומש מילה שאינה אלא לקיום מצוה
יחידית דאתר של מאברין של אדם דוחה את השבת קו לפקוח שמוא (3)

צפון תבאי - כמש"כ לשיטת כרינן אליהו מפרש קנוא דהגהות מפרכי חולין
פק בדפיק למשות דכל יום קשה א"ש אבל שור בזה את לומש
בשא לירו מצוות תפלין רשות א' לא שימא שבה גופא נלמש.
מפרנש (1) א' בפונת הגמ' במכשירין תבוחה אך קובע זמן החיוב (ע"ב)
הכמבן, ורש"א (3) נשאל הראש הקשה בזאת כתוב הפנות תפלין ורהנחק
רש"י ובא אונן עד שלא נקבר - ע' תוס' כ"ח מו' בפסחים דכל יום המיתה
אפי' לאחר הקבורה נקרא אונן

ותד למחמצי תשי"מ - כמבו' שלא ימתין עד ט' ימול דה'

צנל הח"א - ע' משכ"ם במילה שלא בזמנה שהיא דיום לחמש מסברא - כמבו'
ע"מ כן מגעל יבמות ע"ד: בשלא בזמנה נבמש מו' של ודיום וכ"מ מסוגיא של
ראמת קשה להבין דבכון בדיום קאי על זמני הכלך שעך לדרש הד' על שלא בזמנן
(שבוחם שדר)
שבנו כיום

רש"י דיום ובא - ע' רא"ה הכן דאפשר ללמוד פקון ממכשירין - וע' חג"ב בפקון
הו אשה ומכשירין בזמ'
וע' ע' ח' הכן שבל רשו הגאה בפין שממוסר דגבי'

הרש"א - כתוב כפן לטמאים, אבל אי לא כפן סגי דפם

רש"י ומה בגרות - ורפדים לעשות הפסח אין מותן לפיב מפו הדיחוי של
הגמ' הא תני. להם - דשמחטין על טבול יום

(1) נ"ל בשבת זמן תפילין וע' ירושלמי צ"ה;

(2) לקיום כל המצוה שישמור ויעשה כל המצוה - ויש לע' אם לשמה צ"ע מתלין על תנאי ושטה - וע' ביאור הלכה סי' שפ"ט סעי' ב' - ובתוס' הרא"ש קי' לתקון שעשה מצוה כנהוג. וכל אשריו של אבל שעשה מצוה להחיות כבשבת ותו אתיך עמך

(3) ליבו בר"א שבת

(4) הל' ; דרך ני' המרה דסכנת ר' אשכול יהא לך קו אל כל פקון

(5) וישל' אי הקיום מצוה הוי על הנימול או על האב, ומתוס' הרא"ש כמבו' הוי על האב

רש"י דילמא שאר - משום דבעזרה לא מצי - כמש"כ לעיל כשחטו בשוק
משתכחים יהא מותר לקבוע הדברא כיון דבפסח נשחט על טבול יום
והא בנתמעט משתכחים מטמא לנפש היינו שאין מביאין קטמאים שנ'
שכ"כ הגמ' ד"ה מה

רש"י דין שלא בזמנו - כגון קטן חולה - פי' טיה פי' דהא לומר דלא רק
ע' בשיטה דבאופן זה אינו בחרה ובמש"ש אצל יבורין ק' ד"ה מתן
ובז' בלי המנהג ראה השיטה

מחוסר טבילה - כמבו' כונת הגמ' במחוסר בגדים שמש ע' רע"א, וע' בש"ס
שמעות שמחוסר עד הכרת מינים

נקיים טהורים - מנ"ל להגמ' דבק נם בוחה המודבה (פי' אע"ג דבמצב זה אסור
למוד כשאינא סוף פ"ב דבכורות אבל מנ"ל דמשום מודבה אסור לקנבט) - שו"ר ①
א' הכין אינו קושי' - אלא הרישא קאי על מילה בזמנה ומסיפא קאי על מילה
שלא בזמנה

ונקיים טהורים - הגמ' ר"ז מפרש בש"ן שלו פשט לאחר ד' שעות ורבה
יש איסור קבלה הטעם כיון שראוי להיות טמא וכ"כ הגמ' שעות 3,
ד"ה דקבלה

ומה בשעה בוחה את המודבה - ע' רע"א שאם כהן משמש לא יעזוב
ונבחה לאחר - ואינו מובן אם הדין הוא לפני אותו כהן מודבה
מאן בבבא שאי ומשום דמין מודבה בידי ואי איירי שנטמאו כל
הכהנים אינו מובן דבזה בין פ"ש דבעזור ביוה"כ נדחה ואין בעזרה
נדחה

קו' - ע' רע"א הגאון יבמות מילה שלא בזמנה - וע' ודרשא בעיקר מילה חוורה
וממילא הה שלא בזמנה - ודברו אין דסלו קאי על מילה שלא בזמנה

(1) בתוס' הרי"ד אי הוה רק בזה אין ונעמיד טהורין מנין כשמו מחזק ודבר זה
א'יזה בספיקא היו לו לרס באבי' ונעמיד טהורין נבאר עפ"ש ואז יקריבן
וכו' שאף בנגיעה בזה מחזק משנה ונסתפק אין זה נעמיד. טהורין רק זה
דבר דלאורה קשה באשר אנו צריכין בזה זה נעמיד טהורים

תצ"ג

קו"ד:

הא' עושה ול"ת - ע' ריטב"א - במקרא ס"ל בלעשות קאי, שאם מוחה מיד
על הקלה והדבר אמור באגי לעשה, ועוד בס"ב באלף משום בנבראים
עלי' עם דריגות ומעולי' לש למימו מאי אלמי

תגל' מה ע' חת"ס שקורא מה בגוף מילה דשאג ומשו"ה אינו בגוף
שהג דקום ועשה אך מילה בגוף בשעת דקום ועשה

דקון מילה דלבעת - ע' נ' דג"מ ט"ז, בגוון שאו' ולו פרע שאין לו מו
מ' מה כל מה שעושה הכה הוא קוץ המצוה ואם לא מצאה לו נעשית
אלו רשע המצוה - מאוד דאורה עוסק דמכשיר

תצ"ב

מי הכן רב אשי ס"ל או עדיפא חמורה הוי לצאת אפי' שלא דמטמא
ועב' בצרעת חמורה

רש"י יומא לב: הכיבוד של רשע דאמור בנגעים אבל כי יהי' דאור קשרו

דבר שאין מתכוין - עי' רשב"א שגמרא דבא מתכוין לקציצה אלא שאין מתכוין לטהר אלא למול ואין זה קרוי דבר שאין מתכוין אלא מלאכה שאינה והוי כמרבה גמרא של עד דהדר כפי' שלא יצחקו רב דריל ומ' דאי כתב רחמנא דפי' השמר בנגע הצרעת שלא תקוץ הכן אלא השמר בנגע הצרעת כתב כלו' שלא יטהרנו אלא בהוראת כהן ואנן הכא דאמרינן דכיון שכן אסור לקוץ בהרת שמטהר הוא בקציצתו והלכך רשצה קוצץ לשם מילה הוי דבר שאין מתכוין אבל טהרה - הרשב"א מקשה דאיסור קציצה בנגע טהור - ולכן אדרבא דבגע"ל כ"ד שפי' דאיסורא בנגע טהור. כיון שראוי להיות טמא אסור לקוצו - נמצא שזה מטהר דבר שיש דאפשרות להיות טמא

הרשב"א מקשה דבנגע אינו אלא קוצו דמו הרשב משום דמילה כיון דקוצץ כל הרשב אינו הוי קציצת בהרת להביא ואז דמשלם נקצץ גם הקוץ (וכמו אין יקצוץ כל ידו ויש נגע על הידו) שיור שבב דהי' הוילא דאינו קציצת רשב ואינו קציצת בהרת דודאי הטהרת אינו דמזיו כל הרשב אלא למולה - ועי' ③

ומוכח כאן דספר - יש לו מספר ונן הקריאה ואין מוהל שיור שבבה המו דהי' הכן ולכאו' דאפי' מוהל, דלא שאיתמור - מוהל כלו' אין רוק כלל

רש"י דאומר לקוץ ואומר למוהל לקוץ בהרת דכונה לטהר - כמבו' אין כונת רק לשם קציצת בהרת דלכאורה דאומר זה אין מקיים מצות מילה דמצות דמילה כונה - ורק שלא יכון לטהרו - ולכן אל דלי קרא לא יתמיד הניחול דאין שלא לשם מילה והדין הוא לכאורה על המוהל ומכ' שמוש לו לכוון לטהרו - ואף כונת רש"י שבתו מתכוין לשמה לקוץ בהרת
① ומי חסין מצוה הקציצה להניחול והניחול מתכוין לטהר ומצפין מצוה

כי טרא - רש"י הקשה לו דבא גרסינן ② עשות אי אתה עושה נמצא שאתה לאו ולא יתכן דפוי עשה ומילה עושה אתה עושה דבר אבל אי אתה

ט"ו

(1) הש"א עד כונת המשנה ובנימין עוזר וע' קצות כ"ס ס"ק ג (11)

(2) וע' דהש"א דבפשיטות לעשות כמו מעשות השמר מעשות

(3) דתוס' שמשנו תא' חזי דבכל איסורין חוץ משבת טוח המרה משום התגלות וכיון שאינו מכוין לאותו תגלית הוי אין מתכוין - וי"ל שמשום זה לדברי הרש"א - וכמו כונת כדברי הרי"ט"א שבכל המרה מלאכה שא"צ לגופה נחשב כדבר שאין מתכוין ומשו"ה בדברי הגמ' סנהדרין מפו[רש] שיקוץ לאחרו אי"ל בכך שאין מתכוין (12)

(11) וע' דמל"מ פ"י הל' א' דסוף דבריו וכמו כונתו שהגם עוזר במתכוין כונת הגם עד מעשה הש"א וכר' מאיר הלבנון ז' המיר ברמון שיחוד שם בדמען כונתו השיג מעשה דאל"כ לגבי מעשה מטהר וכמו כן הציור של הקצות דמען ייחוד המשנה של שו"ר דמנחת חינוך בפשיטות לה בש"א עוזר ונאמר, וע' רש"י קידושין מ"ג: נימא ולן הש"א משמע במתכוין פחות הש"א להמשנה (ובלו כבמנה) וע' תוס' כ"ב של - ולגבורה מחלוקת רש"י ותוס' ר"ד תלוי במחלוקת בנ"ד וכן תוספות - וע' אשר נד אות תא ס' כ' אות י"א שמשמע של הקצות מהא דבה מתשב ושה עודד לא

(12) וצ"ל משמע מדברי רש"י דא"י קאי אף הגם אף שהמ אינו מכוין לטהרו אפ"ה עוזר דלאו וטעמו במילתא דכיון דבמשנה מוטלת על האב המוהל שליחותא דאב קא עביד וכיון דכונת האב הוא לטהרו הרי עוזר דלאו - והנה מפורש דבין שיטות מבואר גבי הנימול עוזר-וכותב דלעולם הקטן הוא המונח ושאני הכא (דגבי הנימול) דכיון דבמשנה מוטלת עליו נמצא מכוין לטהר המוהל שליחותו קא עביד דומיא דאב - במשנה מפורש דבר"י שהמשנה עוזר

(15) שמעתי שהפלגה שמואלוף בזמן רש"י זה לדברי הקצות

קל"ג.

עושה שלא כסיב

רש"י דאשו אבי הבן לקוף - כמתכוין לטהרו - כמצוה כוונת כמ"ש הרשב"א לגוו למינקי בזוהם דהכא אלא נעשה בזוהם כאין ספק כמו לקוץ הבהרת אלו הי רק שאחרת והיינו כלו פרכינן ולימא שלא כדרכה

הרשב"א מעורר מאמר בשמעה מה ששי"ב מצוה דמיון קצת דמילה ומחלוק בכלא מלאכתו הנו עושה וממלא מיקוף קייף - אבל קוצץ בדיל ומתכוין לקוף אלא שאין מתכוין לשם קציצה טהרה ס"ז שאסור, והרמב"ן אי' בקרא אבי למתכוין לטהר ועי' רשב"א ד"ה איבו שמעורר דבאמת היתרא בסיב הוי משום בפוי קרמאי

תינח גדול - עי' כתי' חת"ס דבגדול מסיע ובול באיוו קוצץ דהרת עצמו ומשמש בה לגוי שבת ועיש שהקשה בקטן דקטן יבא אסור משום בגיספי לי איסורא דידיה ומתקשה לפמ"ש התוס' בסוף פ"ח, דמשמוע דאינו תינוק מגלם שבי איש ונשים מתקשה כיון שגדול מוגר מותר למוסף לו דידיה איסור כי הא שמותר לו לעשות רפואתו לרשעגדו ורמאי משמע שבגדול מל את עצמו

ואי איכא אחר - עי' קצות החושן סי' שפ"ב ס"ק י' שפעולה דמילה אינה דשליחות והוא דומה לתפילין סוכה וציצית ואי"כ משום קושיא הקמ"ה ביאר מצוה אין יעשה ע"י אחר ומשני רה"י חתם בפוי אונס כמצו בה לא יספיק לשיטת הקצות שי"ר דדית הלוי ח"א סי' י' שמוכיח מגמ' דידן שאפשר לו לעשות שליח ועי' דבמרי יתנשא ס' י"ב ענף ב את שמשמע בדברי הגר"א שמילה מסוגיין דמהני שליחות (סי' רס"ה ס"ב) (2)

רש"י חלוק - עד העטרה אחר כך על העטרה - ועי' ריטב"א לעשות חלוק להלוות העטרה ועי' תוס' אם כך ומכניסין דהנקה (של המצוה נקט) העטרה (1) כורך על ידו עי' רש"ש שמעורר דבק מלדוש הוי מותר לשמו ולשנותו הוי אסור שבגמון ועי' מאורי שמשיא מחלוקות אי דבק מלדוש מותר אך וכו'

(1) של הגיד, ור' רמ"ש מאוסטראווייל נ' כפי למה שמנה רש"י בכאן הגיד
(30) היינו החלק שבתוך הבשר להדבק הדור של שלו וכבה את הבשרה
והר' טוב, נ"ל גי' דבשערה הוא רק השורה העגולה ע' רש"י קל"ג וע' תפא"י.
(2) ונ"ל בכאן שמשום אמש הוא כאלו עשה לעצמו ממש בשדה קל"ג ואי איכא
אחר - ואין איכא הרא ודאי אלו המשנה המיוחדת, וע"ש בד"ה
אף בבשעת בוי ל"ת ועשה ועיקר הכוונה הוא מכח החומר שדומה
מילה בנכרית אלו י"ג בריתות - דגוף המילה מתקיים על אחר
ומה בכאן לא יקיים משנת אין דרך כלום כיון בעיקר הבנה
הוא משום החומר שיש במילה וזה אינו רק דגוף משנה מילה
וכל שגוף המילה ומילה לפחות כל בנה הרי הוא רגיל אפשר לקיים
שניהם
(30) דפרקין אמן

<u>אפי' מצוה אחרת</u> - נ"י כ"א אפי' בשבת רה"ר אסור - וע"ש שהקשה
בשם מלונש דשיני בפני טמונה בלאו' ודקשה מתרץ בשאין
הוי צורך רפואה והכא הוי צורך מילה - והנה דאי' הכי
משמע דכל יבואן בלפני מילה אירי אבל בתוך מילה משום בשם רבי"ר (ו)
<u>דאי' הכי אירא</u> בשם באינו בתוך יום משום באין קודם לו זמן

רש"י שאין - עי' תוס' באמור, והגליון הש"ס מה שהביא מהתוס' דאבנ"מ

ר' בי קלין נ"י המר לו בפני המג שלא כ"ג, כ"ב במשנה שנוצר
לו קודם המילה שאין לו כמון שחוק אינו שפסקינן כברמב"ם
מותר ללועסו בשיניו וכמבו מפרשים משמע בהדיא של
לעיסה הנו משום שינוי ומבוא מותר לשיטת הרמב"ם

① אבל הבה"ל כתב דאפי' אחר מילה בשאלה לפני מילה אפי' מן החלב
אסור לפי שאין מכשירי מילה דוחין שבת. אלא שבת בשבת (וכ"ע מצוה
אינו קפוי שבת בשבת שאני והלא שאינם ממכרת) - ואחרי שנתבאר
הרי היא סכנה ועושה לו כל צרכי כפיקוח נפש והיכא דלא אפשר
לסמרטוט מחלב אחרת מעיא בספק רה"ר - כיון שיש לה תקון - ומכאן
מכאן מוכח דלא כרשום בפני רק צרכי המילה - וכמש"כ החלוק עוזר הדל
והנה יש לי גירסאות דמתני' - אפי' מחלב אחרת, או ואפי' מחלב
אחרת - וכמש"כ - לגירסא הב' ואפי' אתי לרווחי דרבנן שאני
ואפי' מחלב אחרת - ומדאו היינו בספק רה"ר - והנה ע' דפסקי הרי"ד
בורך גב' אצלם כבספק מחובר לשנות מכבס הוצאת חול - ומכל
משמע דליכא ספק מלחמה החלוק ובספק מלחמה לכן קשה ועי' מ"ב
ס"ק י' כיון שאינו ספק מלחמה ממש.

(תצ"ח)

קידושין

בה"ק ע' עין יפה - בה"ק מדת הרחמים דבזמן שבהמ"ק
מתחרב עמי דמשנת הרחמים אז אני משתמש דעולה בא למעוני יחש
עין יפה נמי נזיר ס"א

רש"י ד"ה אין יפוי מילה מצוה היא - יש למה (3) [illegible]י כוונתו דבאמת ס"ל לר"י
ד"ת כאתמולא רק דאין ממשיכין הרפסט משום שהוא דרך גאוה
אבל הכא דיפוי מצוה ונהי המשכה שפיר חוששין (4) - או דכוונתו אע"ג
דיפוי אתמולא מותר דיפוי כחלק ממצות מילה וכמו שכתב מתמלה
ע"ה דר' יוסי דמחלוקת אע"ג דליכא דרך ו[illegible] דלפי האמת ס"ל (1) (ד"ה המפטיר)
וכתוב זו לשון - אין כוונתו שתכלית הכתיבה לא יבא לשון פרנסה וכו'
ב"ע דן יהודע דבעיקר הוא כח המחשבה שיהא נכונה וטובה
וזה אינו גלוי אלא רק לפניו ית' שהוא דשלם שיקח לשון חידוש
מצוה דו נראה דבן שיש לו דבר נראה משפט (2) וקוראים נאה דבעבור צורת מלוה
כדתן דר' יוסי - ר' ט"ה, נ' המר דאלו דיפוי מצוה חיובא דגמ"ד

ומניח ברכת - ע' תו' הרא"ש ד"ודע דהוא שלא יספיק דאל"כ לא מחייב ברכה
ודכ"מ פ"ד ה"ט מפי שגגות משום דמ"ד חטאת שפוי כהון זה ומשאר
הכ"מ דאיירי שלא נתכוון לדור דמ"ד אף מאחר שכתבו זה
אינו אנוס אבל גם אינו מזיד כיון שלא נתכוון לאור
דתנן א' מה ואי פורע דשבת - ע' יו"ד רס"י י"ד
תי' הכי - מסתפק אם עוסק דמצ"ב אם מקרי פירוש דעכשיו עוסק דרפואה
או מקרי עדיין עוסק דמצוה מילה

מאירי - אפי' סלו גמר המילה דשבת י"מ מעלקין שבהי מה מהון דמה שיש
ונו' דהוי כדא שגר העלה כן ונש שפי' דאלו בעגא דין השמשות
דבשלם חייב ברכה וה"א הוי ספק דלה אלו סמוך לדין השמשה
ונשם העלם דכשבא דהשמש שוב הפסק דאין מכיון דעלה דאי גלי הפסק ג"כ
אינו חייב ברכה דבימא הוי יום

① לרבנן בראשון קדשים חמור מזה קל ואינן שוין חומשין דגל זה קל :
חומשים ומעות דעון קדשים

② מאי זה מוכח מהמשנה בפ' תרו

④ ובכ הבית הלוי [ח"ב סי' מ"ב] דשיטת הר"ן

⑤ וכן מבואר סי"ל

תקנ"ט

קל"ג:

חת"ס מחדש אליבא דכו"ע יש איסור על האב לחזור על ציצין שאין
מעכבין כיון שכבר קיים המצוה ונחשב כחובל

חת"ס קו' מהא דקיי"ל שלא מניחין דמשלם המצוה ח"כ דלמא בציצין
היתירא שעשה מצ"ע ומתרץ דשאני לעשות סמוך למילה אלא
עכשיו כיון שעשה במצוה שלו דמילה שוב מחזירין לחזור ציצין

השפת אמת מסתפק למ"ד מילה שלא לשמה כשרה אם יכול לעשות
חצי בשבת וחצי בחול

או"ה - דבאמת נשבר הדין קודם הלכה

עיי' גבול - ע' משנה אברהם, ועי' לשון הרמב"ם פ"ב הל"ג

דכשם כהאי דמתנא - ע' ר' יהודה - כמש"כ ושמא דאיסור לחלל
אי"ג דבפי' טורח להמון עי' והרי' ר' ... המר
מה"ו אלעזר ר"ב המיל ועי' השיטות אבנו בתוספ'
ע"מ (מלכים ב' ד') ואולי דאם מסלק צורך הפרנסה דהיינו שפיפא את ...
ע' קונט' הערות סי' יח (ה-יב)

① הפיל ומ"צ שגם לא רימון הדוברת זה לא מקרה שאותו הפנקס
מושאל כשעולם סובב זה מקרה איחוד פנקסים ועוד כזה

(ת"ק) קל"ד

דחוי לקבורה ע' משכ' אקי"ר; אות 8

היינו דבגמ' - ע' תו' רעא קל"ג, שכתבו כונת רש"י כבסק שטורפין דיבה

דקבורה דבוקא דכהן אסור - ונפק"מ דאי הכהן איתא במתחלה סדר

שנתן דם דפגע על המכה ועכשיו תו' דבנתן דם דפגע על הקבורה (1)

מאירי ואין לפקפק דניקור הירך מטעם דורר שכל שבוא מתחת דידו אינו

נקרא דורר

מאירי הרי"ף דמותם יק, האם לית כיבוי הבא איכא כיבוי, ומפי' שאין דם

כיבוי גמור שהרי סופו מחזיר - והכיבוי אסור אף לצורך אותו נפש

דעכה"ם חל דכיבוי לצורך אותו נפש מותר כהבורה עצמה

ספר השלמה אולם דבפרש' דבק שהיקר החרדל אסור דיוט דבאין מותרת

דיוט מבני שמסיקה טמא אב"א למוקדה קודש יוט - וי"מ שכל שלא

עשאה מקורה מותר לעשותה דיוט ולמוקדה אבל לא אחר שנעשה משורר

הוה אוצר שאין מתקן

ובמאירי מפרש חרדל אפשר לאכלו דלא מיתקן - רש"א א"א שהדבר מותר

שמאכלים - ואי"ג ע' שמשוך הרי הוא כמוהו לכיבוי שהשומן דם ומכבה

ואי"ג דמגור קרוי וכי כל מה שרחבה לאט דשמא אומרי יחל את המנור

ויגרפנו ועי' משנ"ב דשל תו' פרק ותקב

מאירי בעיך להוציא שפתו חוץ מראש הקיר - שלו יצא חוט מן המשפה וידקק

דלקק וכשרא לפשטא יקרב כאש הקיר

(2) *רש"י מ"ט מלישה* - והאו נמי ללישה דמי וע' פי' הרא"ה קל"ב; פמשמע דהביא במודא

דילכא מיתבי כקורר שהסודין נשארין למעלה

תוס' קל"ב; ד"ה תולין - אין מסננין באין הי' עושהו מאתמול לא הי' מתקלקל

חפש בי' - באין אית דוי בין דרית הוי הוכחה דבאין סתנם לא דו

(1) ולא יטרפו בידו ואין יגרתו מאהבה יגרשו

(2) משוך לשפט וקשה בעצומו לגבו 3׳ב, במושא משוך דנים ואין בפנו

אדרי הגדינה קשה והבא אדרי הגדינה רכב ו׳ שעכה פרק ג׳

סוף הערכה מע׳

תק"א

<u>ריטב"א</u> הא - וקוצר באסור לדעת הירושלמי אסור מן התורה שלא הותרה תורה אלא מלאכות שבבית אבל מלאכות שבשדות כגון קוצר ובוצר לא - ולדעת הגאונים והר"ן אינו אסור אלא מדרבנן וז"ל הר"ן בא"ה כל מלאכה שאפשר לה ליעשות מערב יו"ט ולא יהי' בה הפסד ולא חסרון אם נעשית מערב אסרו חכמים לעשותה ביו"ט אפי' שהיא לצורך אכילה ולמה אסרו משום גזירה שמא יניח אדם מלאכות שאפשר לעשותן מערב יו"ט ליו"ט ונמצא יו"ט כולו הולך בעשיית אותן מלאכות וימנע משמחת יו"ט ולא יהי' לו פנאי לאכול ולשתות - והרא"ש פי' מפני שהוא מתקן מלאכתו ביו"ט ומרבה הטורח ליום קדש - כו"כ. ולא בוררין ולא זורין

<u>שיטת רש"י ביצה כ:</u> אין צדין דגים - אע"ג דשחיטה ואפי' ובישול המותר לצורך יו"ט טעמא משום דבאי מערב יו"ט דשחיטה חיש למחר דשמא פן יתבאש ויסריח אבל צידה אפשר לצודו מאתמול ויתננו במצודתו

הרמב"ן במלחמות סובר דגם דאפשר לעשותן לא נאמרה רק דמלאכת אוכל נפש ויש מלאכות שאסורות משום דבכלל מלאכת עבודה, או לטעם הירושלמי אף אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם ושמרתם את המצות - מלמד ואלו לא הותרה אלא מלאכות כו' עיין כגון שחיטה ואפי' אפי' אלו בכך דני אמי לתקן משל למוד הכוה

ריטב"א בגמ' מזי' - שאינו צוח כשאר עשבים אלא שמצוי תמיד

<u>אי' הר"ן</u> הרא"ז לא אפשר - לא אפשר לחוש דלא דישו וכיון שכן דכל דבר מותר של צורך אוכל נפש מותר דאין הוכחה חמור מן בתשמיש ואפי' הי' אפשר לו מערב יו"ט - אבל גבי חרדל מיתוק שלו דקמחא אינו עיקר אוכל נפש אלא תיקון ומילוג דאפשר דלא"ה וכיון שכן דאפשר לו מערב ואפשר לו גם בקמחא של מתקת - אסור מדרבנן

(תק"ד)

ק"ד,

איתא דיבמות ס"ד: מלה הראשון ומת, שני ומת, שלישי לא ימול בשני כר'
כרשב"ג אומר שלישי ימול רביעי לא ימול - ע' נו"ב מה"ת יו"ד קס"ה שמוכח
בפשטות לשון הגמ' שלא ימול כלל אלא שהרי"ף איתא שממתינין לו עד שיגדל
ויתחזק כחו - ושוב מביא גמ' דיבמות - ובשו"ע כשאין שלא נימול במו
אמרינן בראשונים ק"ו לא נימול אלא שלא הספיקו - אבל דלא שייך ס'
אפשר שאין מילין כלל - וע' בשו"ע בר"ן ס"ל כרשב"ג - ובמס' גם דא"כ משום
הפסיד הגמ' ממיתת הראשונים - והעלה דע"כ הוי לדורי דשפי הראשונים
אבוהון ומבלא דידך מוכח שמת מחמת מיתת הראשונים יש רק בינא
דהמאחר - והנה בתוס' דחולין מ"ג כתבו דסתר דבר ג' זימני הוי חזקה
משאומש לה המתין - וע' המפרשא שלא הי' קיל לי' דבראשון הוי סכנה
ורק ע"י שמתו ג' הראשונים ע"י סומך נודע לו מסכנתו - והנה לפי
דברי המפרשא נבמה הגירסא הנו"ב - וע' חי' הרי"ם סי' ט"ו שאפי'
תולה בראשונים מת מחמת דם - בשוב ולבות כשבאו נראה אינו מתיר
מחמת מילה - דאחזקה דינו חזקה חוזרת

__בתוך לקבורה__ - כמבו' דאיתא רס' תק"ד דכין את הגוזלין כדרכו שאם
אותו מפני יפין טמון - ומשום דבנו דמרגיש המת לצער מילה שור הרשע (משום פסול)
והנה ג"ע דכלל מפני איסורו דטורפין - או הוא משום לתא דגיעול או
מטעם אחר - וע' מ"מ פ"ד הל' ד' דאסור משום שבות. וע' תוספתא פרק י"ג ס'
ט' אין טורפין מחמת דשבת __וע' דהגר"ח הורוויץ__ וע' ס' שבו"א סי' י"ג
__חזי לחולה__ - כמבו' קושית הגמ' כיון שפתיכן שדות מ לחולה שהפס
משום אסרו כאן. וע' דהגר"ח הורוויץ

רש"י ורבא - דאי נמי חולה - פי' דאלו כו' דקדש מיהו

אין מסננין - ע' שער הציון - או משום דעשוי ליטול רוק - ואפשר דבמי ג"כ
לנפח וכרח - דמסננת שלו - משמע דאין מסנן על ג"א שלו כדרכו

נפש (18)
(8) ואולי צ"ל דנהי דמותר דלא הוי דבר השוה לכל כיון דהוי
רק בדרך חולי - והנה לפי דברי הרש"ש כמבו' מהלך הגמ'
כמו שפי' התוס' משום לתא דגזל טחון דיו"ט (ואע"ג דגזל עדיין
אסור מדרבנן מ"מ התירו לעוסה דשוין משום רפואה והיינו
עדיף כיון שחיכה אמרה ואינה אסור רק מדרבנן ומקשה הגמ'
דנתיר טריפה נ"מ מהא דגזל וכיון שבתוספה טריפות אין לחלק
משום לתא דגזל נימא הוא"ל ואי איכא חולה אפילו הוי מותר
לטרוק ביו"ט (והא דמותר לטרוק ביו"ט חולה ואסור ביו"ט נימול
אפי' כמש"כ הגר"ח הורוויץ דהכא פשוט שהוי לו להכין מע"ש מש"כ
היתירא דכ"מ אפי' דאיירי שחלה ביו"ט] ומש"כ הגר"ח הורוויץ דהיתירא
דטריפה איכא דכ"מ הוא משום דהוי מאכל דריא"ה תמוה דא"כ
התוס' מפרשים לשון הגמ' יין ושמן חזי נמי לחולה (דלפי דבריו
מותר לא משום לתא דחולה אלא משום דהוי מאכל דריא"ה] והא
דנחלקו חכמים על כ"מ ואסרי אף לחולה אפי' דכ"מ ס"ל דאסור רק
משום עובדא שחיקת סממנים והוא דמקום חולי ולדבריו ר' צ"ל
דרבנן ס"ל שיש איסור נוסף דטרפה - דמיגו כמאן דמ"מ למיסבריה
דקדרה כמש"כ דרפאי אות כ"א (ויש לעיין דאולי צ"ע - רק האיסור של טריפה
הרבה) (18) והנה כ"ב א"ש אי דכ"מ חולה ל"מ דבר השוה לכל
נפש ומשנה דמין חזי לקדרה אף אי דפסקי תשובות ט"ו תקוע
(שו"ת, שו"ט) דכ"ה ולמתן שיש שסודריו דדברי חולה קתי בשר
השוה לכל נפש א"כ מדוע דמין סריה חזי לקדירה (ואולי
משום רפואה הוי יכול לעשות מאתמול ומשום קדירה עדיף לעשות
היום) והנה מאלה נתקשיתי מאד דדברי הגר"ח הורוויץ שפעולה
שכן עשית רפואה מותר ביו"ט שלא גזרו על שחיקת דממין דבר
הא לא התירו לכתוש אלא רק ביו"ט שני ושו"ר דפסקי תשובות
גמ"ין אות ו דלדעת הרמב"ם יש איסור נוסף של כותש או צורך ע"ש ודאמת
לפי האוסרים רפואה ביו"ט יש לה מדוע התירו טריפה יין ושמן ביו"ט

תשע"ג

קל"ג,

לא מיתני כבורר שבלה יוצאת דרך מסננת - וקשה קליטו כמש והתלדון נשאר למעלה וע' מ"ב שי"ט ס"ק נ"ח, אע"פ שלא אוכל מתוך הפסולת באוכל המעורב שאינו מסנן אינו דשול אפילו רק כדי ליפות מראה האוכל שיר דהפגמות ר' שמחה מעשיא שאומר דבה וע' מש"כ אג"מ ד"ה פסקי הר"צ

הכא אפשר - ע' מ"ב ס"ק כ"ו שמקשה לשיטת הפוסקים באוכל מותר אפי' הי' אפשר לעשות קודם י"ט הכל אפשר משני שבכך לעשות לשיעור הכרח וכו' ע' שוה"ג אות י"א - המחלקים דלשיטתם אפשר לעשות משום דהכי אסרי רבנן

בן יהוידע - בתלמיד אומר ושונה - קרי ביה שאין למוד דפין רחשק והמהבות - דברי חכמים בנחת נש' - בפני משה לתלמידיו

שד' - של י' - צבר - ה' נקודה - רחב קצר כל הכתב שנפלו מכה האשה - והיפוך במין ועושה מחול למולה

מניח על הכותל - מלשון הגמרא משמע דהכותל קודם במליחה ונראה
דבשר לשוויל אבל לסתי אין דפוסקין כדאמר אם לפני המליחה
דבר דכותל דבר לראשו מגלפין וכ״כ הפמ״ג

מרתיחין לפני המליחה - הכותל רק דבשר אין הוחמו דהיינו
אינו שיש דבר משום גזירת מרתחין

שיטת הרמב״ן - שאינו אוסר רותחין אותו ומולח אותו

כשרא - הא כשנעו - דיוק מהברייתא דמ״כ לא כתורא דאין ותן
הקושיה דאי רצא

ומגלפין לי דבשו - אף שלא תמוא במקלח דלי ומכה ריכן קולי שלא יתן
דלי כל

כרמוגן מס׳ - שלו גימא משום דבשר או שמיו יותן

כן על הכותל (כל הסוגיא) ולש ד״ה וכתש - דבפוסקים סומכים על אוקימתא
דגמרא כיון דברייתא תניא כוותי׳ אינו דבאיהו חג לפסוקי - יש לנו ללמוד
מזה - להלכה דצריך לפסוק כברייתא - אינו דגמרא הפסקת ואלה
חלושה דמה שלא פסק כרמוגן

ראש אות ג׳ - רש״י ג״כ מודה דעתיק מוח להפוגם, אלו דמבליע דבחום (עדיין) אתיקו לא נתן
עם מכה פוגם אחרת

רש״י אין - והיינו דבאמש פי׳ שמוא - ומנה הוכחת רש״י טעמא דשמוא
מאירי אנדרעונים לא נבמית מליח דשדה מתמרת ספק אלא שאינה עולה ממוכה
ועיש שמביא כרת אול לא נימול - ואינו מובן דבבהיטת לשווהמה דבק ליה אינו דנתנו בשדר

קלה.

(אגה)

מאירי ערלה כבושה מעט עור דק דבוק בבשר שמחמת דבקותו ודקותו ומיעוטו אינו ניכר ולאחר זמן מתפרק ומתכסה העטרה - צריך למולו מעט כדין קלפה

כנה"ג הל' מילה קנ"ד ס"ק ג' מביא את הל' מילה (ח"ד ס' צ"ט) דאף אם ערלה כבושה היא אפשר דאין לחייבו מסברא דבעינן דמר הערלה נכסה ונדבקה למר העטרה לא שמה ערלה אלא דירושלמי מרבינן ליה מספק ימול ומין הטפת דם ברית. משמע דמספקא ליה אי כל צריך לקלף המר הנפרש או סגי בשטיטה כל דבר - שהרי הרא להעמיד כשהוא נמול ודאי הטפת דם ברית ד"ב היינו שרט כ"ש ומשנקט להו בחד לישנא משמע דבעינן שיהיו ומה משגאוש טעמא משום ערלה כבושה ואית ליה לר' דכותה שרת משמע דצריך להסיר כל עור הנפרש וכמו קצת מבא דשאלא דאי שרט כ"ש אין עולה למורד כרות שפכה, ומה י"ל דלא ילפינן מקרא אלא שרט דם ברית ועוד נם דותה שרת ומשמע דלא מטדינן הטפת ד"ב אלא אם הוא ערלה כבושה אף לא עור ערלה אז הטפת ד"ב - אינו בשוגג - שאין גר דאינו נכנס לקדושה בלא ד"ב - ועי' אשל נגב ס' של"ד - ודמשוך הטפת ד"ב שמעתי מהגר"ש דרוזליער ששמע מהגר"מ שמולין תחת העטרה כבשן ושורבנו

~~בי"ג [illegible] בחדרי אדרו - [illegible] דאל [illegible] אין מחולין - [illegible]~~
~~דמעטינן ספק מילה [illegible] [illegible] דבעוםה שרת [illegible] אף~~
~~לכה דותה [illegible]~~

רש"י כב ונכרית שהזבה - אינו מתוך דליכא דכל חיוב מילה על כל בן נאי נתגייר אין הוי מילה של גירות - ואולי בס"ב דקודם שמוני לת ד' אגורת ערל ולש כו מילה וכמוש [illegible] הפרי' עה"ג את י"ג - אבל דהיינו לשנה סתם שלא פי' (1)

תמל ולא אתא לאנדרוגינוס - כמש"כ דלא כרש"י דמוי ספק רק כמאירי, ועי' מפרש"א דמשום הן ערלתן - וטעמא דצ"ש דח"ז מדרבנן - ועי' אחיעזר נמ יו"ד של"ד את ד' דרשה"א צריך להטיף מה"ת ולכי' דודאי ערלה כבושה נמי שרת

① שיתוק־[illegible] שם של [illegible] [illegible] אל ילד [illegible] כמשאר קלהו, ולשון נתג־רה
היינו גזרות, ושפתיים ועל גבי קלהו, זה כתמי

תקו

קל"ה,

מחלוקת קמאי בחולת ל"ל - והוא מתרץ דבעינן מיעוט שלא נימול כמילת גר
ולשון תוס' הרא"ש בנולד מהול יבמות מסברא שא"צ להטיף ממנו
דם ברית כיון שאין לו ערלה - והנה אליבא דבה"ג יש מיעוט דבעינן לבין
ערלה לאחר הטפת ד"ב וגם אילו רק ד' שבאה לשיטת הרה"ג ולא [1]
אבל אמו - ע' תוס' שבשי יבמות פ' פי' סכנת שניהם - אי יכולה להמשיך
[illegible] אחר היונק ממנה ולא תסתכן אסורה להניקו - ובו אליבא דבה"ג
ונ"ש שבברייתא מרבוי ושיג באם נשאר רא"ש עד חדש הט' שהר מולדין אותו

ואם ולא ספק - ע' שבא שממרר אי אינו בתם מכה ובזמן יש נפ"מ אף אם לא
תיד מטאות אם סקלם דמנ"ז - ושם בגה לפ מקושיא הא"מ בספק רק ז'
נימאי ממן - ולפי הך אתו לאו - וע"ש שאמר משום ספק מילה

נולד מהול - ע' שבא נשפך מספק אי דם מילה שייך ואי לאו
משמע לבתי שבת הוי סד"ר ולגבי מילה הוי ספק דאורייתא - והוא
גם בשויר דנין כיון דמחלוק משפחן - ועי' דתוס' בזה אמנם
שמעתי

ואם ולא - יש לו לפי שיטת המהרש"א דבעי מיעוט דערלה משום ותיגוז דחול
הוי משפחן משום הוצרכו אבל לפרש דנימא מכה אל אינו מינן
(וכן משמע דתוס' הרא"ש) כיון דבעי מיעוט אין דחוי ואליבא דבה"ג כמה
א"כ דבעי מיעוט דשבת דאמן ערלה וכו' לשמואל השבת ([illegible]
ערלה לגבי שבת חיוש) והנה דערלה כמשמע שם מאנחנו רק
בין ספיקות ואעפ"כ מאד לגמרי אלו רק דשבת אינו מלו

ואם לא - ע' הרא"ש איתה בתלמוד משום טומאה דבר דבעינן שיהיו לו
ערלה בין הוא שלפני הטפה יותר מקטן שלא היה לו ערלה והקשה הר"ש
א"כ קטן שנימול תוך ח' יהי' דבעינן הטפה ומקשה מיוגן דבעינו דבקדש

① אבל לשיטת השפ״א בעינן ישראל מגר עכ״ו גדול עולה לידו הלל דין
הספר צ״ב

תקי"ז

קל"ה.

ומה של שבת דנשם ועי' בחוט צ"ה אמנם שמתגלגל שבפי חולה דיון השבת

גמ' לא ור"ח פסק כאיפכא - עי' שפ"א בד' יוסי דימות הי' חושש שמא הי' נולד עמהן ומשנה הכליכו הטפת ד"ב

גמ' בן שמונה שאין אנו בקיאין עי' חי"ה דליכא מימרא דגמרו אין אנו בקיאין בסימנין אחרים אי גמרו שערו וצפרניו - וכמש"כ התוס' הבשה שאין אנו בקיאין מתי נתעברה

גמ' מכאן - עי' חי"ה בכוס' ההו"א דאי רבא הקפיד על רש"א ומשמע בשפ"א ס"ל בגוף השבת לא נחלקו ולפי הביאור קאי אף בשפ"א והגיה הא"ג בס"ל בדרך לחוש מהן דאין וכ"כ הרשב"א וע' חי' הר"ן

אהבדשי' אתלסור מבוואי - עי' תה"ד ס' רס"ה ג' מפלכין - או בצבא ימול בשבת עי' אחר בצבא אחר הוי ספק ואבל האש הוי ספק שנאמ' שיהיו שלו, או בצבא הי' רוצה לסדורי דיבור על מימרא בשר או מפני בנולד מפני צריך אמונת יתירה, ולא הוי דקי דהפלוגתא כולי הא. ואולי יש להביא ראי' מג' צ בנפלין המג"א והט"ז דאינו מובטח וליבא אחר שנודע לתקוע בשמע ס"ל בלא יתקע עד אחר התפלה והט"ז ס"ל ב"ש לא לבטוח שמן השמים יסייעהו לעשות כהוגן - ואולי אפי' במילת דינים השמיני עד"ל טורא ולכן צריך לבטוח - והחילוק אלה רק דעתם שאחר על בשפי רב

גמ' לי בעדרי - ויש לעי' במשנה ונפש דנו - כמש"כ בקטנים ונפשך דמן אדמות עי' בהט"ז סי' רכ"ה ס"ק ג' בע"ז עתה נפש הרי דמן האש ועי' לעיל סוף בצמה רק אמונה מיוחדת - ובהו על מיתת הבהמה

קל"ה,

(אק"ח)

<u>רגלו מבלו</u> - פי' הפשוט כמשה כוונת ר' שמעון בן אלעזר ע' מהרש"א
שזו שכב ברגלו הראש

<u>שאין אמו טמאה לידה אינו נימול לשמנה</u> - אולי אפשר להמתיק עפ"י דברי
הקמ"ח נדפס לק"א, מפני מה אמרה תורה מילה לשמונה כדי שלא
יהיו כולם שמחים ואביו ואמו עצבים - א"כ כאן טמאה לידה שמחים הם
קודם ביום א' אם שכב כאן אחרי

תקט

קע"ה:

ונתחדשה הלכה - אבל קודש מ"ת עם ה' אלהי דטומאת לידה וא"כ אינו מובן
בדעת ר' חמא דסוקין בשלוי במקות כיון נעשו קודש מ"ת - ע' גמ' כאן
וע' מרומי שדה בפסוקים אלו נתחדשו לאחר מ"ת
גמ' כאן - הרדה - ע' גמ' יבמות מ"ו: היכי דמי דבר הכל בפשיטו עד י"ז חדש

שאגא סי' נ"ב מביא כאן מסוגיין בא"ק הטפל ב"ב נאמנה רא' עד דונתה שדה (2)
וע' שאלתא ט' דאפוי בן שפחה לנימול לט' דונתה שדה וע' סי' כ"ב סע' ג' ונוזק
רש"י ר' חמא דנתגיירה דכל מצות שהאשה חייבת בהן והויא טמאה לידה
כמדו כותב לרמב הבשור דיבמון דשפחה מטמא טומאת לידה דלמידין
לה לה מאשה ע' גמ' יבמות עד: ד"ה ושפחה - והנה לשון רש"י של אלה (3)
שפחת ישראל אינו מובן כה"ג דבא הויא שפחה כנענית - ואולי שפחת ישראל
רש"י משפחות דשון דאין לרבל הולדה אלא דאמן לאו דומיא דלדם
אינו מובן כל הבורך דמאנש אשה א"כ חייב למול את בנו - ואולי מכה יש
כאי' ב"ש קורדה לכל דבר א"ל דאנוסת

קנין פירות כקנין הגוף - יש לנו לשמוע דהו"ל ראשון דב"מ סי' י"ט דשות
הגמ' בס"ל דמבדא קנין דבר לפירות דמוכר הנכסים שיש לו לצאת דהפירות
ע' דינא דארעא אשפח - האם נימא גם דבה שיש לו קנין הגוף דהשפחה
ומש עוד ר' בשפטי' הא שקונה מקום הכתובה (א"כ יש"ש) את
דבר השפחה הוי שלו לגבי ולדות

גמ' כתנאי - כמדו ומקשין בר' חמא ס"ל כמאן דומיא דלדה דשירת דמשכה וכו'
דגמ' הכ"ש ונבו כלרבן שפחה שלא להטריף - ונ"ל חו"פ בקודש מ"ת (1)
כאן לגו משפחות לא - כמדו אוקימתא דתנ"ך נמי ס"ל לר' חמא - אך צ"מ כן
ממרומי שדה דסוגיין אבל ע' הרמב"ן שאלה בקודש מ"ת נדבש בתנ"ך ונוזם תורה
תוס' שם קוי שפיר דומיא דלדה - כיון שהוא והולד שניהם של ישראל תוס' הרא"ש

(1) הי׳ דומיא דכל גוי קונה טבלה רק לאחר מ״ג דמין טבילה
משנגע

(2) סק׳

(3) היינו שגופה קנוי לו

(תקו)

קל״ה:

ע״מ שלא להשתדל ע״ז והי׳ הרבן בשיר רקינהם ואינה שלו לגמרי
עי׳ קני׳ ר״י לרב ואפי׳ למ״ד ק״פ כקה״ג דמי

ד׳ ערלות - על פי הפשט של רש״י, ואין ידוע איזה מקור דר״א
ועל פי ד׳ ערלות - יש פלוגתא בצורה הזו לכרות את שפתו
ועי׳ תוס׳ הא שיך שהוא נימול דהא ד׳ ערלות - ועי׳ שלא
בפשטות ערלת לחד ולא לב׳ ולא ידעתי מה ניהו מקור
תוס׳ לקח שפחה מעוברת - שאול שאין הוי קנין כמו גט על המוזר

עכ״ל ר״פ - ע׳ שלא שהוא משום אין מחלוקין דוקא או רק בשא
ואולי בגמ׳ מינה דאינו נימול לאו משום האם דורות הפשוט
וכו׳ אבל במשנתנו ראשונים מונה דלא בפשטות על ח׳, רק
על שדה ועי׳ מפרשי שזה, והדעת שאלה שאלת של את א׳

רש״י מאן חדש - ועי׳ אוצר מפרשי התלמוד דלק׳ את תכ״ט עד ששית
הרשב״א ברשב״ם יו״ל כאחר ל׳ לא הוי נפל כאי הי׳ נפל לא הי׳ מיד
לפבורת - ושל עניכר דאין לפבור עד ל׳

רשב״א רבי׳ ורשב״ג לאו דהדא שיטא קיימא - בסברא ס׳ דלא משתפי
דדל״ן כלל, ורבי׳ סמך אלגמ׳ סימנו ורשב״ג לא סמך אסימנין אלא
על ל׳ יום וכן הביא הרמב״ן

תקי"א

<u>רש"י שומטין</u> - מוכן אגב אמו - ע' מ"ב תצ"ח ס"ק כח שאם הי' רוצה הי' שוחט האם קודם שנולד ואוכל שנולד

<u>דקיי"ל דגזוז דבלא לו חדשיו</u> דין ט' לגסה, דין ה' לדקה ומחשיו אין אנו בקיאין - משום ד' טמאין הא משום דבלא סומנין שלו בב' מיני מכאות שלא הא ולד בבע - ועוד דבלו יבמהן בזמן קבלה לבהמה תענות שור פורא דגלדון הש"ס

<u>רש"י ושחין</u> דלא דמי כמחגן - ע' ס' תצ"ח דמ"ר ס"ק י' דבכור אפי' יש לו מום גמור כל שלא הגיבו אותו ושחטו אסור ולפיכך כשהגיבו הרי הוא כמחגן

<u>תוס' הרא"ש</u> תישון דפתח ולצנת דכפוי מימטא דשפיאא

<u>פירק ומת</u> - הרשב"א משוה בעת רחיי יונה דלא פירק כה"ג חלי ומת - דלא נחלקו אלא באוכלו אחי - והר"ן פליג ס"ל דבשבט פירק ומת אף חלה ומת הרי הוא כאוכלו אחי

מחתך דדשר - ע' ח"ה דבמצ"ל קו' ב' שם ובה מאוס משום ספק פקוע

ח"ה מביא מל"מ - דבלגזוה אפי' כלו חדשיו אסור, וכ"כ (רמ"ל) [רמאלי"ו] רסעין

מ' פליג - ח"ה דבדגת' חכים דבלי אצלכן דהוי ל' יום ומסתפק דבן ט' א' דמין

רש"י מימפל - שלא רמשוך מלמ"פ

(אק"ג)

ח' כו"א - הא דבעינן בן ח' לטריפה אע"ג שסוף חזרה דטריפה
ולא בעינן ח' מ"מ כיון שאינו מטמאו ס"ל דמשום דבעי לטריפה דאפשר
די שחיטה וע' תו"א (ס"ב, כ"ט) - והרי ח"ו (שם דף ח') חיה שאין מטמא
כ"ב שבועי ח' אלא שבעי לקיו ונפטר חיות שבחי אינו מתקיף יש לו
משום דעל ח' ויש לו שאין ח"ו ח"י והולך יש מקום לומר שמותר לו
אינו תיכף משום נבילה נשמע שלא אסרה תורה דחיות שאינו מתקיף אלא
לפי שעה - ומ"מ השחיטה מטהרו כיון דבחיי אינו מטמאו ומיתתו נוטל דשחיטה
ומ"מ תאיר נבילה למין איסור אכילה - וע' דרשב"א דבעיקר שחיטה אינה
אלא להכשיר דאכילה וא"כ אפשר ע"י שחיטה לטריפה - ודאמר (2)
תשב"ץ ח"ג סי' רנ"ג - דרבנן דפליגי עלי' דרשב"ג ס"ל דבספק הוי ודאי ילוד משום
דרוב נשים ולד מוליא ולדן דבעי רובא דאורייתא אלא כיון דיש
מיעוט מפילות חשש חכמים לדברי רשב"ג שלא להתירה בלי חליצה
ואם נשאת לכהן - סמכינן אדאורייתא כרבנן דפליגי עלי' דרשב"ג
וכיון דבעי מיעוט המפילות חשש לרבנן לרשב"ג להצריכה חליצה
ולפי"ז אין נ"מ בזה - וע"ש דאע"ג דרוב נשים ולד מוליא ולדן
הכי הוציאו הכתוב מכלל - דבעי לרשב"ג (1) ורבנן פליגי, ע"כ ונפל
דג"נ ה"כ שהוא בחזקת בר קיימא לא יפדו אותו עד ל' יום

כמשן - משיא דבעינן ס"ל כיון שלא מת מיד בחזקת כלו לו חדשיו

תו"א (ס"ד, כ"ט) פסול דגלל אינו משום דלא דגלל אלא קא אמר דבמאי
דלה או לא לא ירד או שפשר דדם והכי פסול משום מום
נמצא דבשב"ג לומר מ"כ לקדושה ולא מה להכ"ע

תו"ס ד"ה תניא - דבשב"ג ס"ל טמא דבעי דבחי נפיק לה מכל תורת ספק נפל
וע"ש דבעינן נ"כ ס"ל שיש הלוה דל' יום ומשום דספק הוי נפל
וע"ש דבעי דבשב"ג מאמיר דסגו ללדות דבו תוספו דרבנן וקבו

(1) ואין להקשות דאפשר דאין הולכין מצויא דהוי מילתא דמיעוטא
אולי דספקא דהוי רובא דליתא קמן הולכין לגו"ר (11) א דהוי
איתתא וכמו הפלוגה חז"ל פ"ק דכתובות - שם ותוס' ד"ה דרך שהפיר גם
(2) דהו כל השיטה דבנין דטריפה יש לה תורת מאכל משום עד הכושר
א' מין - ונהו דממעטין מקנה דנבלה
(11) ועי' קונטרס הספיקות כלל ו' דמרביות לשיטתו משמע דסוגיא דליתא
קמן עדיף וכמו לרבא הוי רובא דליתא קמן אפי' עם שני
דוכין דיש רוב עדיף דאזלינן בתרה - ועי' בהגה"ה הבא"ש - דבשבת
לטמא דבעינן למימרא נמי לוקח והפסו ועי' תוס' ד"ה ולפשוט ועי' ש"מ א"ר
יו"ד, שהפנים טמא דאין הולכין דמאין אחר הרוב

(תקו"ג)

קלו,

וקצת אסמכתא כדלמנו - ועי' דרשינן אברהם מן ההר ירמוע לוי

במשמע מין בלבסוג מן המברה סמכינן ארוס ורק משבחן רמאו

במלכה אבל יש שמשמע מין בלבושי לפשוט הוי ספיקא

בזוכיו

אקי"ב

קלונ,

יהי רצון בחשון תשנ"א - ח"ה שלא יכשלו על בואו דכאות שאף
מעותבים לאמת דפשיטות

גמ' אף אשת כהן - אינו בכלל אינו דכיון אלו קידושין תפיס גט כבי"דב
ועי' מפרש ואינו מכשן כונה שור דהעקבות כי שחת מבורסיא שנשבו דבשני המפרש
ועיש גמ' חד מקמא - ואלו בגמ' ס"ל בקבמו וכתוו בעקא דבי"דב אינו באל
אי שאלו דקא ג"כ אין מוציאין אבל לכתחילה מותר לישא חלוצה ועי' רש"ש
ועקר שם שכבר כן ועי' דמגיה על הרי"ף יבמות תקנ"ח סט"ב שמ"כ בבו
שפל להתל באותם לכתחילה ועיש שהנכיר סברה בשעת התל הוי בי"דב משום
בפני ספק של איקרע איסורא

גמ' שם וכו' - אלו במשיכן חלוצה ומתון משום בפני לך בלו הוי דר קיימא
ועי' גמ' יבמות כ"ב, בהתל שחלוצה אחר נישואין יאמרו קמו רהן דמילתא בנפל בתם
ולכן הוצרכו חליצה ואבי למישרי חלוצה לכהן

גמ' הרא"ש גלו אשת כהן - והא באמת הוי כרשב"ג המינו לחומרא (ולכן והמש
שנפטרה יבם ה' מוסרה דאכילה ולכן שאו אשת ישמעאל הוי חלוצה)

גוס בתמיה וקי"ל לר"א אמאי ממעט רה רבפ - עי' מהרש"א שהקשה בסברת רא הוא לומר
באנדרוגינוס הוי דרי לו משמע קרא על טומטום אבל מ בעל באנדרוגינוס הוי ספק
ליבו שרו סברא עוקמי מימעט טפי ראנדרוגינוס ואבשרה דאנדרוגינוס דין אלטריך
קרא

גמ' שם ע שעא מאי פריך אדבר נילף ממילה דילמא על כרק בפי וילך מילי גמרי
מערכין

תוס' - עולת נשים על רמ סמיכה והוי עדיפא דקדשים וולת כאן רמ סמיכה

קלוני

(תקט״ו)

דכדינו אנדרפי מן ההר יבמות כ״ב, - מתרץ קושית הגאון בא״ו חלב
מירך נבא׳ הנה יש פי׳ של תוס׳ והציור דהמות הוא בספק שמא נתלב
מידעם

אבל הדבר כ״ש מלפניא עולת ראי - בפא על עולת ראיוכא מונדא בפסח
דמניעת הבאת כמו דפסח

(תקט"ז)

ק"ז,

רש"י, ושכח - ועדיין לא חזרה יש לו שיעור לה מקלקל - ולפי דברי הרמ"א בס"ג
סמ"א בל"ב שם הספר ב"ב אלו אש - ומ"ש פי' השניות ואינו מקלקל - מתוך
הנוא - שו"ר דשאגא ס"י נ"ב שהמר דבר ומתגלה לבו בשעת (1)

<u>שני ימים של ר"ה</u> - מתגלה לבו הרי"לא להביא ראי' להרב במילה
שלו דזמנה במתם יו"ט שני משלקט בגון ד' יו"ט של ר"ה ושאר לבו
בגונ' ראי' קיימי - ומ"ש דתשו' שמחר בלו אבו לבו אלא באי' דזמן
שנבנש עפי' הראי'

<u>בשר שמגא בפתוק ע"ד</u>, - מבי"א בשלו מתפך דמל מילה שלו דזמנה אי
אמשינן אי ע"ב ל"מ ומוכח מסוגין בתפני

<u>בשר שמנא</u>
היאירה בטעה דבשר מציוה - או בחשב כאונס - או בשעת הכ"ש שפרו
יש לו כשר למול דלו תקירה ובפישה - וע"ש שהמיר מפו המן של
ע"ב מציוה - ועו הממ בבשו גילוי של דתשומש שפטור מתומש

דנ"ך אות ס"ז הולד בנולד דהשמש נימול ביום שמיני אי בו יו"ט
שני מכה ס"ס בשמא ביום שמיני, או תול

<u>בס"ד סמ"ך ר'</u> - ממתינין מע"ל - ודוקא דחולי שבכל הגוף אבל אם חלה מע מלפורין
כגון שכאבו מניו כבא מועט ממתינין לו עד שיבריא ולאחר שיבריא מלין אותו מיד

פרי' יצחק ח"ב ל"ח - משאר במסופק דרשע הו' כמחוסר דרבנן

(1) אלא דצ"ע דכ"ל מעלק' דהקורה חייב דמשו"א קמ"ל כדאמרת יו"ט;
דמקשה דלפטור משום מתעסק (עי' רש"י שהקשו למאי אי' צפ' ומאי איכ' צפ')
ומתרץ הכא לענין דהקורה שפתאי דמעלק' חייב מתעסק נמי חייב (ועי'
תו' תוס' עה. ד"ה מתעסק) ושם כתוב דאינו שלא קיים מלאכת מחשבת
אפה למען שבת חייב (11) משום מתקן. ועוד שברי מחמת שמלה אינה שמה
שלא כבין ולכן יושב משבת אפה כיון שאז למולה מיועד דמני הוי מתקן
גמרו שבשל אין מלה הי' צריך לוון למולה - וכ"כ הא' כ"ע
(2) והנה לשון הרמ"א ודו ומו דוקא צריך לאמור והטיל ממנו ד"ה מלו תוך ח'
ודיון יצאו ועי' רבי"ת פסחים עד. שאמר אלו מסלין ומתרץ דבצאו קודם
זמנו לא נתקיימה המצוה אבל אם מלו תוך ח' כשיגיע יום ח' נתקיימת
מצוה בו שפתרה אמשה דיום השמיני ימול שכשיגיע יום ח' הוי נימול
(ועדיין אינו מובן החילוק דין זה דבעי להטיל ד"ה) ועי' פרי יצחק
ח"ב סי' ב; ד"ה והנה שכתב הלוי הר"א רא"ז לשיטתו שיש ד'
מלאכת המלאכה מלא - והוא סובר שכבר כל המצוה שהשמיני שיהא
נימול בשמיני
(11) יש לדון אם גם צב רשלוקא רש"י וגו' משום התיקון ע' תשב"ץ סי' נסה

קל"ז, (7) וראי' חת"ס מתשו' בשבת קאי גם על עור הפריעה. (עק"ז)

(3) תשובת שור (מובא בשו"ע יו"ד רס"ד על כוא הטלה) הש"ך ס"ו בעטרה
מקרי כל הבשר אשר בראש הגיד ועוקבה של עטרה היינו הבשר
שעל חלקו העליון של הגיד לפי מילה וכיון שמיפה המוהל את
כל השטח העליון אע"ג דלא בעי כל היקפה של עטרה מחופה
בבשר והגמגום שלצד הקרקע אינו מחופה ומש"ה נקשה לשון
המחבר עור המחפה את רוב גובהה אפי' במקום א'
ונתלה בעטרה אינו נקרא כל הבשר שמחפה את ראש הגיד
אלא החוט הצונח המקיף את הגיד קרוי במשני עטרה
ועל הטור דראש הגיד יש בשר וחידודו לגיד הוא גובה ומקיף
סביב הגיד ונקרא עטרה - ולפ"ז רוב גובהה הוא כפשוטו רוב
הגובה של חוט זה והיינו שאפי' במקום א' של ההיקף כל שרוב
גובהה החוט מחופה אפי' משהו כיון שהוא כאין רצועה דבקה
כהדה משהו ואורכה עד רוב גובהה שלו ומכאן אזהרה למוהלים המקילין
במין פריעת החוט וראוי לגלות עד שיהיה כל החוט סביב
מגולה עד התחלתו כי דקל יכל להיות חופה רוב גובהה
של עטרה במשהו ממנו

ונכתב על הט"ז.
תשובות הרשב"ן סי' כ"ב - וע' יו"ד רס"ד וה"ט ס"ק ט' - התשובה
(2) הרשב"ן מביא לשון הר"מ (פ"ב הה' מהל' מילה) ר"ואין אות ברית שיעשה
אלא מל - לגוונה כשם בזה רק הורס דלא הערלה ומפי' שהוא
הפריעה ג"כ מעכב (7) וכפרת הפרי, יצחק ח"ב ס"י לו, דקטן במסורת
בלא דינו בדם ק"ל וע' רמז חגשיל ומועש להבעלת ר' אליהו גוטמאכר
פ"ג - ובתשו' מהשו' כשית הגול דבלי גם לקולא בדין לדוק שנ' (1)
חוקות שמים וארץ - והגר איגא לא נתקיימו שמים וארץ

גם אשי שיש דאמם דרכה להטיל - אינו משנן דבוי שפוי לשון עגיל כמו למוו
וע' מהרש"א

(1) ובאמת - אתם מרגישים קושיא הגדול במה שלא קאמר המשנה בלשון מורכב משתי
בגד וע' ספר הבטחה קט"ו שכתב שמדברי תוס' חגיגה יו"ד ע"ב ס"ד כמ"ח דלשון
על פי הרשב"ם אסור שהוא אסור ומכוסה מהערלה וכל שאינו מכסה כאשר קצה
הרי אינו ערל אלא לבינו כל שאינו מגולה עד למטה מספיק הרי
הוא ערל וא"כ כרת - אבל דעיקר הלשון כיון שמגולה קצת מפסיקה אינו
ערל וע' רחבות אבל במקום דספר הברית קפ"ו שהביא שהבינו למה
כן רבעשי הגוף ובעין שלא לחתוך כל בשר הערלה רק שפוכת
סגי וע' ספר הברית שמביא תוס' מפרש שכ' שעור שפריעה מפני
גם על עור הערלה רק המילה בלא חצי שיש לכו על בגורי' דלשון
מילה הוי לשון הסרה ולשון חיתוך דהסרה בעין בהמה במיעוט
שאינו מונח - ואולי בזה חי' המשנה - ועל בל קצ"ל שהביא
המפרש שיק כו' משנה בלשון חוק שלא יאמר וכן' על עור
הערלה

(2) אם נכנס שהוא מפול א"צ כלום וצריך לחתוך את הראש מכאן ומכאן מפני
מראית העין ואם כבר שיעשה גוי נראה מהול חוצין וקוצצין את
הראש המשולל עד שתשאר העטרה גלוי' דעת הקישוי ודבר בפי מפס
ושם משיא לשון רש"י במשמע דצריך לקוצצו ומעורר ברמב"ם של
שמוה אינו צריך למול - ורמב"ן אינו צריך להשוו כבריא

(2ב) שם בפשוטו בפשי' איירי שאינו נראה מהול לשוותשה - אבל עדיין
קשה שאינו לשון המשנה צריך לחתוך מפני מה לשון שמוא' צריך
למול - ויש עוד שלפי דבריו לפי בעלות מי"ר לאין תשובה
ולכן שפיר תיקון אם נכנס מפול דעת קישוי - והנה הנקרא
פי' בפשי' אינו חולק על הר"ן רק מפרש מתן דעת מילה גופא

(3) ע' בספר הברית רכ"ט

(3ב) ע' בספר הברית ר"ה ב"ה והו"א טויק שמרגיש קושיא זו

(תקיעה)

<u>בעל אחר</u> כשם שהכניסו לברית – וכגון זה אומר כשם שנכנס לברית

<u>בעל מנהגות נקי: בן ידי"ד</u> וקדשו הקב"ה מן הבטן שבברכת דמשמש בשבת דאברהם כי ידעתיו וכתיב בירמי' בטרם אצרך בבטן ידעתיך

<u>בעל הרוקח</u> המל את הגרים ונותן למול את העבדים – כי נצטוינו לאהוב את הגרים ולא לשנוא גר בלא מילה – ולכן חי' לגלות בחיוב האהבה מאמצת קודש שנעשה גר שסיים לשונות גר

<u>רשב"א</u> הא דלא ראינן נוהגין לברך להכניסו באינו אלא שאם והנמצא מי שמכבדו להכניסו בבריתו של א"א – סברת ר"ת דכיון דאין עושה המצוה משכך אלא אחר משתך עושה המילה בכל שכבש [illegible] דבר אחריו אין משכין לפני כן שמא לא יעשה את המצוה ונמצא מבזי שם לבטלה – ויהי' נמ"מ אין הבש מן רעצמן

<u>העומדים</u> – מי הכן שצריך לעמוד בשעת הברית

<u>בעל אחר</u> העומדים של ר' ומשר"ד

ראיתי מילה קרית ר' ר"ן רמב"ן, רשב"א, ראב"ד, ר"ת הלוי וא"ס :

פרק תולין

קל"ז:

רש"י תולין - שאין בהן דורר - ל' תו"ה דבעשה ממילא ③ ודרי"ל איתא
דאין דורר אלא להבמ"צ אבל לעולם מיד לא, ודפריז כמש' בפ"ז אין דורר ②
דיומא לפו תולה מאי - ל' תי' כיון שעושה משום דבשי דבלני"א אי תיקן דלפא
אינו אסור אלא מדרבנן

תולין את המשמרת - שעושים לשם דל"א משום כיוס תו"ה - ול' מ"ז שהוא סמ' ט'
דעושי כמין שק והוא רחב ופתוח למעלה וסתום וחדוד למטה ומכניסים ①
אבל בפ"א ל' מ"ש - כאן בפ"ג הנו א מכשירי אוכל שלא דמין - ולהכי אל מלה שלא
דמין תו"ה כו' מעלמצי הש וממתיקין מעט מבוא, ודרי"ל
מרשף בפ"ז כירושלמי הוא ולא דורר טוחן ומשקד

רש"י הן - והכא מאי חידוש ל' תו"ה דבעון שאין מסתבר לתיר כוונא
אין הכרח לחידו דאיכא למימר דראפל אני לגו חידוש דבעינן גמור לא
הוי

אלא מערב ל' תו' הכין אין משמרת תיר תטאר אלא כוונא הול דבעינן למיסר
(וכמבו דבפ"ו ק"ל, אלא לא פי' כן) אבל חוש חטאת לגו ד"ש אפ'
למה שאינו עשוי אלא לגדף, ואין עשוי לפגון למה שרמתין

מה תולין ל' ינ' דבש דכ"ל דאבי' אפי' נפש עלמו אפשר אלא אפשר לעשותן
מע"ומע"ו (וכמבו כשיטת הר"ן

① קטע החדור דרך הלב והקטע הזדון הראש מסודרות רשמת פירוש את הלב

② אתה דורך במקום דריכת של יין זקת הוא כשסיננו אותו מן החרצנים וכיון שמאז נשאר אין לו שום משגל דורך

③ וכך הרשב"א קל"ו, ב"ה איקמא, וכן קלת מה' הכון בלוו כלול קמ"ב

(יק"ר) ק"ח.

רש"י אלא - עי' רמב"ן שלא יאכל לשמור דקדימת כחול ולאו משום אכל אמא ועי' רש"י קל"ט;
ד"ה מותר - ומקשה דא"כ מאי קושיא הא מבלע ומתקן דאכלי אליבא דכ"ע דבל דאו'
ד' למא דאכל - והרמב"ן ס"ל דאסור משום אכל אשור (1) ומש"ה כולהו על כולה (3) ומאי
דשפיר דרמינן משום דבעולה לשמרין מותמה יפה וקשה דכיסרא ומעולה
לרמונין אלא למותמם ולקושיא ולאו אכל הוא כלל הרשב"א מקשה על הרמב"ן
מה לי רמונין (2) מה לי שמרין לימא ואי אינו מותמם יפה ואינו קשה שפי,
ובדאמרינן גבי כולם אי אין לה גג טפח ומש-שלח מציא מפרדינו ליה
דכשבוי תולה לשמשין הוו כאכל אפי' שבוא צריך לחלל שבתות אבל כשעולה
להניח עליו פירות מותר אפי' שאינו צריך לחלל שבתות ועם היאורה דאמונין
(ועי' דמ"ד שטו"ח ס"ק י' שמותר כשאינו כל תמרי' ולמש' מחיצתו לשון הרשב"א
קין נז אסור ע"ש)

הקוז מפרי שצריך לחלל שבתות דרמא אור מדלפן רשב"א - ועי' פר"ז
ובשניסמן משמטין את טנכן ונעשה כמין שק נבלו

חי' הר"ן אומר דבדבן משום אכל ארמ (בהו עפי' דברו של הרמב"ן)
אלא דמשמע דכ"ש דהא אפי' אהל ארמ אסמכוה אחורדין דחוו
ומשום דברא דאיסור אהל ומסתברא דבגמ' דנקט משום עבדין דבלו
קל איסוריהו משלות - ודוקא שעשוי כמין דבק קדימות ומגין לחם
שבתות - והלבק מותר לרמן דקצר על פי דבר לשימו וכן כוסו
דלאו דבק קדימות הוא

אבדזמן קא' - עי' דרשב"א נ"ט; גמ' רמ"ס

תנו מי סחת - עי' גמ' הרא"ש ור' טוה, המתיר דאכל דבל מחלוקת
הוי דבדבן א' מותר או אסור משפשן - ושיטת צ"ק ע"כ דבו מבשגה
אחת שנעלה

① וכן מוכח בפי' לגמ' ד"ה אלא מחצית השקל שם ס"ק י"א

② ועיין לו לגלות רמונים

③ יל קושיא בו מתשו' הרשב"א בכתבי לשיטתו דכפא קדוש והוי בתוקף דהוראת הבא
משום דבפלט כליה שנקראו תמונת קושיין גם משום אפשר לב משום מחמרא במזון,
וגם משום שמא יתקע

עקביא

קל"א,

מה שטען סעי' ג' ס"ק יג - לפיכך אהל ארעי לא אסרו רמשה את הבגד לאוויר
אין לו שמושבה את הבגד. כדי לפרוק אל ראוה לא אסרו כ"א רמשה
גם המחיצות

(7) כתב אבל מטה דלא מידי עדיף אלא לאתויי דילמא - ע' נוב ביאור אות ל' (טי' צ"ה ומקור)
שפוד מחורר - בכל חבוט מגירון נשל מש ואוסרין מלפרק, ופי' שבהו
קושיא בהגי"ל

אג"ט ס"ח, אות ד, מונור לבי' להרה וטיו ד' חטאות וממשך יש מבדל בפולי-
מאחל דמושבה את מש' קרבן א' על מה שבדל נמספר

אג"ט
קושיא רעזו ונג: (1) דברה של בפנטור ריגא הוא המחבר ומשקד הוי
פסולו מחוש אהל - ביאור הלכה עושה פסולה דעיכה, משא"כ דמשא
דבפשוט מוניק דמשון והיין גם מפל

הכשרה מקשה על הל' באלו פוז עושה מחיצה רחבות, וממשך
בא מהרש מעבן שאין משמשין באויר שתחתיו ~~שהא"כ~~ במטה שמשמשין
באויר שתחתיו דנענת סנדלין וע' ביאור הלכה באל למעלה מלמטה
והוא אסור

הרשב"א מקשה כיון שאין בורין בלפה ונשרה ביו"ט משום בורין דמשאוג
והדיה"ל אג' סעי' ג' מושל בכבו בכך לעשות לומו - והי"ד בוד
(6) מושל בפרק איזו דברי"ת קטנות במשך מכשירי אוכל נפש והכי חשיב
הכי"א שמפריש האוכל לפני והפסולת לבד וכו'

הרשב"א ט"ב, שעשה בורר מכל כפוי למר [illegible] - וכתב גם מתאים לדברי האג"ט
עה, אות ט' בלבשי נפש ונשבה בנשרי אוכל מתוך פסולת ומותר מיד ואסור
לאחר זמן (5) מקשין על הש' משום דמין קיבול משום שאין ממשמשים

(1) וכמבו' בן ב"י גם אליבא דבעה"ש דמעכב מקרי פסולת מתוך אוכל כיון שהנפש נשאר קיים

(5) ומ"מ אי"ה צ"ע (טוב) דבברירת קטניות הוי לומר דאין באינו נשארו חי"ד

(6) אוכל נפש או אפוי בפשיט מתפשין אף א"א לעשות מאתמול כמש"כ המג"א ריש פירקין

(7) לא מודי ע"ב בא"ו אוכל אלא רק שצריך לאור שעתו ולפי אינו עשוי לאור שעתו אלא לאפוקי דרמא עש

(משכ"ב)

קל"ח.

גמ' ר"כ משום מאי מחייב – יכון דבורר להלוך וכבר אוכל כבורר דמי
דלא מלאכה ומלאכה, ובי' כלל ופרט

גמ' ר"ב – משום מה רש"י (1) – ומפרש גמ' משום יון על יתש ושתי רושה
משלושין למטה ורוצה לפורשם על יתצבא שמשום בורר ולא קשו,
כבאביי משמר דל"מ מלאכו דבאביי רשומה לשא אפל הים
אלא י' תולין מורחב מלאכו – ואע"ג דקושיא משמר מן הפוליא מן המשמש
דכון שאינו מתון דל מחילבא נמסר של אפל מתי ועל משמרת
דמיומי דלא מחילבא אלה הכא כפי להגן מן השמש
דסוגיא במשמר

שיטת רש"י – והנה רש"י עי"ן ד"ה הרי כותב דבורר דקשין
דורר דבפורות, ומרקד דקמח – חצינו שיש אם מיוחד על בירור
המיני פסולות – והנה דבורר קטניות הפסולת למטה ומלאכה
בו נעשית הכלי וחשיב אוכל מתוך פסולת כיון שמה שנשאר
בידו חשיב המתברר נמצא כל בורר דכלי הוי אוכל מתוך פסולת
(וכ"כ האג"ט עי' אות י') ויש לו דמיון למרקד דבפוי פסולת למעלה
והנה לפ"ז כיון שכל בורר דכלי הוי אוכל למעלה דבפו דקטניות שיש
אינו דומה משום למלאכת בורר אלא למלאכת מרקד – והנה לפי
שיטת רש"י לק קושית הגמ' ע"ב, דאוכל מתוך פסולת איירי
דיב ועי' רש"י ע"ג, הבורר

גמ' ככך – עי' תוס' ס' ע"ז ס"ק ח' שמשמר משום דמין חוט – ועי' דיוד דבם
דבפוש נמי הוי חוט ומשיחה – או דאפל דבהגל קלא טפי ועי' נו"ב מה"ק
ל' שמעולה דפוש היאב מתוקנת לכך משום דתלוי

גמ' ע"ב, ד"ה בורר – עי' אג"ט ע"ה, [ג] שמשאר בשיטת הגמ' אוכל
מתוך פסולת מותר דאין דבך ברירה עי"ש ע"ג: (י"א) ולפ"ז דפסולת מבורר
הוי דבך דבירה אלא לאיבד ויסא הולה דבפסולת מתוך אוכל לאלתר
מותר, נמצא דכל שפנו דבך אבילה לו איכפת לן מה דבפוי דבך

(1) וגו' בגמ' איסע יש רבולת ראשי שנעשו לו מלוי כי אין רבותא
שיעשה אפי' לו ראש ומה לו לעשו כפלים

תקכ״ג

קי״ח,

דכירה ודין הגה״ה קמא שאמר נמי (והלכך יש לה כפא דנפה ונפה כותש הא״ג) באופן מגוש פסולת תי״ב) ואולי דכירה דכולי דכל אופן אינו בכך אכילה אלא יש דכירה דקטניות ויש הרקדה דקמח וכאשו מסתפקין לאוכל אם נכנס משאר יש סברא לחוש דיש מקום לדמות למלאכת בורר דבכפא נעשה ההפרדה בכך בורר שבוררין המינים מהמרובה - משא״כ במרקד בוררין המרובה מהמועט.

<u>כשר חוט</u> לפורסה לכאן ולכאן - יש לה אם ע״י חוט א׳ וכל לפורסה לכאן ולכאן

<u>וילון מותר</u>- שפא בשיטות הגמ׳ קכ״ה; בעיא דמחיצה בעשוי להתיר השלטה הוי אהל אם לצניעות דלמא לאו אהל הוא, ומ׳ דפי׳ הכ״מ שפולה באיכי דככך בו חוטין - ומ׳ מ״ד שטו סק ס״ט שמשמע שאין פוסקין כן ושוב משמע שמלוקת במחיצה בעשוי להתיר בלמא לא מפני חוטין ולהגיש מפני

<u>גגל אהל</u>- משפא שני צו אתי לגי הרי של האהל

ע״ד מפ״ג ל, מסתפק לפשי אם לפי המסקנא אירי דרוש טפח כיון שבעולה באוהל על הנס ואולי בלכא רוב טפח סמוך לגג

אגק"ז

קל"ח:

ולא אמרן - ע"ז מה שנאמר דבעו' מלמעלה למטה דשפי, וכן הקשה רשב"א ועי' מנחת מאיר נפש שמשיא מפרשא שכיון שהכלה פרוסה לצל הוי מטה כעושה גם דאמנה כילה

אגרו שאין ע"ג אוה"ח מרכזין ק"ב, שנאמר דא' ליבו ג"ט דין קנה לרבנן ובא מותר לפרוס דהביא על כל הקנים (נאוה משנה פי' רש"י, דיש קנים למופל דין הקנים הצווהים ועמק)

אגב טאין עי' משנה הא דהרגו דאין דשימוש טפח - ע' הגהות צבש דין אחרון שפי' אף ה' נודע לה פי' מרווח דאין דשימוש טפח, ועי' דקן את ט'

קרבן נתנאל אות מ' - מביא משפ' אף נושא כעין לאו מתכפרת אף דלא מיכבד מותר לצאת דרה"ר דלית שמא יוליכן ד"א דבבעו לגרור דגלו הבושם ויש דבי' אני הוי רגליהם עקל של ... ויש נקר דאמטר ולהוש ... סדיו כשר ועי' מ"ב

סי' שא-מ"ב ס"ק קנ"ג - מביא מא דאין דאין בו דבלת כיון שלוקי לצל לפגן משני השמש אשיר כאפל אבוי - כגון אחרונים היום דבגמול אינו אף דאינו קשה, או אינו מתכוון להשם לפיות לצל רק מתכון לכסות כאשר, וכן אף השפה עשה דשימוש אסור ג"כ ישלבש בשם אפל אך שסומכין על רש"י דלית ר' איפשר אפל כיון שבאו דבך להשה

נוב מ"ב סי' ל' - מביא חבל שמתיר פראסאל א) שיטת רש"י דסיאנא דבעאל ואינו קדור דמשום א' רק הולך רו ממקום למקום אינו חשוב אהל, ושם מביא מאהל טומאה דאינו משנה וחולק על הפורח, והספונה שפיל שטח ד) על גגו מטליע כפולה שש רו חוטין
הנוד כורש - דסתרת רש"י שאינו מתכוון אלא לאויר שמתיו ואפי' את יבוא נפל ושמש עו איכפת לן
פאראסאל סמוך לג' יש לו יותר מרווח טפח - ויש שמצאו שיטת

① ונראה מצריך במעשה לבד ולא לכונת כאשר ומשו״ה יש מקום להחמיר

(תשנ"ה)

דף י"ג.

שאין עושה אהל ומתבטל יש חיוב בטומאה

רש"י קוד - דבלו הוי מעמן דכיסנן - ומש"כ רש"י להל ויש לו שפתן כמש"כ אירו שאינו מעמן ① ומפסקי הרי"ד משמע שבאהל לפרוס, ומהמאירי משמע שהגו אדי דאבל א' - ודאיהו מתיחה מפרש פסקי הרי"ד משום עדבו בהו - והמאירי מפרש כל שפתו כאין למגרתם אינו אהל אלא דמגרתם - ודכולא חד כיון שפתו כפר א' משום קדימתם ההמתמה אינו אלא אהל מגו באהל אדני מותש - ומתשל באהי שפתו א' משום קדימתם אינו משמש אלא מתשל של דולמא עהמתמם עקר

הכולא משמע דשל התוס' בסיגו דבגין משום בשני שדשאוהו דאהל אתמ מותש לעצמו ודבלה משמע שבא מותם פורתן

אהל יש בשיפוע טפח - ע' פסקי הרי"ד פי' חדש ⌂ בשיפוע היינו שקולק ויוצר וזוג נעשה אהל

כי לו תשבת מפי עבדו - ס"ת ירושלמי בא' ספר העזרה יפקון מן גלותא

אבל א' - כשוא משוא מהר' יונה - בדאבל א' הוי כעשית אהל שקושש וחוזה וקושר כבסך בנין שהוגה מעט מעט - ל' דלא אינו בסך בנין לעשות כלו דלא והכשוא' מפשט מעבדה בכוי דלא ומתשל בבאל הוי בסך בנין כיון שעושה קל מתבטלו עכשיו

תוס' ד"ה - לרש"י משמע לית ה' לתא באהל משום דל"ת ה' מיתוח בא' איבו מיתוח לא גריצא משמרת מקנז - ולדעת הרמב"ן אירו דמיתוח מסיימה אלומה בשא מותר דלא ב' אסור אלא דלכו מתבטל, דבר שעשבו במיתוח ומותו קבוע שפנוי דמקומו ואחר כך אין לפיות מג מותם והנו כיון ממעלה למטה - ונ"ש שמפרש במהבק היינו בסי"ד

(1) ועי' דפסקי הרי"ד [illegible], ובשנוסעים מקמטין את שנצן ונמשך
כמין שקיעות - נמצא דהשנצין עומד לתשמיש אחרת

(תקכו)

קי"ט,

בשני כאורחו דיבר ושני במחבק וקדוש על הראש והוי כמניח על עמודה

ומהרש"א משך קרא בנקודות ס"ג דבק שבתו - מרק בנסתר - הפלאה כפולה גם על נגלה

דקדוק א' מהרש"א אפי' דקדוק א'

עניים תורה - תפו"א - שבה שמענו מה' ואנכי ולא יהיה לך שמענום

הפלאה - לשון מובדל משאר מיני מכות - דשוו מכות אופניות
זה הקב"ה לבי לפומי של גלגל

עין יעקב - אין לך כאן עד שיצא פרוטה מן הכיס ולהוי דכיסא גלוי
ולב נבון יקנה חכמה

מהר"ל גבור' ד' תנ"כ - ורמבמו"ק משומו הק'

לדן
והפלאו ד' מכותך - שהוא מופלא ממנו סדר המכה - זה ר"ה מכה
שבת התורה כמו שמפרשין יגלה דרשות תורה שאי דמם חטאן

שגלק אשה - זה ג"כ חלק משמחת התורה שאשה הלכה דר"ל

מספקא לכו - ח"ה - באלו המשנה איכו שנתנו הפת לוחה שפוליו השרף

רש"י ד"ה ל"ו - לא מומחא ל' שנהו - אבל משמע שיש מיתה - ועי' פי' רש"י קל"ח,
שבומם עוה"ז לאחר מיתה

(תשכ"ז)

קל"חו

רש"י קוז - ומונח על מקום קבוע שלו מ"ש מסתמא

ש"ת סמ' ט"ז דוקא נשמט - אבל אם נשמט או נאבד מותר ועי' שלמי יהושע
פ"ח, אולי הדרך הכל מקבלים נגמר הדרך

רש"י בגמ' א"א או מחמת שילמאות - היינו שבי' ד' ספקות או דבמאן דמלי
או בכ"ח ג"כ הח לטמאי כלה והיינו שבעינן יכל לטמאות

רש"י שמא יגבה - והוי דוכן - ר' יודא, ני' המר בשבי' לשיטתו דקד'
מכה דפטיש ע' גמ' עדי' בה תחיא ועי' מג' סי' ש"א ס"ק ס"ח ותמיד משום מכה
דפטיש או משום דתיקון לאי"ם פוסקי'

וכולה אפי' דר"א - ר' טו"ה, ני' המר בשבת הבו איר בולא בקוז דכיסנא דממתן
דרבנות א"כ אמאי אינו בולא לטלית כפולה - והנה הר"א פי' שיש דמגה טפא
אבל לשיטת רש"י כשמי' איר שלית כפולה ג"כ דאוק בה ע' רי"טבא קל"ט, ב"ה
לא ועי' נו"ב מהי"ת סי' ל(ט, ב"ה ומשאה)

קליט,

תקכ״ח

הר׳ א׳ דשלי - פרסים - ממון

עד.

מהרש״א דבאו דמי שאמר והי׳ העולם - במוקד הדין הוא ראוי לבלות שהדין הוא קיומו של עולם אלא שפי׳ שפטתו - בשביל כיון שהדין דאמרה וקיימו גם אף אנו מעוותי המשפט

מהרש״א - שבט לשון משפחה

משפט מלמדים הוי צדור - הלך תשי׳ הנהגתו דצנה

יוסף שפ׳ כאן השאלה הכיר האחרון שחסר משפט והניר מין דמשיא שמחם והשמחה מכם שאמת הגדול

בין המשפט אפפה - חלה ולא רחמים - וממילא בשיכון זכות של צדקה (ומשום לא דונה רחמים)

בין המשפט תפפם גימ׳ תלמוד ותלמי ושפה לצדקה תלמוד דלו ר׳ יוסף חיים זוננפלד

מהר״ל - דין אמת ונכונה - כנגד הר הבית היכל קדש - האמת נגד קדש של האמת - ההיכל של הנבואה ששל המנורה - כי השכינה היא שתבה על נפשו של נביא - ונר אלקים טרם יכבה ושמואל שוכב בהיכל ה׳ - והר הבית של סנהדרין

אמו ולילה - שאלו דמקר הנפשיר תעל הראש

הס״ו לבוני דור - שתשרטות - אלו השטיחין שלמדו זמן ולא כתלא כשמם. הוא שפה לעם וממעבים כסדרורים שלולך רבתא״ד

זבח לאומה על לבו - על בשבת הכן בפוס ג׳ (י. והתשובה)

אבקכ"ט

קי"ט,

תגל וליטן - הלכה נותנין לאינוק דמ"ג ודיוה"כ לרך הגימול - והסוד הבצואה
כיון דמ"ג דשבת לא מחמרינן כולי האי ליחוש דלמא אתי למיסרך מ"א יק"ט

הרמב"ן - משא שלט בכ"מ דבק לר' יאשי' נאסרו הפירות

הרשב"א - משום דאתי למיסרך ומידי דשכיחן לשיטתן אבל מידי דשכיח לאינוק
ל"ח נפרי - דליכא מאכלין ומשקין

הרשב"א דיומא ק"ג ד' מחזיר דשכיח מחש למש לתינוק ישנה לפטור
כיון דאסור לישנה ומוכח שלו אסרו משום דשכיח מאכלין ו"ע
אשי רואן ס' ט"ו שמחזר משמי הר"ן סוף פרק כל כתבי דלגבתי אסור
(1) והוי מתשל דהכא מותר משינא אלא אמה הרא"ה המשנה כאן ומשר
רשות ס' ג' וכל הכיורא דסוגין דמותר משינא ונמה לא חשש
לרבות הקיום

ואפי' שאינן בני אכילה - ע' תוס' שמה הרי הם שמחזיר הנפאי' יקיה
דמדם ליניקתא הכירא הי' דאינו מאכל ואשו וע' הגהות יעב"ץ דמאורא
קי' כדן
שבת - שלא הקשה מה יאשי' שנכו פשוט שכיון שאינן בני אכילה לא יבחינו
בין מפולת יד לאינו מפולת יד אלא בכישות ס"ז שלו אסרו

ש"ך דין המומר של בני ישראל אף דשני המשך חטא פרשת
דשלח (משיאמו מעטמון) שמסדיר דהצבור ניתן לשפי הנימוסיות
אגב דיליטורא ע"ש דשאין נפלאין נמצאו דפסק אמו דגני ישמא

(1) ועי' ברשב"א שו"ת ק"א ובשו"ת צ"צ יו"ד כמבו' הרשב"א של צמר
שנתנו לאומן פרוטה בהן קנו לצבעו וכיון שעיקר הפעולה
הוא לצבוע משיכה וצריך צ"ל אתי למיסרך וכמו דקמ"ל מרשין
דשו"ת הנ"ל שקנו כרכו שעכה מן הפתח וצבעו שבכו
סרב שו"ת — משא"כ כאן האש שמשך על צבע של אחיו
ול"מ לצבוע כלל (ולא כתבו בצבעו בנפשי עי"ש ששכן דצמר
שבבא' לו למשוך) ובשו"ת צ"צ משום דשו"ת חלך אין שומר
כ"ד הכם ל"מ לבוק של אבל - ולא נשך הטעם ב"מ ד' וש

תקל

קליטו,

רש״י חיד חטאת - ע׳ פרי יצחק ח״א (ד״ה והמקרה, ונראה) סי׳ ג׳

הקושיא - הלוה בקן דלא אישתרי מותו ומשיג כדי נפש בספק מע׳ עופה דר שאלה וכתה בסתם שאלה ועכב הל׳ להתיר דאיסורו,

גמ׳ יום טוב - ע׳ משנ״ב

רש״י מחיה דלא שול קורחה - ע׳ ריטב״א בשרמונים דעין גליא הרמונים דרישא ולא יכלי גל״ין בסוף - ובכו מפני השבת להוסיף באמשון קורח סופו על גפלות

דמין משום של כבעוע ע׳ גמ׳ הראש ופסק הר״ב

ומנה והיין יוצא ע׳ הגהת הגרע״א פי׳ בוקא כשיוצא היין נכוה כמתכן נאסר רק׳ הדמה

בררא מפדקן - ע׳ מ״ר שו״ב ס״ק נ׳ אף ישבית דנפב״ ע׳ מס׳ שליט ויז׳
מהרש״א שו״ב

דבפרק הכלא - אין כו משום סנימה בלו מהדק שפור ויזוב בפשו׳ מ״ד באופן שאינו מבשלו כלל אלא לבונם (כמפ׳ בז׳ לשיטתו)

ע׳ רכטלא ותוס׳ הראש - שיש הדומה שמותרות לבוע, אסורות לכוע, מותרות לג״ח

הערמה דנפרק - ע׳ תוס׳ ח״מ ח״א סי׳ ס״ג - בשפרק חליקו ורבאנרית (מלוכת אורה של חליקו

דשרי שובלו - ע׳ מ״ב שט״ס ק״ג שיהיו השמרים בחלוק והמים יוצאו מפני שלא מפלט מן היין שנשאר דלות דו והטעם שאין ביניהם המים משום דורר שבמים שנפו ונתן בחלוק הכ׳ ואין דהל׳ בשם שלפני

קל"ט;

תקל"א

לודר משין ועי' תבו"א דאפי' כד נתקף הרבה חול דמשמשת נכנס במועד
שע"ג דבשכאן המיל דמשמרת - כדר יש של חול מבוזה ומגלגלין על החוו
מוכנין ומסתפקין שע"ג דה כיון דעות בדלות לי"ל דה ומ
דאיל משום קל"ד את ז"ח, אפי' שמוב"ו את מעט היין הבלוע דשמרין
ע"י הנתינה המיל מ"מ כיון שאין כאן דרירה ישירה על המיל שפני היין אי
רסע אלא כחלק ובנטפט למים אין זה משה דורר כן הרי"ו ממין אשר
ומבחוץ עשיא שכיון שפני המורר אי מצלמו הרי הוא רטל וכמ"ן ל"א
דשמשי' ויש נר' את מותר לסנוט המשקה מששמריו

שיטת הר"ן אסור דמשמרת אפי' בצלולין - משום שאין ישב כשכך שפני עושה
דחול - נדש בצלולין כל שאין לשמת כן לרש דף ויש"ל שמון
שיפ' ראוי לשתות בדוה (ולאיסטניס מלשב הפרמ"ג בשני דרר)
שיטת הטור דסוגס בשא"ן ולו מיל מחול לשון - אן מחול שי"מ
בשו כיוסו כב הרי' ובמג"א והרע"א פשו מחול בלע זה כיון שאינו
מותך רק היטיב שינא לסוחטו - ושוט היתיכו במשמרת דמאן איכו
בא' משני שמשי' לכך - והמג"א ס"ל דלא שי"מ בשו כיוסו, ורתמ"א
כש כיון דאינו מכוין לספיסה ואינו עושה לשתו ואף אין זה דשן כירוס
ואין זה דומה מחמת שמשה
שיטת הרשב"א במשנת אירי דין צורת קבד, ואפשר במשנת הכי
אך כרת בא"ש קפדי שלא לשמחה ר"ל [illegible] שינן אין איסור רק
דמשמרת - ויש שרפס טור שאוש לשיטת הר"ן של צורה לקבד
קף דסוגשי'

דין הגומ"ג שנו שאין כל הייניר עכורין ושיטת הר"ן אשר שאין
עבין לו נפרש השעוה מן היין יפה יפה ובל היין עול"א

ודסוגשין שיני שאינן זושה קומאן

שלא יעזיה - דשו"ע איתא משום שינוי שלא יהא כעובדין בחול - ויש לה
אלומי דבשו' משום גש ממשמרת, דא"ר משום [illegible] דתבו"א ט' נ"ז
קל"ט, ב"ה ובלבד, לאפשר

קי"ט.

(תש"ג)

פרונקא - ע' מ"ב שט"ו ס"ק מ"ח ה"ל והעשא רמשה יותר משאר כ"כ
וגם ד"ל ל"ת והפשוה הקשה דבפו' לפרוש השימוש ואי משום
אהל מ"ש כלי ומ"ש פלג' - ומשו' דבפרונק מתפרק לשמאלה קצת
ל"מ מידי. צע"ע א' דשי הט"ז והשגות מפרש דמיתני כמאמר - ועי' בערוך
השלחן (שט"ו י"ח) והכא כוונא לאהל להאהל על הין שדשה שט (2)
לא נירבק - אפי' מ"ע - ומירי דין עבור קצת בא"ה אי' דמשמרת
מותפת (כמצו' לשיטת הרשב"א) הכאש"צ ס"ל דבל היכא דבלו
מהבק אין אסור וע' דיה"ל נשוה שיכולין לעדור קצת קסמין דבך
שם

(1)
בציצתי כמשמרת - וע' רכן באוג דבלו משמרת ממש שפרי עזרן דה
השמשיל כיון דב"א קסמין וטינופות במעבד דבר ולא גרע בתי
למשמרת ומש"כ רש"י שאין לך מסננת ע' מחב"ש שי"ט ס"ק י"ג דגם
הקסמין וטינופות אין לך מסננת - וי"ל במשוה גרע מסוכין - דמוש
שמעבר כל הפסולת משרת מורח בק"ג אסור רק משפכין ווי אי
נשאש באינו כלי המיוחד לסינון ונחלקו קמאי רשב"א אי דמוש
אסור משמרת או רוצה לפרש למאו דבוטה רכלי למשמרת

כש' והאיבא ורנפו מוכחן

המ"ב שי"ט ס"ק נ"ה. משנו ממגושאי' אינו רוצה לאכל עולם במשמש כמורר
ר"ב בא"ל שמורה מכל לפני עיקר הררירה נעשה ו' יצו וע' אין מאשקו.
בעיקר תשמיש הכלי הוא עמידת המשקה וע"ש שפמ"א ס"ל בתוספרי
דורר רכל

לדי ר"פ ל"א - והנה להלכה נפסקה דבכור מותר אך יפסיק קודם שיגיע
לניצוצות ודוי ר"פ דפסקו ג"כ - ומצוי איכות לן מלות לפני גופן דבאיפסקו
מטוע דרירה

① והנה האג"מ מלאכת בורר ס"ה: (א) מביא המהרש"ם יש שבוא בורר בפועל
כל היום שאינו מרתיח - וי"ל בפשטו דבל בדרכ"פ מבררין מפסולת מיוחד
שכ' האג"מ ס"ו, סק"ב אף שמלפפו טרכא כמו ובעלה בפני פלוג ע"ג
ונ"ל בזה דמקבל חי"ב ולפ"ז לאוכל ב"ל דאין טעמו של הרב כפוי
בבררן משום שאינו מברר כל הפסולת ובא"ך - ובמבו אלו בשני האג"מ
במות מפרן
ה' אבל, בפנין שאינו מברר כל מיני הפסולת אינו בורר באורח
אך כיון שמברר סוג א' הוי בורר בברכן, ובאופן שאף סוג
אף אינו מפורש וכשיטת האג"מ
ב' אינו מברר, אך בורר בדרכו אינו
② ויפה דה בזה ולכן בשאינו קצת מעולה אין דבר בעולם לדף גם כן
אבל (ע' אורי שוטר בבד לאסף קושית המשנ"א שיאירו דבוקין
לפתוח חכי בבצל תבו משין לטמיו זה תכו הפקמות שינקין דבל)
ולפ"ז אינו מגן כב"ד מם שמוסיף אבל הבורא נבון מאד ונאתו באלה
בכיון בפנות להאכיל מבוע בריבן ג"כ ומצוי בפבול מאד
וע"ע דהגמרא כלא סוסו שלו בסוגי' אירי בגאן דין שלפיך
לאוכר דין המין לפני שיבו ריאו וכן - ורהיטת הבררים משמע
בע"ז י"ל שלא אבל וצ"ע אם בטיבן ג"כ כלי גבול. וע"ע
תבואה נ"ד סק"י ב"ה רמ"ב בסררא אבל בגבול איסור בפנין במחיצות
רחוקות גם מגן בשווה על קו כמושב על המחיצות ב"י
הבד משמעופות המחיצות לחטיבה אחת ולשימוש אחד

גקל"ג

קוטי:

<u>חנוא כ"ש ס' נ"ג</u> - אע"ג דהשמרו הן על היין רש"י א' והוא שופה היין ומניח השמרים ממש מפני שכל א' עומד לעצמו אלא דסוף כבר של גורמת על הטפין ובשמרים של דוד וכו' - ויש שמחזר רש"י היינו דמוצבת צבוד על המים - ועי' ר"א מאלש פ"ט את י"א כיון שאינו דוד דמקום התרומות אינו נראה כבורר אלא מתקן פסולת אלו כמוציא אוכל מאוכל (1)
<u>רש"י וכרינו הלוי</u> - עי' חי' הרן

ונותן ביצה - טרופה מאירי

<u>ק"מ.</u>

<u>ולוי אבל</u> - יש לעי' משום לא שייך דאיסור בורר עי' ביה"ל כ"ש ס' שי"ח וע' שפ"א דאפשר שבתמיכו כדי שלא יושב כן להו וע' במשנ"ב אליעזר כ"ש ס' שי"ח

<u>איסרשן</u> עי' ריטב"א - מקשה אפי' דפושטין (ני' - ומחשב כל מה באפשר לשנויי מתנינן (משמע דס"ל דבל הקול צריך לשנות ונחלקו רש"י המחבר והרמ"א ונראה אם הקול דאו או הושבח) ושוב מקשה ד' סוקם הו' שיהיה עי' שנוי - וצ' דלא הוי שנוי כב' רש"י - וי"א דמוסרשן היינו מלאלד וימ מוסרשן ממש - שבחולה עצמו הוא חולי של סכנה וצריך לשמור אותו אלא אפשר לשנוי

אלא לעולן - עי' ב"ח, לבוש, שו"ע הרב, ובביאור הלכה שי"ט סע' ג' הוו לפנין

(1) ויחלק הערונות [illegible]

[illegible]

(אקל"ד)

קמ. ואף כלי קיאו מותר - ל' בקליין נ"ל דמר דמשמע שאעפ"י שיכול לשמוע
את הכתונת מותר והמר דבמ"ב ש"ח סק"ג משמע דלהכי פירש
דכל שמלאכתו לאיסור אין ישלח כלי שמלאכתו להיתר - ומכאן דלצורך מקומו
מותר אף שיש לו עצה אחרת

רש"י שפי - הולך אי"ב ואי"ב אוכל - אלו כותנות כמה שנתפרר דגלי ו"ג, כאותו
אינו חפץ לבל תשים פסולת - כמו בוגת דמה שאינו רוצה לאוכלו אלא אין
דרירת הוא עשוי הגוון שהוא ל"א כפסולת - ונמצאנו למידין אם
א' רוצה לסדר CENTER PIECE דמיני פירות ומוציא כותנות משום הגוון
שהוא לא דין בין ברירה וכמובן כמו כותנות הל"א - והכל משכ (והלוש)
רש"י ואין כאן ברירת פסולת מאוכל לאורה הוי להיפך אוכל
מפסולת יעין קוא לשון הטור - ויש להעיר הבאים ע' ב"ח טוסו' שם

דיאור הלכה שג"א סמ ט"ו - משמע שנילוש החרדל משמי - ועכשיו ע' המ"חוי
עושה את החרדל רכה מאד שיפה ראוי לשתי ואין בזה כם מגרי לישה
אלא שמשמי ליישב

פסקי הר"צ ורבי שכבר מעט מעט ומתפשט דרך החרבל משמין אותו
דאותו המיקום - וכולה יורדת משה מעט מעט ואוכל כמו טונת רש"י
ק"ז. וע' דהקדמת ל' שמחה מצעטוא שם

מילוא לגמלי - יש לעי מהו חי' באמצ - וע' מאירי שסיא יבשה ושוחק (I)
(II) מאגמות ונעשית אחת ואומר שמעבר מאותה אחד עליהם, וכ' גורעין כבדגו קליה
קא מכוין ע' כיוצא מהו מקר המעשה דבק שיבא המעשה האמר טפל

רש"י חוורא - ע' מאירי בחלוק כיון שלושה תחת דבר אמר אינו קפיד על לזוונו
אבל הסודר סתמו קפיד על לזוונו, ורפסקי הר"צ איתא שבסודר
אינו על קשרו אלא על ראשו ואז לרינוכו כא ללזוונו אבל כמונא שבסודר (3)
רש"י אבן - בפעמים - רבה - באליה הול בס"ר

רש"י ואינו ממחה דיבו - במחמו לי שפוך טפי - ורב"ה אמר שמוא שאין נם בשכו
דהוו רהיטא הבשפוך שנהלכו רב ושמוא מהו גדבו של שוני בסו"ל נם גופא (1)

(1) ורהטבש הגאו"ז מפרש ששמע מ"ז שאמש בלא מולי
(2) שנחשב דאופן שלא ימתה שפור חשיב שלו' ושמוא ס"ל כיון שאינו ממשיך (22) תקל"ק
קיימים להמתפו ר"ז בלו הוי מגלה מאוחריך צם קופא מגהו לשנו'.
(3) על דשפו דפיק לריטכו
(4) צ"ה מסננת ומתברר מתוך דברי את הפלחן הי' נפסל מאכילה ע"י מה
שמתברר על הפסולת הי' קרוי בררת אוכל מפסולת והי' אסור (ויש על
כין שבשעת נתינת לתוך המסננת הי' הפלחן אוכל ורק ע"י המסננת
נעשה פסולת הי' דפיק לדון משעת נתינת שאז לא הי' עדיין של
פסולת וכמש הרמב"ם על הי' בורר בשעת דנותן מיד ע"ג שמריך
אע"ג שנתברר המנוך על השמרים לאחר נתינתו ושם נחשב ע"י
המשמרת) אע"ג שתבלית כוונת הוא לגוון החרדל אל כיון
ע"י פעולתו מתברר אוכל מפסולת חשיב מעשה דבירה־רק
לאחר שהיכ"ם ששם אוכל עלה דהפלחן, נמצא במצב הבש אוכל שלו
לא נתהוה שום ברירה דשניהם אוכלים, שזה אמרינן בברירה
מלתא בגוון ל"ח ברירה באוכלין, דיתם ביאור גדר של בורר הוא
מה שמתקן הדבר ע"י ברירתו, והנה באוכלין תיקון המאכל הוא
ע"י הסרת הפסולת דבשעת משהו חצי לאכילה ואין חצי אכילה
על תלעצוי דבירתו באוכלין לא תיקון מה שבורר חלק מהאוכל
לבורר עיין דאין צם תיקון דאוכלין וכמש הגאון עי"ן, צ"ה
במסגרת בלא קרוי מתקן ומתקן דמה שעושה באופן מבורעת
בבבר מתוקן לשימוש מהלעצוי חיאתו – ומלאכה מחמת היינו
מה שעושהו כאוי לשימוש ומלאכת בורר הוי דמה שעושהו באופן
ראוי לאכילה (ואכן אין הי' לנו מין בשר דומה לדיבם
ובורר הפלמון מהפלחן הי' חיך משום בורר – והנה ממה בניתא ד'
בשש לא קרוי בורר אע"ג שהוא מפריד ב' מיני אוכלין
משמע בס"ל כבפמג הובא דדיבל שיט סע' י' צ"ה היו לפנין
בהפרדת ב' מיני אוכלין לא נכלל דמלאכת בורר (ול צי קו"ן (44) המשך
תקל"ק

תקי"ה

קמ"ו.

עי' רד ספרא - מבראשית מוכח בגרסי' ר"ח - ורש"ב תי' הרשב"א קושית הרמב"ן על רש"י מלשון ותניפט, בר' הונא הוי רק' בפ"ח

(44) המשך מתקל"ב: ביאור שהפרמ"ג ס"ל במלאכת בורר הוא רק כאשר הוא SELECTS והבי"ל ס"ל בעי' SEPARATING נכלל דהמלאכה - והנה הבי"ל בשניהם אינו עומד לאוכלה ור' גארעליק נ"י המור במלשון רש"י שבגמ' הילכך איבו ואיבו אוכל הוא משמע דבעינן דבורר עד שניהם קרויים אוכל כהגר"א והפרמ"ג וכמ"ש מלשון הטור שניהם אוכלין - הילכך לא כבורר פסולת מתוך אוכל ועי' רמ"ב שיט סק נ"א בשמב"נ על פי כן דכונת הטור

המשך מבי"ל תקל"ב

(111) בפ' נפולי - בשלמא כאשר נותן לתוך השחלים שמן וחומץ אינו עושה מלאכת לישה דבק מרכך הגרורות ופי' המאירי טרופה דבם שמיתה כלש - אך כאשר נותן לתמכא אמיגא בשמן מוסיף אותם ונמוכה הגרורות והי' בכ"ז אסור משום לתא דלש עד אתם אחר במולא לגמרי ופי' דאין עיקר כונתו דשייך לישה האמיגא דאין מערב אותם אלא להטריח השחלים נמצא בעיקר פעולתו ריכוך השחלים ובדברי הבי"ל קמ"ו דב"ה מהו לכסכוסו - ומשנ"ה לבי"ך דבשחלים כשר מערב לאחר שממשך האמיגא ובהו הא' בלק לישה משאל דשייך שפיסקו - מערב וממשיך בהם אינו יפה לשון ומשנ"ה מותר לעשות רק קודם נתינת האמיגא ובפתח

(22) תקל"ב: ועי' רח"ש בכא אלא מורבון מעט מעט - כמבו' הוי הוא בלא איכפת לן מה שנתערב הוי בכל השינוי בשמן הוא שלא יטרוך דבח - והנה מה שבגמ' המ"ב הפי' במעט מעט - כמבו' כונת בלאסטי שאינו דבר ממש אלא בשייך למעט הרבה שיהיו דבר

תפלה - ב

ק"מו

אלונטית - יין ישן - ממונין בכובע דמיטה ואפריון גב"ח
ביין ישן הוי מהדברים המחממין

רש"י ואין - אלא ליתן את המראה ודעמת רפואה - ויש לו באין הולכין למראה מה רשא (ויש שתי שמפני, לשאר חימום (נתבאר מהם אם בדפים המחממין) ורב אורלזק כבר לומר באינן שרוצה לשנותו לשם במאון מ"מ המעשה אסור כיון שעשייתו הוא לרפואה דבשבת ורק לא האירו המעשה ול' גנדל קלין העיר מדברי הביאור הלכה (שבא סמ' י"ח ב"ה שבשבת) שמשמע שמשום לתא דרפואה לא נאסר אלא משום עובדא בחול (וראיות ב"ע מה באיתא דגמ' ד' טעמיה אבל משום עובדא בחול - ופי' בכל איסורא דעובדא בחול הוא משום כעושהו לרפואה וצ"ע

בלמא מנפו לי מצבעונות - ע' חכמת שלמה

ואין שולין את הכבשין - ע' אגרות משה ח"א סי' קכ"ה, ודאי משולש בו את סי' ,ס"ג, בס"ו א-ח

(אקלון)

ק"מ:

ומשטיחו - שיכול ללבשו כסדר

תלי תלא גמרת כלי עליון - עי' רש"א דבגלות הוא להצניע אבל בשווקי כל
שמשתמש בו צורכו לדין הוצאה

האי כישא דירקא - הר"ן פכו הל' י"ט כותב וכן עליה שיהא רע ומאוס
ואין הבהמה אוכלת אסור לטלטל לפיכך תלאו על דקל אסור לטלטלה - ועי'
מגן השמש הקשה אדרבה - ובפסקי הרי"ד מפרש בסולת של ירק

תולין תלא - עי' מג"א - דבשבתות להתירא אינו ראוי לאכילה כי וממא אינו מוקצה
ונשו תי' צבלאי ועי' מקומי שונים - ועי' דפוי הר"א ק"מ

ריטלאי משום מגולל שמפרשין ומסלקין דצפין משום הרמ - בשעה שמפשטין מסלקין
דאכילתה מאוז - אבל שור שמלך דמרעה אין גוררין לקמיה אלו מסלקין
אותו לצפון שאינו מקפיד כי דאכילה נקי - ומי הר"ן משרש כמ"ז על פיני
הבל - בשור של פטם ממון ואיסטנים
ואי לאו דקיואי - צריך מקומון פסקי הרי"ד

תי' הר"ן
נקט מקניתא פ"א כשדא ל' תוספא להו תשם דידו א' מרגלית וכיון מתני'
כיון שנכלם להכניס המרגלית לאוצר והפחדו עם הכלבים שלא יהיו מגורות
שהוא בשם תשבי הרבה ומשטירות לכאורה וכשנשטרו הרבה הכלבים לפני
להוציא ששש הכלבים אבל מתאדו יותר (1) והוא רמז לפני המשגיח לשאול
והפחד לאוצר מקודש ושכבו כלבים שלא לפתוח לשאול אבל ושאלו
יצבקו להולכין עד שאשרו ואמון ויצטרו עליהן - ועי' הר"ן בט"ו
הוא ולא תמנע משולה פני לצערו עד שינוסף דאפרתם אלא נשמע לו דכל מה (2)
ונאוורא כל ל' יום - שלא ירחה דכיון יואש מנא
נקט מרגניתא - עי' הגהות הגר"ח הורוויץ

① נרי מאירי שאל בכוורה שדבורות אם עומדת בשלימות ומיקנת
עצמה אבל כולה אם היא משפחה כלומר ולו המקום עם

② שירלי - ופגבות מימוני זאת מסויג - המעוניין שזה מפרש שיש לאשה על
דעה כי שמענו הבשלן והשחיש - הבשלן אבל למענו דפה נתו גשמיש
ואז משבחרה הבוק אלו ימצאו עצמן לבד

ד"מ

תקל"ז

דף ד' ע"ב ד"ה ע' ריפתא - תוס' תמוהה מאוד מדמגין כמין פסחים ומכילת
מאליו שמן שמנין טורח דכל לימוד מסכתא כלל כ"א מעט במס' זו
ומעט בזו ובואו ולא שהאו לבו ריפתא לא לדבר דיבור כ"א לקבוע
כספם מסכתא א' ולהעמיק בה כדי שידע

לא לדבור - ע' תוס' - אין כלל שינוי ומשגיחין לדף ד' רב אם אא לו לדבר כמו
יפה אם ידבר ונ"ע שכל הלומד דרך משני טלז אין ומאן ד"א תכול
כלי האי לא יעשה כן שאי' לפרק כל הקושיות - ולפתרם נקפוא
אין ומאן ד"ש ע' ריפתא

האי מאן - תוס' בדף ד' רב לא אפשר - דבפת מטין יפה לפרבון
וכן רשב"א במשנה ורואים פקחין ונ"ש שנולד לך מנהג חדש
לחדש חידושים יותר מדאי - ואולי שבאו לאוני קדמונינו שהמשנה עוברת
ואא לאוקמא גירסא לפי זו האי דבל דל ולימוד ע"ד צורם הכל
ומלואו בגמ' מיבם דבכורי' ונסיון מאוד לנו על ויודע אני בעצמי
ואע"פ אם האי אינו נכון מ"מ מועיל לשתם - וידוע ששמן צ"ת מחזיר
גלמודו של ו' שנים - האי דף ד' רב ד"ה ע' משנה היינו צבון
נימשי במ"א בפרק - בגמרא בחריצין

דן אדם
למיבעי אומצא ליבא אושא - דכל משני אונקי, על של באנק דשרכון מאנין
ושם נמכר בלמוד דכל שאלו בו משנה מיש"ע ותלמוד

לא ליזו אציפתא תנתא - רמקום שמצפצפים מיבשים שמצלים בתוכו

אמר רמיאתי - ע' בן יהוידע - שאי רצה להראות ירקות דעת ר"מ מחשש
אלוהו ולא רצה לסמוך שעזיבה אנשי דיתו ותלה בזה

גאולה

קמי:

כל תשומת-לבו כל בנפשו שלפניך להיות זמן להיות אפשרו לקנות בשבוע אחד ולא יותר ממעון כל לבבך

דר די רר בבדין ירקא - ג"ח יש לו להקפיד על כך מועט שמעיד עליהם ממון זה

אם נסגרה ת"ח כל <u>קמ</u> ופותחין להרווה גאולה - כדי לעורר עזרה אנשים כדי שירתמו משאר פור ומצאו עוגה רשלמות רפה שבאשר והפסי יגיעו למקום התכון יוגל יתפשה אות השש ותגיע תשלום

מאן באפשר - ע' שפא שמעורר משפחיו לעול מול רשעא - ומתגלה מלפני באשר ובניו מוסיפין כח יותר - ונמצא בפטי הוי רק דבש ראשון

ע' אם נסגרו ת"ח סי' לא שמאור מדוע מיש לשמוט קנה של טורקיה מהכתוב הא אפשר ע' השמטת הכאות כמו כל שמלמדם לו יותר במותם לבבך גופו רק אך אין לו כל אחריות

דר די רב בבדין ירקא - ע' ת"ח משפט במעיד עליהם ממונו - וכמובן ת"ד באוצ בחנינן בודקב אשנן ח"ג על פכיל קטין - צבאו על ממון שבי' לו כשר לא חי שכבאו לטרוח לדרור אכינו שירות עוז, ושוה מוסיף בוטריח לתאר קניין ארוכים בכמובן הרווח ותם קטן מורכבת ארוכים - ~~בבאין~~ אורל יואב - והכא יש רק יתהמוש מעט מה צבין לתאר הארוכים

אורבין - ע' שפא (ב"ה אירמ) שפם שמעורר מצוע הותג בריבת האיקונ ואסר משאן טוטל מעצם ומלשב בפעולו משחק בערך מעומו (~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~) - וסילק התגן קני כטעות מחמה לכל - ויש לו מבוע סתא הא"ר להציג סילוק ואחד בסיף במימע תבן המתקבה מתאטו דרוש אשן הטוב
ע' לעיל קמ"ד: ב"ה טאורל

תקל"ח

קי"מ

רש"י אחד טלטול דלא חזי כי מגדל קל"ן ני' לבבן להפרש גבי בדרך (3)
הפכוג ש"ח סק"א דא"א במאכל לבהמה אסור רק טלטול שלא
לצורך - וא"כ אסור משום לזה במוקצה - והחדוש איכא משום דקיי
ט כתות אנש

תקל"ט

לא יגע בו - ע' רש"י והר"ן פכ"ו הל' י"ב פי' משום דבעי מוקצה.
מהמגן אב - ה"ה מפרש אליבא דרש"י דפליג על ר"י אל הי'
מותר לגררה שלא יתכוון ועי' רא"ש רע"א בד"ה אי"ר דקיימא
מעכבין גם וגם הר"ן וכל הורה כלו מותר לבוא ע"י ח"ה הר"ן

ס' שי"א סעי' ח וטלטול דגופו אפי' לצורך דבר האסור מותר

רש"י מכבש - מנקדין - פי' שיש נקבין דכל אורך העמוד ⁝ ותוחב הית"ד דכל להדביק הלוח העליון

רש"י או בגד דבוק דאוקמי לשפירה - ועי' רש"י נ' ד"ה או ששפה עליו משמני ואומר שלא יפסו לפך ועיתוס' דומין ודפסקי הר"ן מפרש על רש"י,

רש"י אבל עם כשאין - דבעינן לצורך חול - יש לעי' דגם לצורך שבת נאסר ביתשר בקיבול דראוי או קיבלו על המפסל ע' לעיל ק"ג ודבי' שי"ד סעי' ג - והנה מלשון דמכבש של אומן ששני לשון פרוצה משמע (1) דבשל בע"ב לכל שבו אסור - ונלע"ד וע' רש"י ועי' דה"ה שלא נתמשה לצורך שבת כיון שאין דבר לאחוש לווח היום נכיס טומשה לצורך חול הרא"ש פ"ג ס' י"ט - כמבו טלטול מן הצד לצורך דבר המוקצה ע' כונה לצורך המוקצה מיתשב כטלטול דהבא ושלא לצורך המוקצה דבר טלטול מן הצד מלבד עצם המוקצה דמותר ע"ב אסיך שמטלטל לצורך דבר המוקצה אבל דמקואות לא טלטול דהבי' ...

גמ' ואת הי' מוכל - יש לעי' משום הגלגל להביא סיפא דמתני' ושו"ר דתו' דכ"ב דבלו הוי מוקצה ורבו אסור משום עומדא דבול
רש"י תבנא אלו כלומר י"ג - יש לעי' הלא נעשה רוא"ה על תבנו תבנו ואולי דבשבת לטחון תבנא כלפי דנשמט מאמר קמא דבכונה

(1) שו"ר דשפיר שאמר רבה ומתרץ בפשוטו משנה דלא כרבנן קאי על זה הדין
הנשאלים דמכרה ודבר נראה דלא מיאסר משום תיקון מנא כיון דמקנה
הוי מתקנו כך דמבט מונחין אחר המכשה ועי' פי' דאמש משום כשר
דוו

(תקל"ט-ב)

קמ"א

דחמור דלא דייק - יש לעי' מדוע הוזכר תבוסה צו כאשר מקר
הכונה בלא משום דלן כירו שאלו בסדת הכירו של פרה
הוא במעשה דאכלת מה שור ומה להשאיר ניין רק ודין רק
מגאפל כירו רפוה - וע"ע דחודש האמיר שפי' רש"א

גקמ

קמא.

<u>גמ' רבי</u> אמר המקיל הרי זה ט"ה. פי' דבך נמסרה הלכה והבא לבא מיקל
אבל אם נמסרה הלכה דבשלהן לקולא יש בזה של הגמ'

<u>רש"י הקט</u> - ע' רש"י לעיל נ' והובאו לעיל ולשיטתו לשיטתו שלא יבא לבוא וקשה

<u>דין תקלאם</u> - דינן של שפים הוא ואינו של דאין בדינו של דאין הוא דטרנסיט
סיד וחול ולא דטי ואפי' דמחשבן לדו ולא איפשא בדרון ובאינו מחשבן
כי הכל מוגש לקמפי

לענין נפש דריבא - ע' שוד הבעל שהו ספ' דאין לו ולדות כלל מתכפר
קודם שינער עצמו - דשוע פסקינן עפ' גירסת הרי"ף דבעינן שינער גופו כשהוא
מתכפר - דמ"ו איתא דאי הנפש אינו ממוק וחצי גופו הוא חוץ למים
דבעינן ליצר שלא יוקם בא שנפקא הוא כרמלית (4) - דהמתשראין אגל
הפוך דהכ"ר ומטר סוחט על כאשר ולמשה לא הקפידו רו - ודעת הרא"ש
או משל שפל מוטעין ואין חוצי דפל שעה הטבילה מי' לו נצוו שפוא שאין
פרק הנשים - ואפי' אם כדי מין נפקא דפסעה לו גמו דבר שלא
לישבל ועי' פסקי תשובות שכו דהגה את זו מה שמעורר למתין אף (2)

דקורה - ע' מ"ז שם ס"ק כ"ב או דגשן נבלה שאינו מתנדנד או דגות של עץ
ויש לעי' בזה דהגלון מה איכפת לן אם מתנדנד ע' מ"ז שם ס"ק י"ג מונח מוקצה (5)
שם שמא יקנה דשעה קומא וישנו לה אבל בעינן ליצר שלא יקנה דמקום
קומי שוז ישנו - כמבו' משכ' נישנה הינו דכונה - ומ"ז ישנה הינו (6)

<u>רש"י אפומא דלחיא</u> - דלוכ היכרא - אבל אם יש עמ"פ חשיב כאילו היכרא
ודווקא מאד לא היכרא - ואפשר אפי' פתח לכרמלית

זכרו שטלה
לו ילבש - בזו הלבוש קופא נעשה הקרקע חלקה אלו קומות והוי פסיק רישא דמתכפר
ובגבו עם שמהתל משמש שמא וישבו הישבה קומות דמתשבין כדי שיפא נוח לו הלבוש (1)

1) וצ"ל הכוונה לפי שהכוונה צריכה מקוה שיש לשער בו וכל ילמדו שמלשונם
אינו אלא שאינה רשות כשיש נהר ומעיין — וכן משמע דבזמנינו
שדמעות שיש אינו מעכב יפה לפיכך חוששין שמא יחשוך

2) נסתפק שלנו ע"פ דלעזרה הגט לדבר שאין היאך מוצלה ע"ג כיון
שאוכלים לנידון — וע"ע דפסקי תשובות שג' את פ"ב דמן אין יש
איסור מוצלה אין זקוק מורטל משמעו — ובאמת כל המר
כמה דהכרוך במשובצות שכן ס"ק ד'

4) ועי' במאירי דסמך שג"כ הרי אוסרין לכתחלה דאמצע הנהר
כשהוא הטור וכתב כשמוצלה לצאת וכנראה שאין המים מעורבים
כ"כ עמוד שם ע"ז שלענין מה שהוגבהו חוץ למים וכן מונח מים
והוא חומרא גדולה

5) האריך מאוד לבאר דבריו

6) ע' הקונה יומא הקומא

קמ״ו

(תקמ״א)

להו להבדק - אם משום מלבן או משום מולבן בבשו - ואי״ד דמותר להן
ולשון הגמ׳ בלמא אתי לידי סחיטה ד׳ שער הציון שם סק״ מ״מ באישון
שאינו יהדק הט״ז דמיון שיפא דל פס״ר ולכן אסרו להדק כלל

משפשפו מעפניו היינו שאוחז הבגד רפניו נגד מקום הטיט ומשפשפו
עם הבגד עד שנופל הטיט - ואין בזה אסור לשפשפו - והט״ז קושא
משפשו דבגדו מאוכ״כ שאין כונתו אלא להסר הטיט

שם ס״ק מ״א
אגודת הש״ס ד׳ שער הציון - דמנער מלבוש הבגד מ״ז וקושיא תיקונו מאוכ׳
כאן שאינו רק מסיר הטיט ורושם הלכלוך עדיין נשאר עליו והבגד
להזהרו ע״י מים ובקבצת השלחן ס״ קטו״ אות י״ח דדבר האחרון
לו מותר אפי׳ להסר המבצה שמשי בדבוק אין בזה לדינו
וכ״כ המחמיר שם
והנ״מ הוי דבק לדינו - ועיש שמסתפק סובב באחד הכביסה
לטבסם כדי שיאדם ויצבנו

ת״ה קש על המטה לא ג״לי בעת שעולה לשינה - וע׳ פסקי הר״ב באינו (1)
ת״ה דרישא תני מחירן באפי׳ אלו אירע שמהודק הרוה עד שלפין לה׳
מוצא ודסיפא לא יעצ

תו״ס בני פלפלי - טוחן הוי ממלאכה שלא הותרה רי״ל שנעשה לימיו
כרת ואפי׳ה הותרה א״כ גם לקולבו מותר כיון שאינו לעשות
משום בלו יצא

דרשה״ה אינו בפלפלין דרא״ש שלה הוי טוחן וע׳ דבל ס׳ תקי״ב
סע׳ א׳ בפון שעושין ליו״ט כר״ש פל בפו באורח

מכסכסן - ע׳ שו״ע סע׳ ב׳ מ׳ בבשו לה אבל ידכ אסור דבקי טוחן

① מיותר לשירה דא"כ כשמשים אותה של בנו מן המוכן. אלא מטה
הנשוי לשם כך (והמגיה אמר דיתור לשירה נמי מפיק ממוקצה
וכמון דל קש לשירה)

(אקוו"ר)

קמ"א,

מכסכס רפניו - ע' פסקי הרי"ד - להסיר הטיט מעליו ע"י שינוי - יש לע' אין חולק על רש"י

קמ"א,

מניח שעל האימוס - ע' תוס' ר"י"ז שהמניח לה ונפסק להפריש על האימוס דכ"א ס"ל דכ"ל שלא נתייבש לא נעשה מלאכה וכיון שסברי דמאי לגזירה אמאי שפיר לה - ואין הוי רפוי כבר נעשה מלאכה ולהפיך הרפה האומן את האימוס ולא הניחו אלא כדי שלא יתקלקל

קמ"ב,

רש"י ושל מרסין - ע' הגהות ר' שמשון משאנץ שדן דנין ונתיישב ק"ל

(הקשה)

דמאי

אמר רבא נחלקו הרמב"ם והרמב"ן - הרמב"ם הולך בשיטת ר"ל כרבי רבנן
שאין מעשרין ומשנה אוסר שימור לעדה והרמב"ן הולך בשיטת ... מבשר
שאין מעשרין במתנה הוי כמוסר דידיה - וכמדומה סברת הרמב"ן קשה (2)

רש"י דמנות חבש - אם אינם מקפדת - אינו מורה בדרך ושון צם בבאו כהר
כתב שמקפדת אז אינם מעשרין - ומ"מ קשה שאינם או אינם מקפדת

לכך הא כא - כמשנה אליבא דאביי בעל הא דרבנן וממש לפני והא דאינו
רבנן ואסור אליבא דרבנן שאיר שבב דלה, ויצ צנע

אלא מאי איכא - מי מעשן - בבני אפי' באלו וכ"ס מדעת אי' לבני ...
הנאה ואמאי דהכי - אלא בינם שלו אורח אכסא לומן בנוף רלו כיס
ר"ג תניא אלו משום אשו שהוא נותן מסרנבו לו ודמאן דקעת ג'
אשין בשי

ולא יסוך את הקלה שמן רח"ה מפני שהטפן ונפלו מידן על המנחה
ויש לומר אם הכא איכו שהטפין יכולים לעדבו באוא לבמבש השמן שלא יבוא
ולא תבוא אשה דמנחה משופם - בילמא מחייבי אלה - ודרכי שמן
אינה חוששת

(2) ∧ בנתבש אינו מעשרין שיש רק קשיש ק' בדרים האבל שמור את
הכסא והכסא עושה החרוך דקרקע בעשית הארוך נעשה
עו כורת הכסא לא עו מעשה האבל, וכן רבינו שנעשה עו
בינון של המוך משאר דמאמר נחשב כמועד דידיה את המר
2 והשומר בהצבות אינו נראה שרוצה להצבח את המר ולא באופן
זה

① ~~אבל אין זה המשמע, דאם מכל שהטפל נפלין מידו משמע דבאיסור~~
~~הזה מדאמר שנפלין מדי - ויש לו בבית שאין מחסור אבו~~ ושר
בשמדו דבו כוונה שמסיק ודמניח נהנה ממנו ונמצא מעכבו
וכו' רש"י, משמע דיש עיכוב על הטפל - ויש לך אדרא בדרך המאור
כיון דפסקינן כר"ש ~~אף זה~~ זהו מבוא לסעש הדבריא לאסור את
זה ואף דבזה פס"ר ~~[illegible]~~ אבל כאשר מגיע להפסר
ומשום של דבר"ש מותר - ומ' המאירי שכתב במאור דשימור
עיכוב אסור אף לר"ש דבזה פס"ר - אבל השימור להפך מותר משום
דאינו אוסר אלא מדרבנן - הנ"מ דס"ל כשיטת המחבר קודם
דמאי שיך דפס"ר דרבנן מותר

(תקמ"ז)

קמא: פרק נוטל

ר' יהודה אומר - ע' באור גדול שמחדד במחלוקת התנא והרשב"א קכ"ז:
דבש שמותר לאוכלו ואינו עומד ליתן לאחרו דלהרשב"א הוי מוקצה ולתנא
לא הוי מוקצה ולשיטת הרשב"א א"ש דברי ר"י אך דכיון שמותר לאוכלה
לא הוי מוקצה אך אדרבא דבזה לא הוי מוקצה כיון שמותר
לכהן ועי"ש, ונראה מדבריו דאיירי בתרומה טמאה שפלה שצריך להרימה ולשורפה
ועי"ז באסור להרימה באסור דטלטול קמ"ל כיון דקודם שהודל איכא למימר באכילה (1)
(2) זו מדות ? פסקי הרי"ד - כיון דבשוא חשש לא הוי טפל לצנור - ודמינק מר
אלא משה? משום זה לגבי ומוציא את הכיס כדבק ששוי קו' ומשום זה
דמכו דחוי? ולא חשש לזה המוא שלה ועי' רוקא כשל שמרגל אשה כל
דגבי ומשתכר הצבירן לה משום הנא בה מכס שאין כוונת ליטול ממנו (3)
אבל תינוק שלא הוציא כדבק המוציאין ע' תוס' שאין דבק להוציא כס
דאבורו ואינו משון משום הלוק דין לחי למר

(1) סאפ מבושם הרי מותר להריח

(2) ול״ט שפא׳ שמעשה דאו״כ משום קושית הקמ״ה מאין אפשר בפחות מכל לו׳ - והוא
מועל בדין ביטול הוי רק שאינו ח״ג מדאורייתא אבל מדרבנן אסור
אב משום קדמי ניטל לכתחילה - הנוטל חולק על פסקי הרמ״א ועי׳ בפמ״ג
דאינו בדרך תשמיש אינו בטל לגמרי עיי׳

(3) והרי הוא כלי תשמיש

תקמג

קמאי

<u>תי' הריטב"א</u> - הא ודאי לית לן למיחש דהתם דילמא נפיל ואתי לאתויי
כונו כונת שאין לאסור טלטול התינוק משום חששא דאתי אלא היינו
טלטול מוקצה ממש

(תקמ"ה)

קמג.

הרמב"ן חולק על רש"י דבעינן השתא טלטול את הדבר עצמו שמא אתי לאתויי
אלא לגזור בשוגג רבה

רש"י אתי — וכיון דליכא סכנה נפשה לא שרי לי' טלטול - כמדומני הי' קשה
לרש"י מה איכפת לן אם אתי לאתויי הא עי"ז לא יחלה הבן
וע"ז תי' דלא הוי סכנה וכמ"ש המ"ב ס"י שט ס"ק ב' ואתי לאתויי
ונמצא מטלטל המוקצה דבר"ל ונפ"מ על התינוק אפי' דמקום שנוגע לחשש חולי
הבן כיון דלא הוי חשש סכנה - ונמצא במבואר מרש"י דבעינן הדינר
ג"כ יביאנו לחולי וכמדומני דלא כמו שכתבו ביצחק ירנן וכו'
כאן שאלה - ועי' במ"ב גם לעיל בס' מ"ב ס"ק ד' שמ"כ הבכור קושיא (1)

תי' הכן מקשיא מפרש"י דבעינן חשש דהבא ומה דאמר על הדינר לשומו
ומוזיל כיון קטן דידי' ומשא"כ הכיס כיון שאינו משוי ליפול על הבן
באתי

דינר אי נפל מתוך השינוי אתי לאתויי במקום אחר משום
דשרי טלטול תינוק ודינר דידן ומשום דשרי בינן דידן ממש
אתי לאתויי רחוק ולטלטלו (אינו משום הוא הגוף משום גזירה)
וי"ל דהמ"ב שלא אסרו אלא דמקום שהותרו טלטול קטן תי' דמן שמא
יבא לטלטל כיס

רש"י ולטלטולו - אף בל גוף הטלטול

אבל ונישבינהו באז"כ טלטול התינוק ע"ה כמו שמשום דהקזעות כיון
שבינן תחשב כגון דרלטלה (והנה כונת הגזל שמשום משום מגע
ובשר אוכל נבל)

סאה תרומה שנפלה - ע' תוס' אתמי של שטמא דב"א דאמרינן שאינו אוסר
סאה שנפלה הוא סאה טהורה - ועיי"ש בפרק ג' סאין שנפלה ומשום גוש
א"ב למטה אותו א' ווי"ע דמהומי שבס

(1) סוגיה שהולך האשה ועמה תינוק ורוכב – וכמבו׳ בכוונת רש״י ובתוס׳
הוא ברוכב עכשיו שיש עמו יותר לו לטלטל באיסור יותר ומשו״ה
סכנה אחד של רש״י לא נאמר – ונ״ל דבמקום סכנה אחד לא הצריכו
הגמ׳ שמא יטול באיסור (עי׳ שו״ע ע׳, שבפנים) אבל אי הוי סכנ׳
לא היינו חוששין אבל לשון של רש״י אינו מדוקדק לפי״ז דמשמע
דאי שאני לי ליטול את התינוק וצ״ע

תקון

רמ"ז,

מת"ם בלא הוי שנים שראוהו בפני זה אחר וזה יכל

ואם הי' מלשון רבה פטור. ע"ח"ר שלשה שאין הניחו על כתפו
ולא הבנים יצו אש הרפואות אסור בילמא אתי לאתויי [illegible]
ובספרים תמצא כל שיטה כך

(תשמ"ז)

קמ"ר:

<u>אגל דמעות</u> - ע' דיהל סי' ט"ש סע' ז' ד"ה ואין יכן הלמד דהוי כע"א

<u>אגלי העורות</u> - מחלוקות נמצו הנ"א

ריטב"א ד"ה
<u>חי' המאירי</u> פסולת מעורבת על האוכל מי שצריך לאכול את האוכל - יש לו לטמטם
דהוי כע"א כיס היתר של טלטול מוקצה דשרי אוכל משום איסור אינו בשאון
עניין לא הוי רמוש

<u>תשו'</u> מ"ז פק ט' ונכנס בשאלת דישה בפסולת המעורב שאין יהא תשוב
מוקצה אינו דמיון הדיוק על גרעינים בשא הלשון עפ"י התשוב'
אין כאן תערובות ולש רק ריגה אלו מינו באוכל הממש
ע"י מוקצה מותר להפריש המוקצה מהאוכל ול"ת טלטול מוקצה
לאחרון אותם ולא גרע חמור על משום מוקצה וסיים
דאוכל מעורב שצריך להפריש המוקצה ומבט הוי שצריך למשוך
אבל אם לא במשוך כפסולת משום וגם לא בכלן שמשום
הטלטלה מלוה בידות שמה לו שקר לו לבשן כמו במשוך
בפסולת המעורב מתוך האוכל - ול"ל בשמעו ממחבר הספרות
דשוק האוכל ולא משום לו שמיר האוכל וצריך רדיכה
והלכך לא טלטול מוקצה אלא משום אוכל אבל הלשון אינו
מעורב ואז לבאות למשוך ורצון עפ"י התשובה הוי
ס"ז בשבי כיון דלא משום ין דלא נטלת הלשון ומשני
במשוך כפסולת מעורבת כיון דלא משום ין דלא לשון

<u>ח' כע"א ושא</u> מטה - מש"ב בה"ז אחד שטלטם איסור טלטול הפסולת
ומותר כיון שחשוב דינא יצא לטלטל לצורך שימוש - טלו במוקצה גמור
אסור כיון שלבשוק גופו ומקומו מותר תשא וויהו

(תקמ״ח)

קו״ש;

א׳ רע״א תמה על רש״י הלא הוה טלטול מוקצה לצורך אוכל כמו בסדינים
אסור אף כשהוא לצורך אוכל ועי׳ ביה״ל שאני - ולשיטת הבה״ל
משמע דס״ל שלשיטתו טלטול מוקצה לצורך אוכל רק שלא ק״ו
עצמו שבורה מפסידה בשבת אף שהוא טירחה דמלאכה מותרה
ורבנן לא משום ביטול - ויש להעמיק במה הסיבה הוא בא״ג
דנפיש טרחה דהסרת הקליפות וס״ל דנה נחשב כאלו ק״ו וממילא
חלה היתירא דטלטול מוקצה לצורך אוכל קמ״ל - והנה מסתמא גם [illegible]
החי׳ המאיר חולק וכן פשוט

דשו היתרא דאינו איסורו והיתירא - כמשנ״ה אלמא בשו״ת הפ״ת היכא
דאיכא היינו שיש טרחה דאיכא שיש לו טרחות דאיסורא
והיתירא דטלטול לא נחשב רק דאופן דאיכא רק טלטול
ולא טרחה - והיינו דבשבירו טלטול מוקצה לצורך אכילה ולא
טרחה דמוקצה (לא כסברת התניא דנחשב כתיקון אוכל)
והנה לפי״ז אין אפי׳ קושית הגרע״א דדמיא לנעשה כיס
שיש איכא טרחה דהפרדת התשית ונה לו האיסור ואין
במשנ׳ משנה ברורה נידון התשית אסור ע׳ רמב״ם סוף פרק
דמה טומן שבאר שיטת רש״י דכאן כוונת להפרדת התשית
ולא לגמר התשית וכו׳ י.מ. שאין לו המגדר לכתוב דנחשב כפסולת.
מרודה לגמרה לא הוי טרחה דאיסורא (2) דביתפין טרחה דאה׳ ע״י מפ (1)
וניטל היינו מה שלפני ומחזירו למקומו - כמש״כ נפו מה שמוסיף על מה
ומשמע שלפני ליטל דמקומו היין (בל״ע משנה) ועוד יש לומר מה החי׳ שמחזירו
למקומו (אין בזה כההכנה או טרחה שלא לצורך) וכו׳ י.מ. שאין לו
המיד דהכא איירי שהטעה [illegible] דתשית ומה הי׳ בזה לשטות וקשה
על רש״י. וי״ל - דכיון שיש אפשרות שיפיס דטרחא לבסוף היינו די״ש
ספק שמא רק למיסק כל היין
רש״י נוטה - אף הרב אסור דטלטול - משום דנידון גריעא מותרת ע״י משכ׳ [illegible],

① שאני מגביה התחתית לאחר שכבר טלטל הכלי - והנה אי נימא
שיסוד האיסור הוא משום טרחה א"ש אבל אי נימא דיסוד האיסור
הוא טרחה דמקלקל לצורך הכא הטלטול דאה לו הגבהת התחתית
② שאני דמוכח נ"כ מגביה למה - דבשו"ת רמ"ק פ"י כן משמע ומ"מ אפשר דמשום
דבי שיהו אפשר לנערה ולא שייך הפסד התחתית שטירון

קמ"ג:

(תקמ"ו)

וצ"ל דבל ניעור דמי טלטול

תד"ה ליה אלו דנשמה - אין כוונת תוס' לפרש כצ"ג - דז"ה ס"ל כמתני' מדרבי
דבונה להצי"ר ולבנות ומשו"ה נעשית בסיס אבל דבונה לבסות
לא נעשית בסיס וס"ל דאין שנראה טפי כבייוו חשית (וממילא לא נעשה
התשית לבסיס אלא למצות כיון דבשבת לא נראה - ונראה שכונתם
הי' להצי"ע סב שנאמר ניעור, ולפ"ז יוקי דבעי כאמל הכוש בפ"ב
באין גופי רמניא מותר

בא"ד לא תני שומשום - ע' רשב"א שאומר דבעון דבני למעש לאכלו בהו מוקצה
אפי' לר"ש ומשו"ה דבעינן הא"מ לצדיק כגון רש"ש שתפסח בו דיוק
וע"ע דבילאו

בא"ד ומש"ה דבאו - הרשב"א מפרש אליבא דשוי שנשתלו דוט, ולא תני לנוש
באין דבעו גוזל דלי ממש, א"כ דר יונה ח"ג לא תני דשדה, וע"ש דפאו
מפרשין לנשמטה מעדר יוט

(1)
גבא ככר ותינוק דאינקי - ע' תוס' שמפרש שפשוטו כמטה וכלי לשאת הכוס
וכמו למען התינוק אינו חייב על המטה הזה למען טלטול מוקצה ואולי
אפשר להמתיר בטלטול מוקצה לאסור משום לצאו דבוצים ומ"כ בטר"א
ומקב"ט דז"ה וה"ו כונתו לטלטל הככר אלא שנעשה לך האיסור בסיס

שפה לדינא - גבי למימש בצל משום הפסד מועט הערו ח"ה

רש"י מאן תנא ואוגם דהשתא נמי אין מטלטל - ע' ח"ה דבאו לחוש דאפשר דבון ר"ש
יוכן דכה"ג (משמע דפי' דטמאו פליס משום לאו דטלטול מוקצה
וכן פי' רש"מ דר"ש יצ;

רש"י אבל בפיק למקומו - של כר - כמוב הלשון אינו מצויק כ"כ וזי מאירי שפי' בפיק
לאותו מקום שבמחות מתנהיג לשם

(1) והכ׳ ימי שין ני המור בשעת באמר רפואה הילך יכל לחשוניה כמטה

קטן

קמד:

רש"י ד"ה התריס - שמא יטלה - אולי צ"ל שלא יטנף - ואולי לפי בשבי
במג"ש סוף פרק במה טומנין דבל נימר תדיר בוי ע' נטילת אש

ריטב"א מביא דעת הרז"ה שהקשה דבפשיטות לטלטל כיס פתוח פתוח מצ"א
בלוי כוח (ועיין שבולת הלקט רש"י שפירש האחרון פתוח פתוח מצ"א)
ומתרץ - דבכה"ג הוי לטלטול אגבו והוא איסור דבעי דרבנן והוי רמינן
סכנה

קמ"ד:

רש"י ושבו - ואע"ג דהאידנא לא חזי לאדם דבאו אורח ארעא למיכלא
דיו"ט דראשון משקין דמבוא ארץ בני מעיים מחמת לאומצא שמי שבימן
יפה אוכלין ותשיב מוכן לאדם, ול"ז קשין נ' הרא"ה דאפי' הכא
ממלה כו' ד"ה קרדי"ל כי אין דרך בני אדם לאוכלן ואוכלין
אלא דר אינש - והיינו דפני תחוכה לגרועי מאדם ול"ג מאכל אדם ביו"ט
משא"כ דר יונה מי שבימן יפה אוכלה בפני תחוכה חשובה
ואע"ג דחסר הכנה האוכלה להטעימו יוצא מתו מקרי מאכל אדם

שם ומיהו מאמתול לאדם בין קיימי - כמבו' בדבך הממין קרני"ם
מוכן לאדם וע' מה שהקשו ביו"ט ששם אינם עומדים לאכילה
אדם אשיר כבר מה שנתקבלה דשבת כל מוגמים נחשבו מאכל
בהמה והנה ע' שביטתו - אבל הדבר אמור דהא עומדת לישמש
ביו"ט והוי כמסורכת שעומדת להיות מאכל בהמה דעכ"פ
ל' יהודה מודה ומה הי' קושיא הגמ' ואין לומר דבזה אי הגמ'
דמפ' הי' הס"ד ואין לומר דס"ד שראוי להשאר עד מוצ"ש
ולאכל ע' אדם - דאל"ו אין עומד לאכילת אדם גם לר"ש
אשיר מוקצה וכמוש הריטב"א דסוגיין

קמ"ג:
מאמתול בעגו עלי' ע' צאל כ"ט, ד"ה אבל - וע' מבו"ל שם מה
שהב' שיטת רש"י שמחלק בין בני מעיים דהוי מוקצה שאין בעגו
עליו ובגרמני דהוי נולד ולא בעגו עלי' - ואינו מובן מדוע
זה שאני משער של אפונים קמ"ג, דהשיר מוקצה לכו"ע ולא בעגו
עלי' - ואולי דהוינן דבגרמין ושאר של אפונים חשיבו מאכל אדם
משום שנגמרו להפרי וזה חשיב נולד, משא"כ בני מעיים קרני"ם
מאכל אדם משום דעומדים לאכילת אדם וכיון שביו"ט עומד
לאכילת בהמה שנה ל"ה מוקצה וע' רמב"ם קמ"ג, ד"ה עדמות שמחלק
דבגרמין ושאר אפונין וכו' ודאי יאכל אותו בשבת - ואולי לאו לאכול
אכל דרך אוצא כיון דמסרח ודאי שדי לאונקו - כמבו' מפרש בגמ' (1)

(1) לרש"י איירי ששחטן בערב י"ט והי' מוכן לאדם מבעו"י עיו"ט
אבל בבה"ש שני נעשה מוכן לכלבים

לפי שמסיקין בכלים ואין מסיקין בשברי כלים - כ"כ בקלין נ' קמור
קמ"ג, במשמע שכלים מוכנים אף להסקה ומוכן משמע בלא אב מכוון (תקנד)

תוס' בצואה - ע' מג"א - וכמש"נ דלכ' באפי' מאכל בהמה אסרו וטלטלו
לא רצו להתיר בכה"ג שאינו אפי' מאכל בהמה לטלטל בשוי כחו"ל
משא"כ שלו

תוס' אינו - בגמ' אלמא - תניא בכולא כוסר מגן בכהו יכול ליטלו בכפו ולמה
דכאמר כ"ל ורוק משא ראי' משמע וע' תוס' ועי' מסורר במגן במגן ס"ל בפ"ש
שבילו ועיי' בתוס' ס"ל במוקצין וע' שם.
באפי' וכדא באמת תשובה - ע' אגלמ ח"ד סי' מ בשוי משרך בכדכן
בכולן עירוב ומה מקשה הגמ' בשוי פס"ר ויש לו הפך מתמוי עם
לשיטת הגמ' במתיר פס"ר דבכדן

תוס' פירורין - ע' מג"ש, תוס'

אין משאן גדול של רמ - יש לו לפי המג"ש הכן נמין טומא על הגמן ומשהו
שלו של רמ

רש"י מודיחין מעל השלחן סתמא הוא - משמע דבה מותר אף לפי בטלטלה ומש
לינן להשתמש

רש"י פירורין פחות מכזית - וכ"ש כזית - הר' טוה, המוך מפ רמ רמ
ועיי' ס"ג דהוי משמשה

פסקי הרי"ד גרס דין זה ודין מתיחין בו - דבסדרה אין תורת סחיטה
כספוג בתורת סחיטה יש רמזי' לפוצא מפן משקין שפוה תולדה דבש
ותורת סחיטה יש דרגה' והיא תולדה במלבס - הספוג משום מפרק כיון
אין המשקין מגופן - ולפירוני נמי א"צ (ומשום ראי' באסרינן לקמן
ספוג משום עשבו בכה"ן

(1) קרני נולד בשברי כלים שבר האלקה הגימין על דף כ"ט. ע"ב כי
אבל יש לומר בשעת הסקה עוסק בדבר גמור ולאחר שהוסק
קצת נעשה שבר כלי דגם נעשה נולד - אבל הכא אינו עושה
שום פעולה על הענפים - ומותר לשפות מעצי מוקצה
עש

גפנא ב קמ"ג

ע' מג"ש ד"ה עצמות - שמחרר דבהי קשה לרש"י דהעצמות הוי
מוכנים מאתמול לכלבים ומבוא אומר כי לטלטלן והוי כפני
מט"ן דלא הוי מוקצה לכ"ע - ואולי בעי דפסקי הרי"ז וכן נמי
העצמות באופן מחוברים לבשר סתמיהו לאו לבהמה קיימי
ועכשיו שאכל הבשר נעשו מוכנים לכלבים והוי נולד - וכמבו' הני
מט"ן אינן מחוברים לבשר ומש"ה חשיבי מוכנים לבהמה מע"ש
ואף לשון רש"י שכתב דל"ל לרש"י מוקצה אינו משום הכי
מתאים גם לפי המג"ש דהיינו משום נולד של כמו

ועי' תוס' קמ"ג: משמע בסברת הר"ן דקליפות דספוג
אינו מוכח שהוא לבי סמילה שכוונת לשאור ולא לסחוט
עש - רק האיסור הוי פס"ר שיסחוט

תקנ״ג

<u>ארמיתא</u> שאין כל האוכל נפרש מן הגרעינין רש״י כ״ט, פסקי תוס׳

<u>גמ׳ שמואל</u> - ופסקי הרי״ד מתבאר שלא הי׳ אצלו דהמות

<u>רמב״ן</u> - מטלטל אגב כיכרא - מטלטל גוף המותר אע״פ שיש עליו איסור ומצד מ״מ - דעיקר הטלטול דגוף המותר - ודאי אינו נעשה בסיס שכל עצמו אינו עושה כן אלא לצורך

<u>בהגה״א</u> מסלק את הגלגל - איירי דבשביל לשמשה, ואם בשביל הגלגל אל רמ ואינו נאסר מתורת בסיס כיון דבאמצע השבת הוא ובדעתו לסלקו לא הוי בסיס ועי׳ תוס׳ מ״ב: ד״ה נחתי׳ רבא שם

רש״י <u>ארמיתא</u> הילכך אגב אימיהו - הר״י ז״ל מ״ש לפי פירושו דבאמת לצד היתירא דאגב אימיהו רק כוונתו דאגב אימיהו <u>נמי</u> קיימי דבשיל באגב אימיהון לא קיימי להתם שיש לה נולד

<u>גמ׳ ואי לאו</u> תנינן מחמת ביצת אפרוחים אפי׳ הקינים ליה דבר שאין מחשבין והמג״א פרק כ״ב הל׳ ט״ו תמה על הרמב״ם דבקינות הוא פסק - ולכאורה צ״ל שהגמ׳ ס״ל כהמג״א דבשאינו ביצת אפרוחים הוי משום בטלות ולכן משמע מתוס׳ קמ״ג: ד״ה תשו׳ ודחי׳ תוס׳ שם וביאור שיטת הרמב״ם ע׳ תנוא ני׳ פקי׳ וע׳ הראשונים כיון שיש לה דין אפרוחים הוי כבלועה מאבנה מים שמריק ממנה מים אבל כשאין לה דין אפרוחים הוי נבלה ואסור לטלטל, ועי׳ כיון דספוגו עשוי לשם לקבל עי׳ מים ולהוריק לא מיבטלי המים דרגע למפרי דבר - ומ״מ צריך דין אפרוחים דאין תוכו יחוד דלו דין אפרוחים (והנה דהיינו בבשול שפוג״ש ס״ל דאיסור משום דבר - ואלו עי׳ דין אפרוחים אפשר להוריקו דקלות

(גפנים)

קמ"ג:
עמ' תרומ - ע' תו' ח"ס

רש"י אסורין - גזירה שמא יסחוט - אלמא דפשוט איש המושך הפשתן בפומא שלו יספוג

שפה אסרו - שמא יבוא לסחוט, פסקי הרי"ד שמא יבוא לידי דבק כרך

פסקי הרי"ד כיון שכל אינן הכוליו מותר להציל אפי' יוצא מהן סימנים

פסקי הרי"ד - ת"ק ס"ל שאל שהוא מרוסקין הו' אסור רק לסמוך וזהו סחטן
ח"ק חשוב - ור"א ס"ל דגזו סחטן לא חשש כיון שכל מפוסקין ור' כ"ש וע"ע (4)
גדו' הלכה - ודרך לומדה תו' ע' פסקי תשובות סי' ל"ד אות לו
אם חלב - כמשו הרב אלו דלמן אל השימוש או שהשם הקורה או שירא
על הנפש - אלו הרב דנין לא ידע ברישא המשקין שיחשב כמשקין
וא"ח מכשירין סי' ו' סק אות ג' (1) - וע"ע אות ג' דבנוגע משפ' לרצון חשיב רצון
רש"י חלב ואת נעי זה שפל - יש לו מדוע משרם לתן קי"ל ולא לתן הנשק (5)
גול ודי - דההיא בשוגם אבל מעלה ע' ברגל רי"ב ג' היכן מתקשה הקושיא (2)
מה מלקט - ע' עבר"ן הורוויץ
תוס' ד"ה הלכה ע' פסקי תשובות סי' ל"ד אות 15
מה שמשך - ע' עבר"ן הורוויץ

רש"י ומכ"א - נאי משום דרבנן דלקמן ע' קמ"ג: דמסתיטה ל"מ מחלוקת דין
ר"י וחכמים - ואולי אפלו דבוכמים ח"ש לימינט דבינו אין דאגי רק
מ"ימט סוחטם, וגם הוא הבנין לאותו, וכי לא למ"ימט כתב - וא"כ
אפל למסקנא בא"רי דסוחט למוק ורדק ח"שי גם למימט דאסור
שירצה לאותו משקה - אבל לפי המנא דא"רי שסוחט דהדבא כמשו אין לאוק
בין ר"י ורבנן

(1) ועי' רש"י ס"ל מפורש במשמע שפ"ד

(2) ע' מה שהארכ' [?]

(4) מ"ב שכא ס"ק מ"א, ורשב"ץ ג'

(5) שו"ר בראש יוסף שתלוי במחלוקת הרמב"ם והראב"ד אם נאמנת בו רבנן לענין
קדשים טומאה בהראב"ד דרך לענין הכשר נאמנת בו רבנן ולא לענין קד"ש
והרמב"ם חולק ובכמה רש"י ס"ל כהרמב"ם ולפי"ז דלה הראשון [?] כאן באו לענין
הכשר מכשיר אלה אשה אף שלא לרבנן ושום כאן [?], לענין קד"ש
אינו מקט' אלה דהמה שלא לרבנן [?]

רש"י ואקרא - הילכך טמא - יש לעי' מהו לרבנן ור' טפה, אי באיירי בבהמות
דכל הי' מגוק ההכרח שלר דלה שבני' כל תמא הכל

בא"ד אדעתי' - יש לעי' א"כ מהו הזכות החכמים לר"ע דאין נימא דאלה הנוטל
מפרהסם הי' ג"כ שלא לרבנן - ואין כון דבחלק לאיבוד ולא נימא לי' קלט.
עשכי שלא לרבנן, ודפשוטו י"ל שבלגי' על צור של שלו דרבנן ואין זה
תיבגומו שלא נימא לי' א"כ זבו הצור דבלגי' דאלה רבמם
שהולך לרפואם טמא - ע' תי' רעא שבחר דאי' דבנין שיש טומאה דאלו
שאינו משוה לגא דבל אם אפל דבל דינא דמטמא שלא לרבנן
דאשם זבו משוה לגא דבל ולא משוה לגא דבלו שאינו מטמא אלא
לרבנן - והל' י.מ.ש. נ' אי' שיטת רש"י קמ"ג; דבפירן קשו דבלו אפי' לשדרן
שלו נימא דאי. דנעכר נפקע שם דב (2) - ואין זבו אמאי מסתבר שאין לשמוע (1)
תוס' נדבי' יט: ד"ה מטר - ודוחק לומר דבלו דא ממקו דב שדקו כמו דב מגפתם וע"ע
גמ' הרא"ש קמ"ג; שמשמע דבל חולין דבד אומם טלה שנחלו אין שם משקה עלה
רש"י יטמא ומהו דב שחיטה - הל' י.מ.ש. נ' פי' דהמעשה שחיטה הוי הסכה
ודאי"ה משמע דבל שחיטה הוי שמרתו

גמ' של ציר - דגלגם אוכל - אין כונם דאין לו נפרם דרבנן עדין נשאר
עלין תורת אוכל ודע הכשר

גמ' תוציא - ע' תו"ה ומגש שמתבטן שבקושא אלובא דשמוא דבל דניציא
אפי' עוטין ולא משך אסור

רש"י שלו לרבנן - ע' בפני הומוילוב דחה, ועש עוד דאין לבקשות על הרבנן דאפשר
דבי' קאמר לה
קמ"ג: נאבצרו לו פירות - ע' מאירי שיטת הרב, והרמבן

① מקבצו במשפטו די הלכות

② שור שפב דאי תגא

גנ"ה

קמ"ד:

ד"ה - עי' בספ"פ ס"ל אפי' לבי' דיב' אמרינן ראה בעת ועי' בגן רנוצו
דעלמא סותטין ור"ת מנשיא רגיל דהכי לטוצו

גבי אשם אשר הוציאו מעזרה ר"ת הרב - עי' תי' כוא דלמון הרשב סני בשבתו
שמן אשל לתון לפסול דשני משום לא צגי בשבתו שמן אי מגעו
לוג משקה, וכן הקשה ראי' תוס', ומשמע

הלכה כי האי תנא - עי' שפ"א שמשמע כל מכלו דפליג

שיטת הרמב"ן - דאחשבינהו משני רק דצח"ל כיון דבכו מיטמו
דסתטי דהו וזה נקט כמנחת אותו מקום הו"ל כמשקין אבל דעה,
הו"ל כסותט אוכל מתוך אוכל

נחלקו הפוסקים אם ר"פ ד"ל סדרת אחשוהו או דס"ל בממש דש"א
ליא הוכחה של אחשוהו

רש"י דשני משקה - לא דקי' למימר כמנה דבמשקה משו' דפסול דפ דומה
לפסול ג' לוגין שפוסל את המשקה קודש שיש בו מ' סאה
ועוד שיש בו מ' סאה - ועי' חזו"א מקואות סי' ח' ס"ק ח'
דאין שני משקה פוסל אלא נפל ממש על משקה ונתערב ואז אין
מציגא משני ואבד של מים מים - והא דס"ד לאוכלי דמוהו
משקה מפוסל דשני משקה - דסדר דבעין דמוהו לאמשקה לא
חשיב לדה הפש מים והוי כהדיא דו סלים ושני משקין

רש"י אבל לאו למעט הקערה - עי' גש"י הרש"ז תשפו

רש"י למעט הקערה - דמוכחאי מילתא - דהוי למעט דלהוי אפי' איפוך
דסברנו משאר דקערה אפי' אין מכוון לאותו לא מוכחו מילתא ונילא איפשר דבעינן

(1) אולי הוי הלכה שאין צריך רק כל שיש בו שינוי מעשה אבל
אינו נפסל ומשו"ה יכשר אם ימלאו ~~בכלי~~ ועי' פ"ב מ"ג במקואות
ועי' בכ"ל

קמ״ד:

חולין

רש״י לתוך הקבשה - ואין צם בשר פרוכת - דהיינו הבשרים שנשו
טמא באינו חייב אע״ג יש לו היאך מוכח בישו לו תורה
אוכל למנין טומאה - והנה אי הו׳ טמא ספיקה דנשיא המשכן ומ׳ מאורי
שערים ס׳ יג בשמן הו׳ מנבשת המשכן אש בהגל הוציאו משם אהל דהיינו

אבל עדיין מספק - באמקבא שבוי דבין הו׳ אוכל וכשאוכל לתוך הקבשה
נמי הוי אוכל - ויש לו מגזל קח״ג, פלי - באלה אולא וסופו משקה ואין
במכמיו פליגי עז וב״ע

משקי דגון - ע׳ תה בס״ב בעמש מתוסר טמיטה ותיקון והוי כבש אפי׳ בי״ט
או ס״ב בעא משמן מניח במקבא אבל לו נשמר׳ אבל חלב במקבא
משקה הוא בעולם תורת משקה עלין

דטפה המלוכלכת - ע׳ חת״ם שאמרו בשיו״ל עצ״פ יאסר משום טפה המלוכלכת

הכשדא ס״ו בכך דשמר יש על דהמש של אוכל בפשי חני לו למיט
וזהו אי משא בשמר בפכיר עלי ואפי׳ דיומי׳ חני לקויו ולמולף

דיאור הלכה של סמ׳ ב׳ לתוך - מה בפשיטא לו בפשי איירי דקודם שיש
לו בשול ואוכב אסור כמבו׳ מהדורא ס׳ בעפו מוכח להיפך

(1) הדיווח דווח אצלם בשב-ו"ל מ"ג בדוח.

(2) מניעת לנשק משקה ולא לתקון אחר

חשוב!

קמה.

גמ' רבינא ע' תוס' פסחים לג: שמתרץ שאין משקה הכשר פחות מכביצה
כביצה יש לו באירוע דזיתים וענבים דבעינן פחות מכביצה וע' חזו"א טהרות סי' ג' אות ג' ד'
גמ' אף - ע"ש שאינו משום כוונה דבעינן משום דל"א משקה והבא נחלקו
אם מכשיר כיון שהולך לאיבוד ולמ"ד דמכשיר דהולך לאיבוד צ"ע קשה
מדוע לא נפשו למפרק דלהרב

רש"י, שלקות תוס' בשבת נותן דין כדי שלקטו טעם היין משום שלקות
שרוי המים כדי שלקטו המים טעם השלקות הולך גם במים חשיבי אוכל

רא"ש סוף סי' ב' פרי שאין דרכו לסחוט כי דבק אותו פרי לאוכלו וגם להוציא
ממנו משקה הולך אין של משקה על היוצא ממנו אבל משקה הנקלט דמגע
הסוחטו להוציא ממנו ח"ב - וע' דעת שם שאין אסור אלא בו שונו,
וי"ש שמשבש דרשי' אסור משום מלבן

פסקי הרי"ד דבא דבר דאינו ח"ב אלא על דסיפת זיתים וענבים על כן דבשנו
לא מיירי אלא דמשקין הנסחטין מן הפירות שהוי משקה אינו חשש אלא
היוצא מן הזיתים - אבל כבשים ושלקות שהוא משקה חשש אע"ג דמ"מ
קל אינו חיוב חטאת

תוס' - מפרש שיטת הר"ח בכל סברת שנים לקדרה היינו שדאה מאוכל
אבל דכבשים דבעי הי' משקה ל"מ מה שסוחט לקדרה ומדביקם כי כבשים
לזיתים וענבים משום דבעי דבה ל"מ קדירה

המפקד דזיתים - ע' שפ"א שמחדש דבשוי לג' דהוא אוכל ומ"מ אינו מכשיר

רשב"א
רש"י דהוא אוכל - והוא כיון שהולך לאיבוד ואינו משקה (1) דמתוך האוכל לא
כאוכל אלא כמשקה בעלמא שאינו בא לידי האוכל ~~(ואינו משו הבלן מפורש~~
~~בפוסקים זיתים משום אינו מכשיר דבעת מסיקה - ואולי בכלל דבעי נשאר משקה~~
~~ובעת מסיקה לא נשאר בלום~~

(1) ואינו משום דנמצא בבית דפי' של סרטי הולך לאירוע ומשוה חשש באוכל אוכ
משום ס"ל דבסוחט לידע אם הגיעו למסוק אינו מורגש ומשו סרטת ה' של דין
דאית לי' סרטת הולך לאירוע. והרי' טוה, ני' דיאר מנת הרשאה דבית ס"ל
דצריך לישאר האוכל ליחשב של אוכל וכו' ס"ל דכיון שענינם הי' לצורך אוכל
סגי וכן במוסיקה הבית ס"ל דבו סגי דמה שסחט לצורך מצב האוכל
כיון שבפועל אינו נשאר האוכל נאלינה דבו סגי דמה שסחט לצורך
אוכל הינו לצורת מצב הניתיל

(אקנ"ל)

קמ"ה,

ומניח לא יסחוט - יש לו בסוגיין דבהמה איכו לשבק גופן. ורמב"ם איכו דשבק מיגופה

לשבק שער — אלו דבר אתי לאשמעין דלשבק שער אף בלא הוי מגמת סחיטה מוגמת בלת כי בין דורי בשבת כמין א' ע' מא שיט סק ט"ז - אף הא בפסיק דלמוש אסור בשבת הוי מגן לגו

שפ"א מפרש שיטת הבה"ג - בשר ס"ל בשימון משקה (ז' משקין) וכל שאין לו שם משקה פטור וה"ה דאם למתק אוכל משא"כ מחלב כפי (ויש לו אך מי פירות דמ המשק)

(אגנת)

קמה:

ימא שני דורבא – ר׳ רשי דכורות ייחס המתיר דכורות לשון גנאי

(5) דממקרא אותו ר׳ שפא יטו, שפעלה דלכא אפי׳ לו היסק מגמי שני – ומי מר

לעבות אשה ר׳ ישעה יהיה יראות פה, דב מגש – דא״ב שעשין אל רשי

באמגש כשהא אמר חי אמין של כאשון חולף משאוריה והוי ממגש

משאוריה משמני – וגש שמי שעקרוהו כ״נ שלו יודע ששקר, וכמבו׳ שנפסו

תי׳ גבול שגמר שנעקר הקידושין חוזם וני״מור – וגש עוב שמר׳ מבוע

נטלא כגורה

רשי שרין – כבי שיהא נימוח ומי מד וה׳ דשם לה ויש לה משוע לובו איסור

מולי״ב ר׳ ש״א סמ׳ ט״ב דמא – וכמבו׳ הכא ניכר כשנימוח – וכו׳ טבה,

(3) ני תי׳ דלן אגרת משקה ומשיר כאולא דאמרת והכ׳ משם מאבולקי״ט

ריהל מסתפק אי לו הוי ים אל מותם דקלים פאיספנין

ומי שפא דאורא דקליג איספנין

דן יהודה – אידרא דפי׳ טון דלו פסקא גבמגש אין כו״ר שורה עליה

משיטני או יצוו משיהכ

דן יהודה שאגן דני אמה – דליבו ג׳ דורות

(4) ג׳ אחותו איסור דרך – שור דשאי אינן דרוכין רק סומכין על כש אף אמותו

מגאמו דרור שהיו אסרה – והנה למידין מסמין שאין לומם סברא שאפשר

ממקרא אונלא – קמש (ח״ה) ובאי עוול – כמבו׳ דל״ש ר׳ גזירה במשקין שבו ומי ממון

ר׳ קושיא שמר משוע קרי השתא כ״ב דשבקו – וכמבו׳ לשאלו ממי שאינו

דר סברא כ״ב הוי משפה ולבות

(2) תשמולתא – רהיטא למון רשי דה כמון משמע שני קשה להגיה משום שכין ולא

נמאי דבר שאכלו חמין (1) שבת (עשה) – ומ״ק מבוע לבו אינם הפוסם רשב״א

(1) ועי' דברי ר"נ גאון - וצ"ע דבי' מבוע ליבו איסור דישול על השלחן ע'
סי' ש"ח סע' י' דאסור אף לזרות מכ"ר על גבלין

(2) שו"ר ונק' המר ר' ט"ה. בפה רש"י כאן מאי הוי רא דחמין - והיינו שהגה
נסתפק דהשיעור דישול (מקודם דרי"ש) שיהא מותר לשותו - והדמיון של תשובות
בב אלא ע' פסקי הרי"ד שכ' משאה כ"ב ואח"כ והי' שתין
אותם דחמין ועי' כשי' ל"ט, ונכון כפי' הר"ח כאן ועי' כאש יוסף
ל"ט, ודבי' ש"א, (ומאמר שלמה) וצ"ל הכ"ל דגם שנתבשל קודם השבת לא נעשה דחמין מלפני
השבת

(4) לומר דאומשין רק סדרא שדכור שהעו אמיאו - כמבו אומרים שבגבלות
של ר' ח"ש לא הי' דעם שאמר שבין אחרים אמשו כן ובגבורת
הי' דמה שלא אמש

(5) שבא סק מ"א שפי' דאם לא כיסקן אסור לאכל הדבש ועוש שאסור לכסך
משום דבהו מפרק דבעי להוציא תבואה עמה - וכמבו כונת בהשמחה
נחשב כקש - ולפי"ז אינו מבין לת"ב כונת הגמ' בפול אורלא מאוכלא
דבכה חשוב מפרק משום השמחה ומה איכפת לן דבעוך השמחה חשוב
את הדבש כאוכל, ואין כונת הגמ' בגזירה של משקין שבו לא נאמרה
רק במשקין ואכ"ז אף אם לא כיסקן הוא מותר אם בם מאליו
ועי' א' ח"ג ל"ט. שפלה בפורלא מאוכלא לגבי וכונת הגמ' דבעי משקה
מאושקם - ולפי"ז דודאי אמוה משום אינו נכנס לגזירה דמשקין שבו

(7) הביאו לי דברי הרדב"ז שבב סי' ש"ח על דברי הט"ז סק כ"א בה
בשומן - דמאחרין דוקא דשומן בכשקימא נראה בבלו ועיש שלכ"א אפל
דהכא אינו בבלו

מקנה

דמאי,

רש״י אמש ל״ה - שנמאסין דני דרך - כמבו <u>מאכל</u> דני דרך הי׳ נמאס לך - ואולי ל״ה הי׳
סודר ביש איסורא באל תשקצו נזיל הל אוכל אמש אלו זבו רמוא להו
ועי׳ ורע״ב קט״ז סע׳ ד דאיסורא באל תשקצו

<u>משני עש</u> - אלו קושיא הי באי לא תאסר על דר, והוי משום על הראש
משני שבן מנ״ל - והמועט אלכלל תשש מאד

גאון דני אורח - ע׳ אגי׳ הומוק, אבל ל״מ כן מכשי בה הראש

מנורמין - כמבו ראיתי דביזותיהן (ע׳ מ״ה) - אגלת הר״ן שאיו לאכול עד מי
שאותו שבז״ל ורמשל

<u>נר שבת</u> - ואל יוזל - גאל מפני שביאם גפרית נולח שנפרה על ארצם, אין לפי שעולם
גאל לגדל גאל גו הם לסיוגם מלאין של לפרנסתם

ואל יוזל - כתוב דקרא ולא שאינו קול מקלח מאל השמיד ועד דהמם (ונצבוי הילכו
נמצא שאשר הכשיר דהמה דמלא מקנה (וכמו לפי, מה שמפרשין בבמקנה
הגרים שלוש אולי אינו מוכח) וועד משפקבין עול לדהמה

(גיקס)

קמ"ו,

ונבו - לו ריבה ממשיות אלו ריבה מחשבות ובטיל דה בנפמו דבאי

רש"י שמקר ע' דרן, ודשטי קצורות - והר' טו"ה, נ', ב"ק מלשון רש"י אין המעלה
ולו כתב המעלה וביאור הדבר בלשון מלאכת (11) סותם כיון דאין
סתירה דכלים מה"ת אלו מדבריהם (4) לשון השו"ע אינו מתקן (מתקן)
כיון שאינו מכוין ולו איכפת לי דעצם מסתירת הכלי סתרו
ונבו כונת המשנה (לשבל הימנם) גרועות (משא"כ הסותר
תשיות כחמת אפי' שאסור דבש מתכוין לסתירת התשית) אק
רש"י הי' מורר עי"ש כונת קלקול ועי' כתב שאין קלקול שלו איסור (2)
ועי' דפסקי הרי"ז - ועי' המשמי שדה (5) - ואולי יש לפעמים בקלקול הוי תיקון
רש"י אין נוקרין - אלו נוטל את כולם יפה באין לומר שכונתו לוטל בכדם
ולו להסיר הקליפה ועי' בכונת לעשות פתח, והתמוה סל באין בשך
פתח התשית - כיון שעשיית הוי הקליפה ולא שנתקן התשות מ"ז

מפני שמנחת - עי' מלאכת שלמה - שמא ימשח ועי' בפסקי הרי"ז לישב
השוה סקיר הנקב "ולמאירי", וצ"ל שלר הלב אפי' אין מתכוין השוחה
רוצה הנקב אלו מנחה עי' הנקב שאינו נראה מתקן כלי בסגימה בו (3)
רש"י א"א ואיידי דמטלטל נסר הי' - בעין בעיקר הצורך הוי הוי הגרנות

דהל' שב' סע' ח' - חותלות - הוין במנהג וקורע החוא"א מתרך באורו
דהל' והר' טו"ה. ת' בהאחים לצורך קריעה וניתק חשש שאר (גווין)
משא"כ דמתיר הקשר בפו בשך שימוש

כ"ח א"ר הושיעא לו ששנער - אלו מפורבת אינו שישר - כהוגא לשנו
שיש בין לו שדוק הקשות ובן ב"ק ר' טו"ה, נ' מלשון רש"י בשוור
ומטלטל - ובמבו כל הדין הוא רק על הטלטול ועי' תוס' נ"א
סוף סק ט'

(1) שו"ר בספרין הנ"ל מלונין מתגן שיושב פתח

(2) מתיקין ורוצה לפנות בלאג, ב"ש הל' של תיקון מנא ליכא איסור של קלקול מנא

(3) כיון שאין הסגימה נכנסת בתוך גופו דופני הכלי שמחזיק הנקב אלא הוא
על הכלי מבחוץ אסור לסגור בגזירה שמא ימרח השעוה לדבקה בדופני
הכלי סביב הנקב עד שיחליק פניו של ויאכר משום ממחק - ושם כתב שעוה
קרוב הדבר מאוד שבא לידי תיקון מלאכה שישבם וימרח כששכו רכות כדי (33)
שאפשר הסגימה מתדבקת יפה - וע' חי' רע"א על בשו"ע ה' מסופק היאך נעשה

(4) ובאמת כך השפ"א

(5) וע"ע בתו"ס ור' ר' קלין נ' המר משנות הדאור הלכה (שי"ב) דלה אמר דאין נחית (ד)

(33) המושם שמא מירח

(ד) לבורר רבותא השי, והעיר דמתן חוט שהכן פליג על סרגא בו בלאג

(תקס"א)

קמ"ו

ד"ה המאירי עירובין ברכו"ז מתפלל קושיית הגמל התשיה טפילה למה
שהמכה ונתינתה כקליפי אוכלין וע' דהעבות ר' שמרכה ציפל דרמיצא
שמפרש דלדיד' מותר לפתוח קופסאות של שימורים (ויש לדון בגוף התשי'
יש איסור שלא יתכוון לעשות כלי) וע' דרך שמחלק בין כלים קטנים וגדולים
וע' דמשדבות שמקשה דנם כיון דבל היאוירא הוא נעשה מקולקל
אגל מסתבר וליבא למיחש - ודרשהא איתא דלא שייך דמוסתבי דלין וסתירה
כיון דבעי כלי דמאי - ובתול היה דלו הוי שהא תיקון כלי, ונפ"מ
אין יתכן אול תיר משמעות משובעות שיז סק"א

למיחזי - חזו"א (נ"א, ג') דמתני' איבא דשבירה מותר נקב אסור ומיירא
די דהרטיא אי חשיב כעושה נקב או כעושה שבירה דבפחו גדול
יותר מן הראוי ובכשר שעדיין של נקב עליו - וע"ש דמתני' דאשה אינו
מקבל לה כב דלא שמחסר שפתה ויש מקום לומר דעושה פתח וכו' ודרטוא
להכניס ולהוציא - וע' מנחה נ"ו סק' שמחבר משום לה תיקון מנא
ותי' דבל כלי אינו ראוי לשימוש אלא אם יש לו פתח להכניס ולהוציא
ואם עושה עוד פתח לחד מינייהו אינו מתייחס לה, ונ"ל הכל דבפחות כזה ויקר
אלא צפו שימוש לפי שעה, ולפרש' הכא תאיר כלי תמות מקבצא - ויש לה דלפתן סוף אות
נ"ח הלכה דקופסאות של שמן ומשה נקב לשפוך משמע מינ' דבלו אסור רק (2)
אגל מתיר - ע' חזו"א נ"א סק' ג' ותג"ה דמי - דבלי דמוסתם, וליבא איסור
סותם - וכמוצו נס סותם דבלי הגמל שלפני' נס דמשמע דבל אין דמוסתם'
התו' דל"א שיעשה פתח יפה

(1) מי תנא ס' נ"ז סק"א

(2) מדבריו כיון שכתב רק נקדה ופרש דקופסא לכאורה לדבר שלא פעם אחת

ומדוע אינו מחויב מבוררת

נפס"ק

קמו,

אין מושג נקב למעבר - לא מצא נ"א את ד

(תקס"ג)

קמנו,

תנא נ"א ס"ק י"ג במחבר הבן אף לעטר מן המשכן מורם בפני עצמו פרק
את הכלים ודי שהחזיר למטה - פי' כיון דבעינן שהחזירו די לומר
שהחזירו למטה דאז"ל חשד סגי"ה יותר. והשתא כל דלמטה מן
המשכן עומד להיות סגור לחלוף אף דמקום הוא שמא יבטל מזה (1)
טרות כישרא אחד שמוא - ע' רש"י גיטין י'. טרות של אצל כישרא
ב"ד מופות - והירוק פי' רוש דית אש - וכעין כל ר' במחבר בשמות
מגיר כבו משום טרות כישרא

מה פרק פצימין - שלו חלק חתמיל למה ע' שפת בפנינו את המונח
דאקבעי - אבל לש"ס לא היינו מבטל ושם מבפנים וע' משנ"ב
דף רל (קי-קי"א)

היתרא הא במתכוין למה קא"ל, דהא בגומא דעשה דבק המרחם לתא
כיון דלא מתכוין משמעי דגזרינן שמא יתכוין דשרי

בקטים ונותני שפיו לו הכהה קטומה - אבל אין לו אלא אחד יש לחוש
שמא יתקלקל

למיחתך לבתולה - מדר"ח וקק לשון למיחתך - והר' טה. נ' המר מלשון לבתולה

אמר משיח - הר' פורא שלו ירא - כמנו' בגנב שמא יעשה כפרמחשב והתם חשיב מלאכה
שלא המחובר והגמ' פי' שמא יעשה מרבץ גמור נחשב מלאכה שלא המרבץ

ו' רב אמר - בספ הכ"ר - דהיתר הגשמים בשבת דהכ"ר אסור איסור במיתני
כמשנה - אבל מכמעשה הנלמד משם משמע דאפי' דבמלאכה אסור, ור' טה. נ'
המר בשבו שעם דכבר

(1) ומ״מ רק א׳ דספקא הוא דלדידך הוי ראיה דסתימה מקלקלתן רבקה
שאין אחרי עוד סתימה יותר מקלקלת משום הכי פרק מעובר למטה
מן היין שזה ראיה דכיון דיש סתימה יותר מקלקלת ומש שנעשה
דספקי ספקו דמשמי שיש ראיה דלמטה מן הין תשיע פרק .

תקס"ג

דמוי:

פסקי הרי"ץ מי שנשבו - שנפל לתוך אמת המים או המטיר עליו - כמבו' מפרש
לשון שני - דבמתני' איתא לשון כזית והוא מפרש כמבו' שהוא נפל
וכן הוא שיטת הרי"ף דפי' המשנה - וכן משמע. דבחב"א אין
מורה שום ללמוד לכתחלה או שאח"כ לפושטו - ויש שפי' הוא דלא
שמא יסחטו - [2] ע' שפא שמחה דפשטות לשון המשנה משמע דהין משמע שאינו פושטן
מכ צה - לשון טפה הגמות יידלו ולו שלא מתכלה - וכל דאי הכן ולא משברין לו לפושטן

פסקי הרי"ץ ואין הגי' לתנא התוכות - על האיזו שלפני דהן יוצא

אלו לאו בתורה - ע' גמל הראש - דשפי ג"כ אין חותכין ולו מג אלו אפי' כר
תמרה לו יעשה דאין היתר אלא אם נפלה

② אל אין אולם שמשכנו שראו ניסחו

(עסק)

קמ"ז.

①

והוא דקפיד עליהן - רש"י מפרש להדשין עד שאינו רוצה - כמשו' כונתו
דאם הי' להדא דלי ניזור אינו דחשיבי כולם אינו רוצה כדי
לפורשו מותו - דפסקי הרי"ד איתא והוא דקפיד עליהו דחזו
משמע דבא' לא קפיד דחזו ליה מה שקפיד רשו"ת - שו"ר שגב
רשב"א - דרטב"א איתא דלא קפיד דמיותר אלו דאי"ז הכי לכן יפה דעלמא
פסקי הרי"ד - להמצאות שיש דני אבל שמופרין דלא מלומשן

הרשב"א - נימא על הטלו - למאן דקפיד הוי פסיק - ולמאן דלא קפיד לגבו
אלו דבש שאינו מחשבין שאינו כירוס קמור - רי"ד דבש משמע דבאו לא קפיד
ליבו עלה של מכל - אבל לפו"ז אינו חושש מצוה קנוי דבש שאין מחשבין
הרשב"א - שלא מקובלת - כיון שהי' צבי הטלות אפשר ולא אחד מונחין
על כתפו כיון שאינו מתעטפין דטלית - ויש לומר אל גם מתאים
לדברי המגן האלף ס"י א' אות ח' שיש ליזהר שלא יכרוכו כל הטלית
רק על הכתף דפשט המקרה הוא כיסוי הגוף

אחרי הי' מחפש - ע' שפ"א - שהי' מסופק שמא קפיד ר' ואסור לנפל ושמא
לא קפיד שאין בא למיחה ש' דלא נימוח ודריה"ל מזואשו באחרי
הי' מסוף דבין דהמניח מקפיד לוי איכפת לן דהא שואל הקבן אינו מקפיד
הכלמ"ו - אותן שחושבין טלטולות תמיד בלימודו ומעשין כפי שלא
ירבד הטלית מן הכומיא שהתם גנאי - הר"ז הפלא דבר להמצאות
נגד אחרי אלו לצורבו שהי' לחשוש הטלית למדרש עליון

קמ"ו:
דאת הבין דחמין - ע' חי' הר"ן שצריך דחמין ומשין מכא דלא קרי;
אבל ע' רמב"ם משום שלפי גירסתו מיושב הבמין לפתקים ועיין
רמאירי

קמ"ז:
ולו' סומה כוס דלדו - ע' תוס' שו"ת באשר שלו כדחק הנעלם
כבאור אנשי

(1) וכך ראוי הכל

(4) ובשלב הבא. סעי' אל משמע בהמשכים מאוד ראוי

(8) וכמעט כן משפט מפעפעי רשי <u>שלפני</u> לעיל הכל מאד

(תקס״ו)

קמ״ו,

ט״ז ס״ב ס״ק ד׳ - דמדבש ושעורה מינכר היכנו ע״י הניחור - ובמעפיז אז השיפון הניחור כמו כירוס ונ״ל שע״ז הכי שאל אין לנו הי׳ מנודה לו הי׳ נמצא מולדש אין יכול גם אותו אצלנו פרירים

הריאור הל׳ מפרש בסמא״ו מקפ״ז - ומשי״ו בבמ״א מפרש בזמן מנאי בקפ״ז וע׳ ח״ה

רש״י מתנאה רסבנו - אלמא באונתי׳ דהכי - הלא אף רש״י הי׳ מפרש חסרון במרש משום לגאו בשונתם מובן בשפין באונתי׳ דהכו - אבל אין כל הדין הנ״א באקון מנא אינו מושן מהו גבי באונה האי בפירוש רא״י אבל אצל חשש בגם שאינו של קיימא כלית דה משום אקון מנא - והנה דלגב דיאור בשני רש״י אומר ל טיה, נ׳ ב״ש ל׳ פעולות והאי תיקון הגב בשל ארוכין (1) רשאי אבל הכא בשני עד קפל אלו הלבשים שלפני

שערה״ב (ש״א, ק״ס) - במשום הנשים שונבאין דמ הריצב מותר כל אבג

רש״י כיסו ומחזיקין אותו עו חוטין - ע׳ רמאירי ע״י חוטין היוצאין - ולמשו רדים משפטון שמותר למשוך חוט שלכבוין ושל דית יד לפסק אל המלבוש ולהלמו על הגוף - וכשפותלם לפסוט מתיר את החוט ואין כאן משום תופר ומשרפרק כלל אבל המורם חוט של תפירה חייב משום תופר בשבי דתפירה של קיימא אבל גם עשוי תמיד למתחו ולהאריכו ואין כאן תפירה ולא מרצע

אבל מבו פי׳ הגאל - מרבד היינו שפל בב ימין מונח על כבד שמאל דאופן קיפול והאופן להתנאות היינו - שו״ר דשלטי גבורים (2)

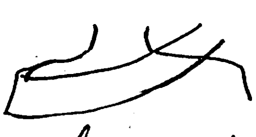

וע׳ ריאור הלכה ס׳ שא סע׳ ל׳ ב״ה אלפו

(1) ויש ענין של להתנאות בבגד מצד עצמו מתוקן והוא מיושב
באופן שמתנאה בו וע' שו"ת באר משה ח"ג סי' קס"ב אות א' וב'
ויש לזה אף עשיית שום והכל תלוי בכוונתו או גם על המשיבה נשמע
לפי כוונתו - וע' במגיד על הפסוק כ"ד אות ב' שמשאר בלשיטת רש"י
ה' חולק באופן הכיפול - וכמובן לשיטת רש"י והוי אסור להכניס
LINING / בתוך ה RAIN COAT שישאר שם כל זמן החורף בשבת זה
נכנס בכלל תיקון מנא וע' שש"כ פרק ט"ו הלכה (ר"ב*)

(2) את מ' שמשאר היא בשפי הצלם מתאימין עד דרך הדרג והאופן המיוחד
הוא שצד העליון של צד הימין מונח על כתף שמאל והצד התחתון
מונח על צד ימינו כצב

(אקס"צ)

שו"ע ש"א סע' ל"ו - היוצא מעוטף בטליתו וקיפלה מכאן ומכאן דידו או על כתפו או נתכוון לקפל כנפיו כדי שלא יקרעו או כדי שלא יתלכלכו אסור ואין קפידא להתנאות רק כמנהג אנשי המקום ללבוש מותר

רש"י בד"ה - שלפי' הוא מונח על כתיפו - על צדיו מלמטה ומשלשל הטלית עד בין משולש וע' שו"ע הרב דין שלא הביאה אלו שני כנפי שלו ונתן כנף א' על כתף זה וכנף א' על כתף זה ומשלשלת שלו משולשת על גופו למטה מכתפיו וע' דר"י ואולי הביא ודבוטו אות ס"א

שיטת הר"ן - דהוי טרחי אסרה משום טירחא דמוכח, והרמב"ן מקשה דהוי טרחי מותר אף לר' דשמעון

הכותל - א"ר הלא דבלנים פשוטין ועל פי הכותל דרכן לשכב של רבים מותר

אסור לעשות מכבר - לשיטת רש"י מפני שהבגדים האימני עשוי באופן שהוא יבא בגזיזות מאפן משום לשות שאר השאלות דבין לבאוק באירו שפורק דרבנן ואסור לעשות שם והוא להזכיר עיקר האיסור בנטבע

אפי' בלו מגרמלין - נחלקו רש"י והר"ן ע' ר"ן פכ"א הל' כ"ח. א' נשו מגרמלי גם שמורכסין על גופו דכח עד שיגע ויזיע או שהלך עד שיגע ויזיע שאסור ליגע את כדי שיזיע דשבת מפני שהוא רפואה - וע' שו"ע הגאונים סי' את ז' - וע' משנת אברהם - שמותר לעשות התעמלות פשוטים (1)

ואין מתגרדין - פסקי הרי"ד בשם ר"י להתגרד במגרדת נחשת רחוק דהוי טרחי ... יתגרד רשות בסכין שהוא עושה רחוק

① ד"ז נגד אין מושם כדי לסלק את הכאבים או למעטן כי לא משתנו
לאיסור רק רשבאוף דבה שעבר ויצ"ע

(תקפות)

פסקי הרי״ד - רחובה היא כשמשפשף חשבו שיטול שמפק מיד על רשות

פסקי הרי״ד - סכינתא סודא גדול עד ורגע שמשפשפין אותו כמו שמצוין מן המרחף וכאשר עטלף זה ומשולש אחר בתפוח - אלא תפול מיד

אבל לא מתמולין - פסק הר״ב מאן מחבר כאן

דרשאות הולה בתפוח על ר״ש לא היו נוהגין כמו - ויש לו לפני הדין מותר בתפוח סיל להלכה כמו

שהיינו רוחצין - יש לו הדין מתמול לשון זה לפני הרמב״ן בפסק ר״ש הי רוחץ והבל אינו מוכר הרא״ש ר״ש - ומה הרא״ש רחוק

סכינתא דין כתפות - כמשה שאינו מונח על כתפות רק דין כתפות וכמו מישני בפסקי הרי״ד ומשולש אחר כתפות ומשנ״ה רמב״ן קשה שלא יפה משנ״ב לחול קמ״ג. בפוי סודר על כתפיהן עי׳ מגדלי שאינן כמין סרבל שיאחז על הכתפים - אבל ע״ש שבפוי לשון כי כאשן רבואים זמת עקוני - ויש לו הדין מפרט למטר מכתפיו עי׳ מ״ב שא

שכרדו שיפרו נכנס לחוץ - אינו מצין בלול למשני בפליא מן ופלם חי״ד חושב

מגירתא בספא - עי׳ שו״ת ס״ד הי רו״ד סק כ״א בציור דרמא ומותר לשמע הלמות שעורין טשק וכורו המי״ב ונוהגין לעשות של כסל שיהיו (1) משנה פירא עי׳ פסקי הרי״ד הרומז על הטיט סמוך לנהר מהליך ועי׳ דפי׳ הר״ח

גמ׳ בגניא - עי׳ דספר אשי ישפא

① מיומן/שרה

קמ״צ;

תקס״ט

(605) (605) (212)

גליון הש״ס - קליפה א׳ נקרא ר״ב וממה תש״ה חילות כמנין אברת שער
וקליפה זו ממונה להשפיע ולהעביר תתרגם של ג״ח - והשל בגצוו
כדא הכתוב זה מלאו של משיח בן דוד משלו אותו קליפה ר״ב
זה חילותי - הכל קבלו משכ׳ ר׳ צ-י כ-ב׳ - אותיות ר״ב
שנה גרם לשפעתו - הארש ה׳ לדל ע״מ תשה
התחדש הכל לכל - ע׳ כדא ירצה - כדא ע״מ משיח בן דוד
ואני מוסלין עשה למען דוד
ועי תו״ס בשו דצק ע״מ קל׳ ממונה על הצבען ולבה מאסיר

דגבה אפיקטוריון - כמבו׳ יש ד׳ מיני דמקום שחכם להקיא מפני
שרידוי אכילתו וכבו׳ קלקל האיצטומכא כמבו׳ דגם יש איסור רפואה
דשבת. ולא איפכא דאזו ודמקום שרצונו רק להריק כבטו דגם׳
שיוכל לאכול עוד אז אסור משום אבן עזרא דשבת ע״כ אסור
דאזו משום איבוד אוכלין וכן משום לידע רשאין שנא אות נ״א
ואולי דגם יש למשך הדרת הקצוא דגליון הש״ס בהמשכה כולל
כל המינים

תק״ד

קמ״ה,

כשו׳ לעמשיו׳ט - לוח ג׳ - אינו משך והנ׳ ד׳ שורפער פי׳ צ׳יון ג׳ להמכירה
דהיינו יום ד׳ דשבוע, ואולי דעולם לחדש שאז לאו לו דלה
ומ״ל שוא לשון שאלה - דבור - שמשמעו דלשון שאין רגילין לכתוב טיה.

נשמת אברהם (ר״ה ס״ח)
ספר על׳ שלום חולה על המוא וסי׳ דבל שיצי ממקומו לגמשו חשיב סכנה
אדר כמו נסדר אין לא אזירונו מיד - ודבא מ״רי שלו נשמט לגמשו וכו׳
דמ״ק שרן להמ״א את הרופא אומר שיש סכנה אשר מותר

הרשב״א דברכות הוי כאמר לו הלוני ואחזיר לך כ״ז שירצה (ומשוה המל
לשוטות נחקשה דמילת אמירה שאלה
א״ה ס״ד דמח״ב שלא כפשט ע״נ מותר

כדי
א״ה - אפי׳ דרך ולח לטהרה

שפ״א - כיון שדעולה נפקת האפף אין מן הסעם ל׳ יום

כ״ן דלשון לעז אומר וגם ל׳

רשב״א סוכה כ״ג - כיון דשוי דמן ונראה אומר אין חושש לשכפה

(תקע"א)

רש"י ד"ה לו, - מטפחין משום שיר או אבל, מספקין כף על ירך, (ספקתי על ירך)
מטפחין ידו על לבו, - משום גזירה אסור שמא יתקן כלי שיר

מג"א ד"ה לו, צ"ה צ"ע - ומיהו לדידן שפי בצוקא דימיהן שכיון דקי"ל
לעשות כלי שיר לתיקון אבל לדידן אין אנו בקיאין לעשות כלי שיר ולא לתקן
שו"ע מג"א בסעיף הלכה בסעיף מלאכה יש לסמוך עליהם

הרש"א ד"ה לו, אין מוחין במה שאין מבואר בתורה אלא אמר מבשה, ולא משמע
שבו שאנשי וקיל לשו ושוגגין ולא מזידין

תוס' ד"ה - מותר אירי דיעבד דבאי שלא ישמח אבל בשם המשנה אפי' שיר
שלא ישמח ממשיך להנכה עד פסח וקילה שאין לסמוך על השוטה ולכן
טוען משבב לשניהם מי גלה

ע"ה
אגב וכן במחאות פל לון סגל והורדות סגל ע' חמלא בגמ' - בשו' בשם וועט
שאין בו קפידא (כמבו' בלת בי' משום לתא דבגל) והיה לנו סגל דלא קדיוא
בזמן - כמבו' בלת בי' משום אגב נטל - או בלת לוקרא ע' מאירי דפוגן

רש"י בעל - אינו משון בתוקפין אותו את קודש והי' בו איסור בתורה נו' דבשגגן
שפורכת מכאן בזמן יוט שני ניתן לדרש והכן מפלק בשו' נפק רטמו
ואין שלו אינו משמע - באיסור דלו יגיש גבנק אונקלוס לגו יובע

יאמש משמע אני - לשיטת המרדכי קיטן שם הוי גדם מלבד אמירה בשאר נפקע
דלכה וכשמו יש כששוני ביש חוב ואמירת משמע הוי הפקעה בחוב ע' המלע
וסנה מלשון רשו' יצוייר משמעקבת כהמרדכי שיר דמות תו"ז בפשטא ל'
בליבו חש

בימא אגי למתגם - שטבו - ולעול איריגן לתון לכתוב על פנקסו פסקי הרמ"ד

(1) ומדבק לזו. פי' משום שור

(2) וכמ קבצא בתוך הגמ' לה, [illegible]

(תקע״ז)

קמא.

רמב״ן - ממשכן לך דכיון דלא הוי עד לי יוק לא ליורקאי - והרשב״א מקשה
ראי׳ מזה לשיטת רש״י דשאלה אין לה זמן וע׳ ריטב״א דכאן מסתבר דלאו רשות (4)
רמב״ן - הא אסר הלואות כרבית שמא יוקרו ולא השלם לאו שלו השאיר
כדאמ׳ עי׳ וכיון דקי״ל גאושה לגמרי כאילו אין לה כשר ושם לה זמן
(1) והרשב״א תי׳ שסוגי׳ כרבנן אל דמה״ז אין נעשין דמשם ידועה - וא״כ משה״כ
רמב״ן - אוידומי מזיל - ותשובה שעתי רק ל״ד אין נזקקין ונט הוי כגבה מחלה
ומסתפקו כאבי הבה ק׳ נתפס (הלוה) להשיטה מאי דגבה מלוה מעכי
ומפקינן מיני׳ דכיון דגבה נפרע מלוה והשתא לאו הלואה יוצא מעכינן
מיני׳ אלא עבודה - וכבו כתבו אי תפס ממנו טהל אי תפס משכון והשתא
לוה ושוב תפס מיני׳ לא מפקינן מיני׳ - ורשב״א אומר דלא תפס הבעלים
מכי דתפס מיני׳ לא מפקינן מלוה
הרשב״א גורסת הרשב״א ואל״ר נימא לדהדר מאי משמט (דכל דלא
קבינן הוי לא יגוש ל״ד למימר משמט אני

גן הקושה דאי׳ כרבא
הריטב״א - ולקטמא - ויש שעיל להקשות ממתני׳ ועי׳ בתוס׳ דלא מפיק מלוה בשבט
דו דקיאין לזקן כל שד - ששמע בלשון הלאמת קן רגל שנה ולפם

הריטב״א - להטכיה עי׳ - עיש דל״א להפורה ליק לטרחה של עני׳

ויאמר לו משמט אני - ע׳ ריטב״א שמשע משיורשלמי דשפר רפה והימין פשוטה
לדו

(3) אפי׳ לו מן הכשר - הריטב״א מקשה דבהרל טי׳ דשנה קרסם דהם אמונה
ובתו׳ טי׳ דאל הפסגלות דלמה אסף דומיא דבעם המת דינקנות

הי׳ פרן מקשה רדה לפרש״י דכושון שאלה יהי׳ לפשוע מיד דאל״כ משתרע
משמט דמהייל כמלוה תאורו לי׳ שני׳ דכיון דלא קשה הי׳ לו יגוש
אינו משמט וע׳ דת ס׳ ס״ג אות י״ג שמביא כאי׳ מסוגיין ד-ש הילוק (2)

① ומיהו קיי"ל במ"ה

② דין מלוה ע"פ שנים בבית משפט, ומלוה ע"פ יחיד דסתם הלואה במשפט
ואף אפשר בדוחק אבל למ"ד בהלוה לעשות שנים משפט כיון באו לפני [illegible]
ע"ז אומר משנה הגמרא מכל קל אותם [illegible] דשדר משפט ס' ע"ג
סי' ר' שבעין לדברי האי הכי

④ כמבו' באו מי שבא דנשוא [illegible] רמ"ג סמ"ט בתורת [illegible]
דרכית של בששית לרעת [illegible]

③ בומיא בקונו ורפין

(נקע"ג)

קמ"ח,

המאירי משמע דבהקפת חנות אינה משמטת – ומשמע שאין דהקפן עליו
הטלה וכמדו' כך אינו כבסמ"ע ס"ק כו (2) דנו הו', דבעינן
הקפת חנות אף המוכר בשו לחשבו מיד כשמכרו לו הוי כהלואה
והקפת חנות אין בקן לתובעו עד ל' יום – והנה רמ"א אומר
דבהי נקיבה דשוה שקבע זמן לפורעו או מיד שעשו דהנקפון בחשבון
וכמשו' שקבל אפש ר"ח וכמו כונת המאירי וע' גוא"ן ס"ק ט"ז

המגיש מהשך קושית הרמ"ל – דבשא קף לו מירמון אותו אף בדינהוגע
עי"ג אפש משום לוה בשתשם

ע' מ"ה שפוסר דלא ניתן לתובעו הייני דר"ג (1) אבל מני שפור יכול לתובעו אי"ג
מפו קושית הט"ז מהי משמט
וע' תי' כתא דהלוה (שמחה) אין רוצה לפרוע, ומשום הלואה יש חיוב (לשלם) לשלם ומשום
שמיטה פטור

אבס ר' משפש רק מיל ר"ג שפי

(1) רכב הצבא דפולגו
(2) ומנם באמת כלי, הוא מסוכן

תקע״ד

קמ״ט,

שו״ע סי׳ ש״ז סע׳ ג׳ - הלוה בשטר לחלק לא גזרו משום חשש בקלים
הר״א גאלהו דלעמא באיסור קנוס וגזירה בשמא ימחוק לש אבל
בשטר - הכ׳ ט״ה נ׳ המור עז בגן אבלו שייך גזירה זו דכי׳ שנשבר
שלו לקרות

רש״י שמא - משמע שהי׳ הטעם יען קרייתם - וכ״מ קצת במאירי או שמא ינצר
לו שסרך לונו ימו והנה מתקן שלו יטעה שלבו לאצור ולקרות
הרע״ב ואין ממש לקרות בשבת אלא דאורה שדרש נראשה שרע״ב
ונפי׳ אבל דשאר בשבת או דספרי חכמות שאינן משאי נכסים או מפורשים אסור

ומפיס - תגיו׳ לשון גורל שו׳ הגורל מפיסין ומחשבין זה לזה

רש״י כמה - אולי בא שאינן כ״כ ספונין תאגדם ענין

גזל אלא איכא - ע׳ מג״א שהי׳ כן להביא בלאוי אף בם ממש - וכמבו׳ כ״מ מלשון
ומתנתי ואפי׳ מתנתי וע׳ דרשו״י שלו גמא בפוקא מיבלו עד לשטרו

גזל לחלק ע׳ רמג״ע כיון בלו אמש לחלק כבאמשין ממקנו ס״כ טונע רק
דבבור נשאר ולו אקימתו בממקנו

רש״י אן מצערבת - אין אשר אתם מחש מצערבת לשון חלק[1] גזל כ״ד בגם
כיק - עשית אותם לצור דעלמא או גמון דהו, וע׳ דחוק דזמן
שמא מסרבין דהו אתם מפנין קן מצערבת, יור״ד אסור להסתכל
דני אליל כיון שהנם דסלי ע׳ דשך אסור להסתכל לכאו נוין

① מ כשלא את הפרשה למה שעשה יוסף ויצא מאלו לבדם
אין כאן לספר אלא כמעשה הנ״ל. די להבין נפלאות
כי אראה. שמך מעשה אצבעותיך

אקצה

קמט.

שטרי הדיוטות - ע' תוס' מה שהק' סתירת רש"י בפרק איזהו אליבא דמן באסר
קריאת כתבי קודש משום שמא ימחוק אחר כך איגרת שלו

<u>ואמר רבה</u> - ע' תוס' שהאמר דבכה הוי מחיקה שלא ע"מ לכתוב והא דרבה
הוי הפירכה בגוויה - ומתשב' שכתוב לאחר זמן ויש לנו לדמותם לגבי D
הלוה הגמ' בפרקה קמיפלגי ולכאורה הא הוו מלוכם שאביי ואחי לשיטת
תוס' גירסת הר' פורת אלא לחלוק בפרט אסור ומשום וקאי אסוגיא
דשמואל ודריבא במונה אפה מצי איירי כשאיחק חייך - גירסת רש"י
לא לחלוק וקאי אדריבא במונה לבד

ועל רבי דימא - יש לנו על מי קאי בה, על רבי אשמו?

(1) הריב"ש סי' שט"ז במלאכת גוזז אך אין צריך להשיר משני
מלאכה הכלל א"ש ועי' רבה סי' שמ רמ"א ב"ה וח"ב

תקלו

קמ"ט:

רש"י דניו - בשכר בשבל משלו אין כאן ריבית - ע' מחנ"א הל' שכיר ומתנה סי' ?
בשיטת הר"ת בגדול הסמוך על שלחן אביו אין לו יד אבל יש [illegible] והרשב"א
והר"ן חולקין עליו וס"ל באומנות שנתן לו אביו ומעות בלבד אורה אין יכול כיד
אביו והנה מרהיטת לשון רש"י משמע דס"ל כהר"ת

במרדכי כהן - ע' חגי' ערך ר' תשובה ס"ח ב"ה ב"ה) כל שהקדושתו יותר,
מרגיש יותר, ומקפיד יותר לשמור בעתן

מבזו והרבא - ע' מפרשא בפק נויה מזות רמון ותו' מקשין דמשמע
שאינך [illegible] ס"ל באפ' משמע [illegible]

עד יורד - אחאב הי' שקול - ומשו רמזו הו' ומפרק שהפכו א"ח מנכסיו
כפרו לו מעשיו - מי יפתה - מי יוכל לפתות ראש [illegible] מן החמור שיכריע את
הכל לחובה - בתשובה במו' תורה ומה [illegible] משנה ונחומה
דינא לפתוח ע', עדיף מ ונ"ל הרי"ף פ"ד מש"ל רש"ה מי [illegible] דינא
מן [illegible] הרי הוא רשע גמור ואין כל המצות שעשה כל ימיו שקולין [illegible] מן
[illegible] ולא יצילוהו מן הדין - [illegible] ולמש מאחאב עדיף [illegible] שהי' נאמש
דו רק הי' כאחאב וכשנדבו [illegible] ובעוונותיו [illegible] אלקי הרואות
[illegible] מן שאינו כלל אלא במי [illegible] - והוד"הוא רשע לא
הרג אבל סלק קו להוק דינא

בשר שקרוב - הוא רקש [illegible] ורבק שאשה רוצה [illegible] מוחרין

קורי - ר"ל אפי' לו הי' [illegible] אסור לעשות שאין [illegible] לזכות רמזון תורה
שלא רבנן שלו וכשמפסיד תורה הרי קוי [illegible] ואינו נותן לו [illegible] שלו

תנו והבו - מאי חולקין חוטפין חה חולקין משום במוטפין

[illegible]

קמ'ט:

מעילין חלשן - ע"י תי' הכן שמתפש קושית התם דמשום קרבן חולקין הגזירה

בא על מנחת של חול - תי' הכן מנחת של הדיוט (חולין) ועי' תוס' שתי כוונות הבין מנחת
של חולין שמוציא הכהנים את הקדשים

תקצ״ח

תוס׳ - ממשנה תהלוך הוי דאורייתא דבשבת רמז דמ״ע דבשבת שלא יהי׳ הילוך
שלך כהילוכך בחול - להמשנה לו תהלוך ולשמור פעולו ולהוא משועתיו ולשבת ממשא
של כתפו כל הדברים משונה לרשות כל אלו אין בהם סקילה ויש בהם
מ״ע דבשבתון - ולא מלאכות. אין לומר משום הילוך, ועי׳ בנשמת כל
דשבירת פועלים אינה משום מלאכות דאפי׳

אמירה לנכרי שבות - עי׳ יד דוד

גמ׳ שם - מאי איריא תנאי - כהיות הדברים שום איסור יותר קבל לומר לעשות
ואינו משום כל הדבר - והנה האיסור של שבותו ומי לפרש כמבו׳ שיך
יותר לאיסור שהגול משפט ממנו ולא לה איסור שהמעשה משפט והבל
דיקון ממנו - ואולי בשו כונה הגול רז״ג שמפשם על רש״י דבורקא דמתני׳ איירא
לא הכי שפיר

דבור אסור - יש לו משום אינו נהלה דדיבור כיון שמשנה טועם ומי עדיף
משרין פה - והנה הי׳ נכון מי לפרש אסור והדיבור הוא בשך ממנו ואי
עדיף מפרינו פה דאמש דיבור שלו משום הבו שמדבר אותו פעלה אמיתי
דבקור אסור - ע׳ מג״א קי״ג; ד״ה שלו, ודחסב״ד שמביאין כאי׳ לשיטת
כשי מסוגין שמשפט סתם דיבורי חול ודיבור של מה דבר ממש
ומדות אשיפן לו ראו - כמשנה בזה בפמין קדושת השבת דבר׳ שיפגא עדוב
ואב לו איכפת לן מה דבר פו איש צריך תמיד - במורו של פה.
ע״כ אין דומה אסורת

רש״י דקדק - דבשו נראה הלשון אינו משום - ומלשונו אח״כ משמע דבפי׳ לשון אזהרה
ולא לשון הקשה - ומי מ״מ דבפי׳ לשון דקשה שמענה ליד אך ומאוד
ומו - ומשמע שאף לו ימנע ישאל ועמו ומפה ממש
פסקי הרי״ד - אמירה לגוי שבות אפי׳ דמי׳ דליבא איסור אמרה הלא
איסור דבשבתן

(1) והנה ע' פי' רש"י דמתני' ה"פ אסור שיאמר לו שכור לך שכר לי פועלים
אבל אם יאמר לו הא נראה שמותר עמי לערב ודבמה שיאמר לו לכשתחשך
שכר לי פועלים – והנה פי' זה הוי ממש קושית הגמ' ושם דייק דיוקא
(2) ואולי כאשר אומר לחבירו סתם הפועלה למחר דאם ע"ז ציוו דשבת
שא"כ כשהוא אומר ע"ז הוי רק כעבד הע"ז דמתיבת ואינו מסדר
בשבת שום עשי' דחול (רב) והנה כה"ג דהמל"ב (ד"ה פשיטא) שאף
למעשה אינו אסור אלא כשאומר דמחשבתו דיבור – ואולי בכל זה יש ק"ל
מש"כ – והנה גם בפשיטא לי שאומר לעשות לא שייך שאין לו ע' דע"ז שאף אין
(רב) שו"ר דהגל קנ"ז ד"ה אבל להתחיל אסור לו דמתני' אמירה אבל ע"ז י"ל מה
שיכפו בלא אמירה
(11) והנה לשיטת רש"י כמבו' כהג' ד"פ דמתני' שיש איסור לשכור פועלים [א' לעצמו
וא' לאחרים (ואין זה תי' דמתני' בפועל לא ישכור פועלים לא לעצמו ולא לחבירו
וכמש"כ דמ"ה] וכן אין החידוש איסור האמירה למחר דבק פשיט משום דהא
דלפני"ע – וטעם כפל הדברות האיסור דא לדיוקי, שלא ישכור פועלים
דהבי"א אבל דבק כמ"ש ממש לשכור פועלים וכמש"כ דהגל ריב"ז אליבא
דרש"י ונבו תי' מגבול דשיטת ממש ממש דשבת דבק כמ"ש

(תקע״ט) קנ״י

פסקי הרי״ד - ס״ל דמותר לנחש דשרי כגון שמעמיד עמו לעבור לשמור את פעולתו או שמעמיד עמו ומשיכתו מ״מ מותר לנחש ועי׳ שכתב דכל הרהור בשמור דשרי נאסר משום לנחש בכה - הרהור במעשה אסור ולא יט״ל ותב רוצה שאסור לבדו מש״ה בכה״ג הרהור בדיבור מותר

חפ״ל ב׳ - מפרש דמותר את נוי אליבא דב״ש ומ״מ אסור לנחש כגון וכה לנחש לשמור חפציו - ועי׳ תוי׳ רש״י שמעה דבכן ס״ל בשבות בשבות - דמקום פסידא מותר ורק דבורו במקרו בצורה ואי״כ מה קושית הגמ׳

חפ״ל ב׳ - עי״ש שמבאר ב״ש דאמרי כל שאוסר לחשוב הגוי המשיר קרבנותיו שהוא בסוף לפעולתו והכנה יותר ושמור דלבא דשרי בשיון במר״ב אבאמא דישוא אסור - וכ׳ אלמא לא פרין גם דבריו ר״פ א בב״ל שמשמע שאסור, או בב״ל שמותר בגוי אבאמא דלפני עי״ב ומ״ד דה״ה שה״ב מלאכה ב״ש מותר

רש״י לו ישמור אשה ממצא חפצו - עי׳ שמא במלאכה בלפני יהא מותר לשמרו לבסוף מלאכה ועי׳ דחפ״ל ב׳ ב״ה וצ״ח ועי׳ דה״ה שמפרש בלו ישמור אסור בכל אופן אף לבסוף מלאכה

רש״י אבל הואיל ורק ממשמרת לא הי׳ לפוף - ועי׳ מלשון מלשון באר ממשמן לשיטתו אסור

ריט״ב עי׳ שפ״א שמעורר למה אסור להחשיך הרי אין כוונה מוכח מעשה מעשיו וכל כוונתו לשמור או להביא - וכמבו׳ הגם עצם הפעולה הוי פעולה של חפצי עצמו שאתה מ״מ הא דיסוד ליבו בדיבור דחפצי עצמו (4) אבל שאר ב״ש לימא בכה״א החשכה דמקום דאין מוכח כוונה ומשמע עי׳ תמ׳ קנ״י

רש״י ולא יאמר - והשלחו עוזר - עי׳ תה״ד בסי׳ קשה לפרש׳ במתן את גאמן במלרד האיסור שפירות יש עוד איסור אמירה ואי״כ מפול קושיא הגמ׳ ועי׳ פ״י בשבט ק״ב אסור משום לאו דפני עור

(ע) דף אין ודמגוגי שטח ודמגוגי את

[illegible]

קנ׳

(גק״פ)

תוס׳ אומר שהוא עושה לדבר אחר אמירה פי׳ שאין משום כוונת הלך ומעשה
ע״י אותו אמירה של שבת (כמדו כוונת שהולך למעשה אבל עכ״פ מעשה
ע״י אותו אמירה) משא״כ בשבת דאפי׳ משום אינו מעשה אלא חוצו ושמא
כדי שלא לעשות ע׳.

גמ׳ ודיבור מי אסור - ע׳ תוס׳ דבור רק משך

מתני׳ לא ישכור אדם פועלים - השכירות הוא פסיקת הדמים (מאירי)
ומפרש קושית הגמ׳ דלשון זה אמירה לגוי שבות

ומחשיכין לתחום - ע׳ מאירי דאע״פ שנהגו מקצת שלא אסור להקדים
אלא בדבר ידוע אבל לחזר עצמו דדבורכו באיסור מותר

עמ״כרו
ומחשיכין לתחום - להתייחד הכא יושן וזמנו עכשיו הולכין
לטרטאות - להוציא לאור מונייםב

ע׳ הר״ן כולק הר״י ולא פסק לו דמים ושמא לא יעשו דמי הדמים
ונמצא דאין דבריו כלום ולא הוי דיבור שקיימו אלא הרהור
בעלמא

תקפ״א

קנ׳

קיטשמיק - ר׳ חי׳ הכהן

ונמלך לגבוה - מרהיטת לשון הרמב״א שהוא שאינו כן דשוגג משמע קצת שמשמע ונעשה עבירה דשוגג ומלשון המאירי[1] שאף מתשובה לו יטריכם רשעת דמיני אלו שהיום כלו קדוש לה׳ ואל יוצא קדשו קדשים ואולי והנזכר דבק עקומו מושבו לו פלמא אותו ושאינו לפני כמצוי בשו דחייב כל מקדש שאינו כבאיו לו כל שומר שבת כדת מחללו שכבו הדרך מאוד איש על מחנהו ואיש על דגלו וכמו הנ״ח הורא כלל אחרון שיש חלוק גדול בין מקדש שיום, ושומר שבת ועי׳ בן יהוידע שמשא מפאפי״ל ז״ל כי התוסיף פעם כ׳ יהודה בר אלעא ואז נתמלא בו נשמת צלופחד הצדיק אשר חטא כמון קושש עצים רשע ונתם תיקן אותה תוסיף דתוספות זו את מעשהו שהוא לו צל״ה וכי יתר מזה פרנסה שיתן עם שלקח מעונש ועי׳ לה׳ שמשא רשל אור הצפון צלופחד בן חפר מספרו ז״ל וכן כרו יהודה בר אלעאי ז״ל

ועי׳ משנת הפגל בל פא, שפר״א חושב תיקון התוה יותר גדול מפרנסת המתיר בוי שפתיו לא עיכובו ממעשהו איסור תיקן את המן עוד

הא דאיבעיא להו - עי׳ ט״ז שו״ע סי׳ הי׳ בנין אם מסופק אם יש עדיין אבלה ע״ג איסור - ואם עבר לחזור ע״ג איסור

רש״י בגלל והולך - עי׳ ברכות ז״ו דבר״א מתוצאת התאמות (הגבלה דרוש הנ״ל) ויש בהלכה שמברכין על האש ועל המאורות דוקא - ואולי והולך כולל האש והמאורות, ועי׳ רש״י שם:

רש״י אלא עסקי ומשביבין - מבין דלא מקבלים אותו שמונה ולדיש מתוך

① משמע שבהר״ה וכ״כ המהרש״א

[illegible]

תשפ"ג

קנ"ו

גמ' אבל וכי גלוי אדא שאין המחשבה כאמירה הא כאמירה לעשותו - אינו
מובן למ"ד דבי"א אך מותר להמשיך לשמור את לא שמותר לומר לחברו שלך
הוא לתלות אצל דמקומי שרק שני מאחר שהשאי לומר להשכיר שמור לי פירות
הוא לאבותי מאחר שהוא בהתר גמור
גמ' רשלמא היינו משום איסור ימי קדקד - כמבואר תו"כ אינו מספיק לשיטת
הירוש' דאמרינן דבשפי מותר לכתחלה

חי' הגר"ז פכ"ט הל' י' מהל' שבת - מבואר שיטת רש"י דבאיסור מלאכה
קנו דין מצוי שבת כאן דקבלת היום כר אגבא לים מ"מ אסור לעשות
מלאכה עד שמבדיל - וכ"ל לרש"י דמקור איסורא בעשית חפציו קודם שמבדיל
הוא משום כבוד שבת דבאמת הרי הוא כבר חול לגמרי וכל ענין
של איסור עשית מלאכה הוא משום כבוד שבת שלא יעשה מלאכה רק אחר
שמוסיפין באיסור עשית מלאכה אף שכבר הוא חול לגמרי
ונ"ל שמשו"א לשון הרמב"ם משיצא היום אסור לו להתחיל במלאכה ולעשות
ולעשות מלאכה או לטעום כלום עד שיבדיל והיינו דבאמת בהבדלה
אוסרו בעשית חפציו ומשו"ה בדברי הרמב"ם שאמר משום על הכוס
וכי לו בהבדלה אחת - וענין איסור עשית חפציו אינו תלוי בדיני
מלאכה אלא כמו איסור עשית חפציו קודם תפלה ורבם מאשר
שיטת הפוסקים דלאו כל מלאכה אסורה דבשבת מלאכה גמורה כמו כתיבה ואורג
אבל הדלקת הנר והוצאה מותרת - והנה מ"ד דרמב"ם פכ"ט מהל' שבת
הל' ו' ומאחר שהבדיל ... דין קודם לתת מותר לעשות מלאכה אע"פ שלא
הבדיל על הכוס ועי' בה"ג ורבינו שפך - וכ' טוה' נ' כבר לומר
(ועיו בלו כהגר"ז) דברמב"ם הל' שם ל' דינים איסור עשית חפציו
שהבדיל בקה' ה' כותב להתחיל - לעשות מלאכה (ומשו"ה מובן מש
שמסיים או לטעום דלהתחיל לאכול היינו כמו עשית חפציו ושיהו מוסיף
שיש איסור טעימה וכו') והוא שמותר מותר לו לעשות מלאכה וכו'
דמין קי"ט מלאכות של שבת - ויש להמתיק בשיטתו אמש חפציו - וכם

תשפ"ג

ד"י

אבלו והבדלה על הכוס - דמעכבא אחר ברכה - ואין בה הפסק כשהוי
כשם אכול הוא בורך קטן ועדיף טפי דמאכל הוא שאין על הכוס
ואין בכא שהמוסיף מפלאגין טעמו טפי בזה הפסק מותר שאין עם
הכוס והכל על פסק כוותי

כשי ומצינן למרבין - א"ח הכן

(מק פ"ב)

דף י"א.

<u>כשר לחלוף</u> אלמא הואיל ומותר לומר מותר להחשיך - אינו מובן לענ"ד ההכרח דהיתר להחשיך הוא משום שמותר לומר - ועי' ריטב"א דשאני לענ' דינו ממש①

<u>תוס' ד"ה לחלוף</u> - עי' מהרש"א דפליגי אשי' ונראה דאמוראי קאי ע"ש כלום ומה

<u>שמור לי פירות שבהמני</u> עי' רש"א אותי שהוא אי לזלק של דבין שהוא מותר לישא' תשרו אין דאמורא כלל - וכתב הטעם דמשא שמותר דישא' שקל עליו שכר קודם שהשכה מותר לומר לישא' תשרו לעשות לו מלאכה פי' הואיל והוא נעשית דהיתר למשה אותו והנה כותב דאין הנידון דומה לראי' דשאני הכא שאף יש של קונין הוא עצמו שומר הרי מקושה על הכן הן איכא למימר אף על הי' מקול שכר הוא עצמו הי' מותר לעשות לו מלאכה - הט"ז דסי' רס"ג ס"ק ג' מתשל בזמן שיש היתר עכשיו אבל לא למפרע - ועי' בחמוס מותר אף לשיטת הכן ועיין דבן חיל דיו"ט שני לומר לבן אי לעשות מלאכה עי' סי' תצ"ו דהגהות רע"א שמשיא שנ"ג אנן ורדב"ז ועי' במפרשים הביא מהלכה זו במותר ומוד משא במותר לומר לפועל שאין לו מה לאכול לעשות מלאכה דחול המועד - ועי' שהגיו פי' בספרו הרשב"א לא נאמרה רק כיון דבאו ג"כ שייך דהיתר זה אלה לא הי' מקול שכר (ושו כספרו הרי') אבל בן חיל קיש כלל דהיתרו של בן אי ואע"ג שדינו לעולם אז יהי' בן אי ועי' אגרות משה ח"ג או"ח סי' ע"ג

<u>קורא לה ובא ראש</u> עי' פסקי הרי"ד באו"ג דבהמה כרגל הרגלים היינו שלא יוליכנו מי שירגיל תוך לגמול את רגליו אבל היכא דוצבת תוך לגמול של רגליו מותר לקרוא לה ולהקדים שלא ניתן חמתו על הבהמה ותרת מי שלבו תוך לגמול שאין לו אלא דרא

(1) ואפי' במוה"ש. לשון המשנה משמע דכמו שאסור להשכיר פועלים למוצ"ש
כן אסור להחשיך על התחום להשכיר פועלים ואין מותר להחשיך
לשמור ע"כ במותר לומר לחבירו שישמור - ואפי' בקשר הבשפה הוא
דאיסור המחשבה הוא משום דמינכרא מילתא (נמצא) דמעשין
מכריזין כגונן (שהלך חוץ לתחום דלילה) וע"כ שמותר לומר
ללכת חוץ לתחום בשניהם ע"י הכרזה על יציאה חוץ לתחום
וכמבו' אליבא בפסק שביתם שמואל כמו משום לתא דמוקנין
(וע' בן אורו שזה מצב אמירה שזו שאסור לומר דבר שבעצמו אסור
לעשות ולפוק בזיכרון להיתר דוקנין לכה אמירתן וזה גופא
(המחשבה חשיב ג"כ כאמירה על כונו שהלך חוץ לתחום מוצ"ש
יש ג"כ על היתר דוקנין

קנ"א:

(תקפ"ב)

עד למקום פלוני ע' רש"י למחר אלא לומר לו לנכרי לך דשבת והביא
אסור דהא אפי' מעצמו להכין ישפה אסור ואע"ג דאמירה לנכרי שבות
ליש אין עשה מלאכה פלונית למחר ולש אין עושה מלאכה פלונית היום
אפה הקלו דמלאכה הנעשית דחול ולא רצו להקל המלאכה הנעשית
דשבת וכן נמי אסור לומר לנכרי מה עשה מלאכה פלונית להכין
המת למחר דשבת - ועי' דנה אמר משום לזמן דשלוחות לאומשו

ודלרד שלא יזכיר לו סכום מקח - ע' רש"י פכ"ג ה"ה דבכ"ע ס"ל דלא וה"ה
שמפרש סכום מקח שלא יותר עלין ומ"מ הנזכר שמותר לומר לו לזה
כמה שיעלה - וטעם האיסור שאין דאמירה הסק הידוע אלא בשלו
ממונו ולא באיכו

ונראה שאל אבא קאי - ע' מפרשי שנה דא' גרסינן שמותר להחשיך דבו
משום דקונה לה והוא דאה (דשבת) משה מותר להחשיך לשאת אותה
דרך

רי יהודה אומר דאמרי קטנה - ע' ח"ה דקאי על מצוה וקיל ספ
ספק הוחמו בחוש ספק דשבת דשל נכרי - או דפשם ק"ל ממצוה
דללו איתמר איסורא - והנה ע' רמזי השלחן שלו"ז שמשמע דבמקום
שאסור לצאת ממנו כלל תחום המר א"כ אף יש ספק אם בא מחוץ לתחום ①
תוס' נכרי אמאי הן נימא - ע' מג"א שקאי על מרחץ מוצא"ש לומר
לפי ראשון של רש"י דלא מוכחא מילתא ואין לפי שני הן נעשה למכור
או לישראל או לנכרי - ורי רש"י דחילין מוכחא מילתא דאין דשן נכרים רחלין

תוס' נכרי - אלא לשו כמה דני אבל ~~כמבו ישראלן ונכרים~~ - שו"ר דרש"ש דלאמר
שיספיר אותו יספדו כמה מתים דחולין אלו - והנה אולי כוונתו לדאשב ②
ומה א"כ דאו ממקום קרוב. למ"כ הראשון - פי' דאל דלי חילו שבת של

① הוי לומר, וכהנים משום דבתו סוס ישלו דאינו מתחמץ

② בלא עורה לא ימתין על ההספק דשויל החולין ואולי משום הפגם
של דבר שלשה ועוד גם שהורו דשויל כמה זאי, והא׳ טוהרו, פי׳
בבי׳ קשה לפי לישנא דכל יספוק דו ישרא במשמע שוין ישפא
ועוד גם בכאמת הורו דשויל ישראל משום הקור אמר רק
לאותה מת שלקחו רשויון - ועי׳ ריב״ב במשמע דקנס מלמי שיוך רק
אם הורו דשויל א׳ ולא דשויל ישראל סתם ונפקותא הוי הורתה דלא כפשט
שו״ע רמ״א ב׳ שמפרש בגמ׳ נתנו לשיטת רש״י בגמרא דמורה מילתא
נ״א סברה עולמית ומשנה פו׳ בא׳ בגמרא אחרי שגמרו דשויל א׳ אלף
כיון בגמרא לא משמע דשויל אבל אי קנוי על מורה מילתא
ומשרשין משמע דלמעל מאלין ודיו עמוק

הראב"ד דכה"ג הו"ל להשיגו ומ"מ ב"ה אלו נב"ל דכונתו וכמש' שכונתו
בא"ל דמש המגון אינו ממש ולגש מאלופל א"ב בהמקרה אבו דשימו קירש
רש"י ל"א - באין בשן - בשן המובאא מילתא ובמבו כונתו דשייל את ישרא
ואיירי שפי' רק את א' ונ"ב דשוין הודא, ואולי כונתו דשויין - דשייל בורק
(1) ההסבב - בשינו בל איברא בחולין עוהר הקנס הוא להספיג - אול לכלה מותפת
מאי ממקום קדש - קרוב ממש - ל' ט"ה, המר בשוליו ובאי או יבור, וגם לשון
מאי נ"ב אינו ממן - ומ' כילבא דאיפ עין אינו בפירון לבון דו שהוא ממקום קדש

מאירי מקשה על רש"י ממשמע דשייל ישמא וממשל שאין הדבש מפורסם כ"כ

① בע' דגמ עה; חלון לכלה לשמה חתן וכלה

② וכו' דאה

(תקפ״ז)

קנ״א:

שמה דמשמע תפל״ג-ע׳ שיתפח הכרס תשוף הקול אל רפה

ג׳ ימים תפל ב׳ - המקור מצוה״ק בפשטי ויהי יונה במעי הדגה שלשה ימים ושלשה לילות ודי׳ אגדת אליהו כי כל ג׳ ימים הראשונים רוצה הנשמה לחזור לגוף שחוזרת אליו תמיד ואח״כ כיון שרואה שנשתנה זיוו שהוא כמ״ש הירושלמי ונעקר ממנו ונהפך הפרוש על פניו

תפל ב׳ לעולם ירקב - כאן אין נוגע אליו שהוא עדיין ויש מזל לישראל מ״מ שייך רק רחמים או על דין יש להפסיק שאולי רמז של עשירות ורמשלו איזו באבותיו כרחמים אפשר לשנות המזל - ויש כלל ג׳ לשון מזל באים מבחוץ על שהם מקנים דשופרא אם הוא דיותר טוב יותר

שמיעין כ״ג - מפרשא כפש מספר לשון פרס - לשון פורשין

ט המשפט - ע׳ משפשא שמפפה מהר ויקצאוני רחמין כי כלונו מאד ויקצאוני קודם שהתחיל כי כלונו ואין היכולת לדון כשפט

נמשל כהרשע - הבא אלקים אצל מיני ע׳ מלכים (ג, ט, ל״ה)

שאינו צ״ג - ע׳ חון יעקב אלו מי שאינו מניח צ״ג מלשם היא לו כוחו לאסוף גופו לתחיה דוכתו - ויש לו אלו דמתעגל משום הותרה לו - ואולי אפשר צ״ל יוסף קדושין לו מה שעשה שפסק את דינו משה עצמו וכיון לו רצוי על מכה ואין דין כל שהרבה לו מכה אלא מה שנאמר ושמה מה שנאמר - ויש כלל שאם מסק דמכה אכול - שנפל לכוס ממעט מה״ג וא׳ אם הוא לפני עדים ודו עיין אליהו

לה״ל - רק״ת אופן - או יש אור מורש

תבלו ומורא

(תוספא)

קנ"א: ר' עין אלהכי במצות ושמצות במקום ג' לרבי

אהבתי אפרגא לזו מיהדש - ולא הינו באיו לו כיון דפוק ראשונה דקנו בפועם את יפק אינו חושש

מילט קא ליטיה - יעז קולה כשולה ביוני, ולא יבוא אבה

משחמין עלו מן השמיל - בב סימן שבמשב הניגון לו ה' מלש רחמנות ולא שמור לרעה

ד' - פרש - היפק מאוגיות אמגי שפר, ע' עין דאורה ניצל ממני בצאויות בן כבין

מ"ה לא סכן בשני צוק הנים אפי' מביאין להסך הלעולך

הרוצה שיתעכלו מזנו על מה - רשב"א מוסיפו

דרשוהו - ע' שפו

ר' חנינא - ע' רבבי (גמלא דאא לאחר ח"ג בן מ"ג, אשר תוספה (תקנה) נר אלו המגן תקפה אות מ"ה

רש"י בו אמה - של חולדה - שלמה המלך הכירו האושר הרא על גולגלת קראו צבר - ממן שמוציא צבר

במתים חפשי - ע' דספר חפץ ב' שבוקא משום בחפשי בלא אבלו שבו מצות (ציצת שעטנז) אין מחללין - ויש לא לפי משכ רעין יעקב דרכות לט; דפי הרשב"א (בא"ב ומצות הטלית) בחלוקו ר' יוחנן ור' אמי דכב בכ' אמי ד"ל במגים חפשי ונל לבעת כ' אמי המת כגעמק שלו הגיע לכלל מצות מלב עצמו ועכב אנו מונחים שלו להלביש שעטנז - יהי' עד הלכה אצל מת חלל עליו שבת אחת ①

(1) ועי' ביאור הלכה שכ"ט סע' ג' אלו שהלוה דלהלכה פסקינן דכשמואל
דמחללין שבת הוי מספק ולא בעינן רק נמצא בספק האמת לא גלוי
כלל דשמירת מצות הרבה וסומך שלא אליבא דהלכתא ועי' דאוה"ח הק'
תשא (ל"א, ט"ז) ד"ה את מי שאבא לו יקום ועל יגיע לשבת לשומרן הכל
שכפנאת אחר יעשו לשמור את ישמור לא יאמן עלו שבת וכמבו צבו
דעלו כמוש כאן דכל דמצינו הי' שייך טעם של חלל שבת משום שמור מצות

(מקפט)

קנ"ד,

רש"י בצק - אכול - כמבו כונתו כוסס - ור' טיה, הוסיף בהשגיחה דאם
ע"י הכסיסה ולא ע"י האכילה בחטיפה נצבו ונשרף לחוד - ותן
הוא דבניא (ג,ג) אכלה ומשקה ונפרש מעיקה ושחיקת הבצק - ככי השינים (1)
רש"י והצלמות - שכל שוחרין קן המגיע מצב זה קאי על הכסלים - ומינו קאי
על הצלמות

רש"י את שוקיו - כבאיגא לא בגבורת הסוס יחפץ לא בשוקי האיש ירצה

בקובי לא נהיין - כמבו כמש בתעוז (שמות יא, ז) לא יחרץ כלבא
דל' שני למנזרה

בלוי סיס מבאני - ע' מפרש"א בבפ' או ט' דאב או יוה"כ ונ' עין אליהו
שנעשה על ידי הוצאות בבכו בניו עשו בבכיה נתמדו!
על יוסף שלא הצדו ההרגשה ואשתו הנשבון מקום הענין אחד בבש שלו נאמר
ממנו בסודר שאין דיבו ונאמר הוא דינו - ודו"ל לא רק שלכה הרקה
שלימותו אלו אל בבשב שא שבא בבכי לחפש אחרוהל עד שנפרש
ונ' כ"נ גאון
על יוסף - קרוב - אלן אונייא בבוו שמון רחב זמן רתשי זמני ונשן אפי'
דק' ימנין אונן שמון ונ' דוויק"ר (פרשה יא, א) רחוקות נעשו קרובות
אלין עוניא בבנין המון משחוק כבו אפי' מקרע לא אונון המון

שאפי' בבור מפרש"א - בבאחרונים ממתין לפי בבור שמגעו לו שנה ישה שמשרר

בו אשם - מפרש"א פירש ד' טלמים למלאת אותן כבי למלא השקיקם כמו שאל
אישן השקוקם וליפו
קשם כמה - ע' להם שמיו אחת פ"ב מ"ב וכן דפי' הגר"א המעוור
עד יוסף סלמו קטנים נעשו גבוהים קרובים נעשו רחוקים - ת"ל שאין
דבזמן הרתבה - בבקושיות נמשלו לסלים במו אבל כלו עוקר הרים ומפלגה

(1) הרהורים בשל מעל ונ' של מטה

תק"ג

קנ"ד

קרובין - מה שאמר מכאן קרוב נעשה רחוק - שנעשה זרו השמחה
נגיד נשמה - ע' תו' חגי'ס

מכא לקדמאה - ע' דניהו שפי' דנו של ר"ע ושאל אותו כמה מילות יש מהן
לאריך ואיל כמו שיש מהני הפרש ממך

דין יהודי - להן למה של אמה שהוא הקיסא, ומשני הוא יין של אמה
דף ויש מפרשין שהוא לא טובות הגוף
לא הקדלנו לך - ע' ג' - כמו שיש הפך פרא ע' רש"י עין הרע כן יש דרכה הואם
ע' טור ע' ן גאסתמא דפליך

מיטא מילי מישי מילי - הלבוש משמש את הנגד רק עיתו שיעור גוף
ולאחר דסוף יומין - מסוף יומו משמשו שהוציאן צבין להב"ע - ובין דינקוא
כמו מאכל טרי יפה, ודנקנותא כמו יין ישן

והב רבין אחרי - זה קופא סדה מפני שנאסרה רימי נצרים

רבין ולקוט גרשני סמיכה וסרבו הסופרים רשון - מאור שיש
סתירה בין ד' גמרות רק שאת מי משיג לנו תמונה - עד שלא
שבירה שמשה - כשאמר רבי בגו יש צפירים אחד כ"ה מלכין
הזמן אמש וכהן כבשו משמשים בזמן קופא יש לה ג' משנה
ושני יש משנו לסופרים

משבין בקני תו - כנחלש כח החמש כח השלי מתגבר - אבל ע"ה
כל שלום קופני

על קופן - ע' בית אמרים (צוואת הריב"א) שלכל אבן יש כה' אמבה והוא
ממוצע בין הנפש לגוף והוא משכן הנפש וזהו נקרא קופו של אבן כולו

(גקצ"א) קנ"ג:

<u>ד"ה אשרכם ישראל ח"א ע"ג:</u> לגבי אדם יש כלי אמצעי והוא ממוצע בין הנפש להגוף והוא משכן הנפש וזהו נקרא גוף של אדם אבל החומר נקרא בשר אדם וכל המושגים ובני הקבר והגידים כולם נאמר על הגוף שאמר
וכ"מ דח"י מאמרי אגדות ד"ה ואת

<u>נפש החיים שער א' ד:</u> החיצוניות של כל פרצוף וחלק מתפשט ומתלבש בהפרצוף והחלק שתחתיו ונעשה לו לפנימיות ונשמה וכל העולמות נכללים ונחלקים לד' כדוגמת שהן האופנים והחיות וכסא כבודו ואצילות קדשו ית"ש ונשמת כל א' הוא העולם שעליו, והחיות מתלבשים על עולם הכסא - ונשמת העולם של הכסא הוא סוד שרש העליון של כללות נשמות ישראל יחד שהוא יותר עליון ומצב נעלה עוד מהכסא

נה"ר - דרוש איתא מגושם דתניין, ומעשי ממש צבאי

ורוח - מהרש"א היא הנשמה ויפח באפיו נשמת רוח חיים

<u>מהרש"א:</u>
<u>שואל רקבי מלכות</u> - לשאלה - הפקחת שלו נשמתו אלא שימוש עד
וכשבאו לעשות מלאכה נמשכה קבלתו

<u>יקרתה דרוש בל הקבר</u> - יש רבה המאמר סוד גלגול נשמות שנפש אדם שלו נכסה דחיו נחתם עד גו"פ הגוף אחריו אולי ינשק הנשמה של דבל הקבר מגוף אל גוף - והגמרא דמשלי (י"א, 3,) כמוש אותבני הוא כל הקבר שיזכה נכל סוג הגלגול שאוסרים אותו המקום שאין לבוא עוד - ושם כמוש גלגול הנפשות דבומה צורת חי משקה - ועי' תוס' לאברהם ממן ה' נהר כ"ב - ב"פ נתגלו דבמה אשר הוא כ' דרהם טהורה

מהרש"א - ג' שותפין ראשו הקב"ה נותן לו נשמה, אמו דם ובשר, ומן אביו עצמות וגידין

תקצ"ג

קנ"ה:

ישנן בהנהגת כח לבריות או טוב גם בגלוי בגשם ובזה רק אז
טוב לעצמו אם עצמו להשפיע גם בגלוי בגשמם - אבל כשם בני
אבל הגשם נבקע ונעשה חלק מהעצמות

שיטה א' קבלת הטועים שהם נברא יש מאין

עיון יעקב בגדי מלכות - חלק אלוק ממעל

הנכון קבלה - ע' אור החיים הק' משפטים כ"א ואומרו אל רעהו אשה

כמו שנתנה לך - ע' קשר גודל בספר עבודת הקודש ס"ב, נשמת חי אין
לומר טהורה היא רק טהורה אתה בראת - בעל הרב אטאלה ואיננה
טהורה

בחלק בגדי מלכות ע' בספר מפל ב' כתוב עוטה אור כשלמה
ובגדי נר ה' נשמת אדם, דהבגדי מלכות של מה הקדש הם
הנשמות

ויתנו לאדם ובפרט לישראל ועוד כתוב שמתשיש דבר הקדש ובו'
המפרשים והגאון במשלי (י, ג) שבאי זה עניין הגלגול - וכמבו לאחד
עניין הגלגל אז רמז עוד שורש שיש החלפה לגויים - ועי' פי' הגר"א
על משלי פרק (יד, א) משכ בסוד הדברים

(1)

דמשך יג חדש - ע' תשובת הרדב"ז (ח"ג תשמ"ב) דאיכא בשלמות באוש חששה
שבהורדה נשמת שמואל בעת גופו - דבזה הורדה אל ע' הקבלה שלו היו
שיך אלא עד יב חדש שיש בין יחוס ושייכות לגוף

(1) אבל לפי האמת זה לא היה על כלה, וגם כמה קשה להכניס כאת הנושא לתוך הקול!

יומא

דנ״ו

ושמן על ראשך - נר אלקים נשמת אדם שמן אותיות נשמה שפעו על ראשך כי
הנשמה רמוזה

מה ושבע - ע' מין יוקר שדבש מתוק קושיא המין על שמואל הלכה ועי' הרמב"ן
הובא בעין יעקב
כלומר יש סמוכים דלא טורח - ע' עין יעקב שסל שאין מתם כלי חולי ואז שמן

עד יוצא - שנעשה הלך שוי מיתה ימתו דסובר

שיש יוצא - דעם ה' דבר זה מפני

שו"ל
בפרק קמא - בנשמת הצדיק הוי דחינו קרבן וצריכין להתעכבת
ולשם אבל הקרבן - עוד פי' צבוים שמרב דיהמ"ר נפסקה חומש די
ישבו לעולם שגאולים - אבל עכשיו אין בו ישועה יוכל להתפלל בלבו

קנ"ב
דף יהודע - הניחו דקופסא - יגזו ב' היו אנשים והשמשו דכל
כחות הנפש דשפל תגליג בו

ד'
זיממות והולכות - לשון מלפפות אותו
איכו שכיבנא - בפסק הוא שמע דבר זה עשמואל
איגוו דן זוהר - כל ישראל יש להם חלק אבל צריך סיוע
דכל עת יהיו בצדק להניח שיחשב דבל עת צמון של לדושת ולהניח

קנ"ג, רש"י בפרק קמא נאשמע - אולי בקבצי הקודם הוא הלכה
לידע אם הוא דן מהר"ר - באלכתי לו נודע לו בשם זה

קנ"ו	תקצ"ג

(2)

ניכר אם בן עוה"ב - י"ל דבזה סימן שהוא בן עוה"ב (ומי דין יהודע
שיש הילוך בין בן עוה"ב ויש לו חלק לעוה"ב) וקשה לפי"ז יש לה
מבוא הוצרך כך לאשמעינן דהא פשיטא ד' להגמ' דהוי בן עוה"ב
(1) בלא שום סימנים - והתוס' ד' כאיגי שלא ירגון אתמהו - ולפי"ז
קיק מבוא הוצרך לפרש ואשמע הוא תגובות בשם אבא. ון רשמיעת
התימוה הוי רק למנוע
והתם קאי בעולה הדינין, ואם היו אנשים שהי רוצה לידע דעתן
אם אם הוא בן עוה"ב - במשמעות קודם הקדושה אם לו לידע אם
לפי"ז קשה קושית הגמ' במשמע דהוי פשיטא להגמ' שהוא בן עוה"ב

כשי אמיש ניכחו רואי הרומבים - ושם כתב דאין בני אדם נכבדים עד
זקן - ויש לה על מי מכבדים - דאם מכבדים עד שהשיבה מפני
אבל קבלו כמבו' על זה זקן יש לפי זה טעם לדרוש - ואולי במכבדים
זה הוסיף שלוקה מבוגרים קודם זמן שהי' הכל עדין לעשות כך
וכמו שמספרים שהגאון רבה דשות הפירושו שהוא עולם כב יקר
ואולי רבה אינו

(1) ולפיכך יודן דבא אהבת לי לרחם שלא ידבק ואין אנשי יחד
דכיון שנאוי אותו - השנאה מקלקלת את השורה

(תקצ"ב)

דף נ"ג. פרק מי שהחשיך

רש"י ד"ה - והרי הוא שלוחו - דאין לאסור אמירה דכל שבת אלא משום
דהוי כשליחות ולא שהוא כשוי רק שליחות בעלמא, ועי' שו"ע הרב ס"ד (2)

(ב) (4)
רמב"ן שאין אדם יכול לפסוק ממונו מידו להפסידו - ולכן חששו שמא יקל
לעשות איסור יש שהות היום אבל שבת קשה - והוכיח כיון להד
לא התירו לו בלוח (וכן דבלבם עם האחרון) ומכאן נלמוד
למי שבא לפטור דהיות שאינו נוטל ממה שפנויה להטמין, והוכיח
והכשרא מתירין טלטול גם דהוא לפטור, שכן ממה המוש"א כשגג הכא
חיישינן שמא יתעסק איסור דאורייתא משא"כ דהוא לפטור — ועי' דהרמב"ן דכאן
ממונו הוא מפני דנוטלו מיד החמור כשהוא עומד והתירו
טלטול

הריטב"א חולק על פסקי הרי"ף אם הותרה אמירה דשבות
דהפסקי הרי"ף משיק דמשנה מלינם שלו הגזירה מקמי
אסור משום ולכן כיון והריטב"א פי' דאיירי דמלתא ג"כ משום
והכא מלשון רש"י נראה כיון לנכרי משמע כהריטב"א ועי' רמב"ה על הריטב"א אות 2
ונראה הרא"ש והרמב"ם - והכא משמע דאל אי מונח על קרקע ונפל להגביהו (1)
שהוא אין יש חשש גזירה גם לפי שהוא - כיון דעצם הטלטול הוי דבר
הוי ספק דשבת

חמור אינו מצווה על שביתתו - יש פוסקים דלחומרא אמרינן שביתת קנין
עי' רס"ו סק"א

אי לאו שבת לא אתי לאתוי ג"א דרה"ר - המ"א רסו ס"ק ג' משמע דרבנן
לא התירו והא"ר ס"ק ג' הולך בזה אמירה לנכרי יותר קל כשוי
לשבות דשבות - אבל יש לנו דמינים על החמור דיש דין ג"כ להוי
דטלטול מוקצה ובהא אסורה דבשבת

(1) אינו מובן דקמ"ל דאף לא הגביהו אסור לומר לקני ואף דקושיא דפשיטא
שהגביהו ושוב יאמר לקני כיון שיש לו אפשרות צ"ע

(4) ר' חה"ה שמדייק מלשון רש"י מהב"ל ממונו דשלו ע"ז

(2) כמו סוס"י א, ועי' אשל תה"ס אות ט' פ"ב דה' אשל

(5) וכמש"כ אדרא דהמגן במפרשין מימרא דרבא דבא לחדש דבר גם בס"ב
דבה מציאה דבלא ואי לידי ע"כ התורה ואז ע"כ אין אדם מעמיד עצמו
היינו אפי' על ממון שלו לקנות וקמ"ל דבעינן כיסו שיבר קנין ונמצא דבו
ושוב יאמר במציאה דבאה לידו ג"כ בכיסו - ואין הסבה משום טרחה אלא
משום דאין אדם משליך ממון מידו - ובאיכא דאמרי מסתפק דאולי דמין גם
במוצא דטרח - והנה הש"י ר"ח מפרש טעמא דכיסו משום דטרח ועי' המלא
הרמב"ם שאמר דא"כ דמשוע לפני ואיו לידו ק"ק

והנה משכ' רש"י ולא הגביהה - כמש' כוונתו לדעת המגביהה ולא זכה
די ולומוקי מבדרי המגן דגבאו לידו דנקל דמין

גקצ״ה

דנ״ג

<u>כיון דלא סגי ליה</u> - עי׳ רמב״ן דדוקא שהגיע לידו מציאה קרובה ועי׳ שפ״א בפנים עד שבת.

<u>רמב״ן</u> חמור חשו - דכל חמור שאינו מצווין על שביתת שבת. אלא שאנו מצווה על שביתתו - והטעם מדר אנשי על איסור תחומין ומחשב כשנאו ולכן כשהן מהלכין (ועי׳ כס״ו סי׳ ז׳ דהמ״א דבשנותן משאו לא איכפת לן ועי׳ דיבר מה שמחלק דאלו נותן מדעתו לא איכפת לן אלא על עקירה שני׳ ומשמשם מקני לא דאכלוה על עקירה שני׳ עש״ה)

<u>חמור אתה מצווה על שביתתו</u> - כשלא ולא שיהא דרך משוי שהיתה דהוי כשהוא מהלכת מניחה, וגו׳ חלוי בשיכו דהיתה קאמר

(ב) <u>אבל מי</u> שאין קטן שהוא לכאורה עי׳ אמשי דינים הל׳ שבת סי׳ ז׳ קושיא דאמירתם ע״ס סי׳ פ״א אות כ״ה שסוכיאו מתגל באושה עד קטן אפי׳ אינו אדון אסור משוי לחו דלא תשאו כל מלאכה אתה ובנך (i) ובאמירתו מפרש משום לחו דספי׳ כיון שמשתמש על בגדיו באיסור

שוטה וקטן שוטה - עי׳ חי׳ הר״ן דקטן איכא טעמו דאיך למסרן

ת״ה נותן אין עמו נכרי - ולא קתני אין שם - דבאמת אין מאמינין את משפחה שמא יגע בו לידע על חמור

נוטל את כליו - הנשאים ת״ה ב״ז טלטול שלו לצורך משוי דבר רות

<u>רש״י ולא אמשן</u> דלא אתיא לידי, ולא הגיעה, ולא נפס רפ - צ״ע דאריכות לשונו - כמבד רש״י דא׳ לפרש דלא כרמב״ן ד״ש מכן דוקא אם נמצא הדבר - וכוונת רש״י דלא אתי לידי (פי׳ דלא הגיע ולא נכפה דו)

יבמות (כ, י)

① וע' רש"י לא נאסרה כל מלאכה אתה ובנך קטנים ולא בא אלא להזהיר
גדולים על שביתת קטנים ופי' שבגמ' קטן שבא לעשות אין שומעין לו
מפני ששביתתו עליך, וע' לשון הרמב"ן הנזכרת אין יעשו הבנים קטנים
מלאכה לדעתנו ולצרכנו

② וע' ברמב"ן דמשמרת (רס"ו, ד) קורא דביאור הלכה (רס"ו, ה, ד"ה יעשנו)
שכולה באמר לגוי לקטן שהגיע לחינוך משום לאו דבנך - ויש לה
בעלמא יש הלכה של ובנך [בעצמו] שמצוה לו לצוותו - א"כ משום לאו ממצפין
חרש שוטה כלומר כן ובנך - בפשוט הקשה רק מקטן במשמע בנו
או כאינו בנו או כלא כן [באיזה] בנך או לא ואילולי דחש רק דקטן
וע' רשע הסו בפשטא לי בנין גם לקטן דר חינוך
וע' הלכה יואב חאם סי' א' ד"ה והנה ר"ת

(תקצ"ן)

קנ"ג:

קטן יהיב גט - ע' רשב"א שמוכח דבהר הוי לאו מתכוון ומשום הכי לשיטתו
דלא עו מתכוין דאיסור בקטן - ויש לה הלוק עם מהאי לשיטתי הרין
(מהר, פרק כל כתבי) בשבת לצורך מהם ורלב"ו רמב"ם
ט"ו המר על הרשב"א כו"ע ממ"א - ואלו טמא באמר לצורך הוא (1)
גופו דין שניהם לשבח - כמבד אינהו בסתם ר"א שבח שקיימו דגמרא (8)

לקטן יהיב גט - ע' דיהל באו הקטן דנו ודר חינוך יתנו לחרש וע' שפ"א
ומשיל מקבל; אות (2)

רש"י והיא משואה - בשמא לו יאמן את הכתב - ע' מ"ב כסן סי' ד' באו אינו
נאמן תמיד כליא עדים שיום שהקדש השפח - ואלו בשמא לא יאמן ואינו (3)
גופו בורכם - ע' מלא המחן, ורמב"ם ולפום דשיטתם משמע בקטן לא כרר. בא כלל (4)

רש"י מינאו דלא עקירה כבאיש דף - אינו משן לגב דבפרט משום בעקירת גופו
נפשו כעקירת תפל והכא הינו טמא שבשם לעקר ואין בו משמעט דפק

והא א"א דלא קיימא להשתא - ע' שפ"א שמאמר דיחשב כעומד לכבל דברהם
דלא דר בעת לינו לפני וכל עומדה לדבם הוי כמידבם ימוחה
מתאר ראשון כ"ב שאינו עומד לפוש ל"א הלכה - והל' ; דהן נ"י הרגלה ל
דברי הטור הדין שמר"ט סי' י"ח שפלוג עליו עש
מ"ב סי' קז
בפות פמות מצ"א ועומד לפוש רגע, ואע"ג דאינו עומד לפשט עצמו לא קנה
אותו כגי שלו יודה ב"א שפה מקרי עומד לפוש - ויש ומתמירין שלפין
לישר או לפנ"א המפל

א"א דלא קאי פורתא - ע' דיהל סי' כסן סע' י"א דאע"ג שעומד כיון דלא
עשה עקירה ממקרא ועכשיו עושה הכנסה דשנוי לו איסור - לן
ועוש שיש מעמידין שלא יעמוד לפוש וקושיא הגמ' שנראה כרהים
וע' חי' הרין שפ"ל לגירסא אחרת דגמ' וע' מפרש"א

גופו סוף וע'דגמ' הראש בכיס מוטא לו דיבל לצורך כלאחר אלו ותגל
שהיא גדולה אין נפל לו כ"כ להכניס כלאחר

(ו) משום לתא דילמא אתי למיסרך וזהו מה שמקשה המשנ"ב מ"ב אות ב
וצ"ע שהבל דכיון דאי לא שביק ליה אתי איהו למיזל אימרא דיניה
ל"א דכה"ג וע' הכוונה שהמה לא נ"מ דשפעו הרא משום חשש דיאור
לא איסור דאוריתא כאיום
(ט) נ"ל א"א לומר כהמשנ"ב - משו"ה הרב משמע דל"ש אצל שמתהפך רק בראש דאי"ת
די קטנה דגזר ולא דקטן - ומשו"ה מתבטל היתר השבת משום דל"ש אצל
לאותהפך דקטן סמוך לו
(ד) מאמין הם די בספק - דאינו מאמין הדין שיש לו ספק שאינו מאמינו ורצה
הוא לטלטל פחות פחות ולא יאמין הדין דיש ספק וצ"ע לא הא"כו
טלטול פחות פחות
(8) אם תורו ונשמרת את משמרתי שהוי תסר גדר צד מקנינהו מדרבנן
דלי הוי כדר נפשיה דהערכה ב' אמות ולהוי צריכין להסיר
המכשול - וכמדו תורה את יותם גדולה מאיזה דושמרתם

(תקצ"ב)

דנ"ג

הרמב"ן נפלו מאמר - מתפלה מפרש חמור אתם מצוה ולו השריפה או משום
מחמש או אי הוי שלא אל אף אינו מאמר, או דנקט מחמש דבעי לאו
איזן שאינו לוקה עליו - ועי' רמב"ה על הרשב"א אות ט' פלפול אחרון
אל אשם מצוה על עושה בשריפה

רב תמתו רמב"ן דנקט דחרים באיסור היכירא אבל דכיס דלהכי היכירא
אסור - שם דמהדורא אחרונה מתיר ודשוע יש ל' ביאור - ודעל' אית'
דבמקום כהי"א לאו פסיק, ודמא איתא בפ"ק דל! רה"ר קמורה לכוונה

דבלי מגזל
הרמב"ן גמם לרב"ח משום לו מותי לה רמותו, ומשל דבמחמש לוו מלוים
דפט - אלא שבפני חד כשהוא עושה ע' הממת כמו שהוא חושב ע' לבמו

כשהוא עומד נוטלה הימנה - ע' הרשב"א שבפ"ק מפרש כשהוא רוצה
לעמוד קודם שעומד שאז אבל לא עקירה ולו הנחה והרשב"א
פליג עליו - הערוך השלחן אות ט' מביא כזה מקושיא הגמ' אה
חבירו נמי - והנה דתקנו יש איסור בשרון דהנחה לה עקירה
ועל בקן הנחה אינה עושה - והנה כמשו דרש' צ' גם במוכח מינ'
דמוקצה יצע שיש איסור בשרון ורק ס"ד דבמקום פסיקא שפי

הריטב"א מקשה דגל השקין הקשורין משום ליא איסור מחמש והלא ומחשב
בל"ת מחמר והא רמש שגיגין על משמי שהלך רשות. אלה המשי שפיתם
אין כל היום ולו הונחה של אלו על בית שעומד מלמעלה ופטר
דה שדת דבקן אין כאן משום מחמש ולו משום שדית דהמגע שי"ר
דמאיכו שמקשה יקשה' בי במתן מיל מילי קתני ולו אינו דהחשיך (1)
מניח עליו - ע' רש"ש שמקשה אליבא דגמ'

והנפש אשר תעשה - ע' הגהות ר' אליהו גוטמאכר נ"ג: שפמר לאיזה דבק
הרי"א בפסוק זה ועי' רש"ש

(1) דבק אלו שהרב שהגיע לוהבר החיבלה קדש הווה או שמא
אף בלא רשעות בקול שאפשר לנעלם ולהחניון פנים, ומי אשר
שגא על המתק בפשטא ד׳ באמצע לטלטל השקן דבק כמו
פנים עש

ע"ד שמגיע לדיות - ר' ז. קליין נ"י העיר במג"א איתא הג"ה לאחד החיבורים
ופרשו שהוא מקום המשתמר כאשה - ועי' דערוך השלחן רס"ו סע' כא
וסע' כ"ב דהגה שמביא דברי הר"מ דפי' המשניות

רש"י כל שהגביהו - אפי' עקרו מן הארץ - פי' דשדה הילוכו הגביהו מן הארץ
ומשו"כ כי עקיר לה' חררי' כמבו' בתחלת עשה היגדה הב"א וכהן
עקר לה' מן הארץ.

מ"א רס"ו ס"ק י"א - ועי' דהרמב"ן דאיכא בפסול כחומר לכתח' (וכמו שפסק המחבר
האביר על סוגיין - וכמבו' בצבו דלא כשלא שרב בדרבנן לית חומר
לכתח' - וכמבו' הרמב"ן ס"ל בחומר להשתין מקרי חומר לפום ברשיון
רוצה לחזור לעשות בפכו ואין זה מקושר להילוכו על שבל
הבו דקאי פורתא בכו דכבו שיהו אפשר לזכות לדית

עקצית

<u>גמ' צ"ה ע"א</u> ולא מצינו לא גאונים - ע' רמב"ם הרמב"ן שאמר באיסור החמור דר'
משנה ודר אברהם - ואין אפל בע' רכש"י (קנ"ג ע"ב) אך רהמתו - אך מלאכה
שנעשה ע"י בהמה - והיינו שמעשה דבהמה מג"מ סגי אלו ואפי' רפ"ב
שין לשון תקוע באומבר מ"ל עשית

גמ' שם - בכל סוג תוצאה בשבת גוית"ו דקנא בוילבו ועי' מפרשא ובפה"א
קנו מלאכה כתב וסוג מלאכה בשבת היינו מיתה

גמ' א"ר יוחנן - ע' חי' רע"א שאמר בל' יוחנן דסנהדרין ס"ל במעשה נוטר
מ"כ חייב חטאת כמו עקימת שפתיו הויבו באיבוד דקול ובאורו משנה
כמו הנפיצה דקול דרלאי

(מקצין)

קנ"ד:

אתא עזן - ע' יד בנוב בלמ"ד באין לנקין מצא אתא קוא בקושיות דהמתן
אינו ג"כ לוו וכמו דנק ועדיף שמצוי על שיעור ה"ה דהמתן
שבשאיל לאחריו - ע"כ מחוור אין מושב מלוכה עד דהמה אמנם
ומצבתו ודהמתן בנשיון שחוזר כשמושב מלוכה עד הזמן

דשלפי גטרי - ע' תוס' מ"ק (בשון שאינו מקטלו אלא לשעה ל"ח סורס)

רש"י באומני - לפי שמאוסין - ע' לקח מ"ו, בשעה בנפשא שי לטלטולי
הנאיל ומצא לכמיי ד' מנין - ומ' דכל דסוגין דכיון בא נפלי מרשני לא
עדיבא לכמיי ד' מנין, והר"ן"א מתשב או במאיס טפי משונה בנפשא (2)
או בשוו מוקצה מחמת חסר
באומני - ע' מש"כ לקמן גב"ב ד"ה הרשב"א

דומיא דגלן - הריטב"א מפרש דאפי' דהוא לא תני ק' עד שיגמרנו - והנה
מש"כ רש"י במוקצה אינו מובן למ"ד ול' מפרש"א שפי' דומיא דגלן דלינו (1)
פסיגא וכמו בגלי דומיא דגלן דפוי מוקצה באלו קשה דהוא מותר לטלטלו
רש"י ומניח תמרי - כהריטב"א הבשפה גמר הדחנה וא"י מבואר בפירוש לכם בכתי
שניתן דלכי הדחנה שיפה עליו ול' ר"ח גמר מעולי הדחנה

רש"י והא כשמניחן גמר בפר שאין ניטל - כהריטב"א שאינו משמע שגמר דעתו שמניחן
ולבאורה דמרבא ביון דבזמן שמניחן ליכא שום ביטול והביטול דאח דשעת
הבשת. הבשלין - ואין נעשה ע' דר"א מי יהודה - שאר דששכב גל כרע
הגה ליט שמסתפק הגרש"ז אויערבאך אם עד והניח אם חייב לחזור
ולקחת הכלי לפני שהמוקצה יפול כי יתכן שמשר עד בעצם הנחה
הוא אסורה ושם דמקום הג' כתב בכלי שיש דן איסור והיתר מותר לטלטל
ההיתר אין שיוז יגטל הכלי מהיכנו כיון שאין עושה מעשה בגוף הכלי
ואין אסור שאין סותר מונחי הדברים שבלי מעשה בגוף הכלי

רש"י דכולסא חתיכות רחבות - והנה רש"י דיומא לד: כתב עששיות

① ומשמע דצריכין הוכחה דבעי מעשה ומשמע דסגי דעשיות יש עליהן [illegible] כלי

② וכמבוי כמ׳ מרש״י ממש״כ שאין ראוין רשות לגוף

(ג"ר)

דנ"ג:

מתיבות עדות מלשון עשת שן ורש"י כתב קוץ עד, והנה מלשוני שאינו כלום משמע קצת שנם נתמעט דהת' וכמו כל עשת אינו כלי ונתמעט דהת' בכלי דהוה בעין השדירה אינו הינו כיון שסופן להאתק דתיבות קטנות וע' משנ"ב תקב אות ① - ואולי דא למשו באין שסופו חשוב עכ"ב אינו כלים ולא שנם נתמעט דהת' - בהא קושיא המקשן הי' על לה שגם ②
רש"י והא ובמי לסותו - ע' שלמי יהודה (שו) שביאר באופן לרש"י באין סתירה דכלים עכ"פ מדרבנן אסור וע' או"ז ח"ב ג; אות כ"ט

רש"י טהל או חני ד' - במוקצה הוא - אינו מובן המשך לשוני - במשמע במוקצה לאכילה והנאה הוי טמא כלא חני ד' ולכאורה הפשוט דהיפך כיון כלו חני ד' הוי מוקצה ואין כונתו כלא חני ד' לטלטול כיון במוקצה הוא אינו מובן מה שמוסיף ואפי' לכהנים לא חני כלומר טלטול לכו יושן דרבנן

מנא כאשו אמתי - ע' דק"ל ש"פ סה' ו"ח באין לשיטת הר"ן בטלטול בגופו אסור הכו מותר משום כבוד

הסוד כבוד בפרון - ויש"מ דכב' שלו ויעוד את הרון יתא התאלה אינו במ"ב שרו זיקי שמג שפסק המרה הרש"ו דבם ג' כלו ההמירן דראש"ל ששו"ל הפסד ממון וכב' דמלו התמלה וע' מנחת חינוך מצוה פ

למאי חזי לכתיתו במקלו - יש לע' כיון בהתמת מכה מותר לשין את הכמגו ע' שלך סה' ב' מצוע הוי מוקצה - ואות בשמין לו הי' לו שום כתיתו במקלו וע' ר"ל דגן ואינו מובן לענין הדם מותר שאסור להפתח דבר שבדריש

רש"י מאי לאו - וצריך לסלקן יחד - יש לע' במאנק משמע שמגיר החרלים והיא מסלקן יחד וכו' - כמבו בסקין קשרים הדבועות ומחוברים לחמור ע' האלפים וע' התספת החבלים שלו שיקבען הרצועות ומשיק בעין להשמן על גבי החמור ועדין הבגדים אינן מחוברים לדיוק מה הוא עושה

① בעשיות ינח כביל ונסמוך ווכ בבשר נחית בפני מוקדם - והנה
משפטי הלה משמע בפני של פולסא נתחדש בפני מוקדם ועל הענין פי קושיא
הקמ

קנ"ג:

(תש"א)

גמל דחידוק אין לו יצאיהו השקין - יש לו הלע מותר להעיקן הא כלו טלטול מוקצה - וע"ע (רסו, ט) אלא פורקן דהוא במשמע שהצריכו לפרוק דהוא איע"ג דבלאו הכי טלטול מוקצה

רש"י שהיו - והוא משתמש על סככה - משמע דאע"ג דסוכה אסורה דהקצה כל ז' אבל שימושי דירה לא נאסרו ע' קה"י סוכה סי' ז'

גמל שהיו - שהתקרה כמשו כותל הרצפה

מאי שנא דהא קמיפלגי - צ"ע דהסדר הפשוט בפשטן הוי ס"ל דפשטן קרוי לפרזין ואח"כ ורבנן ס"ל דפשוו לפי לבבן

משום כרוך ונסמגות - ע' דתורתא שבמר מתגל רידה שס"ל דאפי' בהמה ושרה באמצע הטפר משחפו לרפס לכל הטפר וממשף סתן שאר ינית דברים המותרים - ור' אורי שרט הדר לקושיות מדוע לא הצריכו להנית כריך ונסתות ובזר המותר ע"ג לכתחלה ואולי בבבר המותר עושה שהוא פגר ניכור אבל כ"ז שהמוקצה נמצא עליו קרוי מבטל כלי מהיכנו

רש"י והא איכא - ע' רשון שס"ל דמשום איסור דאורייתא צריך להפסיד ממון וכסף מקור שצער בעלי חיים דאורייתא דוחה ביטול כלי מהיכנו מוכח מדוגל קטנו, אבל אין צם סתירה להרשון דשם אין לו עצה אחרת ודו דאור גמל הכי מאשר שיטת רש"י

שם - כו"א מרי"א כאן מרש"י דבטלטול בידים חמור יותר ממבטל כלי מהיכנו

גמל שהיו כגון שהסכך של סוכה ע"ג האילן והאילן סומך אותה - רהיטת הפשטות משמע כפי הר"ה (קנ"ה) כגון בחק האילן ונתן הנסרים שהן הסכך דאמה חקיקה וקן הפשוט וע"ש דכבי לבבין היינו דחק דאילן ונתן דאותה לחקיקה עד תנך שו קורה ①

(1) נשא הסכך על אותם האילן, וכמו מעגל סובב לו; צ"ב שגיל וקנים של סוכה
נסמכים על האילן - והנה כשי' הסוגיין משמע שהניח הסכך על הדפנות
שבין הדפנות חקוקים דבדי האילן - ועוד דאתי הכי - ואולי בפשוטו קשה
במתגלה קצת לבדים ונראין קצת כבדי בדים

קנ״ה.

<u>גליון הש״ס</u> - תמיהני מנין לו׳ באילן דקנין שיעורם בל דאמלת שבת מ״מ אמרינן
במחובר דקתו אז בתלוש באז הוא עש שיעור אמה לו הר׳ יורה בלשון
להיות קנין שיעורם משמי - וע׳ חי׳ חת״ס וגן אורי שהרי במחובר בר שיעור
<u>אגל ונפלאות</u> - וע׳ גאון הורוויץ

קנ״ו:
<u>פסקי הרי״ד</u> - מגאש בלא נעשית הכרוך דס״ס כיון שכוונתו שלא ישאר
כל השדה וע׳ דמגרצא אות קע״ט

<u>קנ״ז:</u>
<u>הרשב״א</u> ס״ל דכל כלי אילן שאינו ראוי לשימוש של כן אלו נפקא מיני׳ ומותר
לעקר מקומו ומקשה שיהא מותר לטלטל שלפי כדרכו לעקר ממקומו ומתשב
להרב״א כרוך לכתחילה לשול התפתחל כדי שיטלטל ריש לאחר - שאינו
דבין בגם שהוא אסור לטלטלו נודר ונקרות אינו לטלטלו ממש ריצין ומש
דמיגתני כתובא ונטולא מזה התמור אסרתו ואם רק להתיר לטרוח ולחפשו
כלים ולטלטלו רצוי לדחות - וע׳ דהיג וע׳ ערוך השלחן (ר״ט, א) וע׳ מ״ב
(ש״ח, ע״ב) ודשש״כ (פרק כ׳ אות ט״ו דה״גה) וע׳ הל׳ מוקצה מהדר חב״ד, ודאי
והוזכר - ויש שיא שמעריש לעשות הכל בגדי של שימוש של היום דומות להראות דומות לו
<u>הרשב״א ס״ל</u> שלא מצרכו אלא דחוי הפסד מבוזה ביטול לשוה - אבל ביטול למלוג
אסור וע׳ בגמ׳ מגדדה סי׳ כ״ט סע׳ ט׳ ודביאור הלכה שם וע׳ רמא של סי׳
י״ג - ודפוי אור גדול על משניות

תוס׳ שם - וע׳ מה שאין <u>להשתמש</u> על צמח ספק
שם - וע׳ דאמר המין סכבה בדאין אקרת הסוכה סמוכה על גוזה עצמו האילן
ותמיתם הוא על גבו האילן
שם בהשגא כל שנים שהוא מפקח הסוכה משתמש באילן - ואפ״ה אינו מגן לשון
השקא דבפוני לאילן ואנה סוכה פסולה

(גר"ג) דנ"ה.

רש"י פקידו - שהם נחין, מפספסין - ויפין לה לאולה - משמע שמפרש
מתני' ככ"ה, אבל ממש"כ טלא איסור היסק שבת משום דטרחה דלא משמע
וצ"ע (ו)
שמפרש כר' יהודה, - הר"ן מפרש מתני' כר' יהודה

רש"י את הכירין מפרש - וכן כירין - פי' מפרש דקמ"ל מהו כיפין ומהו כירין

אמש כרא ע"ט דרך יהודה - כמבו' כדל

רש"י ר' יהודה מתיר - ע' מהרש"א

קושיא וכשהן ניטלות לא היו בדא לינא טמא משום מוחש דקמה דבין צריקא
דאוכלא לית אשוני אוכלא, אבל יש לה משום נקט תרוגין, ואין קומץ
אפי' תרשין דקש טפי משבת - דשבת דומא לתרשין

שוני אוכלא משוין - ע' דיה"ל פ' שית סע' ד' ד"ה והדברים שמשיא רא"י
דליכא איסורא של מכה בפטיש דאוכלין

פסקי הר"ן פוסק ככ"ה - ומה מפרש דרבקה מותר להסק השבת אינו דשוי
שיוני אוכלא משום דלו סגי, דאה"נ דמה יעשה שתמות - וצ"ע משום נא"צ
מובא שפי' הגמ' או משום נא"צ הגמ' מפירושו

גמ' ר' יהודה - ע' משומי שבת - דבה"ה ס"ל דאיסור דכירין דשני אוכלי
משא"כ קלתא לית אוכלי
אוכלי דסתמיהו אין עומדין להתם - ור' יהודה מתיר דגלותו משום
בער דהמה

(1) וכמבו' צ"ל שמפרש כלה ואזלא דבוי"א שהאמת קשה מסיפא על ר"ה וכן נשמע של רש"י

תר"ג

דנ"ה:

רש"י את הבדולח - ע' תפארת שמואל באו"ג בשיטת הרשב"א בשו"ת
שמותר להשתמש בחול הוי מוקצה (ומשו"כ לא מהני קצת, ע"ש בבן
ציון בעוקא אם רוצה לטלטל באופן חל לצרוך אבל אין דאמר
רוצה לתת לצלות בכשמגיעו לצלות מותר לצלות ובמי לנקות
שנתכוונה רש"ג - ומשו"כ כן משמע דרשב"א דסוגיין קנ"ה. ע"ש קסדר
שווי באיסור לטלטל חאיד קש אין לו התקין למאכל דהמש ודסוגיין משמע (1)
כור - רצ"ו 4320

לית בנייא מטלדא - ע' בשו"ת אהל ע"א. אוצ בכל התורה מפי הגבורה שמתן
יש לאין שבמלוק נבחר דהל מאד קנין ואת החצר לא אמלו ויש לאו
לאמור עוב ההדה וקל הוא דעני האבל ובמעוק נחשב הוא קמורה
קנין לבשר לשר ורנה ארבע, כל המספר לה"ר ראוי להשליכו
לכלבים שנה לבד גאלונו וסמיך ל' לא תשא שמע שוא - דין יקיצר
מפרש בלית נייא כבול לה"ר (3) שמאבד כל מלאכיו ובכוונתו שנוטל מי שספר (1)
כד' שתפול לאור משפט - ע' דראו"ש שיש שאוכן להתיר חטה שנמצאת
דהשעגלות דפסח ולימו שרשו רק וחטה קשה

על פתחא בוי נשיאה - שלמדו מנהגת השית דדרי' שפלה כרלב
קנ"ה.

מיל צוטרי - ע' חי' הר"ן עירוב קטנים שאין להם כח כל דפיפה לאוכל שבת
בשני - אפו מגולים באוכלי רלו פספוס שוי - גסה מיל צוטרי, בקה
בקה שרבקות

אין אוסרין את הבמל - חי' הר"ן משום טרחה יתרה ומשום במיתני כמרבין בבול

רש"י כוותי' דבי יהודה שהמראה למקום שאי להחזיר - יש לעי' דהם לו נחלקו
רק נחלקו דהלעצה, או אי המשאה אירי דכלי

① בפירוש לעיל

② ולית עתיד מהניתא מי שעתיד לעבור רגע עני״ד ב״ל שוי חי״ל ויש לו נכסים
והלך ונשתבח ומיעט שלהם

③ ומי תורת הלכות שור הכניה פ״ג תמול או בכוונה שלא אחריו ממון ולא תפקיד
כי כבר נאמר או א׳ מן המוסיפים שנשבו אתם לגבל וכיון שפגיה הנפש שלא למבא
רו כלי מלא מעמרת האלף וכבש אלין הקוני שפלות לו מנחה מנשימתו ומלוק רבה
ואמר א׳ מן המוסיפים הרבה ב״א ידוא ליום החשבון וכשמאה להם מעשיהם
ימצאו בספר זכויותם זכות שלא עשו ויאמרו לא עשינו אותו ויאמר להם עשה
אותו איש בנפש רכל וספר הגנותם וכן כשיחסרו מספר זכויות המוספרים
הגנותם יבקשו אותו רגע הבא ויאמר להם רבו מכל בעת שנעברתם דפלוני ופלוני
וכן יש עשה ג״כ שימצאו בספר חובותם חובות שלא עשו וכשיאמרו לא עשינו
יאמר להם נוספו עליכם בדור פלוני ופלוני שנעברתם בהם ומי הרפא
לנפש שנשיא המגיד מושפע מי שאומר להר על חברו מגלין לו מזכויותיו -
ונותנין לבעל שעשה בו - הבא אמת וצ״ע ואלה הוו ידמן רבי אלישע בא
הוו תבאין כב שממן בעזרת ריש מלפון

גר"פ

קנ"ה:

מורסן קליפת התבואה הנשארת בנפה כשמנפין את הקמח מוץ
הנושרת בעת הדישה (מ"ד שכ"ד ס"ק י"א)

לגבי ס"ב - שיטת המג"א ז"ל, דבדבר שאינו בר גידול חייב לריבוי מתנות המוץ
וכ"ה במורסן לא בר גידול בקמח אבל הגלם חשיב בר גידול ומשו"ה אינו חייב
והנה המג"א של משאין מיעוטין לרובי' אינו חייב עד שיגדל במשמע דצ"פ
אם יגדל יהא חייב ולכן אינו לשיטתו במורסן הוי בר גידול, והנה שיטת
הראב"ד פ"ח הל' ט"ו כשיטת המג"א

שיטת ה"ה דשיטת הר"ש בדבר שאינו בר גידול אפי' יגדל אינו מחויב וממתק
כך הותר נתינת מים דאם הי' גידול בכל תורה הי' אסור נתינת מים מחזירים
ומפרש הא דאיתא ז"ל דאפר אינו חייב עד שיגדל היינו דבעינן הראוי לגידול

נותנין מים למורסן - לשיטת המג"א במשמע בר גידול ע' דיסה"ל ס' שכ"ד סע' ג'
ד"ה אין משום שספק להאכיל לבהמה ולאדם ולכן לא נזכר רבנן
ולפי טעם זה יהי' מותר נתינת המים גם בקמח - והנה הט"ז של מבואר בר"י.
מותר לגמרי בר גידול

אבל שאני מיא בשכיחי דאגמא - ע' רבינו - ומוכח מינה דל"ג אלא וכמ"ש
של כ"א באם דאין מעמידין דלא שכיחי מוגב - וי"ג אלא וכמו שביאר
על כאי"ג כר אשי ונו' תמצא ס' נ"ט ס"ק שנכתב כא"ג כ"א באפי' במעיטין
היינו דתירץ ושערי וריזוני שמתן אסור (אבל מותר לשרי קמיהן) ונמצא
דרבנן מותר מפלקטין אפי' במקום שאי להתזיר - ומדברי רש"י
במתני' - אין נותנין מים אי משום דאין מעמידים גם הי' סברת ר"א
אי משום במיא דאגמא היינו דאם דאין מעמידין יש היגם להאכיל
אינו ושערי ולכן הלא כר"א

(גשן)

יו"ד או יו"ד ע' סי' שכ"א סע' י"ג בדינו מעט מעט - ועי' דהג"ל ד"ה שמא
שמביא מהפרמ"ג בשיטת הגמ' בי' דקל"י הוי רק עיקול דאל"כ גזל לריב"ר"י
יתמיד רשות נתינת הכהן - והנה ע' הנשמת אדם כלל י"ט בשיטת
הגר"א נעשו קלי אצלו קמח וכיון שלא התירו אלא מעט מעט לא ודוקא ללוש
כיש לו היכר - והנה לשיטת הגמ' מעשה הנשמת אדם שיאסר
מעט מעט משום תבי שיאור והרה"ל מתרץ בשאלות דשיאורא במעט
לא נחשב גמרות בפני ע"כ מעט ופי שיאור גמור א' לישה וטעם
הדבר בע' מה שמידשין הקדות ורואין אותן שהן ראוין לאכילה
הוא חשוב כמו בשר שנאפה ונתבשל ולכן אף בעי' נתינת הכהן שנותנין
דמשו הוא מתגלגל אין זה חשוב כמו מלאכת לישה אלא כמו תיקון אוכל
דולמא בשבת אפילו קרס והוא חשוב כמו כותש שנותנין דמשמש ואין
זה מלאכה בעולת ולכן הותר מעט מעט באשר קבע שאני - ועי' בתוס'
דקמה יהא אסור מעט מעט משום ח"ש - ועי' דרע"א בא"ל לשיטתו

המג"א סי' ת"נ ס"ק א' מביא בשם הרמב"ן (ד"ה אח"כ) בע"י ע"י חשש שאני אומר
שמעל כל בדרכו אין בזה עיקול דרק שאין דרכו אלא דמרובה - ואפשר
שטורחו מעשה לבקבק להמיבו על אפני הכאן - ועי' דאות ל' ב"פ כתב
שחולק על המ"ב דהיתרא בעשוי - ועי' שפתה בשי המ"ג משא בשם הרמב"ן
בקל דמורסן יפא היתר של מעט מעט

שתי ודרך - ע' אגרות משה או"ח קמ"ג אות ב' שמביא שפל"ז מתיר שו אפי'
הרבה בפעם וכן מתיר לירוש הרבה בפעם - והוא מכריע מלשון השו"ע
בשו מותר הרבה בפעם אבל ניחוד רק פ"א
המג"א ת"נ סק ד' מלשון בהלשון שלשין להוציא המשוך מן שאר

ונראה לקיים דלישה מהלכין - דמשום שיכולין להתיר ואע"ג בשנו א'
להתיר מעט קטנות מ"מ כיון שבגדול יכולין להתיר כל דם

תשו - ד

קנין

גופי מכר - ע׳ בן אורי שמגיש רש״י עפ״י דברי הירושלמי סוף פרק גולין שמסתפק דאולי המשנה איירי באותו מין - ומסתפק אם מותר ליתן לשון אחר - והנה אי זה איש לעירבת הגזל ברשו וליתן לפני אחרת - אבל ברשו שלנו כתוב לתת לפני חברתה כמבו לא מספיק ת׳ זו

חד קמי חד - ע׳ ריה יוסף ש״כ״ד בזה ומ״ש נאפו כורים ודמ״א שט״ב ס״ק ב׳

מהו לגזל את אסור - ע׳ רמב״ם מלחמות

רשו חמדן במצות - ע׳ מהרש״א ואולי אפל כמ״ש הרה הלוי פרשה נח שיש בכח מעשה האדם להשפיע על המקום לטוב ולמוטב כן נעשה (ע׳ מעשה ב׳) יום ד׳ יום שתבונתו ומציאותו לגמור אותו מצות

(תרז)

קני

עולא אמש כיון דמשני, וההוא דמיסרסן אדון דר גירול

אור וחשך ד׳, ערב ובוקר, חשבון התלמוד עי׳ מהרש״א במתני׳ ז׳ מלמה

אנא דמאדים הואי - עי׳ רש״י ויסוד בשמות שבכוכבים עיקר כח המזל ומשום איתא דמגילה ב׳ קי״ד רבה ונשפטין לרז, מר נמי עניש וקטיל - עי׳ למעלה דנ״ג איל אביי לרבה כגון מר דסנאי לי כולהו פומבדיתאי - ואולי עבודה בו שאינו נתפעל מכל המר ואדרבה עניש וקטיל גם דאם לא מכח שנולד במזל מאדים - ואי לאו הי׳ רצונו לעשות כן - והכל מלמדנו אבל שאול במלחמת עמלק שהוצרך ולא גמל חוסו - ונכשל ויחמול שאול

גזל אין צדקה - עי׳ מהרש״א שצריך לראות דצדקה גזל משני, ועי׳ מכתב מאליהו ח״ד דף
(1) את ב שגורס אתן פעמים דסוף הדיבור - ועי׳ במכתב מאליהו שמבאר שמזל רא מאורש (4)
מהרש״א מקשה אידא דכ׳ חנינא כל ימות תורה דברכות אין תשמא ודקללות אין לו תשמא ומתשב ב׳ימות תורה נאמנו על כלל ישראל ובכות הכריע ובאי דאינו גלוי דמזל ולאו פלוגי אלא ביחוד

מכתב מאליהו פפ - יש שאלקו ענין מסוים דגילוי כגון שמו יעקב והמניות והעשירות ושאר המעלות הן רק כלים לכם - וגם אין לא נברא דתבלית שעי׳ יתברר תורה יתכן שנולד במזל של עניות בע״ז ובטרם להיות מלמד בדבקו ורבו ונפש באמת תכליתו - והנסיונות שלו היא אין ילמד בנאמנות - יתכן שיתעשר ואז יהי׳ תכליתו דהחזקת המצוה או ע״י תפלה ישפיע לכלים יותר נאמנים למילוי תכליתו - אבל יש שצריך תכליתו בחיים להיות עני ובזה יסורין בחלקו הוא קידוש של שמים במה שמקבל היסורים באהבה ולכן לא יועיל תפלתו לשנות מזלו

ומה שאירע שזה יהי׳ תכליתו נקבע בספרים מזל עליון שרצה המקום איא לנו להשיג טעמו של דבריו וגם שמאריך שיש אופנים דובעים שגם בם אפשר להשתנות - והנה מרפיסת בדבריו משמע בשרתו הי׳ ממזל עליון וקל מסוג״ן

① ניל והנה מציין את ההשפלה היורדת ממעלה למטה ועי' חי' הגר"א ברכות
(נ"א: ד"ה כוכבא) הכוכבים מנהיגים את המזל דהשגחת הקב"ה כגון חכמים
נמשך מכוכב א' ומשם מכוכב אחר וכן כל הדברים שבמזל מתנהגים
ע"י הכוכבים ולכן הוא ראוה עובדים לכוכבים ולמזלות שהם סוברים שהכוכבים
דעצמם מנהיגים את המזל שלא בהשגחת הקב"ה והנה מתוך הכוכבים נוכל
לידע כל הדברים שיהיו במזל וכשאנו רואים שיש אפי' רבבות כוכבים
מסתמא יש כ"כ דברים במזל מה שאין אנו יודעים מהם ובזה מונה מספר
לכוכבים לכלם שמות יקרא - שהראה לו לפי אותו כח הניתן לו
יען כי גדול אדונינו ורב כח

④ ועי' גנת ורדים ני' מוסיפין שהקשה משנה דמו"ק ותי' בפשיטא דבשעת
גדול מזל כבאמו דשבת אין מזל לישראל - ומהו לומר שישתנה
המזל כבמורה גדו עורד רבא בן פפא - ד"מ כבמכה מאליהן
ומהיטב בשביל דלכרה לא הו"ל נשות גדול ושם הוא בלא
שישתנה המזל

מו"ק כ"ח, אמר רבא חיי בני ומזוני לאו בזכותא תליא מילתא אלא במזלא תליא
מילתא

תר״ל-ב

דנ״ו.

דסוגיא דאין מצי לישבא ע׳ מוה״ל סוף שער הבטחון אמר רב המחבר

דשם כדי אשר מהלך חדשה דסוגין

(תש"ח)

קנ"ו

גמ' כלבאי. מנין שאין שואלין - ע' רש"י הכותב באסור ושאול אבל אין אומרים לו אל תאמין דהוא אין דק כלום שהדבר אמת כפי החכמה אלא שהקב"ה מציל את יראיו אבל אין להכניס את לעשות דהיפך כפי שאומר לו נ"ל - וכן מה שמקיימין המלך שלו לנשא נשיא אלא דמילי הלכה

(2)

אזיל ואתי - ע' מהרש"א אפשר באתי ע' צבות ונ"ל שמשום מצוה לא הי' מותר שמואל דהוא נגרא שלא לינצל שם וגו' משום ס"ס שמא אינו ישראל ושמא יהי' לו צבות - כמבו' כואיל ר' חידושים מהמהרש"א א) באם לא הי' הולך לא הי' ניצל והוי דחינה משום מקום משום (1) ובגמ' ב) בספקין אפי' יש כמה ספקות מחללין את השבת ע' שבט סמי'

מאי עבדת - והנה אזיל בצלמן דהבלא הגדרא, ודרכו של כו"ר (3) לו שבקתי גלויי רישא - ע' מהרש"א שאמרו בקידושין משום באמין כיסוי הראש בשביל למעלה מראשו וגו' שבקשה לכסות ראשו טפי' ומלבד הסודר הי' לו גלימא על ראשו

ודעו רחמי ע' מהרש"א שאמרו שהרי דידי שניף חוץ מירש מה יבקש רחמיו על כך ודבק שאבל רוצה ילך מוליכין אותו

גמ' כדי יהודה - ע' תוס' פסחים נ"ו: ורש"י מפרש מוכן לאדם היינו שעומדת לאכילת אדם ואינו באין ראוין לאדם לאותם שבת היינו מחמת איסור ולא מחמת הקבלה שלא הי' רוצה שיבנה ד. אבל ולא אמרינן עמידתם לאדם כעמידתה לכלבים שאם הימה עומדת לכלבים כמו שעומדת לאדם הימה מותרת כשנתנבלה דשבת בלפני כלבים ליכא מוקצה מחמת איסור כי יש בשרים שראוין ליתנם לכלבים חיים כגון עופות וכיוצא דהן ולא בשוי מוכן לכלבים אינו בשרוף הוי מוכן

(1) ואולי אפי' שיש עבירה מיוחד איפה ימות האדם ע' מס' סוכה נ"ג,

(2) והנה מסברי רש"י שפירש אבי"ל ואבי באין הזל לישא ויוחל לו תפלה
משמע בזה דברכות ולזו דאורי' ספק - והנה רש"י פירש דתפלה
ושם מצינו בשאל לו מאי עדבא - ואולי (22) יש מקום לומר דאבי"ל
ואבי הי' תפלה משמוא' - וע' רב"ק ני' דשם אמרתי בשר
שנזכר רבן גמלא בבבלי משמע שהי' תפלה מר' חנינא בן דוסא
ובוק ואולי עד בשאלו לו מאי עדבא הי' מתוך חנוכתם אבל לפי' קשה
נפק ודבש וצ"ע

(3) אלו הצ"ל שהי' זו מעשה הבקשה שלהן - אבל מצינו דבר' מודעת
שהקב"ה הבטיח להם האפשרות של מיתה בבקשה - בבטחון לפני
אני לקיים מה מיתה בבקשה

(22) שור שנ"ב דאפשר ב' ודבר' הר"ן על ע' ושם פי' מאי עדבא בענין
הנחש - ואינו מובן כל הלימוד מזה שבפה זו קיבל בבקשה אבל ממות

(תרי"ט)

קנ"ו:

לטבול אלו אבזרה לפי שטומאה עומד לאדם מקבל לו מלבוש

תנא שם דאפי' הוי מוכן לאדם כגון יו"ט תנא דיליה ו: ד"ה השתא

קנ"ו.

תנא אין מזל - ע' שפ"א שמקשה בפשיטות הוי שמשנה את המזל וכמו דאברהם אבל מה תלוי דמזל

קנ"ו:

נפק שמואל - ע' ח"ה דלמד יש מזל קרא איבי קוצה זמני - אבל שמואל שמע בשני זמני ומה ניצול - והנה אי חשיב זמנו מה הי' קושית המהרש"א שסיפר לו ודו"ק

תנא והא - ע' שפ"א שמוכרח דאי תני לטבול מחיל מצוה אינו ראוי לטלטל בשבת הוי מוכן לרבות ועי' שו"ת יהודה (1) דף ר"ד אות כ"ב שהשיא ר' טאמיל על מה דנוסח חשיב מוקצה אי דבוי מוקצה מחמת גופו ובשו כדעתי המג"א ש"ח ס"ק קמ"ו דבוו כנזכר ושנינו דבשא לו תני אבל ע"ש שמשיא מהכ"א או"ח סי' ש"ד ד"ש גזירה מיוחדת בשום מוקצה הי' ולפו"ז אי"ש וכמו הפלפול של התנא הי' אך דינו דכיון דאיתקצאי קיים אבל בשם דלא הוי מוקצה כלל ומה אסור דטלטל זה איסור מ נשאות עוחר שנפקע סרת האיסור ועי' דרכה אברהם דיליה דף ר"ג אות ח'

הבהו דיוב נאמן (ויבא השני) מבואר משם דמ"ג ליש בנזל טוב וביאר באותיות ג' ד' הינו גומא דלים - ועי' מכיל לשמט על הכל וזוכין למזל טוב

(1) ועיין בספר Halachos of Muktza 119 הערה 6 מה שמביא ממרן שליט״א משם; ובס׳ הרב, ובשבות אשבי של אות כ״ב ובס׳ אפרתא ועיין עוד בשש״כ פכ״ב הערה ב״ו

(תשו)

קנ"ז.

רש"י דארבי - ע' תוס' דף ט"ו ד: ד"ה אין דהקושיא לגוף הוי מן קורה שנשברה
ור' טיה ניחא המר דהתם הוי דיוק ומפני קושיא הקמ"ל ע' דף ט"ו ב, וע'
דף הכילאי שהשש הוי רובא וג' דהוי מצי למימר הכי

רש"י מתפלין קס"ד - פי' דלכי דוקא דאומן נפש מותר דסתמי' להסקה - אבל
לפי האמת - אף אי לא הוי סריא ג"כ מותר אוירא דנפש

רש"י משקין משום סירכא - שהמר נדבק דרשו

סתמא אחרינא לשיטת התוס' קמ"ל דכיון תלוי אם כאוויר לאכילת כלבים
כיון דמתחלה הוי עומדין לאכילת אדם ונמצאו בסוף המחלוקות
הוי דבין הכל - והוי סתמא קמא סתמא דמדבריות אבל לשיטת רש"י
של אוירא דמגע דבכיון הוא הטלטול עצל של רמ דיבול אינו משנין כל
דנפש יחשב כסתמא דמילתא דשכיב

רש"י מפירין דגל לאשתו - יש לה משמע לו נקט דגמ

רש"י דז' חכם - מבוע לא פי' כפשוטו ג' הדיוטות - ורמ"ה גרס או חכם

דגל השבת - כילוי כולל מלוכה שאז, ודבר שאין מתשנין

אגל ליר - כדפי' מה: ד"ה אין לנו

הפרה דין לצביקה ע' יד דבש שמשמע מיני דרש"י לא חולק דין ד' הארמות

תוס' הקטי' - וקושיא הבעלים דמקומם עומדת - ע' דבגל אומן של אבלות פי' מ"ז דה תוס'
שמביא שיטת רש"י סוכה י"ט דאויר אינו מפסיק ואין ישוע תמני א"כ לגבי לאשר כהלן מקור (1)

(1) לכבי טמונה אמת הורדה לא אין מים לה הפסק יש

גפ"א

קנ"ז:

<u>רש"י עוממת</u> גחלת העוממת - ע' חי' הרכ"ן הגיגית דרך שולי האהילים על
המים והמים הי' כנגד הספק והגיגית היתה מגעת מכוחו
דיג זה לכוחו הדיג שכנגדו

רש"י דגמי ולא מידי לי - ע' חי' ריב"א מאיר ב"ב גופא (ש"ג) שמותק ואינו עומד לקיום
קיים משרהו בגופו מותר ויש שמותר משום בגד זה אינו מתקיים ג' ימים
מותר לגמרי - ואינו משום כב"ב משום הולכת רש"י להוסיף בזה מאול והמשך (1)
רש"י דגמי לדבר - ע' לשון הנוסח ב"ה לכן והר' ט"ה נ' המר בדגמי מקדים
אזכות עשרה ג' והוי מגדש מ"ב

רש"י <u>דאוונא דגיגית</u> - ע' ג' בא'מרדכי של נחשת ובשבת לית דמטו מיא
ואין כותבין בו אלא דחמין - ולפי כל שהוא גיגית של חרס ואין מניחין
בו אלא מים קרים לצונן שימוש ואינו מקום חשש - ויש שפי' ושש
כדי להקר מפני החום ולפיכך יושב בכלי דרתח המים שבו (2) בשלא היו
אפשר לו לעמוד דעורה אפי' דההוא ואינו משום בשבא הבהור מותר טענה
זכרונם ע' בזה קנ"ו והי' חושש כן יעזר לדבר הרהורים ט' או

רש"י מתעסק - שלא לצורך - ע' דמהרש"א - ועי' דפי' כ' נסיון גאון

(1) והכ׳ ט, ה, ן׳ אי׳ זעלה הוי מוקצה וכו׳ שמא של מי, וכו׳ רש״י

(2) וכו׳ דלד׳